

Акціонерне товариство
«Райффайзен Банк»

Звіт керівництва

(Звіт про управління)

Окрема фінансова звітність

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
зі Звітом незалежного аудитора

Основні показники діяльності банку на 31 грудня 2022 року*

	<i>(в тисячах грн, якщо не зазначено інше)</i>			
	2022	2021	Зміна	Зміна, %
Балансові показники				
Загальна сума активів	166 261 344	126 440 062	39 821 282	31,49%
Кредити та аванси банкам	39 078 780	11 066 989	28 011 791	253,11%
Кредити та аванси клієнтам	61 685 909	68 600 612	(6 914 703)	(10,08%)
Кошти банків	2 385 128	602 848	1 782 280	295,64%
Кошти клієнтів	143 610 664	107 344 895	36 265 769	33,78%
Субординований борг	–	–	–	–
Статутний капітал	6 154 516	6 154 516	0	0,00%
Загальна сума власного капіталу	17 055 047	15 579 500	1 475 547	9,47%
Звіт про прибутки				
Чистий процентний дохід	12 806 605	8 195 008	4 611 597	56,27%
Чистий комісійний дохід (витрати)	2 154 579	2 671 486	(516 907)	(19,35%)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(9 457 201)	79 561	(9 536 762)	(11 986,73%)
Інші доходи	3 480 336	969 245	2 511 091	259,08%
Інші витрати	(6 970 040)	(5 968 337)	(1 001 703)	16,78%
Прибуток (збиток) до оподаткування	2 014 279	5 946 963	(3 932 684)	(66,13%)
Прибуток (збиток)	1 572 798	4 873 339	(3 300 541)	(67,73%)
Загальна інформація про банк				
Показник достатності регулятивного капіталу згідно з вимогами НБУ	18,62%	13,71%	4,91%	35,81%
Кількість відділень банку	385	388	(3)	(0,77%)
Кількість працівників	5 455	6 716	(1 261)	(23,11%)

* Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)

Звіт керівництва

(Звіт про управління)

складений згідно із законодавчими вимогами на основі консолідованої фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

Звернення голови правління	4
Звіт Наглядової ради	6
Інформація про банк	
Загальні відомості	10
Організаційна структура	12
Мережа відділень	12
Нагороди та відзнаки	13
Сталий розвиток та соціальна відповідальність	14

Бізнес-модель та стратегія	
Бізнес-модель	20
Візія. Місія. Цінності	20
Зовнішні можливості та загрози	20
Стратегія та плани розвитку	21

Ринкове середовище	
Макроекономічні показники	26
Банківський сектор України	27

Діяльність банку	
Основні результати	30
Персонал. Навчання та розвиток	31
Послуги корпоративним клієнтам	33
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу	36
Послуги приватним особам	41
Послуги казначейства	46
Послуги фінансовим установам	47

Корпоративне управління	
Структура корпоративного управління	52
Політики корпоративного управління	57

Управління ризиками	80
----------------------------	----

Звернення голови правління

Шановні пані та панове!

2022-ий був особливим, був геть іншим за будь-які попередні роки у історії Райффайзен Банку в Україні. І цей повний викликів для країни та нашої компанії рік війни став також і успішним роком – роком Незламності. Адже Україна і українці довели всьому світові свою здатність згуртуватися та перемагати.

Банківська система України, чи не єдина у світі, зуміла працювати в умовах війни безперебійно. Більш того, система продемонструвала свою стійкість та адаптивність. Правління Райффайзен Банку пишається, що його команда проявила себе у 2022 році якнайкраще і продовжила підтримувати та обслуговувати клієнтів стабільно та професійно, попри усі труднощі воєнного часу. Банк не лише забезпечив безперервність операційної діяльності, клієнтських сервісів, спілкування з клієнтами, а й продовжив інвестувати в своє майбутнє, не зупиняв розпочату два роки тому трансформацію.

Попри всі труднощі війни, Райффайзен Банк завершив 2022-ий із позитивною динамікою за більшістю фінансових показників. Довіра клієнтів, лідерські позиції на ринку, ефективне управління доходами, ризиками та видатками зумовили зростання операційного прибутку банку майже вдвічі до 11,4 млрд грн. Разом із тим банк збільшив відрахування у резерви на покриття можливих кредитних та операційних ризиків, спричинених війною, на 9,5 млрд грн. Частка непрацюючих активів у кредитному портфелі банку за рік зросла до 14%. Тож прибуток за результатами року склав 1,6 млрд грн. Це майже втричі менше результату довоєнного року, водночас це є одним з найкращих результатів українських банків. Райффайзен Банк має достатньо капіталу та виконує всі нормативи Національного банку.

Банк є четвертим найбільшим кредитором в країні, лідером у співпраці з аграріями. Такі позиції свідчать не лише про важливе визнання, а й про відповідальність та обов'язки банку перед клієнтами за будь-яких умов. У перші дні війни було визначено пріоритетною підтримку критичних для країни галузей – агропромислового комплексу, логістики та роздрібної торгівлі, фармацевтики і постачання палива. Кредитний портфель банку лишився на довоєнному рівні. Це фінансування стало підтримкою економіки, сприяло збереженню бізнесом робочих місць та податкових надходжень, допомагало компаніям забезпечувати українців продуктами харчування, паливом та медикаментами, а також підтримкою світової продовольчої безпеки.

Райффайзен Банк став третім за коштами клієнтів, за звітний рік портфель пасивів банку збільшився на 35% за рахунок коштів клієнтів фізичних і юридичних осіб. Це дозволило збільшити частку банку на ринку пасивів з 7,0% до 7,8% і переміститися з четвертої на третю сходинку з-поміж українських банків. Такий рух красномовно доводить зростання довіри до банку.

Одним з пріоритетів банку у 2022 році була фізична безпека співробітників та клієнтів, а також банківських систем та транзакцій. Другим на ринку та без негативного впливу на процеси обслуговування клієнтів Райффайзен Банк переніс операції у хмару, повністю убезпечивши

транзакції та клієнтські дані. Половину відділень банку облаштовано генераторами та засобами зв'язку для обслуговування клієнтів за відсутності енергопостачання. Банк інвестував 370 млн грн у безперервність діяльності у 2022 році.

Райффайзен Банк в Україні гнучко адаптував роботу своєї мережі під виклики та обставини воєнного часу. Роботу частини відділень на територіях, де точилися бойові дії, банк мав призупинити. Водночас банк оперативного переналаштовував режим роботи відділень, маршрути інкасації, підкріплення банкоматів на решті території країни. Щойно питання безпеки та бізнес-ефективності дозволяли, банк відновлював свою діяльність на звільнених територіях України – Київщині, Сумщині, Чернігівщині, Харківщині.

Банк багато зусиль спрямовував на розширення продуктової пропозиції, був гнучким та швидко реагував на потреби всіх клієнтів. Як тільки виник великий попит на готівкову гривню, Райффайзен Банк запропонував як додатковий канал отримання коштів із карток на касах магазинів-партнерів. Так само, як пропонував можливість нарахування державних виплат на картку «Підтримка, онлайн продажі валюти, обмін українцями готівкової гривні за кордоном у чотирьох банках Групи Райффайзен, а також віддалений онбординг клієнтів, гнучкий кеш менеджмент, допомогу з пошуком партнерів у Європі та підтримку у релокації бізнесу і виходу на інші ринки тощо.

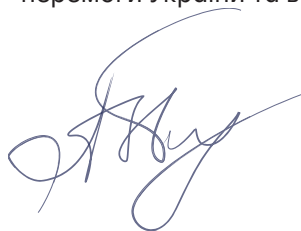
Та все це було б неможливо без сильної, професійної, вмотивованої команди. Майже шість тисяч співробітників банку, так само як і мільйони українців, прийняли на себе тягар війни, найбільшої з 1945 року на Європейському континенті. 40% співробітників мали покинути свої домівки і переміститися в більш безпечні локації і в Україні, і за кордон. 150 співробітників стали до лав Збройних Сил України, четверо трагічно загинули, одного було поранено, один пропав без вісті. В умовах невизначеності і стресу, термінової евакуації, вимушено розірваних родин, часто без зв'язку та енергопостачання у відділеннях, бомбосховищах, підземних станціях метро та з-за кордону співробітники Райффайзен Банку в Україні демонстрували найвищий професіоналізм та відданість своїм клієнтам.

Із перших годин війни і протягом року Райффайзен Банк підтримував співробітників та їхні родини. Додаткові 271 млн грн витрат на персонал було спрямовано на додаткову підтримку, евакуацію та забезпечення проживання, а також збереження за власною ініціативою банку заробітних плат мобілізованим співробітникам. Безпека, фінансова стабільність та ментальне здоров'я були основними фокусами в підтримці персоналу. Величезну допомогу надала Група РБІ.

Від імені правління дякую всім клієнтам та колегам, партнерам та державі, всім українцям як разом незламно ми пройшли цей звітний рік. Продовжуємо докладати зусиль до нашої найбільшої спільної мети – перемоги України та відновлення добробуту та мирного життя.

Разом з Україною!

Олександр Писарук
Голова правління

Звіт Наглядової ради

Шановні пані та панове!

2022-ий став роком історичних викликів для всього світу та Європи, а отже і для Групи РБІ та Райффайзен Банку в Україні. Із перших днів війни Група РБІ засудила невмотивовану агресію Росії проти України та спрямувала значні зусилля на підтримку тих, хто найбільше постраждав від цієї жахливої війни. На гуманітарну допомогу Україні та співробітникам банку було спрямовано більш ніж 20 млн євро.

Хоч якою б великою не здавалася ця сума, неможливо оцінити щирість, солідарність та підтримку команди Райффайзен Банку в Україні з боку банків Групи, зокрема Австрії, Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Угорщини.

Долаючи виклики війни, Райффайзен Банк в Україні продемонстрував неймовірну адаптивність та стійкість з огляду на нові виклики і швидко змінні ринкові умови. Керівництво та колектив банку забезпечили безперервність роботи 24/7 та забезпечили позитивну динаміку за основними фінансовими показниками.

Райффайзен Банк протягом звітного року ні на мить не зупиняв обслуговування клієнтів та виконання всіх своїх зобов'язань, попри численні виклики. Із перших годин війни було запущено усі необхідні заходи для безперервності бізнесу – плани на випадок непередбачених ситуацій і відновлення, а також резервні сценарії для всіх критичних банківських послуг і продуктів. Реагуючи на швидко змінні потреби клієнтів банк переглядав умови обслуговування клієнтів та пропонував нові послуги.

У березні та квітні для підтримки клієнтів Райффайзен Банк запропонував скасування комісій та «кредитні канікули». Банк у 4 рази збільшив ввезення готівкової іноземної валюти в Україну, що дозволило ринку скоригувати дисбаланс попиту та пропозиції. Разом із Райффайзен Банк Інтернаціональ та дочірніми банками групи було надано можливість українцям обміняти 1,2 млрд грн готівкової гривні на місцеві валюти у Австрії, Польщі, Румунії, Словаччині та Чехії і повернути її в Україну.

Розуміючи надважливу роль у підтримці економіки, Райффайзен Банк весь час продовжував фінансувати своїх клієнтів, зосередившись на критичних для країни галузях економіки – агросекторі, логістиці та роздрібній торгівлі, фармацевтиці та постачанні палива. Загалом цим галузям було надано кредитів на загальну суму 27 млрд грн у 2022 році.

Довіра клієнтів, лідерські позиції на ринку, ефективне управління доходами, ризиками та видатками зумовили зростання операційного прибутку Райффайзен Банку у звітному році майже вдвічі до 11,4 млрд грн. Банку вдалося завершити рік з прибутком у розмірі 1,6 млрд грн попри значне збільшення видатків на підтримку безперервності бізнесу та персоналу, відрахувань на формування обов'язкових резервів, недоотриманий дохід внаслідок відміни комісій клієнтам, а також суттєву гуманітарну допомогу українцям, постраждалим від війни.

У звітному році зусилля Райффайзен Банку вкотре було відзначено численними нагородами від авторитетних міжнародних та українських інституцій та ЗМІ. Банк у п'яте став «Кращим банком в Україні» за версією впливового видання EMEA Finance, також Райффайзен Банк Інтернаціональ було відзначено кращим банком у Центральній та Східній Європі.

У 2022 фінансовому році члени Наглядової ради банку провели 5 засідань. В робочому порядку було затверджено 83 протоколи Наглядової ради. Загальна участь у прийнятті рішень Наглядовою радою і присутність членів на її засіданнях у звітному році становила 100%.

Наглядова рада регулярно та ретельно вивчала бізнес-діяльність та ситуацію з ризиками у Райффайзен Банку. Регулярно відбувалося обговорення з правлінням банку питань адекватності капіталу та ліквідності, а також напрямків розвитку бізнесу та стратегій управління ризиками. Наглядова рада також детально розглядала питання подальшого розвитку у сфері корпоративного управління та контролювала впровадження відповідних політик. Здійснюючи контролюючу та консультативну діяльність, Наглядова рада підтримувала прямі контакти з членами правління банку, аудитором та керівниками внутрішніх контролюючих органів. Вона також здійснювала постійний обмін інформацією та думками щодо актуальних питань із представниками банківських наглядових органів.

Крім того, правління регулярно надавало Наглядовій раді детальні звіти з тих чи інших питань діяльності у відповідних сферах бізнесу. У період між засіданнями Наглядова рада підтримувала також контакти з головою та членами правління. Правління банку завжди було відкритим для двосторонніх та багатосторонніх дискусій з членами Наглядової ради, а, за потреби, і з залученням експертів із питань, що розглядалися.

Співпраця з правлінням банку базувалася на взаємній довірі й відбувалася в руслі ефективної та конструктивної співпраці. Обговорення носили відкритий та критичний характер, і Наглядова рада приймала рішення після розгляду всіх аспектів питань. У разі виникнення потреби в додатковій інформації при більш глибокому розгляді окремих питань, таку інформацію члени Наглядової ради отримували вчасно та в повному обсязі.

У 2022 році Наглядова рада схвалила низку важливих рішень. Серед головних було рішення про створення комітету з питань аудиту, комітету з управління ризиками та комітету з питань винагороди Наглядової ради банку, призначення корпоративного секретаря банку та продовження повноважень членів правління.

У звітному році Наглядова рада Райффайзен Банку виконувала всі свої зобов'язання відповідно до чинного законодавства України та Статуту банку. Вона здійснювала моніторинг відповідності діяльності правління банку чинному законодавству та її ефективності під час регулярних засідань, дискусій, а також шляхом аналізу звітів правління. Наглядова рада надавала повну підтримку правлінню в його діяльності у 2022 році.

Аудиторська компанія ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» провела перевірку консолідованої фінансової звітності Райффайзен Банку за 2022 рік на відповідність Міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ). Наглядова рада погодила звітність правління банку про результати аудиту за 2022 фінансовий рік.

Я щиро дякую правлінню та всім працівникам Райффайзен Банку за їхні відданість справі та професіоналізм у ці історичні часи. Це безумовно збільшило довіру наших клієнтів, яким я також щиро дякую за цей винятковий рік. Сподіваємося, що Україна та українці зможуть повернутися до мирного життя наступного року та відновлять країну і економіку. Райффайзен Банк, безумовно, буде підтримувати Україну в цьому процесі та допомагатиме з реконструкцією

Від імені Наглядової ради

Лукаш Янушевський,
Голова Наглядової ради

i

Інформація про банк

Загальні відомості	10
Організаційна структура	12
Мережа відділень	12
Нагороди та відзнаки	13
Сталий розвиток та соціальна відповідальність	14

i Загальні відомості

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» (скорочена назва – АТ «Райффайзен Банк») зареєстровано 27 березня 1992 року (до 17 червня 2021 року – АТ «Райффайзен Банк Аваль»).

У жовтні 2005 року банк став частиною банківської групи Райффайзен Інтернаціональ Банк-Холдинг АГ, Австрія (із жовтня 2010 р. – Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ).

Відповідно до вимог законодавства України у 2009 році банк було зареєстровано у формі Публічного акціонерного товариства.

У квітні 2018 року Загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про зміну найменування Публічного акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль» на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» (Протокол Загальних зборів акціонерів №36-58 від 27.04.2018р.).

У квітні 2021 року Загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про зміну найменування Акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль» та Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» (Протокол Загальних зборів акціонерів №36-62 від 23.04.2021р.).

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» є правонаступником за всіма правами та обов'язками Акціонерного товариства «Райффайзен Банк Аваль».

Банк здійснює свою діяльність згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України «Про банки і банківську діяльність» та інші нормативні акти Національного банку України. Він входить до складу Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні. Банк є відповідальною особою Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні та має право приймати рішення для забезпечення виконання вимог нагляду за банківською групою на консолідованій основі.

Запис у Державному реєстрі банків про право на здійснення банківської діяльності №10. Внесений до Державного реєстру банків 27.03.1992 р. за №94.

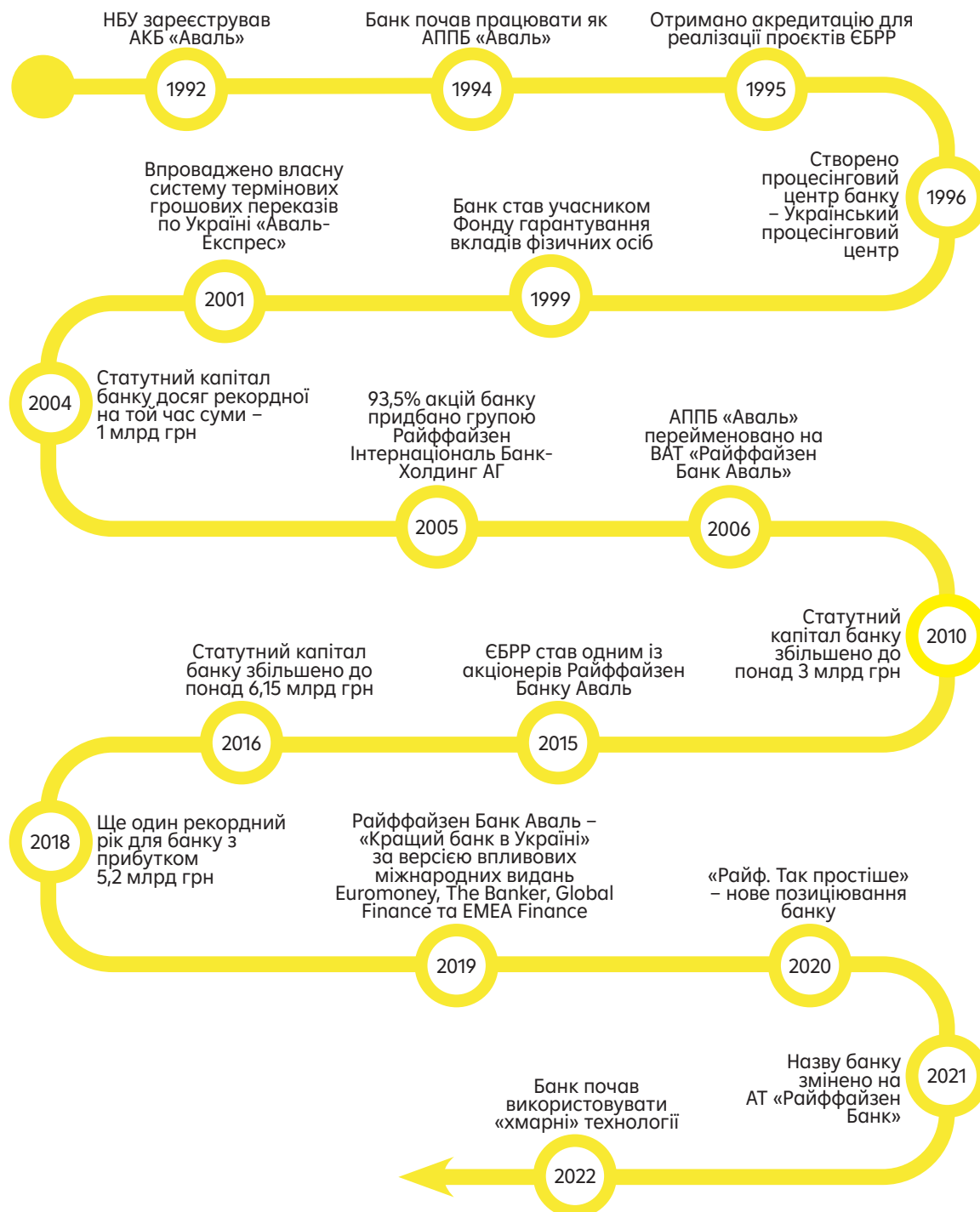
Деталі на raiffeisen.ua

Код за ЄДРПОУ – 14305909

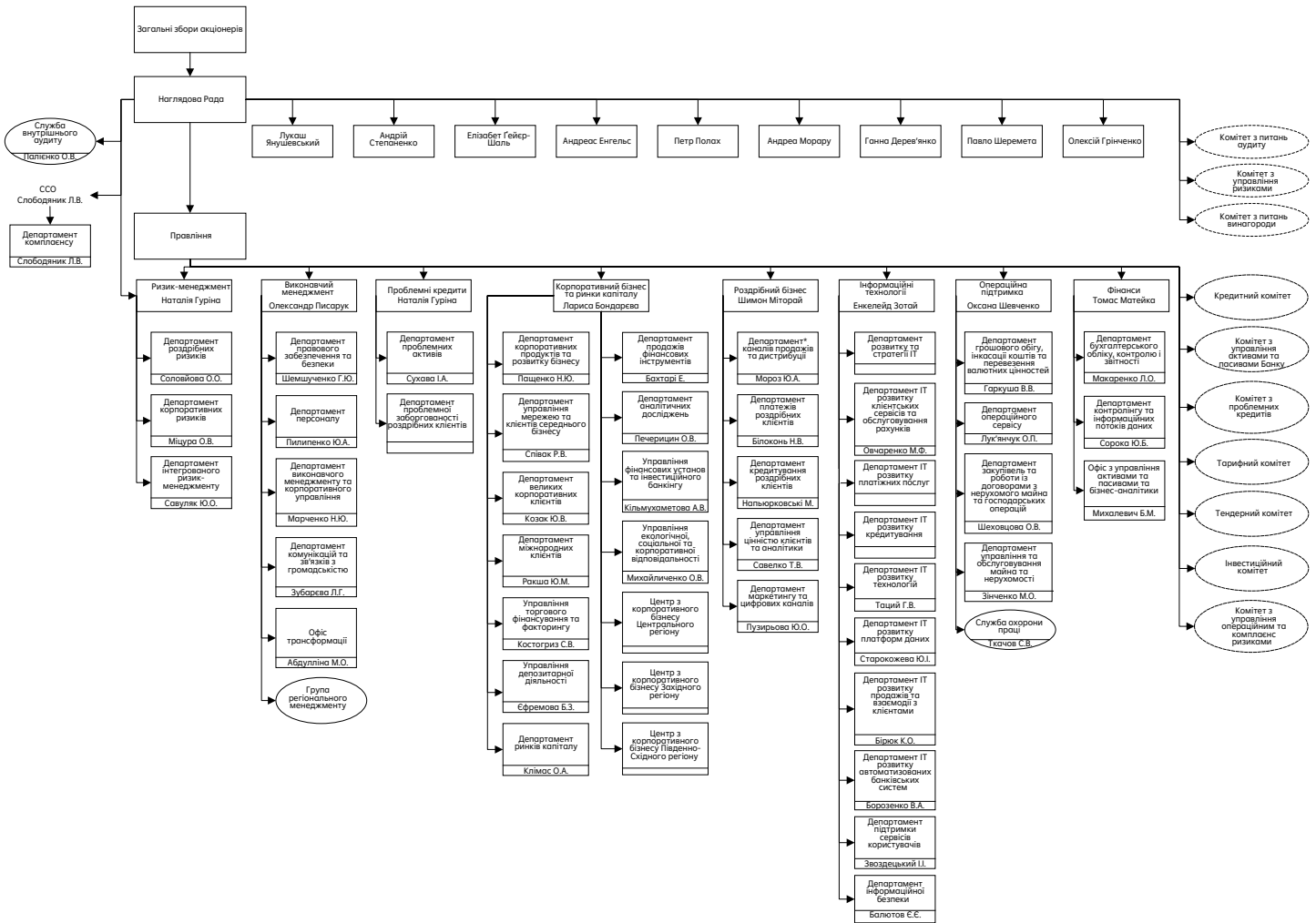
Адреса – 01011, м.Київ, вул. Алмазова, 4А

email – info@raiffeisen.ua

Коротка історія банку

Організаційна структура *

Мережа відділень

Загальна кількість відділень Райффайзен Банку станом на кінець 2022 року нараховувала 385 відділень, при цьому, внаслідок бойових дій та окупації частини території України, обслуговування клієнтів відбувалося у 300 відділеннях, з яких:

- 296 повнофункціональних відділень, які надають повний перелік банківських послуг усім групам клієнтів: приватним особам, клієнтам мікробізнесу, малого бізнесу та корпоративного сегменту;
- 3 преміальних центри, які обслуговують фізичних осіб преміального сегменту;
- 1 центр обслуговування корпоративних клієнтів (ЦОКК);

* Організаційна структура Центрального офісу АТ «Райффайзен Банк» станом на 31 грудня 2022 року

Кількість відділень, працюючих з клієнтами, переглядається щодня, виходячи з поточної ситуації в місці розташування відділення, та може змінюватися протягом дня.

У лютому 2022 року банк відкрив також 23 центри грошового обігу, спеціально призначених для інкасації коштів, перерахунку та зберігання готівки, з яких станом на кінець року працювали 22 центри.

Загальна кількість банкоматів у мережі складала близько 1 700, з яких майже 1 500 знаходилися на територіях, де банк має можливість забезпечити роботу АТМ для клієнтів.

У звітному році продовжилося приведення зовнішнього вигляду відділень Райффайзен Банку до діючих тепер стандартів.

Продовжилося впровадження нової моделі касового обслуговування клієнтів, а саме – швидке касове та сервісне обслуговування теллерами у відкритих робочих місцях замість закритих касових кабін. Працівники відділень можуть не тільки здійснити касові операції клієнтів, а й провести швидкі сервісні операції та допомогти клієнтам підключитися і користуватися онлайн каналами для зручного в подальшому самообслуговування в будь-який час та без черг. Для цього організовано понад 170 неізолюваних робочих місць. У 2023 році банк планує продовжувати розгортати касове обслуговування на неізолюваних робочих місцях.

Враховуючи сучасні тренди розвитку банківського ринку – перехід від традиційного обслуговування клієнтів через мережу відділень до впровадження також і сучасних високотехнологічних альтернативних каналів, Райффайзен Банк продовжив у 2022 році оптимізацію мережі відділень, яка скоротилася порівняно з кінцем 2021 року на 3 відділення. Одночасно банк, враховуючи потреби клієнтів, діджиталізує процеси та постійно розширює перелік онлайн послуг, якими можна скористатися у будь-який зручний час через мобільний додаток у смартфоні чи з комп'ютера.

У період, поки робота частини відділень призупинена через окупацію територій, руйнування приміщення, активні бойові дії тощо, персонал відділень не скорочувався та мав можливість, у разі перебування у безпечних умовах, продовжити працювати та забезпечувати безперервність роботи інших підрозділів банку.

Нагороди та відзнаки

Визнання на українському та міжнародному ринках стало особливо цінним для Райффайзен Банку в 2022 році. Традиційно банк отримав низку нагород та відзнак від міжнародних видань, рейтингових агенцій, експертів та партнерів.

Райффайзен Банк у п'яте став «Кращим банком в Україні» за версією впливового видання EMEA Finance. Журнал назвав також Райффайзен Банк Інтернаціональ кращим банком у Центральній та Східній Європі.

Перший «воєнний» рейтинг стійкості банків України, підготовлений на початку року порталом «Мінфін», очолив Райффайзен Банк. Своє лідерство у цьому рейтингу банк зберігав і у наступні квартали року.

Журнал Forbes Україна у своєму рейтингу 30 приватних компаній України, які виявилися стійкішими за інших в умовах війни, відзначив і Райффайзен Банк, що вкотре підтвердило надійність банку.

Він продовжував також лідирувати у рейтингу життєздатності банків від порталу Mind.

Райффайзен Банк зберігає свою позицію найнадійнішого банку у рейтингу YouControl – як і в попередні періоди, він отримав найвищу оцінку «А».

Рейтингова агенція «Стандарт-Рейтинг» продовжила періодично оновлювати рейтинги Райффайзен Банку, щоразу зберігаючи їх на високому рівні.

У трьох номінаціях переміг Райф в рейтингу «Банки року – 2022», складеному компанією «Фінансовий клуб». Як найкращий банк він отримав відзнаки у номінаціях «Корпоративний банк», «Розрахунковий банк для бізнесу» та «Найприбутковіший банк із іноземним капіталом».

У звітному році Райффайзен Банк продовжували відзначати як кращого роботодавця країни. Банк знову було відзначено в рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням Forbes Україна спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

У рейтингу 2022 року банк піднявся на 20 сходинок вверх. Така неймовірна динаміка стала високим визнанням великої трансформації Райфу, де люди (і працівники, і клієнти) – в центрі всього.

Сталий розвиток та соціальна відповідальність

Райффайзен Банк є соціально відповідальною та надійною банківською установою із тривалою успішною історією бізнесу. Банк дотримується цілей сталого розвитку за трьома основними принципами: відповідальний банкір, залучений громадянин та справедливий партнер. Райффайзен Банк в Україні діє у рамках загальної політики групи Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (РБІ). РБІ є однією з компаній, які підписали Глобальний договір ООН (UNGC), що визначає міжнародні стандарти щодо сталого розвитку, прав людини, захисту охорони здоров'я, боротьби з корупцією тощо. Окрім того, у 2021 році РБІ підписано Принципи відповідальної банківської діяльності, які стосуються клієнтів, стейкхолдерів, прозорості тощо.

Окрім фінансових показників, критерії стійкості все частіше враховуються при прийнятті інвестиційних рішень. Про це свідчить аналіз і рейтинги агентств, що спеціалізуються на сталому розвитку, таких як ISS ESG, Sustainalytics і Moody's ESG Solutions. ISS ESG оцінює соціальні та екологічні показники компанії в контексті корпоративних рейтингів, застосовуючи понад 100 галузевих соціальних і екологічних критеріїв. Рейтинг стійкості РБІ підтверджено на рівні «С+» у вересні 2022 року, що відповідає «преміальному статусу». У листопаді 2021 року РБІ отримав рейтинг AA (за шкалою AAA–CCC) в оцінці MSCI ESG Ratings. Станом на серпень 2022 року Sustainalytics оцінила РБІ як групу з низьким ризиком суттєвого фінансового впливу факторів ESG. У рейтингу РБІ посів 20 місце з 409 компаній у підіндустрії диверсифікованих банків. Оцінка ESG від MOODY'S ESG SOLUTIONS для РБІ – «Надійний». Він займає 22 місце з 99 банків у європейському секторі роздрібних і спеціалізованих банків (станом на липень 2022 року). FTSE Russell підтверджує, що Райффайзен Банк Інтернаціональ пройшов незалежну оцінку відповідно до критеріїв FTSE4Good і задовольнив вимоги, щоб стати складовою частиною серії індексів

FTSE4Good, яка призначена для вимірювання ефективності компаній, що демонструють сильні екологічні, соціальні та державні показники (останній перегляд індексу: червень 2022).

Відповідно до вимог РБІ, Райффайзен Банк щорічно готує звіт із питань сталого розвитку як частину загального звіту Групи РБІ, для якої сталий розвиток є невід'ємною складовою стратегії діяльності.

Прозорий бізнес

Сталий розвиток банку передбачає прозорий бізнес, корпоративну соціальну відповідальність, дотримання принципів добросовісної конкуренції та корпоративної етики, високу якість продуктів та послуг. Місія Райффайзен Банку Україна полягає у тому, щоб стати найрекомендованішим банком у 2025 році. Основою досягнення цієї цілі є клієнтський досвід.

Банк буде взаємовідносини з клієнтами та партнерами на принципах довіри, прозорості, взаємоповаги відповідно до загальних етичних норм і принципів корпоративної соціальної відповідальності та «Кодексу поведінки працівників АТ «Райффайзен Банк».

Райффайзен Банк Україна постійно очолює рейтинги стійкості українських банків (останній: за результатами роботи у 3 кварталі 2022 року). У листопаді 2022 року журнал «Forbes Україна» опублікував рейтинг 30 приватних компаній України, які виявилися стійкішими за інших в умовах війни, до переліку увійшов і Райффайзен Банк Україна. Крім того, Райффайзен Банк у п'яте поспіль визнано «Кращим банком в Україні» за рейтингом EMEA Finance.

У своїй діяльності банк керується чинним законодавством України, повною мірою виконуючи свої зобов'язання перед акціонерами, клієнтами, партнерами, персоналом та забезпечуючи прозору фінансову діяльність і звітність, своєчасну сплату всіх податків та офіційної заробітної плати своїм працівникам.

Соціально відповідальний роботодавець

У звітному році Райффайзен Банк традиційно утримував позиції одного з кращих роботодавців України. На початку 2022 року Райффайзен Банк України знову відзначено у рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням «Forbes Україна» спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

Соціальний захист персоналу банку гарантується Колективним договором. Контроль за виконанням положень Колективного договору здійснюється на рівні правління банку та Центральної ради профспілки банку.

Райффайзен Банк здійснює системні інвестиції у навчання та розвиток персоналу й активно використовує власний кадровий резерв для заповнення управлінських посад.

У банку періодично проводяться опитування персоналу стосовно задоволеності роботою та якістю внутрішнього обслуговування, а також дослідження рівня залучення, лояльності й ефективності персоналу.

Працівники долучаються також до різноманітних тренінгів, спрямованих на підвищення професійного рівня, управлінських знань і навиків, розвиток soft skills, покращення командної роботи тощо.

Банк дбає про здоров'я та психологічний стан працівників, забезпечуючи гідні умови праці та організовуючи воркшопи від знаних експертів у сферах правильного харчування, здорового способу життя, профілактики професійного та емоційного вигорання, вікової психології тощо.

Відповідно до вимог ст.2-1 «Кодексу законів про працю України», а також власної Політики розмаїття (Diversity Policy), банк у своїй діяльності неухильно дотримується принципів рівності та розмаїття. У банку відсутня будь-яка дискримінація та переслідування на робочому місці (наприклад, за віком, етнічною, расовою приналежністю або кольором шкіри, національністю, релігією або віросповіданням, політичними або іншими поглядами, статтю, сексуальною орієнтацією чи у зв'язку з інвалідністю). Роботодавець сприяє створенню середовища, у якому працівники ставляться один до одного зі взаємною повагою, а також цінує та підтримує розмаїття поглядів, здібностей, досвіду, потреб персоналу.

У 2022 році, Райффайзен Банк Україна як відповідальний роботодавець організував евакуацію співробітників з прифронтових територій (та територій, які мали загрозу стати окупованими), а також допомогу евакуйованим співробітникам та їхнім сім'ям.

Спонсорство

Однією зі складових корпоративної соціальної відповідальності Райффайзен Банку є його спонсорська діяльність. У 2022 році банк підтримав низку спонсорських проєктів різного спрямування.

Серед культурних спонсорських проєктів продовжилися традиційні для банку проєкти з підтримки українського кіно «Дивись українське». Також за спонсорської допомоги банку відбулися бізнесові конференції, а саме: EBA Global Outlook 2022, «Будуємо разом» та Forbes Tech від «Forbes Україна».

Благодійність

Через війну в Україні, у 2022 році Райффайзен Банк зосередився на підтримці соціальних благодійних проєктів (підтримка населення, евакуація, допомога постраждалим тощо). Проте, також підтримував і інші (проте меншою мірою, ніж зазвичай).

Серед соціальних проєктів, банк підтримав:

- «Карітас-Спас Україна» для поселення евакуйованих сімей;
- Фонд «Повір у себе» для реалізації проєкту із малими підприємцями на деокупованих територіях з метою відновлення бізнесу та забезпечення населення продуктами харчування;
- Гуманітарну місію Червоного Хреста України;
- ПП «Оліяр» для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
- Дитяче селище БУ для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
- Алекс МП для забезпечення допомоги постраждалому населенню;
- БО «Перемога» для допомоги постраждалому населенню;
- Акцію «BORSHCH» із забезпечення безкоштовним посівним матеріалом населення на деокупованих територіях.

У напрямку освіти, Райффайзен Банк підтримував:

- програми Київської школи економіки;
- благодійний вечір Київської школи економіки з ціллю зібрати кошти на будівництво укриттів в українських школах;

— програму з будівництва укриттів у деокупованих та прифронтових українських школах з метою безперервності навчального процесу.

Культура та мистецтво у 2022-му залишалися одним із напрямків благодійності. Зокрема, було надано допомогу ТОВ «Літопис» для видання книги спільно з Австрійським посольством.

На початку 2022 року банк підтримав Асоціацію аматорського баскетболу України, де, серед інших, була представлена і команда Райффайзен Банку.

У 2022 році банк допоміг також низці регіональних фондів, лікарень, дитячих будинків тощо (особливо у регіонах, які найбільше постраждали від воєнних агресії).

Як і в минулі роки, Райффайзен Банк надавав матеріальну допомогу у вигляді вживаної комп'ютерної та офісної техніки дитячим дошкільним закладам, середнім загально-освітнім школам, медичним закладам, громадським організаціям тощо.

Фінансова грамотність

Починаючи з 2015 року, в банку діє проєкт фінансової грамотності для підлітків та молоді Teens Academy. У 2021 році було проведено 4 онлайн тренінги для дітей працівників та клієнтів банку, враховуючи карантинні умов внаслідок пандемії. У 2022 році не було проведено тренінгів через початок повномасштабної війни та зміщення пріоритетів на соціальну благодійність.

Волонтерство

Волонтерську активність працівників Райффайзен Банку України у 2022 році було спрямовано на допомогу постраждалому від наслідків воєнних дій населенню – евакуйованим, постраждалим, пораненим тощо.

У звітному році волонтери банку взяли участь у благодійному спортивному заході «Пробіг під каштанами» та «Забігу у вишиванках» тощо.

Екологічна відповідальність

У Райффайзен Банку приділяють значну увагу питанням екологічно свідомої поведінки працівників, заохочуючи економне споживання природних ресурсів та електроенергії, відповідальне ставлення до утилізації відходів тощо. Приміром, у банку провели модернізацію вентиляції робочих приміщень; використовують енергозберігаючі лампи, двосторонній друк; економлять воду та електроенергію. Серед працівників започатковано також ініціативу збору відпрацьованих гальванічних елементів для їхньої подальшої утилізації. У Центральному офісі банку триває проєкт «Сортуємо сміття свідомо», започаткований у 2019 році. Своїм клієнтам банк рекомендує задля збереження природних ресурсів намагатися обходитися без роздрукування квитанцій при користуванні банкоматами.

Загалом Райффайзен Банк робить вагомий внесок у сталий розвиток України, дотримуючись принципів соціально відповідального ведення бізнесу та здійснюючи інвестиції у суспільно важливі проєкти та підвищення якості життя своїх співгромадян.

Бізнес-модель та стратегія

Бізнес-модель	20
Візія. Місія. Цінності	20
Зовнішні можливості та загрози	20
Стратегія та плани розвитку	21

Бізнес-модель

Райффайзен Банк працює як універсальний банк, надаючи широкий перелік фінансових послуг різним клієнтським сегментам – роздрібним та корпоративним клієнтам, малому та середньому бізнесу, фінансовим установам.

Послуги банку надаються через загальнонаціональну мережу відділень, банкоматів, центрів самообслуговування, а також через digital-канали (інтернет-банкінг і мобільний додаток) та мобільних банкірів.

Банк прагне дотримуватися високих стандартів якості обслуговування клієнтів, використовуючи свій багаторічний досвід на ринку та кращі практики інших дочірніх компаній Райффайзен Банк Інтернаціональ.

Візія. Місія. Цінності

ВІЗІЯ

Банк, чиї сервіси рекомендують найчастіше.

МІСІЯ

Ми постійно втілюємо інновації задля побудови з клієнтами взаємодії високої якості.

ЦІННОСТІ

- **Взаємодія**
Разом ми досягаємо більшого.
- **Проактивність**
Ми – проактивні!
- **Постійне навчання та розвиток**
Ми прагнемо знань.
- **Відповідальність**
Ми діємо відповідально.

Зовнішні можливості та загрози

Ключовим фактором, що впливав на макроекономічну динаміку у 2022 році, стала військова агресія з боку росії. Окрім безпосереднього надзвичайно негативного впливу на ділову активність в Україні та зменшення економічного потенціалу внаслідок захвату територій, ракетних та артилерійських обстрілів, масової внутрішньої та зовнішньої міграції населення це спричинило енергетичну кризу на європейському ринку. Додатковим негативним фактором

стало перекриття традиційних морських каналів зовнішньоекономічної діяльності.

Внаслідок війни та агресивної політики росії на зовнішніх ринках відбувалася перебудова традиційних ланцюгів постачання, особливо це стосується енергетичних ресурсів. Це спричинило різке зростання цін на ресурси, особливо енергетичних, пік чого було зафіксовано в першій половині 2022 року.

У першій половині року значно прискорила глобальна інфляція, яка в багатьох економічно розвинутих країнах досягла максимумів із 1980-их років. Це спричинило відповідь провідних центробанків, які перешли до циклу підвищення ключових ставок, який продовжиться і в першій половині 2023 року. На тлі війни внутрішньополітична ситуація залишається достатньо стабільною.

Україна має потужну політичну, військову, гуманітарну, економічну та фінансову підтримку від G-7, ЄС, багатьох інших країн, що дозволило значно пом'якшити негативні наслідки військової агресії з боку росії.

Ключовою загрозою й надалі залишається збройна агресія росії, внаслідок чого активні бойові дії та атаки на інфраструктуру можуть тривати впродовж усього 2023 року. Отже, масове повернення зовнішніх мігрантів та реалізація програм відновлення України будуть відтерміновані. Разом із цим, зовнішні економічні умови залишатимуться більш сприятливими в результаті послаблення глобального інфляційного тиску, зниження цін на енергоресурси та сильної зовнішньої економічної та військової підтримки України.

Стратегія та плани розвитку

Стратегія Райффайзен Банку орієнтована на втілення інновацій задля побудови з клієнтами взаємодії високої якості, яка ґрунтується на розвитку та трансформації у сфері цифрових технологій – сервісів, продуктів, комунікацій.

Банк має за мету подальший розвиток у відповідності до високих стандартів групи Райффайзен Банк Інтернаціональ і найкращої світової банківської практики, а також утримання лідерських позицій у визначених сегментах банківського ринку в Україні.

Банк пропонує банківські послуги в сегментах корпоративного бізнесу, роздрібного бізнесу, казначейських операцій та інвестиційного банкінгу.

Стратегічні напрямки розвитку банку:

- Зміцнення провідних позицій на банківському ринку країни.
- Надання якісних та високопрофесійних банківських послуг, постійне підвищення рівня обслуговування і розширення переліку фінансових послуг за всіма бізнес-напрямами.
- Розвиток сегментів бізнесу за критеріями прибутковості, зваженої за ризиком.
- Забезпечення необхідного рівня ресурсної бази – активна робота з наявними та новими клієнтами; фокус на залученні довгострокових ресурсів.
- Органічне зростання роздрібного і корпоративного бізнесу та відсутність концентрації на одному з бізнесів.
- Розвиток сервісної моделі та інвестування у впровадження нових банківських послуг, зокрема

в сфері цифрових технологій.

- Збереження та підвищення ефективності операційної діяльності.
- Оптимізація структури управління бізнесом.
- Розвиток інформаційних технологій, орієнтований на підтримання надійної інфраструктури, з метою забезпечення запланованого зростання бізнесу за всіма напрямками та подальше впровадження програмного портфеля інформаційних технологій з метою зменшення зусиль і витрат на обслуговування.

Стратегія сегменту корпоративного бізнесу

Райффайзен Банк – банківська установа комплексного обслуговування, що надає широкий спектр фінансових послуг своїм корпоративним клієнтам, працюючи в різних галузях промисловості України – оптова та роздрібна торгівля, виробництво, сільське господарство, металургія, будівництво, нерухомість тощо.

Банк близький до своїх клієнтів – як у географічному розумінні, так і в сенсі прийняття рішень відповідно до потреб клієнтів.

Кожний клієнт має свого менеджера, який є єдиною точкою взаємодії з банком.

Ключові пріоритети сегменту корпоративного бізнесу:

- Підтримання прибутковості на прийнятному рівні.
- Висока якість портфеля як один із головних показників діяльності.
- Покращення показника співвідношення активів-пасивів бізнесу за рахунок зростання гривневої ресурсної бази.
- Тісна співпраця з Райффайзен Банк Інтернаціональ.
- Регулярний моніторинг основних галузей промисловості.
- Постійне стрес-тестування портфеля.
- Утримання лідерських позицій в агросегменті.
- Моніторинг структури активів та пасивів за валютами для вжиття заходів за необхідності.

Стратегія сегменту роздрібногo бізнесу

Сегмент роздрібногo бізнесу включає в себе фізичних осіб, приватних підприємців, бізнес банкінг.

Роздрібний бізнес банку пропонує широкий спектр банківських та фінансових продуктів та послуг. Райффайзен Банк є одним із лідерів на ринку за напрямками кредитних та дебетних платіжних карток, торгового еквайрингу, розрахункових операцій тощо.

Ключові пріоритети сегменту роздрібногo бізнесу:

- Зосередження на залученні та утриманні клієнтів – приватних осіб та клієнтів бізнес банкінгу.
- Перегляд та вдосконалення кредитних продуктів у розрізі цільових клієнтських груп.
- Основними кредитними продуктами для населення є споживчі кредити та кредитні картки.
- Нарощення стабільної ресурсної бази. Збільшення приросту поточних та пенсійних карткових рахунків клієнтів.
- Збільшення потенціалу напрямку бізнес банкінгу шляхом впровадження спрощених процесів в обслуговуванні та продажах.
- Доступний, надійний та високоякісний сервіс завдяки розширенню мережі каналів

обслуговування клієнтів. Подальший розвиток інтернет-банкінгу за рахунок розширення функціональності та зручності сервісу для клієнтів.

Стратегія сегменту казначейства

Райффайзен Банк є визнаним активним учасником міжбанківського ринку України. Банк має лідируючі позиції практично в усіх сегментах українського фінансового ринку: грошовому, валютному та ринку цінних паперів. Багаторічний досвід роботи казначейства та високі стандарти роботи є запорукою успішного управління ліквідністю та грошовими потоками банку. Як результат – забезпечується чітке дотримання платіжної дисципліни, виконання економічних нормативів НБУ та, основне, досягається оптимальний баланс між ризиком, прибутком та ліквідністю, що є пріоритетним напрямком у роботі казначейства.

Ринкове середовище

Макроекономічні показники	26
Банківський сектор України	27

Макроекономічні показники

Основним драйвером динаміки ВВП в 2022 році стала війна, яка спричинила рекордне падіння економіки, що попередньо оцінюється на рівні майже 30% р/р. Найгіршими виявилися перші місяці війни внаслідок чого в другому кварталі було зафіксовано рекордно високе зниження ВВП на 37,2% р/р. Високий рівень адаптації бізнесу, визволення територій, відкриття зернового коридору та збільшення зовнішнього фінансування бюджетних потреб спричинили доволі потужне відновлення в третьому кварталі (+9,0% к/к). Але масові ракетні обстріли об'єктів критичної інфраструктури, внаслідок яких виникла серйозна криза генерації та постачання електричної енергії, погіршили економічну ситуацію в четвертому кварталі.

Війна спричинила прискорення інфляції у 2022 році більш ніж вдвічі, з 10,0% до 26,6% р/р, хоча наприкінці року відбулася певна її стабілізація. Додатковим фактором прискорення цін стала імпортована інфляція внаслідок зростання глобальних цін на ресурси та посилення курсу долара США. В перші місяці війни НБУ відкладав рішення щодо перегляду облікової ставки, але вже на початку червня різко підвищив її з 10% до 25%. Хоча канали монетарної трансмісії в умовах війни не працювали ефективно, це дозволило підвищити дохідності за гривневими активами, стабілізувати резерви та сповільнити інфляцію наприкінці року. При цьому на відміну від попередніх років зростання грошової маси (М3), яке склало 20,8% р/р у 2022 році, було нижчим за рівень інфляції (26,6%).

Бюджетний дефіцит різко збільшився у 2022 році до рекордних 915 млрд грн (близько 19% ВВП). Це відбулося насамперед внаслідок суттєвого зростання бюджетних видатків. Абсолютну більшість (59%) становили видатки на оборону та безпеку, які за рік збільшили свою частку у ВВП з 5% до 33%.

У 2022 році державний борг зріс із 2,7 до 4,1 трлн грн в результаті значного зовнішнього фінансування бюджету. Відносний індикатор держборгу також зріс з 49% ВВП до близько 85% ВВП.

Банківський сектор України

2022 рік для банківського сектору став справжнім випробуванням, адже кредитні та операційні ризики внаслідок війни були надзвичайно високими. Внаслідок чого відрахування в резерви склали майже 118,8 млрд грн, що в десятки разів перевищує показник попереднього року (3,4 млрд грн).

При цьому банківський сектор залишився в зоні прибутків, які після сплати податку на прибуток (7,3 млрд грн) за підсумками року склали 24,7 млрд грн. Доходи зросли на 83,5 млрд грн (+31% р/р), і основними чинниками цього було зростання процентних доходів (+48,2 млрд грн) та значний позитивний результат від переоцінки активів (+43,6 млрд грн), зумовлений, насамперед, девальвацією гривні відносно долара США та євро. Рентабельність капіталу сектору становила 10,9% порівняно з 35,1% рік тому.

Кредити за рік знизилися на 3,5% з 1044 млрд грн до 1008 млрд грн. При цьому кредити корпоративному сектору залишилися незмінними, завдяки реалізації державних програм підтримки кредитування, насамперед «5-7-9%», а кредити населенню впали на 13,5%. Частка непрацюючих кредитів (NPL) у банківському секторі зросла протягом 2022 року з 30% до 38%, а їхній обсяг збільшився за рік на 87 млрд грн до 432 млрд грн, тим самим переломивши тенденцію зниження, яка спостерігалася з 2018 року.

В умовах війни відбулося сильне зростання депозитів (+25% р/р), спричинене як створенням ліквідних фінансових резервів для нівелювання майбутніх негативних ризиків, так і різким зростанням виплат військовим, які акумулювалися на поточних рахунках у банках. Тому темпи зростання депозитів домогосподарств (+28% р/р) перевищили динаміку депозитів корпоративного сектору (+18% р/р).

Середні ставки за новими кредитами піднялися з 12,5% у січні до 19,0% у грудні. У четвертому кварталі року зафіксовано стабілізацію ставок на рівні 19,0-19,6%. При цьому середньозважена ставка за новими кредитами корпоративному сектору піднялася з 9,0% до 16,4%. Натомість середньозважена ставка декілька разів протягом року змінювала динаміку, але в цілому за рік незначно зросла від 32,7% в січні до 35% в грудні.

Підвищення облікової ставки НБУ призвело до помірного зростання ставок за депозитами. Так, процентні ставки за депозитами корпоративному сектору збільшилися з 4,9% у січні до 10,4% у грудні, а для домогосподарств, відповідно, з 5,3% до 6,8%.

Діяльність банку

Основні результати	30
Персонал. Навчання та розвиток	31
Послуги корпоративним клієнтам	33
Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу	36
Послуги приватним особам	41
Послуги казначейства	46
Послуги фінансовим установам	47

Основні результати*

Райффайзен Банк завершив 2022 рік із прибутком 1,6 млрд грн, що майже втричі менше результату довоєнного року, який складав 4,9 млрд грн.

Основними чинниками прибуткового результату роботи Райффайзен Банку у звітному році є процентний, комісійний та торговий результати.

Процентний результат банку за рік досяг позначки 12,8 млрд грн, та відносно 2021 року показав приріст 4,6 млрд грн або 56%. Високий результат від процентних операцій був значною мірою сформований за рахунок оптимального управління структурою активно-пасивних операцій банку, зокрема, процентних доходів від кредитування клієнтів та казначейських операцій (процентних доходів від депозитних сертифікатів, емітованих Національним банком України, та процентних доходів від портфеля державних цінних паперів, емітованих Міністерством фінансів України).

Станом на 31 грудня 2022 року розмір чистих активів банку становить 166 млрд грн. За розміром чистих активів банк впевнено посідає 4 місце в банківській системі, збільшивши при цьому свою частку на ринку до 7,5%.

Протягом 2022 року банк був успішним в кредитуванні економіки. В умовах війни, загальний кредитний портфель банку зріс на 1% до 71,29 млрд грн.

За загальним розміром працюючого кредитного портфеля на кінець року Райффайзен Банк зайняв 3 місце з часткою ринку 9,5%. У тому числі банк посів 2 місце за розміром працюючого кредитного портфеля юридичних осіб та 6 місце за розміром кредитів фізичним особам (в тому числі ФОП) за даними статистичної звітності Національного банку України.

Водночас Райффайзен Банк зосередив зусилля на кредитуванні критичних для країни галузей економіки, а саме агросектору, логістики та роздрібною торгівлі, фармацевтики і постачання палива. У 2022 році банк видав 27 млрд грн нових кредитів за рахунок власних коштів та участі у державних програмах. Банк посідає друге місце за обсягами укладених кредитних договорів по програмі «5-7-9%».

Кошти клієнтів банку на кінець року досягли 143,6 млрд грн. За рік обсяг коштів, залучених у клієнтів, збільшився на 36 млрд грн або на 34%, що вкотре доводить зростання довіри до банку, навіть в умовах війни. Завдяки цьому збільшенню частка банку на ринку зросла з 7,0% до 7,6%, що вкотре доводить посилення довіри клієнтів. Банк покращив ринкову позицію за цим показником, піднявшись із четвертого на 3 місце.

Разом із тим банк збільшив відрахування у резерви на покриття можливих кредитних та операційних ризиків, спричинених війною, на 9,5 млрд грн. Частка непрацюючих активів у кредитному портфелі банку за рік зросла до 14%. Недоотримані доходи від комісійних та процентних операцій, а саме від скасування комісій та «кредитних канікул» клієнтам оцінюються банком у 400 млн грн. Все це зумовило зниження чистого прибутку у 2022 році.

* Згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ)

Банк є достатньо капіталізованим та виконує всі нормативи Національного банку України. Зокрема норматив достатності капіталу складає 18,6% при встановленому регулятором мінімальному рівні у 10%. Коефіцієнт чистого стабільного фінансування становив 171,8% при нормативі 90%.

Пріоритетом 2022 року банк визначив безпеку клієнтів та співробітників, безперервність діяльності та гуманітарну допомогу постраждалим від війни. Інвестиції в безперервність діяльності склали 370 млн грн. Банк одним із перших переніс всі операції клієнтів у хмару, повністю убезпечивши транзакції та клієнтські дані. 42% або 120 працюючих відділень банку облаштовані генераторами та засобами зв'язку для обслуговування клієнтів за відсутності енергопостачання.

У 2022 році за розмірами мережі Райффайзен Банк Україна посідав третє місце – або більше 300 працюючих відділень, близько 1500 доступних АТМ та понад 27 тис POS-терміналів.

Персонал. Навчання та розвиток

Станом на 31 грудня 2022 року в Райффайзен Банку працювали 5 455 осіб. Із них 68,8% складають жінки, середній вік працівників становить 40 років. Вищу освіту мають 93% співробітників.

Райффайзен Банк – відповідальний роботодавець, тому основним фокусом у 2022 році стала підтримка персоналу у воєнний час. Банк активно займався евакуацією – більш ніж 5 000 співробітників та членів їхніх сімей було евакуйовано у центральні та західні регіони України, частина – закордон, завдяки підтримці колег із банків групи РБІ у Польщі, Словаччині, Чехії, Румунії та Австрії. Для постійної комунікації з колегами було створено кол-центр для надання у режимі 24/7 консультацій щодо евакуації та понад 20 Telegram-чатів для взаємодопомоги, розміщення актуальної інформації щодо віддаленої роботи, отримання та налаштування техніки, порад щодо адаптації на новому місці тощо.

Департамент персоналу у 2022 році надавав фінансову підтримку співробітникам, забезпечивши виплату заробітної плати у повному обсязі, збереження програм преміювання, надання матеріальної допомоги при евакуації, постраждалим від війни та сім'ям загиблих. Усім мобілізованим співробітникам у Райффі збережено робоче місце та продовжуються виплати заробітної плати.

Війна спонукала до швидкого реагування на ситуацію та адаптацію роботи. Звітний рік став роком пошуку можливостей та використання нових, нестандартних, а іноді й незвичних підходів до роботи для збереження життя та досягнення поставлених цілей. Команда департаменту персоналу швидко змінила фокус та в перші місяці війни зосередилася на програмах, які допомагають працівникам банку впоратися з викликами війни.

Пріоритетними форматами навчання співробітників залишаються тренінги, особливо онлайн та змішаного формату, та розвиваючі заходи. Основними напрямками роботи були:

- Безпека та добробут працівників із фокусом на фізичне та ментальне здоров'я – психологічні індивідуальні та групові заняття, основи надання кризової допомоги за ізраїльськими протоколами, практичні навчання щодо надання першої домедичної невідкладної допомоги, курси для забезпечення здоров'я та управління емоційним станом.
- Комунікації в нових реаліях - регулярна, чітка та відверта комунікація в умовах війни

набуває надзвичайно важливого значення. Навчалися спілкуванню з колегами та партнерами в складний період, як реагувати, щоб не нашкодити, та як правильно надавати підтримку, а також правил взаємодії з людиною у гострому стресі тощо.

- Upskilling and reskilling – продовжувалося вдосконалення та набуття нових знань і навичок, з фокусом на IT та навички, необхідні для діджитал трансформації, CX та англійську мову.
- Програми розвитку лідерських навичок в умовах невизначеності для керівників усіх рівнів. Керівники навчалися мотивувати та зберігати рівень продуктивності, психологічно відновлюватися та бути персонально продуктивними в турбулентні часи, лідерській хоробрості та будувати атмосферу сміливості в команді.
- Навчання працівників відділень - Circle Schools в рамках Agile-трансформації, тренінги з продажів та формування позитивного клієнтського досвіду, профільні навчання тощо.
- Дистанційне навчання стало ще зручнішим та комфортнішим завдяки оновленому порталу з навчання та розвитку. Якісні зміни в дизайні та функціоналі порталу забезпечили проходження більш ніж 55 000 електронних курсів за рік.

Важливим напрямком було навчання працівників відділень:

- створено понад 150 електронних курсів;
- забезпечено проходження більш ніж 12 000 електронних курсів;
- проведено 54 навчань Circle Schools для 126 лідерів команд у рамках Agile-трансформації;
- розроблено і проведено 6 тренінгів «Модель продажів» та «Формування позитивного клієнтського досвіду» для 76 учасників;
- забезпечено супровід 27 профільних трансляцій за банківськими продуктами і сервісами для більш як 80 000 учасників;
- організовано навчальні тематичні трансляції із зовнішніми спікерами в рамках проекту «ViRa – Разом з Україною»:
 - 6 заходів для понад 3 000 учасників;
 - залучено понад 350 команд мережі, зовнішніх та регіональних продажів;
 - вивчення і практичне відпрацюванням запропонованих спікерами інструментів, націлених на побудову екологічної комунікації з клієнтами і в команді, ефективну взаємодію, напрацювання навичок продажів в умовах нової реальності;
 - організовано 40 навчальних заходів для понад 3 000 учасників;
- створено контент для Бази знань Raif Wiki для напрямків PI + BB +Teller та Agile+ SCRUM + Lean: 42 статті.

У звітному періоді до команди роздрібного бізнесу Райфу приєдналося біля 600 співробітників. На етапі випробувального терміну, для підвищення рівня знань новачків та напрацювання їхніх навичок, в рамках PI / BB / Teller School проводилися тренінги Модель продажів і Формування позитивного клієнтського досвіду, профільні вебінари.

До процесу Performance management у 2022 році було долучено 2 650 працівників, що дозволило сфокусуватися на головних цілях та синхронізувати роботу команди задля досягнення спільної мети і забезпечення безперебійної роботи банку.

Як і в попередні роки, департамент персоналу активно розвиває бренд роботодавця банку. Банк має власні кар'єрні сторінки у соцмережах Facebook (Життя та кар'єра в Райффайзен Банку) та Instagram («Кар'єра у Райффайзен Банку»), бере участь у заходах для молоді та співпрацює з молодіжними організаціями AISEC, Ugen, Stud-Point, планово продовжується робота у рамках «Пакту заради молоді 2020», одним із підписантів якого є Райффайзен Банк. Спільнота амбасадорів бренду роботодавця «Агенти змін Райфу» не тільки продовжила свою діяльність під час війни, а й стала організатором низки благодійних ініціатив та свята для дітей співробітників.

Райффайзен Банк у 2022 році черговий раз було відзначено у рейтингу 50 найкращих роботодавців України, опублікованому виданням Forbes спільно із сайтом пошуку роботи Work.ua.

Послуги корпоративним клієнтам

Райффайзен Банк продовжує бути одним із лідерів з обслуговування корпоративних клієнтів в Україні.

Свої позиції банк утримує, насамперед, завдяки якісному сервісу і оперативному реагуванню на запити клієнтів – міжнародних компаній, представників великого та середнього українського бізнесу, державних установ та громадських організацій. Побудова довготривалих партнерських відносин, чесність і прозорість, відкритість та фаховість персоналу, консультаційний сервіс та якісна підтримка щоденних послуг із року в рік залишаються запорукою успіху банку.

У 2022 році Райффайзен Банк знову проявив себе як надійний партнер, що безперервно надає послуги і в умовах війни, залишається на зв'язку з клієнтами та реагує на їхні швидко змінні потреби.

Райффайзен Банк залишається одним із лідерів української банківської системи у сфері кредитування бізнесу практично всіх галузей економіки країни. За обсягом кредитів юридичним особам банк збільшив у 2022 році свою частку на ринку до 11,4%. В умовах війни банк зосередив зусилля на кредитуванні критичних для країни галузей економіки, а саме агросектору, логістики та роздрібної торгівлі, фармацевтики та постачання палива. Клієнтам цих галузей було надано 25 млрд грн кредитів у 2022 році, що стало вагомою підтримкою економіки, допомагало бізнесу зберігати робочі місця та забезпечувати українців і світ товарами та послугами.

Райффайзен Банк зберіг лідерство в обслуговуванні клієнтів агропромислового комплексу. Початок воєнних дій припав на посівну, не зупиняти її було важливо і для аграріїв, і для збереження експортного потенціалу країни. Так само як важливо було зберегти і вибудовані десятками років відносини банку з клієнтами. Перші дні війни, як і весь рік, банк не зупиняв кредитування аграріїв за рахунок власних коштів та реалізації державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». За 2022 рік було надано 10 млрд грн нових кредитів, кредитний портфель аграріям, і великим компаніям, і фермерам, на кінець року досяг майже 30 млрд грн.

Кошти юридичних осіб у Райффайзен Банку зросли за 2022 рік на третину і на кінець року досягли 91,2 млрд грн. Така динаміка стала ще одним свідченням посилення довіри до банку.

Пропонована банком лінійка продуктів та послуг враховує специфіку діяльності та розмір компанії, а також має прогресивну вартісну шкалу, дозволяє оптимально для клієнта поєднувати витрати на банківське обслуговування та набір отримуваних послуг.

Перевагами Райффайзен Банку, в тому числі у воєнний час, залишаються гнучкість та швидке реагування на потреби клієнтів. Уже у березні 2022 році, відповідаючи на нові реалії, банк запустив віддалену ідентифікацію клієнтів, що допомогла повністю віддалено, без необхідності відвідувати відділення залучати нових клієнтів, відкривати рахунки, проводити переідентифікацію.

Райффайзен Банк пропонував також індивідуальний підхід корпоративним клієнтам у здійсненні платежів. Банк впровадив низку інноваційних рішень, покращень у процесах для швидкого та безперервного здійснення платежів. Під час війни держава запроваджувала багато змін та регуляторних обмежень, на які банк швидко реагував і допомагав клієнтам працювати у швидко змінному середовищі.

Для зручних валютних платежів у Raiffeisen Business Online було створено валютний кабінет для повноцінної роботи з валютними контрактами та платежами. У ньому реалізовано також онлайн чат для спілкування зі співробітниками валютного контролю і отримання клієнтами необхідної підтримки.

Затребуваними у звітному році були послуги кеш менеджменту. Перевагами банку є автоматизація перерахувань коштів та налаштування регулярних переказів, ефективне управління грошовими потоками компанії та її структурних підрозділів, централізоване управління рахунками та регулярна звітність. У швидко змінних обставинах в країні банк залишався на зв'язку з клієнтами, був гнучким та реагував на нові потреби компаній.

Райффайзен Банк допомагав клієнтам у звітному році релокуватися в безпечніші місця в Україні та за її межами, знаходити бізнес партнерів у Європі. Так само підтримував представників різних галузей, які поверталися на деокуповані території, у тому числі послугами інкасації.

Банк традиційно посідає лідерські позиції на ринку валютних готівкових та безготівкових операцій. Відповідаючи на виклики економіки воєнного часу, Райффайзен Банк у 3,5 разу збільшив обсяг ввезення готівкової іноземної валюти в країну, що дозволило ринку скоригувати дисбаланс попиту та пропозиції. Банк був одним із лідерів продажу валюти клієнтів на міжбанківському валютному ринку. Він допомагав клієнтам консультаціями, у тому числі в перші дні війни та введення в дію низки нормативних нововведень. Цей зворотний зв'язок підсилював довіру та допомагав збільшувати обсяги бізнесу та залучати нових клієнтів.

За напрямком депозитарних послуг банк обслуговує усі групи клієнтів (фізичні/юридичні особи, резиденти/нерезиденти, ІСІ/НПФ, державні установи) та проводить усі види операцій на фондовому ринку. Із огляду на те, що протягом звітного року на ринку найактивніше відбувалися торги з ОВДП, у тому числі військовими, найбільше операцій банк здійснював саме з ними.

У звітному році Райффайзен Банк більше уваги почав приділяти в обслуговуванні клієнтів питанням екологічної, соціальної та корпоративної відповідальності, а також сталого розвитку. Банк зосереджується на створенні своєї власної кліматичної стратегії, мотивації та підтримці проєктів і бізнесів, що мають позитивний вплив на навколишнє середовище і суспільство. Це, поміж іншого, допомагатиме Україні та її бізнесу рухатися в напрямку європейської інтеграції.

В 2022 році банк продовжував спрямовувати зусилля на покращення інституціональної ефективності, що дозволяє пришвидшувати роботу та зосереджуватися на обслуговуванні клієнтів.

Основні продукти та послуги

1. УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ:

- відкриття та ведення поточних рахунків;
- централізований контроль платежів;
- корпоративне бюджетування;
- корпоративний автоклієнт;
- грошові перекази;
- карткові програми;
- вихідні міжнародні платежі;
- консолідована виписка за структурними підрозділами компанії;
- послуги з інкасації;
- прийом платежів та торгівельної виручки в касах банку;
- прийом платежів у банківських терміналах самообслуговування;
- виписки SWIFT у форматі MT940, MT942;
- вхідні міжнародні платежі;
- розподіл ресурсів компанії між її структурними підрозділами в автоматичному режимі (cash pooling);
- консолідація залишків системних клієнтів (zero balancing);
- конверсійні операції.

2. ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ (капітальні інвестиції, заміна основних засобів, фінансування оборотного капіталу):

- фінансування проєктів;
- фінансування оборотного капіталу;
- кредити сільськогосподарським підприємствам;
- факторинг із частковим та повним регресом, без регресу;
- корпоративні овердрафти (юридичним особам);
- овердрафти з диференційованими процентними ставками;
- торгове фінансування та документарні операції (включаючи банківські гарантії, імпортні акредитиви, резервні акредитиви, документарне інкасо, вексельні розрахунки);
- організація та участь у проєктах надання синдикованих кредитів;
- довгострокове фінансування, гарантоване іноземними кредитними агентствами;
- інвестиційне кредитування.

3. ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ:

- депозити з виплатою процентів у строки погашення;
- депозити з виплатою процентів щомісяця;
- депозити з можливістю поповнення;
- депозити з можливістю повного чи часткового зняття коштів до строку погашення;
- розміщення тимчасово вільних коштів на короткі терміни (від 3-х днів).

4. СИСТЕМА RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE

Система дистанційного банківського обслуговування поточних рахунків, доступ до якої здійснюється через мережу інтернет і яка забезпечує клієнту можливість керувати поточними рахунками, здійснювати платежі в національній та іноземних валютах, формувати виписки, вести довідники контрагентів, отримувати інформаційні послуги, здійснювати електронний документообіг із банком.

Інструменти торгового фінансування – гарантії, акредитиви, вексельні схеми розрахунків, факторинг, структуроване фінансування тощо – були й залишаються для Райффайзен Банку Аваль тим напрямком бізнесу, в який постійно інвестуються знання, досвід та фінансові ресурси.

Райффайзен Банк Аваль – один із небагатьох банків в Україні, який зберіг суттєві ліміти першокласних європейських та світових банків в іноземній валюті для підтвердження документарних та гарантійних операцій для своїх клієнтів – імпортерів, і експортерів.

Банк і надалі орієнтується на задоволення потреб експортерів та імпортерів в якісних банківських послугах. Окрім послуг торгового фінансування комплексу Cash Management, такі компанії можуть також розраховувати на ефективну підтримку потреб бізнесу і з боку казначейства банку, адже за обсягами операцій купівлі-продажу валюти Райффайзен Банк Аваль є одним із лідерів банківського ринку України.

Послуги суб'єктам малого та мікробізнесу

У 2022 році, незважаючи на складні виклики воєнного часу, Райффайзен Банк традиційно був одним з лідерів ринку банківських послуг для клієнтів малого і мікробізнесу завдяки стабільному та безперервному наданню широкого спектру банківських продуктів і послуг клієнтам бізнес банкінгу.

Основні зусилля банк зосередив на розвитку цифрових каналів дистанційного обслуговування клієнтів. Важливим досягненням звітного року стало запровадження онлайн онбордингу для фізичних осіб – підприємців із віддаленим відкриттям рахунків для бізнесу та особистих потреб, завдяки чому ФОП отримали змогу стати клієнтами банку за 15 хвилин у будь-який зручний час.

Протягом 2022 року тривала активна робота над вдосконаленням та розширенням функціоналу системи дистанційного обслуговування рахунків Raiffeisen Business Online (як веб-версії, так і мобільного застосунку) із сучасним інтерфейсом та новими можливостями, такими як: електронний документообіг (зокрема, для операцій із купівлі, продажу, обміну валюти, SWIFT-платежів, замовлення готівкових коштів, передачі документів для ідентифікації та укладання документів для відкриття додаткових рахунків), дистанційна активація ключів кваліфікованого електронного підпису (КЕП), функціонал карткових платежів, онлайн відкриття депозитів та кредитів.

Райффайзен Банк продовжив активно розвивати проект «Віртуальне відділення», в рамках якого клієнти банку обслуговуються дистанційно вже за 70 різними процесами (серед них дистанційне відкриття та закриття рахунків, замовлення та перевипуск бізнес карток, замовлення довідок і виписок, замовлення готівки, встановлення ділових відносин, актуалізація даних, підписання договорів еквайрингу, активація ключів Удосконаленого ЕП, зміна пакету послуг тощо). Таким чином клієнти банку можуть замовляти та отримувати більшість послуг без відвідування відділень банку.

У 2022 році банк розширив перелік відділень до 187 із можливістю отримання безкоштовного КЕП від партнера АЦСК ТОВ «Арт-Мастер» (Masterkey) і новим, і діючим бізнес клієнтам. Протягом року було згенеровано та сертифіковано 1975 КЕП для бізнес клієнтів банку.

Як один із лідерів обслуговування малого та мікробізнесу, Райффайзен Банк пропонує своїм клієнтам лінійку пакетів розрахунково-касового обслуговування з різним набором продуктів та сервісів: «Бізнес Класик», «Бізнес Комфорт», Business Direct, «Бізнес Еліт+», BenefIT (для обслуговування клієнтів із сфери IT), «Просто Бізнес» (для обслуговування юридичних осіб – бюджетних організацій).

Пакетна лінійка універсальна, розрахована і на фізичних осіб – підприємців, і на юридичних осіб будь-якого виду діяльності. Пакети послуг містять унікальні на ринку сервіси, такі як чат-бот, консьерж-сервіс для бізнесу, страхування від нещасних випадків для бізнесу, обслуговування у персонального менеджера. Задля забезпечення максимально комплексного підходу до обслуговування клієнта, до пакетів було додано можливість отримання дебетної картки для приватних потреб та оформлення ключа Кваліфікованого ЕП.

Крім цього, у 2022 році банк оперативно реагував на нагальні потреби клієнтів та надав нові можливості для клієнтів ФОП, а саме: відкриття поточного рахунку з дебетною картою, оформлення миттєвих, віртуальних та валютних карток у рамках діючих пакетів послуг.

У 2022 році Райффайзен Банк розширив проект з дистанційного обслуговування бізнес клієнтів у рамках пакету послуг Business Direct на всю територію України. Даний сервіс забезпечує найвищий пріоритет обслуговування командою кваліфікованих менеджерів, дистанційне консультування та оформлення банківських продуктів. А це означає, що клієнт може вирішувати всі банківські питання без відвідування відділення.

На кінець 2022 року було залучено 9260 клієнтів на пакет послуг Business Direct.

У 2022 році Райффайзен Банк продовжив розвивати бізнес преміум модель обслуговування бізнес клієнтів. Наразі клієнти можуть обрати для себе обслуговування в одній із 11 бізнес преміум зон по всій Україні. На кінець року бізнес преміум обслуговуванням користувалися 4707 клієнтів.

Попри повномасштабну війну у країні, протягом звітного року бізнес банкінг приростив обсяг пасивних продуктів. У тому числі у 2022 році активно залучалися депозити, відкриті дистанційно в системі Raiffeisen Business Online із ключем Кваліфікованого ЕП.

У 2022 році у банку відкрили рахунки більш ніж 20 тис. нових клієнтів малого та мікробізнесу. В звітному році продовжила роботу кампанія «Стань партнером банку», в рамках якої за рекомендацією від партнерів було залучено на обслуговування понад 3 тис. нових бізнес клієнтів.

Попри складну ситуацію в країні, Райффайзен Банк продовжував кредитувати клієнтів малого та мікробізнесу у 2022 році. Кредитний портфель бізнес банкінгу на кінець року становив 7,1 млрд грн.

Райффайзен Банк продовжує підтримувати агробізнес в Україні. Так, у 2022 році було надано таким клієнтам малого та мікробізнесу майже 300 млн грн кредитів зі зменшеною відсотковою ставкою у рамках партнерських програм. Також у 2022 році було авальовано векселів клієнтам малого та мікробізнесу на 20 млн грн.

Райффайзен Банк продовжив також надавати кредити в рамках державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», до якої приєднався у 2020 році. Кредитний портфель клієнтів банку, які скористалися зазначеною програмою, на кінець 2022 року становив 4,7 млрд грн.

У 2022 році банк запровадив новий сервіс еквайрингу з прийняття до оплати карток через встановлений застосунок на мобільному телефоні торговця «Термінал у смартфоні». На кінець року даним сервісом користувалися більш ніж 1000 бізнес клієнтів.

У звітному році банк продовжив підтримувати екосистему для власних бізнес клієнтів, яка налічує багато корисних сервісів та пропозицій для бізнесу.

Тривав і проєкт SME HUB. Було проведено 10 онлайн бізнес вебінарів, які відвідали близько 1000 бізнес клієнтів.

Інтернет-журнал для бізнесу поповнився новими публікаціями з корисною інформацією про зміни в законодавстві та податковому обліку, про особливості виходу на міжнародні ринки, IT-розробки для малого бізнесу, цікаві бізнес-кейси. Протягом 2022 року для клієнтів банку було опубліковано 40 статей на бізнес-тематику.

Основні продукти та послуги

- **РАХУНОК ІЗ ПАКЕТОМ ПОСЛУГ**

Райффайзен Банк пропонує клієнтам бізнес банкінгу пакети послуг з обслуговування поточних та карткових рахунків, які включають широкий спектр сервісів, необхідних бізнесу.

- **ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС КЛАСИК»**

Оптимальний для базових потреб клієнтів.

- **ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС КОМФОРТ»**

Зручний для клієнтів, які активно користуються банківськими послугами, в т.ч. мають кредити та здійснюють операції в іноземних валютах.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «BUSINESS DIRECT»

Створено для клієнтів, які надають перевагу системам дистанційного обслуговування та дистанційним засобам зв'язку з банком.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «БІЗНЕС ЕЛІТ+»

Передбачає преміальне обслуговування з найвищим пріоритетом, створений для клієнтів, які мають значні залишки коштів на рахунках та/або мають надані банком кредити в значних сумах.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «BENEFIT»

Створено для клієнтів - фізичних осіб-підприємців ІТ галузі.

- ПАКЕТ ПОСЛУГ «ПРОСТО БІЗНЕС»

Створено для юридичних осіб – бюджетних організацій, з якими банк уклав генеральний зарплатний договір (не менш ніж 10 співробітників).

- СИСТЕМА RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE

Система дистанційного банківського обслуговування рахунків, доступ до якої здійснюється через мережу інтернет і яка забезпечує клієнту можливість керувати рахунками, здійснювати платежі в національній та іноземних валютах, формувати виписки, вести довідники контрагентів, отримувати інформаційні послуги, здійснювати електронний документообіг із банком тощо.

- ЧАТ-БОТ/БІЗНЕС КОНСЬЕРЖ-СЕРВІС

Чат-бот – месенджер для клієнтів бізнес банкінгу, який створений для зручності комунікації клієнта з банком.

Бізнес Консьєрж-сервіс – комплекс інформаційно-сервісних послуг, який включає виконання особистих та бізнес запитів клієнта, надання безкоштовних послуг юристів, бухгалтерів, перекладачів, дизайнерів та кур'єрів.

- ПОСЛУГА «ЗАРПЛАТНИЙ ПРОЄКТ»

Послуга по зарахуванню коштів, які належать до фонду оплати праці, на рахунки співробітників клієнта (якщо рахунки відкриті в банку) та переказ цих коштів на користь співробітників (якщо рахунки відкриті в інших банках).

- «РЕГУЛЯРНИЙ БІЗНЕС ПЛАТІЖ»

Сучасний та зручний сервіс автоматичних платежів за дорученням клієнта.

- ПОСЛУГА «ЕКВАЙРИНГ

Технологічне та інформаційне обслуговування клієнтів, які приймають до оплати своїх товарів/ послуг (включаючи послуги з видачі готівкових коштів) платіжні картки міжнародних платіжних систем Visa International, MasterCard Worldwide та Національної платіжної системи «Український платіжний простір», а також забезпечення розрахунків за операціями, що здійснюються у цих платіжних системах між клієнтом та держателями платіжних карток з їх використанням.

- **ДЕПОЗИТНІ ПРОГРАМИ**

- Лідер**

- Депозит надає можливість самостійного визначення схеми отримання відсотків – щомісяця або в кінці строку дії депозиту.

- Капітал**

- Депозит передбачає капіталізацію відсотків – щомісяця відсотки додаються до суми депозиту, збільшуючи суму депозиту та прибуток від нього. Виплата відсотків у кінці строку дії депозиту.

- Депозитна лінія**

- Депозит надає можливість вільного користування власними коштами на депозитному рахунку (поповнювати рахунок та знімати кошти) та щомісяця отримувати відсотки.

- Партнер**

- Депозит виступає у якості забезпечення за активними операціями кредитування, проведення документарних операцій (гарантії та акредитиви) та операцій з цінними паперами (авалювання векселів).

- **АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ**

- Кредитна картка для підприємців** – картка для фінансування повсякденних витрат підприємця.

- Переваги:**

- кредит для підприємців без застави;
 - пільговий період на розрахунки в торговельній мережі та мережі Інтернет, що дозволяє користуватися кредитними грошима, не сплачуючи відсотки (у разі своєчасного повернення коштів);
 - фіксована відсоткова ставка на всі 4 роки дії кредитного ліміту;
 - можливість переказу коштів партнерам та контрагентам через систему RAIFFEISEN BUSINESS ONLINE та через банкомати та центри самообслуговування банку, що дозволяє значно заощадити час.

- Фінансування поповнення обігових коштів**

- Овердрафт;
 - Відновлювальна кредитна лінія;
 - Беззаставний кредит «Довіра», невідновлювальна кредитна лінія.

- Інвестиційне кредитування**

- Кредити на придбання автотранспорту, обладнання тощо;
 - Беззаставний інвестиційний кредит «Розвиток».

- **ПРОГРАМИ КРЕДИТУВАННЯ ДЛЯ АГРАРІЇВ**

- Агро Кредит**

- Відновлювальна кредитна лінія для клієнтів малого та мікробізнесу;
 - Кредит на поповнення оборотних коштів.

- Інвестиційний агрокредит**

- Кредит на придбання сільськогосподарської техніки та обладнання.

- Партнерські програми для аграріїв**

- Спеціальна пропозиція від партнерів банку.

- Простий або переводний вексель (авалювання векселя)**

- Надається позичальниками сегменту малого та мікробізнесу в якості гарантування оплати поставок на умовах відстроченого платежу.

- ДОКУМЕНТАРНІ ОПЕРАЦІЇ

Безвідкличний покритий акредитив у гривні

Імпортний (непокритий) акредитив (надається в інвалюті)

— Надається клієнтам, які займаються ЗЕД.

Гарантія виконання

Гарантія платежу

— Спосіб забезпечення виконання клієнтом платіжних зобов'язань за своїми контрактами/ договорами.

Тендерна гарантія

— Надається банком клієнту для участі в тендерних торгах.

— Тендерна гарантія онлайн – без відвідування Банку, застави та блокування коштів

Туристична гарантія

— Надається суб'єктам туристичної діяльності.

Послуги приватним особам

В обслуговуванні фізичних осіб Райффайзен Банк ставив за мету у звітному році підтримати клієнтів, які в умовах війни переміщалися і в межах України, і за кордон. Банк реагував на швидко змінні потреби, пропонуючи нові продукти, розвиваючи дистанційні канали обслуговування, переглядаючи умови обслуговування та покращуючи пропоновану лінійку послуг і пропозицій.

Із початком війни Райффайзен Банк відмінив комісії та надав кредитні канікули на два місяці, аби допомогти клієнтам адаптуватися до нових реалій життя. Для задоволення зростання в рази попиту на готівку в перші дні війни банк посилено інкасував мережу банкоматів та відділень. Також як альтернативний канал отримання готівки було запропоновано послугу «Готівка на касі» – через POS-термінали Райффайзен Банку у мережі магазинів АТБ, АЗК ОККО та торговельних центрів компанії Епіцентр можна отримати кошти зі свого карткового рахунка. Понад 800 млн грн в середньому щомісяця видавалося через POS-термінали банку на 1700 касах магазинів партнерів.

Оскільки безпека клієнтів була протягом року на першому місці, банк прагнув мінімізувати необхідність їхніх візитів у відділення. Він продовжував можливість користуватися платіжними картками, дія яких закінчувалася. Надавався також сервіс із випуску віртуальних карток, що було важливо і для клієнтів в Україні, і для тих, хто вимушений був виїхати за кордон.

Райффайзен Банк пропонував стати клієнтом банку без відвідування відділення. Діджитал онбординг здійснюється через сайт банку за 10 хвилин при наявності застосунку «Дія» із ID-карткою або закордонним біометричним паспортом.

У березні Райффайзен Банк першим в Україні створив для своїх клієнтів – власників платіжних карток резервну віртуальну картку в іноземному банку – Tatra Banka (Словаччина, дочірній банк Групи Райффайзен). Ця картка мала стати активною лише в разі технічних збоїв в роботі карткових розрахунків всередині України (наприклад, переривання зв'язку). Тим самим гарантувався клієнтам доступ до коштів за будь-яких умов.

У перші дні війни банк вирішив прискорити запланований перехід у «хмару». У мирний час він планував провести таку міграцію за рік, але в 2022 році впорався за рекордні три місяці і без

помітного негативного впливу на клієнтів. Тепер, у тому числі, усі операції клієнтів відбуваються у «хмарі», без впливу на них блекаутів чи інших ризиків воєнного часу. Це гарантує клієнтам безпеку та безперервність обслуговування і збереження даних.

Банк багато зробив для впровадження нових продуктів.

У серпні було запропоновано клієнтам депозити в іноземній валюті, євро та доларах США. Їх клієнти відкривають переважно у Raiffeisen Online. В інтернет-банкінгу можна купувати валюту за вигідним курсом із обов'язковим розміщенням на депозит терміном на 3 місяці. Понад 47 тисяч клієнтів скористалися цією можливістю, з них 13 тисяч нові клієнти банку.

Райффайзен Банк багато років поспіль залишається одним із лідерів за обсягом залучених коштів фізичних осіб, на кінець 2022 року він досяг 52,5 млрд грн та зріс за рік удвічі. Клієнти можуть розмістити свої заощадження у банку на рахунках до запитання та депозитних рахунках, що мають низку додаткових переваг для вкладника. Ставки за строковими депозитними договорами не змінюються протягом усього терміну їхньої дії.

Райффайзен Банк продовжував кредитувати в рамках приватних осіб у доступних лімітах. Клієнтам зарплатних проєктів банк надавав кредити готівкою, кредитні картки. Було запропоновано механізм реструктуризації через Raiffeisen Online та прискорено процес видачі позик.

Преміум клієнти потребували у 2022 році нестандартних рішень та підтримки, які Райффайзен Банк зумів запропонувати. Було впроваджено віддалений онбординг, випуск віртуальних карток Visa Infinite та Visa Signature з усіма перевагами фізичних карток, відправка Swift-переказів та відкриття депозитів віддалено.

Райффайзен Банк почав пропонувати у 2022 році найпопулярніші страхові послуги через мережу своїх відділень та онлайн. Оформити договір страхування та отримати електронний поліс можна швидко з-поміж пропозицій страхових компаній «УНІКА», «АРКС», «УНІВЕРСАЛЬНА», «УСГ». На разі банк допомагає придбати один із популярних страхових полісів: медичне страхування за кордоном; автоцивілка (обов'язкова та/або розширена); «Зелена карта» (необхідна для виїзду на авто за кордон); страхування для клієнта та всієї родини «Впевненість 24/7» (грошова допомога при нещасних випадках).

У другій половині року банк відновив свої власні програми лояльності. Власники преміальних карток Visa Signature та Visa Infinite знову можуть накопичувати та обмінювати бонусні милі за програмою лояльності Smartravel. Достатньо зареєструватися у Smartravel, робити щоденні покупки із преміальними картками Visa від Райфу та отримувати бонусні милі. Власники «Райфкартка+» Visa Gold отримують кешбек 1% на покупки за категоріями кафе та ресторани, одяг та взуття, побутова техніка у межах Програми ЩЕ!

Райффайзен Банк відновив і партнерські програми з корпорацією «АТБ» та мережею АЗК ОККО.

Зокрема, ексклюзивні знижки власникам платіжних карток АТБ від Райфу доступні на сотні товарів у мережі «АТБ» по всій Україні при оплаті картою. Із цією картою можна також користуватися всіма перевагами банківської картки Visa Gold із безкоштовним відкриттям та обслуговуванням, отримувати готівку без комісій в банкоматах Райфу та будь-якого банку України, без комісій отримувати кошти на картку та поповнювати готівкою в терміналах City24 тощо.

Власники платіжних карток Visa Fishka та Fishback від Райфу при розрахунках на ОККО отримують покращений Fishback у вигляді повернення балами на картку Fishka (2 грн/л за бензин/ДП, 1 грн/л балами за газ та 5% за товари магазину, кафе та ресторанів). Діє також базовий Fishback за покупки в інших партнерів Fishka.

Стабільність та безвідмовність цифрових каналів банку із початком війни стала надважливою. Під час пандемії Covid-19 банк багато зусиль доклав для стабілізації роботи Raiffeisen Online, і це допомогло у 2022 році – інтернет-банкінг Райффайзен Банку жодного разу не мав збою чи недоступності у роботі. Разом із доступом та управлінням рахунками Raiffeisen Online продовжив залишатися цифровим каналом продажів кредиту готівкою, відкриття депозитів тощо.

Особливістю звітного року стало збільшення в рази активності спілкування у чатах в Raiffeisen Online між клієнтами та банком. Це було обумовлено тим, що частина клієнтів могла обслуговуватися лише віддалено, без можливості відвідувати відділення – переміщені за кордон та ті, хто мав знаходитися у безпечних місцях. Цифрові канали обслуговування залишалися доступними і за відсутності енергопостачання. Банк запустив віртуальну помічницю Рею, яка допомагає клієнтам онлайн у чат-боті Райфу вирішити їхні фінансові питання та зробити життя простішим.

Усі зусилля банку з підтримки клієнтів, забезпечення безперервності процесів, нові продукти, інформаційна підтримка та покращення клієнтського досвіду допомогли зберегти довіру клієнтів. На кінець звітного року 2,4 млн фізичних осіб активно користувалися продуктами та послугами банку.

Основні продукти та послуги

- **ДЕПОЗИТНІ ПРОДУКТИ**
 - депозити з виплатою відсотків у кінці строку;
 - депозити зі щомісячною виплатою або капіталізацією відсотків;
 - депозити з можливістю поповнення вкладу;
 - депозити з можливістю повного та часткового дострокового зняття коштів;
 - депозити зі щомісячно зростаючою відсотковою ставкою;
 - депозити з підвищеною процентною ставкою для власників пакетів банківських послуг;
 - вклад на вимогу з підвищеною процентною ставкою, щомісячною капіталізацією відсотків та вільним доступом до депозиту в будь-який час без обмежень та втрати відсотків;
 - депозити без дострокового повернення вкладу.
- **ПОТОЧНІ РАХУНКИ**
 - поточні рахунки для фізичних осіб (не карткові);
 - поточний рахунок «інвестиційний» для фізичних осіб – нерезидентів (інвесторів).
- **КАРТКОВІ ПРОДУКТИ**
 - карткові рахунки на умовах пакету «Райфкартка», «Райфкартка+», Prestige, Exclusive та StartUp для приватних та зарплатних клієнтів;
 - картка АТБ від Райфу;
 - пакет послуг для приватних клієнтів, карткові рахунки яких відкрито в доларах США або євро;

- карткові рахунки на умовах пакету «Пенсійний базовий», «Пенсійний легкий», «Пенсійний оптимальний» для клієнтів, які отримують пенсію чи соціальну допомогу;
- FUNкартка для дітей та підлітків із навчанням фінансовій грамотності у спеціальному мобільному додатку та програмою лояльності FUNкартка;
- Програма лояльності FISHKA – мультипартнерська програма, яка об'єднує лідерів ринку: мережу Райффайзен Банку, АЗК «ОККО», магазини «Фуршет», мережу магазинів «АЛЛО» та «Будинок Іграшок», мобільного оператора lifecell, мережі аптек «Аптека Доброго дня», ресторани A la minute, Meiwei, інтернет-магазини Prostor, «Шипшина», Bagland та десятки інших інтернет-магазинів, страхову компанію «Універсальна», відеосервіс Megogo тощо.
- Програма лояльності SMARTTRAVEL для держателів карток Visa Premium.

- КРЕДИТИ

- кредит готівкою для найкращих клієнтів;
- кредит готівкою в рамках перехресних продажів;
- кредит готівкою для пенсійних клієнтів;
- кредит готівкою для заможних клієнтів;
- кредит готівкою для преміальних клієнтів;
- кредит готівкою без страховки;
- кредит готівкою для тих, хто ще не був клієнтом Райффайзен Банку;
- кредит готівкою на рефінансування кредитів в інших банках;
- кредит готівкою «Міні-Кеш».

- ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ БАНКОМАТИ

Послуга Dynamic Currency Conversion (DCC) у мережі банкоматів банку для фізичних осіб – нерезидентів дозволяє клієнтам – власникам карток, емітованих іноземними банками, зручно та точно контролювати зняття своїх коштів через мережу банкоматів. DCC – це послуга з конвертації валюти країни банку-екваєра, де знаходиться АТМ, у валюту, визначену банком-емітентом, яка підлягає перерахуванню при користуванні послугою DCC.

Через банкомати можна також здійснювати онлайн-платежі та активувати додаткові послуги. Вже сьогодні банкомат допомагає не лише видавати готівку, а й миттєво сплачувати клієнтські рахунки.

«Миттєвий платіж» – це зарахування оплати клієнтом послуг компаній в онлайн-режимі. Загальновідомим прикладом миттєвих платежів є оплата мобільного зв'язку, коли клієнт сплачує за зв'язок і одразу може телефонувати зі свого мобільного телефону.

За допомогою мережі АТМ клієнти Райффайзен Банку мають змогу миттєво сплачувати за:

- мобільний зв'язок, телефонію;
- Інтернет;
- супутникове та кабельне телебачення;
- послуги дистриб'юторів;
- розважальні сайти.

Інші послуги, доступні в банкоматах:

- видача готівки;
- поповнення рахунку;
- перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
- грошові перекази з картки на картку будь-якого банку України;
- платежі;

- зміна ПІН-коду;
- підключення послуги «М-банкінг»;
- активація доступу до Інтернет-банкінгу Raiffeisen Online в активному режимі;
- активація сервісів «М-банкінг», 3D Secure.

Нові АТМ, які встановлює банк, – це найновітніші пристрої з останньої лінійки світового лідера з виробництва АТМ – компанії NCR, з оновленим дизайном, найвищим рівнем безпеки та надійності, підвищеною продуктивністю. Вони обладнані сенсорними екранами, а також забезпечують підтримку безконтактних транзакцій за технологією NFC. Такі моделі є унікальними на українському ринку, і Райффайзен Банк першим із банків використовує таку сучасну техніку.

- **ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК ЧЕРЕЗ ТЕРМІНАЛИ САМООБСЛУГОВУВАННЯ**
 - перегляд залишку коштів на рахунку та міні-виписка;
 - погашення кредитів та виписка про стан кредитного рахунку;
 - поповнення депозитів та виписка про стан депозитного рахунку;
 - грошові перекази та платежі на будь-який рахунок;
 - підключення до послуги автоматичної оплати рахунків.
- **ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ ДЕРЖАТЕЛЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК**
 - «Мобільний банкінг» – цілодобовий контроль за рухом коштів за допомогою sms-повідомлень;
 - Інтернет-банкінг Raiffeisen Online;
 - Мобільні додатки Apple Pay, Google Pay та Garmin Pay;
 - платіжні картки Visa, Mastercard та «ПРОСТІР» до рахунку на ім'я довіреної особи;
 - встановлення індивідуальних лімітів по картках;
 - участь у мультипартнерській Програмі лояльності FISHKA чи в ексклюзивній Програмі лояльності SMARTRAVEL;
 - інформація з питань фінансової грамотності для дітей та підлітків і Програма лояльності «FUNкартка»;
 - виписка на e-mail та детальна виписка в Raiffeisen Online;
 - консьерж-сервіс;
 - поповнення депозитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - погашення кредитів із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - платежі компаніям із карткового рахунку постійними дорученнями;
 - переказ із картки на картку будь-якого банку та перекази на картки Райффайзен Банку;
 - зміна ПІН-коду в банкоматах банку; встановлення ПІН-коду в касах банку;
 - страховий поліс на час подорожі за кордон;
 - цілодобова інформаційна підтримка держателів платіжних карток Інформаційним центром банку.
- **ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ**
 - грошові перекази через систему Western Union (у межах України, за кордон та з-за кордону);
 - грошові перекази між фізичними особами в межах України за допомогою системи «Райффайзен-Експрес»;
 - грошові перекази від юридичних осіб на користь фізичних осіб через систему «Райффайзен-Експрес»;
 - грошові перекази із США та Канади через систему грошових переказів Meest;
 - термінові грошові перекази між картковими рахунками через банкомати або банківські

термінали самообслуговування;

- переказ коштів із поточного рахунку на рахунок будь-якого одержувача, в тому числі через систему SWIFT;
- переказ коштів із поточного рахунку за кордон по системі SWIFT за операціями, що мають здійснюватися з дотриманням Е-ліміту;
- переказ коштів через термінали самообслуговування та каси банку на рахунок будь-якого отримувача коштів.

- **ОРЕНДА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ДЕПОЗИТНИХ СЕЙФІВ ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ**

Райффайзен Банк пропонує в оренду індивідуальні депозитні сейфи, що знаходяться в депозитному залі під цілодобовою охороною й електронним спостереженням. Доступ орендатора чи його довіреної особи до сейфа забезпечується індивідуальним словом-паролем, двома ключами від сейфа та індивідуальною картою.

- **СТРАХОВІ ПОСЛУГИ**

Райффайзен Банк пропонує приватним особам програми страхування від партнерів – страхових компаній «УНІКА» та «УНІКА Життя», «АРКС», «УНІВЕРСАЛЬНА», «УСГ», а саме:

- страхування від нещасних випадків (програма «Впевненість 24/7») для держателів платіжних карток;
- довгострокове накопичувальне страхування життя;
- страхування на випадок критичних захворювань (програма «Енергія здоров'я») для держателів платіжних карток;
- страхування для тих, хто подорожує за кордон, страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та медичне страхування для клієнтів сегменту Преміум.

Послуги казначейства

Казначейство Райффайзен Банку продовжує бути активним учасником фінансового ринку України. У звітному році, як і в попередні періоди, йому вдалося зберегти лідируючі позиції практично в усіх його сегментах: ресурсному, валютному, на ринку цінних паперів тощо.

Управління ліквідністю

У 2022 році одним із пріоритетних напрямків роботи казначейства залишалось управління рухом коштів та досягнення оптимального балансу між ризиком, прибутком та ліквідністю банку.

Багаторічний досвід та високі стандарти роботи є запорукою успішного управління ліквідністю банку загалом і грошовими потоками зокрема. Внаслідок неперервного моніторингу та прогнозування поточної, короткострокової і довгострокової платіжних позицій банку вдається забезпечувати безумовне дотримання платіжної дисципліни та підтримувати запас ліквідності, необхідний для захисту від можливих несприятливих змін макроекономічної кон'юнктури. При цьому банк неухильно дотримується всіх необхідних лімітів, нормативів ліквідності, норм обов'язкового резервування тощо, встановлених НБУ та групою Райффайзен Банк Інтернаціональ.

Задоволення потреб клієнтів у валютно-обмінних операціях та управління валютною позицією

Попри постійну волатильність на міжбанківському валютному ринку, казначейство здійснювало валютно-обмінні операції на рівні, що дозволив утримувати стабільно високі обороти на конверсійному ринку та одержувати суттєві доходи від таких операцій.

Банк залишається одним із основних провідників для клієнтів на валютному ринку України, від якого багато в чому залежить загальна ефективність розвитку економіки країни.

Послуги на міжбанківському ресурсному ринку

Традиційно в 2022 році Райффайзен Банк був активним учасником міжбанківського кредитного ринку з бездоганною репутацією надійного партнера, що дозволило йому не тільки підтримувати свою ліквідність, а й отримувати суттєві процентні доходи від ресурсних операцій.

Банкнотні операції

Протягом 2022 року Райффайзен Банк продовжував бути лідером за обсягами ввезеної з-за кордону на український ринок та вивезеної готівкової валюти для забезпечення власних потреб і потреб міжбанківського готівкового валютного ринку.

Замість повітряного банк налагодив наземний коридор ввезення валюти та зумів у 3,5 рази порівняно з 2021 роком збільшити обсяги ввезення банкнот, аби задовольнити суттєве зростання попиту на ринку.

Оскільки переміщені за кордон українці мали потребу обміну готівкової гривні, Райффайзен Банк спільно з РБІ та дочірніми банками групи запропонували у 4 країнах – Австрії, Угорщині, Словаччині та Чехії можливість обміну гривні на локальну валюту. Загалом через банки Групи Райффайзен було здійснено обмін 1,2 млрд готівкової гривні, яку потім було ввезено в Україну.

Операції з цінними паперами

Райффайзен Банк є активним гравцем на ринку цінних паперів, має статус первинного дилера Міністерства фінансів України, а також є маркет-мейкером на ринку ОВДП.

Райффайзен Банк є членом численних асоціацій та комітетів із питань банківської діяльності, бере участь у регулярних зустрічах із керівниками НБУ в складі групи найбільших банків українського фінансового ринку, у нарадах із НКЦПФР та Міністерством фінансів, а також у розробці нормативно-правових документів НКЦПФР.

Послуги фінансовим установам

У звітному дуже нелегкому році Райффайзен Банк зіткнувся з необхідністю швидкого реагування та миттєвої адаптивності до викликів, спричинених військовою агресією.

Одним із чинників успішності такої адаптації стала багаторічна співпраця і з провідними фінансовими установами, і з міжнародними фінансовими організаціями.

Тісний контакт із основними банками-кореспондентами, такими як з The Bank of New York Mellon, Citibank NA, Commerzbank AG, UBS Switzerland AG, Deutsche Bank AG, BarclaysBank PLC, а також із материнським банком Raiffeisen Bank International AG від самого початку війни дозволив Райффайзен Банку зберегти можливість здійснювати міжнародні розрахунки своїх клієнтів належним чином та з максимально можливою у нових реаліях швидкістю, оперативно розробляти механізми співпраці, які б могли максимально прискорити обробку платежів за критичний імпорт.

Разом із цим здійснюється всебічний аналіз профілю банківських установ, з якими Райффайзен Банк має співпрацю, та на постійній основі надається підтримка для реалізації ними своєї безперервної діяльності.

Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями стала також надважливим інструментом підтримки економіки нашої країни. Серед наших багаторічних партнерів — Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Європейський інвестиційний Банк (ЄІБ) та Європейський інвестиційний фонд (ЄІФ).

Зокрема, Райффайзен Банк продовжив фінансувати своїх клієнтів – юридичних осіб із додатковим забезпеченням гарантією ЄБРР за програмою розподілу ризиків, загальна сума якої становить 70 млн євро. Договір про участь Райффайзен Банку у цій програмі було підписано з ЄБРР раніше, і в його рамках останній гарантує повернення частини кредиту у разі неплатоспроможності клієнта. В звітному році узгоджені зміни до цього договору дозволили розширити перелік валют, в яких можливо надавати кредити клієнтам, та прийнято низку інших положень щодо полегшення умов співпраці в рамках цього договору. У 2022 році в цій програмі розподілу ризику вперше взяли участь клієнти банку із сегменту великих корпоративних клієнтів.

Також активно використовувалася гарантія розподілу ризику, надана ЄІБ та ЄІФ на користь Райффайзен Банку в рамках Угоди про поглиблену і всеохоплюючу зону вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Вона спрощує доступ до фінансування українських підприємств сектору МСБ – клієнтів Райффайзен Банку шляхом гарантії відшкодування ЄІБом та ЄІФом у розмірі 70% кожного кредиту, виданого в рамках програми, у разі його дефолту. Беручи до уваги кількарічний досвід використання цієї програми та зацікавленість нею клієнтами, Райффайзен Банк продовжив переговори з ЄІБ та ЄІФ щодо збільшення розміру дозволеного кредитного портфелю в рамках програми на 70 млн євро до загальної суми у 225 млн євро та отримав згоду ЄІБ та ЄІФ на таке збільшення. Фіналізація угоди у договірній площині очікується на початку 2023 року.

Новою та надважливою для Райффайзен Банку стала угода, укладена в тісній колаборації з Райффайзен Банк Інтернаціональ, згідно якої Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (MIGA, є членом Групи Світового банку) надало гарантію строком на 1 рік Райффайзен Банк Інтернаціональ на суму 100 мільйонів євро для покриття ризиків Райффайзен Банку в частині експропріації обов'язкових резервів.

За діючими для банківської системи України нормативами, Райффайзен Банк, як і інші українські банки, має формувати та зберігати обов'язкові резерви в Національному банку України. Гарантія MIGA щодо оптимізації капіталу знизить до нуля вагу ризику, застосовану Групою РБІ до таких резервів в межах суми цієї гарантії відповідно до європейських банківських правил. Це допоможе Райффайзен Банку вивільнити кошти для додаткового кредитування критичних галузей української економіки під час війни та збільшити основні некредитні банківські операції (наприклад, платежі, торговий еквайринг, операції з готівкою та валютою тощо).

Протягом звітного року Райффайзен Банк продовжував також обслуговування довгострокового кредиту, наданого МФК у національній валюті у 2017 році, кошти за яким МФК використовує для фінансування інвестиційних проектів українських компаній.

У 2022 році банк активно співпрацював із клієнтами в сегменті небанківських фінансових компаній, залучаючи нових клієнтів на обслуговування та підтримуючи діючих клієнтів банку, забезпечуючи їм безперебійний доступ до банківських послуг. Партнерство банку з небанківськими фінансовими компаніями забезпечило підтримку та стабільність фінансового сектора України у воєнний час.

Також в 2022-ому було продовжено розпочату у попередньому році кампанію щодо ревізії клієнтської бази банку в сегменті небанківських фінансових компаній і переходу фінансових компаній – клієнтів банку до супервізії управлінням фінансових установ та інвестиційного банкінгу. Продовжувалося здійснення всебічного аналізу діяльності таких клієнтів із метою підтримки компаній, які ведуть прозорий бізнес.

Корпоративне управління

Структура корпоративного управління	52
Політики корпоративного управління	57

Структура корпоративного управління

Акціонерне товариство «Райффайзен Банк» є юридичною особою приватного права за законодавством України. Організаційно-правова форма банку – акціонерне товариство, тип акціонерного товариства – приватне акціонерне товариство.

Банк – приватне акціонерне товариство, органами управління якого є:

- вищий орган управління – загальні збори акціонерів банку (надалі – збори);
- наглядовий орган – наглядова рада банку (надалі – наглядова рада);
- виконавчий орган – правління банку (надалі – правління).

До компетенції зборів, як вищого органу управління, належить вирішення всіх питань діяльності банку.

Згідно рішення Зборів акціонерів банку (Протокол №зб-62 від 23.04.2021р.), банк змінив своє найменування з Акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк».

Статутний капітал. Акціонери банку

Станом на 31 грудня 2022 року зареєстрований статутний капітал банку сформовано за рахунок випуску: 61 495 162 580 штук простих іменних акцій та 50 000 000 штук номінальною вартістю 0,10 грн кожна загальною номінальною вартістю і склав 6 154 516 258 гривень.

Райффайзен Банк – приватне акціонерне товариство, акціонерами якого станом на 31 грудня 2022 року є:

- 298 юридичних осіб;
- 109 411 фізичних осіб.

Юридичним особам – акціонерам банку належить 99,45% статутного капіталу, фізичним – 0,49%; власні акції, депозитарні установи, що не розкрили перелік власників акцій банку, – 0,06%.

Райффайзен Банк має статус банку з іноземним капіталом і входить до Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні, що визнана рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 10 червня 2016 року №296.

Загальна частка іноземного капіталу в статутному капіталі банку станом на 31 грудня 2022 року становила 99,11%.

Власниками істотної участі в банку є:

- провідна австрійська публічна фінансова установа «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ», яка станом на 31 грудня 2022р. володіла 68,21% статутного капіталу банку. Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ має письмовий дозвіл Національного банку України від 14.10.2005р. №377 на істотну участь;

— Європейський банк реконструкції та розвитку володіє 30% статутного капіталу банку (ЄБРР – міжнародна фінансова організація, створена у відповідності до Угоди про заснування Європейського банку реконструкції та розвитку, підписаної у м.Парижі (Франція) 29.05.1990р.; Україна приєдналася до зазначеної Угоди на підставі Указу Президента України від 14.07.1992 р. №379/92 «Про членство України в Європейському банку реконструкції та розвитку»).

Провідні іноземні фінансові установи інвестували власні кошти та кошти своїх клієнтів в акції Райффайзен Банку, а саме:

- Бродхарст Інвестментс Лімітед (Broadhurst Investments Limited), Кіпр – 0,39%;
- UIFL (Cyprus) Limited, Кіпр – 0,19%;
- ЛІНДСЕЛЛ ЕНТЕРПРАЙЗИЗ ЛІМІТЕД (LINDSELL ENTERPRISES LIMITED), Кіпр – 0,09%;
- Приватбанка а.с. (Privatbanka, a.s.), Словацька Республіка – 0,05% ;
- Коттерхілл Інвестменс Лімітед (COTTERHILL INVESTMENTS LIMITED)(Кіпр) – 0,04%;
- DRAGON CAPITAL (CYPRUS) LIMITED, Кіпр – 0,04% та інші.

Станом на 31 грудня 2022 р. членам правління належить 24 000 (двадцять чотири тисячі) простих іменних акцій банку.

Інформацію щодо операцій із пов'язаними особами відображено в Примітці 33 консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ.

Загальні збори акціонерів банку

Протягом 2022 року для вирішення питань належних до компетенції вищого органу управління банком проведено:

- 17 жовтня 2022р. дистанційні Річні загальні збори акціонерів банку (Протокол №36-64), документи зборів розміщено на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням: <https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022>

Рішення Наглядової ради щодо проведення зборів дистанційно було викликано встановленням на всій території України воєнного стану, запровадженого відповідно до Закону України від 24.02.2022р. № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Збори було проведено згідно з «Тимчасовим порядком скликання та дистанційного проведення загальних зборів акціонерів та загальних зборів учасників корпоративного інвестиційного фонду», затвердженим Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 16.04.2020р. №196 зі змінами та доповненнями.

Наглядова рада банку

Протягом 2022 року представлення інтересів акціонерів, захист їхніх прав та регулювання і контроль за діяльністю виконавчого органу – правління – здійснювало два склади наглядової ради банку.

За рішенням дистанційних Річних Зборів акціонерів банку (Протокол №36-62 від 23.04.2021р.) було обрано наступний склад наглядової ради банку, а саме:

- голови наглядової ради – **Лукаша Януша Янушевського,**
- заступника голови наглядової ради – **Андрія Сергійовича Степаненка,**
- члена наглядової ради – **Елізабет Гейєр-Шалль,**
- члена наглядової ради – **Томаса Антона Матейка,**
- члена наглядової ради – **Гельмута Брайта,**
- члена наглядової ради – **Андреа Морару,**
- члена наглядової ради (незалежний) – **Ганни Олександрівни Дерев'янку,**
- члена наглядової ради (незалежний) – **Павла Михайловича Шеремети,**
- члена наглядової ради (незалежний) – **Олександра Васильовича Почкуна.**

Істотний учасник Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ (68,21%), керуючись п.5 ст.57 Закону України «Про акціонерні товариства», листом від 30.06.2022 р. повідомив банк про зміну свого представника в наглядовій раді банку Гельмута Брайта та призначення представником Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ в наглядовій раді банку Петера Полаха.

Таким чином, до складу Наглядової ради увійшли:

- голова наглядової ради - **Лукаш Януш Янушевський,**
- заступник голови наглядової ради – **Андрій Сергійович Степаненко,**
- член наглядової ради – **Елізабет Гейєр-Шалль,**
- член наглядової ради – **Андреас Енгельс,**
- член наглядової ради – **Петер Полах,**
- член наглядової ради – **Андреа Морару,**
- член наглядової ради (незалежний) – **Ганна Олександрівна Дерев'янку,**
- член наглядової ради (незалежний) – **Павло Михайлович Шеремета,**
- член наглядової ради (незалежний) – **Олексій Миколайович Грінченко.**

До складу Наглядової ради банку ввійшли представники акціонерів та три незалежних члени для забезпечення неупередженості та запобігання конфлікту інтересів при прийнятті рішень.

У 2022 році члени наглядової ради провели 5 чергових засідань, позачергові засідання не проводилися. В робочому порядку було затверджено 83 протоколи наглядової ради. Загальна участь у прийнятті рішень наглядовою радою і присутність членів на її засіданнях у звітному році становила 100%.

Правління банку

Правління банку протягом 2022 року очолював **Олександр Писарук.**

	Олександр ПИСАРУК голова правління	<ul style="list-style-type: none"> • Виконавчий менеджмент
	Наталія ГУРІНА заступниця голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Ризик-менеджмент • Проблемні кредити
	Лариса БОНДАРЄВА заступниця голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Корпоративний бізнес та ринки капіталу
	Шимон МІТОРАЙ заступник голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Роздрібний бізнес
	Енкелейд ЗОТАЙ заступник голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Інформаційні технології
	Оксана ШЕВЧЕНКО заступниця голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Операційна підтримка
	Томас МАТЕЙКА заступник голови правління	<ul style="list-style-type: none"> • Фінанси

Станом на 31 грудня 2022 року в склад правління банку входили:

- голова правління – **Олександр Писарук**,
- заступник голови правління – **Лариса Бондарєва**,
- заступник голови правління – **Наталія Гуріна**,
- заступник голови правління – **Оксана Шевченко**,
- заступник голови правління – **Енкелейд Зотай**,
- заступник голови правління – **Шимон Міторай**,
- заступник голови правління – **Томас Матейка**.

Головний бухгалтер банку – **Людмила Макаренко**.

Усі члени правління банку відповідають вимогам законодавства щодо вищої освіти, професійної придатності, ділової репутації та досвіду роботи в банківській системі, володіють знаннями та кваліфікацією, необхідними для належного виконання ними своїх функцій.

Протягом 2022 року правлінням здійснювалось поточне управління діяльністю банку згідно з принципами та порядком, встановленими статутом, рішеннями зборів акціонерів і наглядової ради, положенням про правління, що затверджено зборами.

Відповідно до Положення про Правління АТ «Райффайзен Банк», голова правління при необхідності прийняти рішення щодо діяльності банку скликає засідання правління. Засідання правління повинні проводитися не рідше двох разів на місяць.

Засідання Правління вважається правомочним, якщо в ньому беруть участь більше половини від загальної кількості членів правління. Рішення правління приймаються простою більшістю голосів членів правління.

За період із 1 січня по 31 грудня 2022р. правлінням банку було проведено 58 засідань, хід яких та прийняті рішення зафіксовано у протоколах засідання правління. На цих засіданнях обговорено 168 питань порядку денного. Всі рішення приймалися абсолютною більшістю голосів.

Рішення правління можуть також ухвалюватися шляхом опитування (зокрема у тому разі, якщо члени правління перебувають у службовому відрядженні). У звітному році шляхом опитування правлінням банку було прийнято 142 рішення.

За час роботи правління у 2022 році:

- нормативи короткострокової ліквідності, коефіцієнт покриття ліквідністю та коефіцієнт чистого стабільного фінансування перебували в межах вимог;
- не було прийнято рішень, які могли б привести до конфлікту інтересів та не виявлено випадків наявності конфлікту інтересів;
- не було прийнято рішень, від прийняття яких відмовився б будь-який член правління;
- не було прийнято рішень щодо операцій із пов'язаними з банком особами;
- не було виявлено фактів не інформування щодо випадків наявних конфліктів інтересів;
- не було виявлено фактів неприйнятної поведінки;
- не було виявлено порушень кодексу етики;
- не було виявлено випадків неподання звітності;
- не було виявлено фактів невчасного інформування Наглядової ради щодо випадків штрафів або заходів впливу, застосованих до банку регуляторними органами;
- не було виявлено будь-яких порушень політики винагороди.

У 2022 році не було фактів порушення членами наглядової ради та правління банку внутрішніх правил, які призвели б до заподіяння шкоди банку або споживачам фінансових послуг.

Політики корпоративного управління

Принципи (Кодекс) корпоративного управління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» (далі – принципи) розроблено з метою формування прозорої та ефективної моделі корпоративного управління, спрямованої на забезпечення балансу інтересів банку, його акціонерів, органів управління, посадових осіб, вкладників та інших кредиторів банку і суспільства в цілому.

Принципи затверджено зборами акціонерів (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.).

Цей документ розміщено на веб-сторінці банку в мережі інтернет за посиланням:
<https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022>

Основними принципами корпоративного управління банку є:

- забезпечення захисту прав та законних інтересів акціонерів банку;
- виважене, сумлінне та ефективне виконання наглядовою радою банку та правлінням банку своїх функцій;
- лояльність та відповідальність посадових осіб органів банку, дотримання ними високих професійних і етичних стандартів під час виконання їхніх функціональних обов'язків, недопущення конфлікту інтересів;
- чіткий розподіл повноважень і відповідальності між органами управління та структурними підрозділами банку, посадовими особами банку;
- наявність ефективної системи стримувань та противаг, належної системи підзвітності та контролю;
- прозорість політик, внутрішніх процедур та процесів банку;
- забезпечення управління ризиками та контролю за фінансово-господарською діяльністю банку;
- усвідомлення соціальної ролі та відповідальності банку та його працівників.

Банк забезпечує акціонерам реальну можливість користуватися правами, передбаченими законодавством України та статутом банку.

Банк забезпечує рівне ставлення до всіх акціонерів, що означає:

- рівність прав акціонерів, що є власниками однакової кількості акцій одного типу, незалежно від того, чи є вони резидентами чи нерезидентами України, фізичними або юридичними особами;
- заборону встановлювати мінімальну кількість акцій, що надає право голосу на Загальних зборах акціонерів, або обмежувати кількість голосів, що належать одному акціонерові, крім випадків, передбачених діючим законодавством України;
- заборону встановлювати в рамках одного типу акцій будь-яких переваг щодо розміру та порядку отримання дивідендів різними групами акціонерів;
- рівність прав та можливостей для кожного з акціонерів під час доступу до інформації про

діяльність банку.

Акціонери банку мають такі права:

- право на участь в управлінні банком шляхом участі та голосування на Загальних зборах акціонерів, зокрема:
 - брати участь у вирішенні найважливіших питань діяльності банку, що віднесені до компетенції загальних зборів акціонерів, у тому числі шляхом прийняття рішення про внесення змін до статуту, обрання членів наглядової ради банку, додаткову емісію акцій, викуп банком розміщених ним акцій, укладення значних правочинів, правочинів із заінтересованістю, реорганізацію банку тощо;
 - отримувати передбаченим статутом банку способом повідомлення про проведення загальних зборів акціонерів, яке повинно містити інформацію про дату, час та місце їх проведення, а також повний перелік питань порядку денного разом з проектом рішень (крім кумулятивного голосування) щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного, з обов'язковим зазначенням порядку ознайомлення акціонерів з матеріалами щодо порядку денного;
 - своєчасно, в порядку та строки, визначені законодавством України та нормативними документами банку, знайомитися з матеріалами, пов'язаними з порядком денним загальних зборів акціонерів;
 - вносити пропозиції щодо порядку денного та проектів рішень, а також вимагати їх включення до порядку денного загальних зборів акціонерів в порядку, визначеному законодавством України та статутом банку;
 - брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через вільно обраного представника;
 - брати участь в обговоренні та голосуванні з питань порядку денного, при чому голосування на загальних зборах акціонерів здійснювати з використанням бюлетенів для забезпечення прозорості та надійності підрахунку голосів;
- право на отримання частини прибутку банку у розмірі, пропорційному належній акціонерів кількості акцій, за рішенням загальних зборів акціонерів (за винятками, передбаченими законодавством);
- право на отримання інформації про діяльність банку в порядку, встановленому законодавством України та відповідними внутрішніми документами банку;
- право на вільне розпорядження акціями: право продавати, передавати, дарувати, заповідати, заставляти акції тощо;
- право вимагати обов'язкового викупу належних акціонеру акцій банком або акціонером (акціонерами), що набув (спільно набули) контрольний або домінуючий контрольний пакет акцій за справедливою ціною, а також право вимагати від інших акціонерів обов'язкового продажу акцій в порядку та у випадках, встановлених законодавством та статутом банку;
- у разі здійсненні банком додаткової емісії акцій – переважне право придбати додатково випущені акції у кількості, пропорційній належній акціонерам частці акцій відповідного типу у статутному капіталі банку, протягом строку, впродовж якого реалізується переважне право акціонерів на придбання акцій, окрім випадків прийняття загальними зборами акціонерів рішення про невикористання акціонерами переважного права на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення;
- інші права, передбачені чинним законодавством та статутом банку.

Акціонери банку не повинні зловживати своїми правами, у тому числі забороняється:

- реалізовувати права акціонера у порядку та спосіб, що не відповідають законодавству України, статуту банку та внутрішнім документам банку, рішенням загальних зборів акціонерів

банку;

— вчиняти будь-які дії, що перешкоджають діяльності банку, його органам управління, можуть спричинити шкоду майну та інтересам банку, його акціонерів та клієнтів, призвести до втрати ділової репутації банку.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів банку (далі – збори), які можуть вирішувати будь-які питання діяльності банку, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Наглядової ради законодавством України або статутом.

Правомочність, порядок і строки скликання, проведення та прийняття рішень загальними зборами визначаються відповідно до законодавства України, регламенту загальних зборів акціонерів банку та статуту банку.

Регламент загальних зборів акціонерів банку розміщено на веб-сторінці банку в мережі інтернет за посиланням: <https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2022>

До виключної компетенції загальних зборів належить прийняття рішень щодо:

- визначення основних напрямів діяльності банку;
- затвердження статуту банку, внесення змін та доповнень до нього;
- зміни розміру (збільшення або зменшення) статутного капіталу банку;
- емісії акцій банку, викуп банком розміщених ним акцій (крім випадків обов'язкового викупу акцій згідно із законодавством України), анулювання викуплених акцій банку, дроблення або консолідації акцій банку, емісію цінних паперів, що можуть бути конвертовані в акції банку;
- невикористання акціонерами переважного права на придбання акцій банку додаткової емісії у процесі їх розміщення;
- обрання голови наглядової ради та інших її членів, затвердження умов цивільно-правових або трудових договорів (контрактів), що укладаються з ними, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат, обрання особи, уповноваженої на підписання цивільно-правових або трудових договорів (контрактів) з членами наглядової ради;
- припинення повноважень (відкликання) голови наглядової ради та інших її членів, за винятком випадків, встановлених законодавством України;
- затвердження регламенту загальних зборів банку, положення про наглядову раду банку, положення про винагороду членів Наглядової ради, а також внесення змін та доповнень до них;
- затвердження звіту про винагороду членів наглядової ради;
- затвердження річного звіту банку; розгляд звіту наглядової ради, правління, висновку зовнішнього незалежного аудитора (аудиторської фірми) та затвердження заходів за результатами розгляду таких звітів та висновку;
- покриття збитків та розподілу прибутку банку;
- прийняття рішення про виплату дивідендів та затвердження розміру річних дивідендів за простими акціями банку;
- зміни організаційно-правової форми банку, зміни типу акціонерного товариства банку, виділу та припинення банку (крім випадків, передбачених законодавством України), ліквідації банку, обрання ліквідаційної комісії (комісії з припинення, ліквідатора), затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;
- затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління банку;

- затвердження положення про розкриття банком інформації акціонерам;
- затвердження положення про вчинення банком значних правочинів та правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість;
- надання згоди на вчинення значних правочинів та правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством України;
- прийняття рішень з питань порядку проведення загальних зборів, обрання та припинення повноважень голови та членів лічильної комісії, про зміну черговості розгляду питань порядку денного, про оголошення перерви у ході Загальних зборів до наступного дня;
- інші питання, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів згідно з законодавством України або цим статутом.

Протокол зборів складається протягом 10 днів з моменту закриття зборів та підписується головуючим і секретарем зборів, підшивається та скріплюється печаткою банку та підписом голови правління. Вимоги до змісту та форми протоколу зборів визначаються регламентом зборів акціонерів банку та законодавством України і розміщується на веб-сторінці банку в мережі інтернет.

Протягом трьох робочих днів після складання протоколу загальних зборів, протокол передається правлінню банку для виконання прийнятих рішень. Зберігання протоколів загальних зборів та засвідчення копій (виписок з них) здійснюється особою, що призначається головою правління банку з числа співробітників банку.

Наглядова рада банку у своїй діяльності керується законодавством України, статутом банку (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) Положенням «Про Наглядову раду Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) іншими нормативними актами.

Статут та Положення «Про Наглядову раду Акціонерного товариства «Райффайзен Банк» розміщено відповідно на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням:
<https://raiffeisen.ua/storage/files/statut-banku-2022.pdf>
<https://raiffeisen.ua/storage/files/protokol-17102022-1-1-1-1-1-1.pdf>

Наглядова рада здійснює контроль за діяльністю правління, захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів банку у межах компетенції, що визначена статутом та положенням про наглядову раду банку, яке затверджується загальними зборами.

Члени наглядової ради обираються загальними зборами кумулятивним голосуванням із числа акціонерів банку, їх представників та незалежних членів (незалежних директорів). Очолює наглядову раду голова наглядової ради, який обирається персонально загальними зборами.

Наглядова рада банку має колективну придатність, яка відповідає розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, а також враховує особливості діяльності банку як системно важливого та діяльності Іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Наглядова рада приймає рішення про винесення на розгляд зборів будь-якого питання, яке віднесено до її виключної компетенції.

До виключної компетенції наглядової ради належать такі функції:

а) з питань стратегії діяльності банку:

- затвердження та контроль за реалізацією стратегії банку, бізнес плану, планів відновлення діяльності банку, фінансування банку в кризових ситуаціях, забезпечення безперервної діяльності банку;
- затвердження бюджету банку, у тому числі бюджету за стандартами МСФЗ банку та його дочірніх компаній, бюджету служби внутрішнього аудиту банку;
- визначення джерел капіталізації та іншого фінансування банку;
- визначення кредитної політики банку;
- визначення ймовірності визнання банку неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;

б) щодо системи внутрішнього контролю, в тому числі системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс):

- затвердження та контроль за дотриманням стратегій та політик управління ризиками, декларації схильності до ризиків, переліку лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;
- затвердження та перегляд стратегії управління не працюючими активами та оперативного плану, контроль за їх упровадженням, дотриманням та своєчасним оновленням (актуалізацією) і за потреби визначення додаткових заходів, необхідних для забезпечення реалізації цієї стратегії та виконання оперативного плану;
- забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю Банку, у тому числі системи управління ризиками, внутрішнього аудиту;
- визначення характеру, формату та обсягу інформації про ризики, розгляд управлінської звітності про ризики та, за невідповідності профілю ризику банку затвердженому ризик-апетиту – невідкладне прийняття рішення щодо застосування адекватних заходів для пом'якшення ризиків;
- забезпечення контролю відповідності ціноутворення/тарифів на банківські продукти бізнес-моделі банку та стратегії управління ризиками, та, за необхідності, забезпечення розробки заходів для покриття ризиків банку;
- установлення випадків накладання заборони (вето) головним ризик-менеджером (CRO) та головним комплаєнс-менеджером (CCO) на рішення правління, комітетів та інших колегіальних органів правління;
- затвердження внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками, визначених Національним банком України, та здійснення контролю за їх упровадженням, дотриманням та своєчасним оновленням (актуалізацією);
- розгляд результатів оцінки ризик-профілю банку, затвердження відповідного рішення за результатами такого розгляду та доведення до відома правління та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку для його подальшого виконання;
- призначення та звільнення головного ризик-менеджера (CRO), головного комплаєнс-менеджера (CCO), працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку, здійснення постійного контролю відповідності керівника банку, головного ризик-менеджера (CRO), головного комплаєнс-менеджера (CCO), керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку, працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в банку вимогам законодавства України;
- затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, встановлення розміру їхньої винагороди;

- організація діяльності банку як суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
- визначення і затвердження політики банку з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- розгляд проблемних питань, пов'язаних із створенням належної організації внутрішньобанківської системи протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму та проведення первинного фінансового моніторингу;
- забезпечення функціонування та контроль за ефективністю комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю, зокрема, шляхом:
 - затвердження організаційної структури банку, уключаючи структури підрозділів з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (далі – підрозділ комплаєнсу), служби внутрішнього аудиту та порядку їх підпорядкування та звітування Наглядовій раді, а також порядку звітування та взаємодії цих підрозділів з Правлінням Банку;
 - затвердження положень про підрозділи з управління ризиками, підрозділ комплаєнсу, про інші структурні підрозділи, підпорядковані безпосередньо наглядовій раді, які, зокрема, повинні включати порядок звітування перед Наглядовою радою;
 - затвердження фінансового забезпечення (бюджету) підрозділу з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, встановлення розміру винагороди головному ризик-менеджеру (CRO), головному комплаєнс-менеджеру (CCO) та здійснення контролю за їх виконанням/дотриманням;
 - здійснення контролю за діяльністю підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;
 - делегування повноважень комітетам наглядової ради, правлінню банку згідно з внутрішньобанківськими документами, делегування правлінню банку повноважень щодо прийняття кредитних рішень, затвердження кредитних лімітів правління банку, затвердження положень про комітети наглядової ради (зокрема, повинні включати порядок звітування перед наглядовою радою), типових положень про кредитний комітет банку, про комітет з проблемних кредитів банку;
 - визначення порядку обрання та припинення повноважень голови та членів правління банку, призначення та звільнення керівників підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, служби внутрішнього аудиту;
 - розгляду питань організації внутрішнього контролю та заходів щодо підвищення його ефективності;
 - контролю за діяльністю правління банку щодо організації та належного функціонування системи внутрішнього контролю, ужиття заходів щодо своєчасного виконання рекомендацій наглядової ради, її комітетів з питань організації внутрішнього контролю;
 - затвердження внутрішньобанківських документів з організації та функціонування системи внутрішнього контролю, що підлягають затвердженню наглядовою радою відповідно до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку;
 - розгляду результатів моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю, проведеного підрозділами з управління ризиками, підрозділом комплаєнсу, службою внутрішнього аудиту;
 - контролю за виконанням правлінням банку заходів, визначених з метою підвищення ефективності системи внутрішнього контролю банку;
 - створення та забезпечення функціонування в банку ефективного процесу управління проблемними активами, зокрема, шляхом:
 - затвердження, контролю за реалізацією та щорічного (за потреби і протягом року) перегляду стратегії управління проблемними активами та оперативного плану реалізації стратегії управління проблемними активами (далі - оперативний план) та внесення змін до них;

- регулярного (не рідше ніж один раз на три місяці) відстеження результатів, досягнутих за попередній період за всіма показниками, визначеними в стратегії управління проблемними активами та оперативному плані, аналізу причин відхилень від запланованих показників і за потреби затвердження додаткових заходів, необхідних для реалізації стратегії управління проблемними активами та виконання оперативного плану;
- ухвалення рішень щодо врегулювання заборгованості боржників/контрагентів - пов'язаних із банком осіб у сумі, що перевищує один відсоток від регулятивного капіталу банку для боржника/контрагента - фізичної особи, три відсотка - для боржника/контрагента - юридичної особи;
- визначення повноважень правління банку щодо прийняття рішень про врегулювання заборгованості боржників/контрагентів та управління стягнутим майном;
- ухвалення рішень щодо врегулювання заборгованості боржників/контрагентів та управління стягнутим майном, що перевищують повноваження правління банку;
- затвердження положення про списання заборгованості;
- затвердження плану відновлення діяльності банку та забезпечення виконання функцій щодо відновлення діяльності банку;
- ухвалення рішень щодо запровадження значних змін у діяльності банку;
- вжиття заходів до запобігання виникненню конфлікту інтересів, сприяння їх врегулюванню та повідомлення Національного банку про конфлікти інтересів, що виникають;
- контроль за усуненням недоліків, виявлених Національним банком України та іншими органами державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю банку, службою внутрішнього аудиту банку та аудиторською фірмою, за результатами проведення зовнішнього аудиту;

в) щодо контролю за діяльністю правління банку:

- призначення голови та інших членів правління банку та припинення їх повноважень; затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з головою та іншими членами правління банку, встановлення розміру їх винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;
- затвердження положення про правління (зокрема, повинно включати порядок звітування перед наглядовою радою), положення про винагороду та звіту про винагороду членів правління банку;
- здійснення контролю за діяльністю правління банку, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення; прийняття рішення про відсторонення голови або члена правління банку від здійснення повноважень та обрання особи, яка у зв'язку з цим тимчасово здійснюватиме повноваження голови або члена правління банку;
- розгляд звіту правління та затвердження заходів за результатами його розгляду;

г) з питань аудиту:

- визначення порядку роботи та планів служби внутрішнього аудиту банку;
- призначення та звільнення керівника служби внутрішнього аудиту банку; затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з керівником та працівниками служби внутрішнього аудиту банку, встановлення розміру їх винагороди;
- затвердження положення про службу внутрішнього аудиту (зокрема, повинно включати порядок звітування перед наглядовою радою);
- здійснення контролю за діяльністю служби внутрішнього аудиту, внесення рекомендацій щодо її вдосконалення;
- визначення аудиторської фірми для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності, та затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати послуг; розгляд висновку

зовнішнього аудиту Банку та підготовка рекомендацій загальним зборам для прийняття рішення щодо нього;

г) з питань прозорості діяльності та розкриття інформації:

- контроль за своєчасністю надання (опублікування) банком достовірної інформації щодо його діяльності відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України;
- затвердження та контроль за дотриманням порядку здійснення операцій із пов'язаними з банком особами, який, зокрема, має містити вимоги щодо виявлення та контролю за операціями із пов'язаними особами;
- інформування Національного банку України у випадках, визначених законодавством;
- підтримання дієвих стосунків з Національним банком України;

д) з питань корпоративного характеру:

- забезпечення організації ефективного корпоративного управління відповідно до принципів (кодексу) корпоративного управління, затверджених загальними зборами;
- обрання/призначення та припинення повноважень корпоративного секретаря, затвердження розміру винагороди корпоративного секретаря, а також фінансового забезпечення (бюджету) підпорядкованого йому підрозділу, який забезпечує виконання функцій корпоративного секретаря, затвердження положення про такий підрозділ;
- затвердження та контроль за дотриманням кодексу поведінки (етики), політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів у банку;
- запровадження та контроль за функціонуванням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку у банку та реагування на такі повідомлення;
- прийняття рішення про скликання чергових та позачергових загальних зборів, підготовка порядку денного загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до проекту порядку денного (крім скликання акціонерами позачергових загальних зборів), визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення загальних зборів та мають право на участь у загальних зборах;
- обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, передбачених законодавством України;
- формування тимчасової лічильної комісії, якщо інше непередбачено статутом;
- затвердження форми і тексту бюлетеня для голосування;
- визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядок та строки виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного законодавством та статутом банку;
- надсилання у випадках, передбачених законодавством України, пропозицій акціонерам про придбання належних їм акцій;
- прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає банку додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься з нею, встановлення розміру оплати її послуг;
- прийняття рішень щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб за участю Банку, утворення філій і представництв банку на території інших держав, затвердження їх статутів і положень, а також щодо участі банку в юридичних особах;
- прийняття рішень про участь банку в об'єднаннях суб'єктів господарювання, а також про участь банку у групах;
- вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів Банку;
- вирішення питань, віднесених законодавством України до компетенції наглядової ради, у

разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення банку;

е) інші контрольні функції:

- визначення політики винагороди в банку відповідно до вимог, встановлених Національним банком України, а також здійснення контролю за її реалізацією;
- здійснення щорічної оцінки ефективності діяльності наглядової ради та правління банку загалом та кожного члена наглядової ради та правління банку окремо, комітетів наглядової ради банку, підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, внутрішнього аудиту, оцінки відповідності членів правління, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, керівника служби внутрішнього аудиту кваліфікаційним вимогам, оцінки відповідності колективної придатності наглядової ради та правління розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого та діяльності іноземної банківської групи Райффайзен, а також вжиття заходів з удосконалення механізмів діяльності наглядової ради, правління та підрозділів з управління ризиками, підрозділу комплаєнсу, служби внутрішнього аудиту за результатами такої оцінки;
- прийняття рішення про вчинення значних правочинів та правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством України;
- затвердження рішення, попередньо прийнятого правлінням або іншим колегіальним органом Банку, про надання кредиту пов'язаній з банком особі, загальна сума боргу якої перед банком перевищує/перевищуватиме 1% регулятивного капіталу банку (для фізичної особи) або 3% регулятивного капіталу банку (для юридичної особи);
- прийняття рішення про емісію банком цінних паперів (крім акцій та цінних паперів, що можуть бути конвертовані в акції) та про викуп розміщених банком цінних паперів (крім акцій), якщо це передбачено умовами емісії таких цінних паперів;
- прийняття рішення про залучення та обрання оцінювача майна банку для здійснення оцінки ринкової вартості майна (у тому числі, акцій банку) та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлює розмір оплати його послуг; затвердження ринкової вартості майна (у тому числі, акцій Банку) у випадках, передбачених законодавством України.

Наглядова рада передає, у разі необхідності, виконання інших своїх повноважень правлінню або членам правління банку, про що оформлюється відповідне рішення.

Крім того, наглядова рада шляхом прийняття окремих розпоряджень або рішень може обмежити повноваження правління діяти від імені банку у певних господарських питаннях, або обмежити повноваження окремих його членів, або обумовити прийняття правлінням окремих рішень наявністю попередньої згоди Наглядової ради.

Наглядова рада здійснює також інші повноваження, передані їй на вирішення зборами, або віднесені до її компетенції статутом, положенням про наглядову раду банку та/або законодавством України.

Наглядова рада розглядає питання, винесені на її розгляд головою та членами наглядової ради, правлінням та Національним банком України.

Члени наглядової ради виконують свої обов'язки на підставі договорів, умов яких визначаються зборами, на платній основі. Положення про винагороду членів наглядової ради (Протокол №36-64 від 17.10.2022р.) та звіт про таку винагороду затверджуються зборами.

Для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради, Наглядова рада прийняла рішення (Протокол №НР -1/1 від 26.01.2022р.) щодо створення постійно діючих комітетів: комітет з питань аудиту, комітет з управління ризиками, комітет з питань винагород з числа її членів, а саме:

- Комітет з питань аудиту у складі:
 - Голова комітету – **Олексій Грінченко** (незалежний член),
 - член комітету – **Петр Полах**,
 - член комітету – **Андреас Енгельс**;
- Комітет з управління ризиками у складі:
 - Голова комітету – **Ганна Дерев'яно** (незалежний член),
 - член комітету – **Олексій Грінченко**,
 - член комітету – **Андреас Енгельс**;
- Комітет з питань винагороди у складі:
 - Голова комітету – **Павло Шеремета** (незалежний член),
 - член комітету – **Елізабет Гейєр-Шалль**,
 - член комітету – **Петр Полах**.

Компетенція та повноваження комітетів, порядок їхньої роботи визначаються у положеннях, затверджених рішенням Наглядової ради (Протокол №НР – 1/1 від 26.01.2022р.)

Протягом 2022 року комітетами було проведено:

- Комітетом з питань аудиту проведено 1 засідання, хід якого та прийняті рішення зафіксовано у протоколі засідання, обговорено 12 питань порядку денного, за результатами обговорення яких надано рекомендації наглядовій раді банку. Комітетом було розглянуто 6 питань шляхом опитування. За результатами розгляду надано рекомендації наглядовій раді;
- Комітетом з управління ризиками проведено 3 засідання, хід яких та прийняті рішення зафіксовано у протоколах засідань, обговорено 6 питань порядку денного, за результатами обговорення яких надано рекомендації наглядовій раді банку. Комітетом було розглянуто 13 питань шляхом опитування. За результатами розгляду надані рекомендації наглядовій раді;
- Комітетом з питань винагороди засідання не проводилися. 10 питань було розглянуто шляхом опитування, за всіма ними комітет підготував відповідні рекомендації для подальшого розгляду та затвердження наглядовою радою банку.

Наглядова рада щорічно готує звіт про свою роботу та надає його загальним зборам для розгляду та прийняття рішень за результатами такого розгляду.

З метою забезпечення ефективної організаційної та інформаційної підтримки органів управління банку, його акціонерів та зацікавлених осіб, Наглядовою радою в 2022 році було прийнято рішення (Протокол №НР- 12/6 від 22.12.2022р.) про призначення корпоративним секретарем – директорку департаменту виконавчого менеджменту та корпоративного управління банку Наталію Марченко та визначення департаменту виконавчого менеджменту та корпоративного управління як такого, що забезпечує виконання функцій апарату корпоративного секретаря.

До повноважень корпоративного секретаря належить:

- 1) забезпечення відповідності системи корпоративного управління, статуту та внутрішніх документів банку найкращим практикам корпоративного управління та вимогам

законодавства України; надання органам банку висновків та розробка пропозицій щодо покращення корпоративного управління, приведення внутрішніх документів та процедур банку у відповідність до принципів корпоративного управління та вимог законодавства України;

2) співпраця з головами наглядової ради та правління, надання допомоги наглядовій раді, комітетам наглядової ради, правлінню у виконанні ними своїх обов'язків через здійснення функцій секретаря/відповідального секретаря, надання допомоги та консультацій, забезпечення усіма ресурсами, необхідними для виконання їх функцій;

3) розроблення, унесення змін та внесення на розгляд і затвердження наглядової ради та правління річного плану засідань наглядової ради, правління, спільних засідань цих органів;

4) організація та проведення загальних зборів акціонерів банку, забезпечення підготовки засідань наглядової ради, її комітетів, правління, розробка їх порядку денного, надсилання членам органів управління завчасно (або у визначені у внутрішніх документах строки) порядку денного та матеріалів для всебічної оцінки наданої інформації перед проведенням засідання/ прийняттям рішень;

5) ведення внутрішньої документації щодо організації роботи органів управління банку, зокрема, виконання функцій секретаря/відповідального секретаря наглядової ради/правління/ загальних зборів, ведення та оформлення протоколів/постанов та інших рішень органів управління, ведення реєстру протоколів засідань, здійснення архівації матеріалів засідань і електронного листування, пов'язаного із діяльністю органів управління;

6) надання організаційної, інформаційної та адміністративної підтримки, координація роботи комітетів наглядової ради;

7) організація, координація та контроль діяльності секретарів/відповідальних секретарів загальних зборів, наглядової ради, правління, комітетів наглядової ради;

8) координація процесу прийняття рішень наглядовою радою/правлінням, комітетом наглядової ради, зокрема, щодо дотримання повноважень та компетенції, процедур прийняття рішень в робочому порядку, а також правил прийняття рішень з питань делегованих правлінням;

9) забезпечення контролю за виконанням рішень наглядової ради;

10) організація процесу самооцінки наглядової ради та її членів, проведення підготовки опитувальних листів, оброблення та узагальнення даних, надання інформації про результати самооцінки наглядовій раді;

11) забезпечення дотримання процедур щодо оцінки професійної придатності та ділової репутації керівників банку, зокрема членів правління та наглядової ради, вимог щодо колективної придатності, організація навчання (введення на посаду) для новопризначених членів наглядової ради та правління банку;

12) розробка, погодження та подання для затвердження положення про винагороду Наглядової ради та його щорічний перегляд, організація дотримання вимог щодо звітності про винагороду наглядової ради, правління, впливових осіб банку;

13) відповідальність за ведення організаційної структури банку, контроль за наявністю положень про структурні/відокремлені підрозділи банку із визначенням їх завдань та функцій, забезпечення організаційних змін та контроль за передачею функцій між підрозділами банку;

14) надання консультаційної та практичної допомоги акціонерам банку, у тому числі, роз'яснення акціонерам їх прав, розгляд звернень акціонерів; організація роботи з акціонерами банку з питань випуску акцій, формування та обліку статутного капіталу банку, операцій з акціями банку, виплати дивідендів тощо;

15) організація підготовки публічної інформації банку та забезпечення її оприлюднення на власному веб-сайті банку; забезпечення підготовки та розкриття у встановленому порядку особливої та регулярної інформації; забезпечення надання своєчасної та достовірної інформації про банк наглядовій раді, правлінню та акціонерам;

- 16) забезпечення комунікації між наглядовою радою, правлінням, банком та акціонерами;
- 17) вжиття, в межах компетенції, заходів для попередження виникнення корпоративних конфліктів;
- 18) забезпечення та координація інших активностей банку щодо організації корпоративного управління;
- 19) інші функції, визначені законодавством України, внутрішніми документами банку, в т.ч. в положенні про Департамент, що затверджується наглядовою радою банку.

Корпоративний секретар є посадовою особою банку, що відповідає за реалізацію в діяльності банку високих стандартів корпоративного управління, забезпечує роботу органів управління банку, координує їх взаємодію, а також забезпечує ефективну співпрацю між банком, його органами управління та акціонерами банку.

Діяльність корпоративного секретаря та департаменту контролюється наглядовою радою та правлінням банку. Корпоративний секретар не рідше одного разу на квартал звітує наглядовій раді та правлінню про результати своєї діяльності та про дотримання і використання фінансового забезпечення (бюджету) департаменту. Наглядова рада щорічно оцінює діяльність корпоративного секретаря.

Виконавчим органом банку є правління, яке здійснює поточне управління діяльністю банку, формування фондів, необхідних для його статутної діяльності, та несе відповідальність за ефективність його роботи згідно з принципами та порядком, встановленими статутом, рішеннями зборів і наглядової ради, а також Положенням про Правління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк», що затверджується зборами (Протокол №35-62 від 23.04.2021р.).

Положення про Правління Акціонерного товариства «Райффайзен Банк», розміщено на вебсторінці банку в мережі інтернет за посиланням:

<https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/dystantsiini-zbory-2020>

Правління складається не менш ніж з трьох членів, які призначаються наглядовою радою банку на термін до п'яти років з можливістю дострокового відкликання (припинення повноважень). Дозволяється повторне обрання членів правління на наступні терміни.

До складу правління входять голова правління, заступник(и) голови правління та інші особи, обрані наглядовою радою до складу правління. наглядова рада обирає голову, заступника (заступників) голови з числа членів правління.

Правління банку має колективну придатність, яка відповідає розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, а також враховує особливості діяльності банку як системно важливого та діяльності іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Члени правління є керівниками банку та відповідають кваліфікаційним вимогам щодо ділової репутації та професійної придатності, а також іншим вимогам законодавства України і погоджуються в порядку встановленому Національним банком України.

Голова правління вступає на посаду після його погодження Національним банком України.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Банку, за виключенням тих, що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів або до компетенції Наглядової ради, та обмежень, встановлених Положенням про Правління та окремими рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради.

Функціональні повноваження (обов'язки) члена Правління визначаються Наглядовою радою відповідно до організаційної структури Банку.

Кожен член Правління керує та несе персональну відповідальність за роботу структурних підрозділів Банку, підпорядкованих цьому члену Правління відповідно до організаційної структури Банку, а також відповідає за діяльність відокремлених підрозділів Банку, куратором яких він призначений, з урахуванням дотримання законодавчих вимог.

До компетенції Правління належать такі функції:

- поточне управління діяльністю банку шляхом визначення правил, умов та порядку ведення фінансово-господарської діяльності банку, проведення банківських та інших операцій, ведення бухгалтерського обліку та звітності в банку, а також шляхом вчинення інших юридично значимих дій, спрямованих на досягнення статутних завдань та реалізацію статутних напрямів діяльності банку;
- затвердження нормативних документів банку (правил, процедур, порядків, положень, стандартів, типових договорів тощо), крім тих, що відповідно до статуту та нормативних документів банку підлягають затвердженню загальними зборами або наглядовою радою;
- забезпечення дотримання банком чинного законодавства України та вимог, встановлених нормативно-правовими документами НБУ (у тому числі, економічних нормативів);
- забезпечення виконання рішень загальних зборів та наглядової ради та виконання делегованих ними повноважень;
- забезпечення підготовки для затвердження наглядовою радою проектів бюджету банку, стратегії та бізнес-плану розвитку банку;
- забезпечення виконання бюджету банку, затвердження кошторисів витрат та планів діяльності за окремими напрямками діяльності банку у межах, визначених бюджетом;
- реалізація стратегії та бізнес-плану розвитку банку;
- визначення форми та встановлення порядку моніторингу діяльності банку;
- реалізація стратегії та політик управління ризиками, затвердженої Наглядовою радою, підготовка та надання пропозицій наглядовій раді щодо необхідності внесення змін до стратегії та політик управління ризиками;
- забезпечення виконання завдань, рішень наглядової ради щодо впровадження системи управління ризиками;
- забезпечення впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю та моніторингу ризиків;
- забезпечення розроблення та затвердження внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками (крім тих, які затверджуються наглядовою радою);
- забезпечення контролю за доведенням до відома структурних підрозділів і працівників банку та іноземної банківської групи Райффайзен в Україні інформації про внесені зміни до стратегії та політик управління ризиками, інших внутрішньобанківських документів з питань управління ризиками;
- затвердження значення лімітів щодо кожного виду ризиків в частині наданих правління повноважень згідно з визначеним наглядовою радою переліком лімітів (обмежень);
- забезпечення адміністративної підтримки виконання головним ризик-менеджером (CRO), головним комплаєнс-менеджером (CCO), підрозділами з управління ризиками та підрозділом

комплаєнсу покладених на них функцій;

- формування організаційної структури банку, визначеної наглядовою радою;
- розроблення положень, що регламентують діяльність структурних і відокремлених підрозділів банку згідно із стратегією розвитку банку;
- Затвердження кандидатури на посаду головного бухгалтера банку;
- Здійснення заходів по організації проведення загальних зборів відповідно до рішень Наглядової ради в порядку, передбаченому статутом банку, регламентом загальних зборів, а також законодавством України (крім випадків проведення загальних зборів акціонерами);
- організація проведення засідань наглядової ради;
- у разі необхідності – попередній розгляд питань, які виносяться на розгляд загальних зборів і наглядової ради, підготовка необхідної інформації, документів та пропозицій;
- формування і використання фондів та резервів банку, необхідних для здійснення банком статутної діяльності і дотримання вимог, встановлених законодавством України та нормативно-правовими документами НБУ;
- керівництво діяльністю відокремлених підрозділів банку, призначення та звільнення їх керівників, встановлення вимог та нормативів до діяльності відокремлених підрозділів банку;
- представництво інтересів банку у діяльності юридичних осіб, в яких банк володіє корпоративними правами, та відчуження цих прав у порядку, визначеному наглядовою радою;
- прийняття рішень про участь в неприбуткових об'єднаннях, установах та організаціях, представництво інтересів банку у їх діяльності;
- надання пропозицій наглядовій раді щодо створення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб за участю банку, в тому числі дочірніх підприємств банку;
- заслуховування та затвердження звітів керівників відокремлених та інших структурних підрозділів банку, його дочірніх підприємств, прийняття рішень про підвищення ефективності їх роботи, стимулювання або притягнення до відповідальності;
- реалізація кадрової політики банку, включаючи підбір, підготовку та використання кадрів, формування кадрового резерву, затвердження штатного розкладу та розмірів оплати праці працівників банку у відповідності до принципів, затверджених наглядовою радою;
- визначення чисельності працівників структурних підрозділів банку;
- укладення колективного договору з трудовим колективом банку;
- визначення умов проведення активних і пасивних банківських операцій, якщо повноваження щодо визначення окремих умов не віднесені до компетенції інших органів банку;
- визначення і реалізація політики банку у сфері банківської таємниці, фінансового моніторингу та в інших сферах, що відповідно до законодавства України підлягають спеціальному нормативному регулюванню;
- розгляд матеріалів перевірок, висновків та рекомендацій зовнішніх і внутрішніх аудиторів банку, прийняття рішень за результатами таких перевірок;
- розробка заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, внутрішнього контролю, контролю за дотриманням норм (комплаєнс), виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки ризиків, перевірок служби внутрішнього аудиту, зовнішньої аудиторської фірми і контролюючих органів;
- організація роботи банку з проблемними активами в частині, що не відноситься до функцій наглядової ради;
- забезпечення безпеки інформаційних систем банку і систем, що застосовуються для зберігання активів клієнтів;
- інформування наглядової ради про показники діяльності банку, виявлені порушення законодавства, внутрішніх положень банку та про будь-яке погіршення фінансового стану банку або про загрозу такого погіршення, про рівень ризиків, що виникають у ході діяльності банку;

- щомісячне затвердження переліку пов'язаних з банком осіб;
- розгляд звіту підрозділу комплаєнсу щодо комплаєнс-ризиків та прийняття рішення за результатами його розгляду;
- прийняття участі у підготовці питань, які виносяться на розгляд загальних зборів та наглядової ради;
- вирішення інших питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю банку, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів та наглядової ради.

Правління подає наглядовій раді щоквартальний вичерпний проміжний звіт щодо поточної ситуації, господарської діяльності банку, структури активів та пасивів, оцінки суттєвих ризиків та управління ризиками, в тому числі у разі наявності порушень лімітів та цілей кредитного портфелю встановлених корпоративною кредитною політикою, інформацію щодо нових видів продуктів чи значних змін у діяльності банку і його дочірніх компаніях та щодо розвитку банку, включаючи його дочірні та пов'язані компанії, за формою, визначеною наглядовою радою («квартальний звіт правління»). Крім того, правління регулярно подає наглядовій раді звіт про стан роботи з дотримання регулятивних вимог (комплаєнс), включаючи оцінку комплаєнс-ризиків, та звіту про антикорупційні заходи в банку.

За підсумками фінансового року правління звітує перед загальними зборами і подає на затвердження загальним зборам річний звіт, баланс банку, висновки зовнішнього аудитора. Зазначені документи підлягають попередньому розгляду та погодженню наглядовою радою.

Правління готує річний звіт відповідно до стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ та вчасно готує будь-яку іншу інформацію, необхідну для надання можливості групі підготувати консолідовані річні звіти відповідно до стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ.

Керівниками банку є голова та інші члени наглядової ради, голова правління та інші члени правління, головний бухгалтер банку.

При виконанні своїх обов'язків керівники банку діють на користь банку та клієнтів і зобов'язані ставити інтереси банку вище власних.

Керівники банку діють в інтересах банку, дотримуючись вимог законодавства України, статуту, рішень органів та посадових осіб банку, вимог внутрішніх нормативних документів банку.

Керівники банку зобов'язані запобігати виникненню конфліктів інтересів у банку та сприяти їх врегулюванню. Керівники банку зобов'язані утримуватися від вчинення дій та/або прийняття рішень, якщо це може призвести до виникнення конфлікту інтересів та/або перешкоджати належному виконанню такими особами своїх посадових обов'язків в інтересах банку.

Прийняття рішень про вчинення правочинів, стосовно яких є заінтересованість, здійснюється в порядку, визначеному законодавством та затвердженим зборами Положенням про вчинення

значних правочинів та правочинів (Протокол №36-62 від 23.04.2021р.), щодо вчинення яких є заінтересованість. Наглядова рада повідомляє Національний банк України про конфлікти інтересів, що виникають у банку.

Банк своєчасно розкриває повну, достовірну та суттєву інформацію, яка стосується його діяльності, з метою надання можливості інвесторам, вкладникам, клієнтам, акціонерам та іншим заінтересованим особам приймати виважені рішення.

Банк здійснює розкриття визначеної законодавством України регулярної та регульованої інформації про діяльність банку, а також особливої інформації про суттєві події та зміни, які можуть впливати на стан банку, вартість його цінних паперів та (або) розмір доходу за ними.

Інформація оприлюднюється відповідно до законодавства і розміщується на вебсторінці банку в мережі інтернет:

<https://raiffeisen.ua/documents/zagalnobankivski/informatsiya-dlya-oprilyudnennya>

Банк визначає рівні умови доступу до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання.

Система внутрішнього контролю банку забезпечує здійснення стратегічного, оперативного та поточного контролю за його діяльністю.

Система внутрішнього контролю банку спрямована на:

- досягнення банком цілей, уключаючи виконання запланованих показників його діяльності, забезпечення ефективності та результативності здійснення банком операцій, збереження його активів;
- забезпечення ефективності корпоративного управління в банку шляхом функціонування комплексної, ефективної та адекватної системи управління ризиками;
- забезпечення повноти, своєчасності та достовірності складання і надання фінансової, статистичної, управлінської та іншої звітності;
- відповідності діяльності банку законодавству України, нормативно-правовим актам Національного банку України, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, та внутрішньобанківським документам.

Ефективна система внутрішнього контролю банку забезпечує належне функціонування моделі трьох ліній захисту ефективного управління ризиками з чітко визначеними сферами відповідальності за управління ризиками:

- перша лінія захисту – на рівні бізнес-підрозділів банку та підрозділів підтримки діяльності банку;
- друга лінія захисту – на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу комплаєнс;
- третя лінія захисту – на рівні підрозділу внутрішнього аудиту.

Підрозділи другої та третьої лінії захисту банку є незалежними від підрозділів підтримки та бізнес-підрозділів банку.

Керуючись моделлю трьох ліній захисту банк створив комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками, яка відповідає таким принципам:

- обізнаність: сприяння розвитку корпоративної культури щодо цілковитого усвідомлення

існування ризиків, що пов'язані з банківською діяльністю, особливо що стосується прозорості розкриття інформації та застосування ефективних інструментів;

- ефективність: забезпечення об'єктивної оцінки розміру ризиків банку та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками банку;
- прийняття ризиків: зважене ставлення до поняття прийняття ризику та встановлення мінімальних норм дохідності на ризик. Прийнятність ризику розцінюється як потенційний спосіб забезпечення прибутковості, але сукупний ризик не повинен наражати на небезпеку діяльність банку;
- сучасне управління ризиками: впровадження сучасних методів управління ризиком, що відповідають суттєвості ризиків;
- своєчасність: забезпечення своєчасного (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях;
- структурованість: чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками між усіма структурними підрозділами та працівниками банку та їх відповідальності згідно з таким розподілом;
- розмежування обов'язків і відокремлення функції контролю від здійснення операцій банку: уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції банку та виконує функції контролю;
- усебічність та комплексність: охоплення всіх видів діяльності банку на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах, оцінка взаємного впливу ризиків;
- цілісність: управління ризиками на основі комплексного підходу, де включаються всі види ризиків, які банк визначає суттєвими, та агрегуються на рівні Групи РБІ;
- стандартизація: використання стандартизованих методів вимірювання (оцінки) ризику і методу обмеження ризику з метою забезпечення послідовного та узгодженого підходу щодо управління ризиками;
- пропорційність: відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі банку, його системній важливості, а також рівню складності операцій, що здійснюються банком;
- незалежність: свобода від обставин, що становлять загрозу для неупередженого виконання підрозділами з управління ризиками та підрозділом комплаєнс своїх функцій;
- конфіденційність: обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення;
- прозорість: оприлюднення банком інформації щодо системи управління ризиками та ризик-профілю;
- постійне управління: розгляд ризиків у фактичних та прогнозних розрахунках, а також у орієнтованому на ризик визначенні повноважень для прийняття рішень;
- регулярні огляди: внесення змін та/або перегляд внутрішніх документів банку і Групи РБІ з управління ризиками здійснюється на регулярній основі.

Управління ризиками спрямовано на досягнення таких цілей:

- ризики повинні бути зрозумілі та усвідомлені банком, його керівництвом;
- ризики повинні бути в межах допустимих рівнів, встановлених Наглядовою радою банку;

- рішення щодо прийняття ризику повинні відповідати стратегічним цілям банку;
- рішення про прийняття ризику мають бути конкретними та чіткими;
- очікувані вигоди мають належним чином компенсувати прийняття ризику;
- мотивація щодо досягнення високих показників дохідності має узгоджуватися з допустимими рівнями ризику в банку.

Система управління ризиками банку забезпечує:

- відповідність затверджених наглядовою радою стратегії управління ризиками та декларації схильності до ризиків банку його бізнес-моделі та ризикам, які банк спроможний утримувати для досягнення бізнес-цілей;
- відповідність ризик-профілю банку затвердженому наглядовою радою банку рівню ризик-апетиту;
- повноту та ефективність впровадження внутрішньобанківських документів;
- створення та дотримання високої культури управління ризиками, уключаючи забезпечення обізнаності та залучення членів наглядової ради та членів правління банку, а також інших працівників банку до управління ризиками, навчання працівників банку з питань управління ризиками;
- відповідність внутрішньобанківських документів щодо управління ризиками вимогам законодавства України та Групи РБІ;
- наявність у працівників підрозділів з управління ризиками належного статусу та відповідної кваліфікації для виконання покладених на них функцій.

Процес управління ризиками поширюється на всі види діяльності банку. Рішення з управління ризиками можуть стосуватися уникнення ризику, передачі ризику, його мінімізації шляхом встановлення контролів, прийняття ризику з одночасним встановленням ліміту на прийняття ризику.

Наглядова рада банку відповідальна за організацію та ефективне функціонування системи внутрішнього контролю та системи управління ризиками в банку.

Служба внутрішнього аудиту є самостійним структурним підрозділом банку, що створено за рішенням та підпорядковується наглядовій раді банку, звітує їй із усіх питань аудиту.

Відповідно до вимог Національного банку України, ця служба виконує функції підрозділу внутрішнього аудиту банківської групи Райффайзен в Україні, а також, відповідно до вимог Групи Райффайзен Банк Інтернаціональ, проводить внутрішні аудиторські перевірки у дочірніх компаніях Групи РБІ, зареєстрованих на території України.

Очолює службу головний аудитор банку, призначений на посаду на підставі рішення Наглядової ради за погодженням із НБУ.

Служба проводить операційні та фінансові аудити, ІТ-аудити, раптові ревізії кас та сховищ. Аудиторські перевірки здійснюються згідно з річним планом перевірок, що складається на основі оцінки ризиків (ризик-орієнтований підхід) та затверджується наглядовою радою банку.

При проведенні аудитів перевіряється дотримання вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів НБУ, внутрішніх нормативних документів банку, директив Групи РБІ, впровадження вимог і рекомендацій Базельського комітету. Здійснюється перевірка та оцінка ефективності і адекватності роботи систем управління ризиками, внутрішнього контролю, корпоративного управління, надійності, ефективності та цілісності систем і процесів управління інформацією, відповідності цих систем і процесів видам та обсягам здійснюваних банком та дочірніми компаніями операцій, у тому числі щодо запобігання використанню банківської системи для легалізації кримінальних доходів чи фінансування тероризму, інші питання.

Результати аудитів оформляються у вигляді аудиторських звітів, що містять висновки, заходи з виправлення недоліків, строки виконання та відповідальних осіб за виконання. За результатами кожного аудиту здійснюється подальший моніторинг виконання призначених заходів.

Відповідно до Річного плану перевірок на 2022 рік, службою внутрішнього аудиту протягом звітного року було проведено 17 аудиторських перевірок, 3 піврічні моніторинги виконання заходів аудиту, призначених в аудиторських звітах служби, та 3 піврічні моніторинги виконання заходів, призначених по результатах перевірок Групового аудиту РБІ; 287 перевірок найбільш ризикових операцій у 188 відділеннях банку, 2 ревізії та перевірки готівкових коштів у касах перерахунку та 7 ревізій готівкових коштів та перевірок цінностей у сховищах дирекцій та Центрального офісу; а також інші активності відповідно до функцій та завдань аудиту. Також, службою внутрішнього аудиту виконано низку інших аудиторських активностей та завдань, додатково до річного плану перевірок служби.

Зовнішній контроль за фінансово-господарською діяльністю банку здійснює зовнішній аудитор (аудиторська фірма).

Банк проводить щорічну аудиторську перевірку фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності банку за участю зовнішнього аудитора, який визначається Наглядовою радою.

З метою забезпечення належної якості та об'єктивності, аудиторська перевірка проводиться згідно з міжнародними стандартами аудиту.

Аудиторська перевірка банку здійснюється аудиторською фірмою, яка має сертифікат Національного банку України на аудиторську перевірку банківських установ та включена до Реєстру аудиторів Національного банку України.

Зовнішній аудитор є незалежним від впливу органів управління та посадових осіб банку, власників крупних пакетів акцій, інших осіб, які можуть бути зацікавлені в результатах аудиторської перевірки.

Із 2021 року аудиторські послуги АТ «Райффайзен Банк» надає ТОВ «Делойт і Туш Юкрейніан Сервісез Компані». До ТОВ «Делойт і Туш Юкрейніан Сервісез Компані» протягом останніх трьох років не було застосовано жодних стягнень з боку ні Аудиторської палати України, ні з боку

органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Відсутні факти подання недостовірної звітності банку, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Аудиторська компанія надала банку послуги з проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Райффайзен Банку за 2022 рік, а саме:

- Окремої фінансової звітності,
- Консолідованої фінансової звітності,
- Консолідованої фінансової звітності іноземної банківської групи Райффайзен в Україні.

Крім послуг з обов'язкового аудиту, аудиторською компанією було надано інші послуги в частині проведення Огляду пакету звітності Райффайзен Банку за перше півріччя 2022, за третій квартал 2022 року та аудиту пакету звітності банку за 2022 рік, підготовлених у відповідності до облікових політик Групи Райффайзен.

Протягом звітного року оцінка активів, що перевищують встановлений у статуті банку ліміт, не здійснювалася, оскільки були відсутні факти відчуження активів у такому обсязі.

Захист прав споживачів фінансових послуг

Механізм розгляду скарг регулюється Положенням про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян в АТ «Райффайзен Банк Аваль», затвердженим розпорядженням Постанови Правління №П-248/1 від 11.12.2015 р. (останні зміни затверджено Розпорядженням Правління №Р-12/1 від 29.01.2021 р.).

Розглядати скарги, звернення і заяви клієнтів у банку уповноважено відділ обробки письмових звернень клієнтів управління інформаційного обслуговування клієнтів департаменту операційного сервісу та відділ супроводження та обробки скарг управління інформаційного обслуговування клієнтів департаменту операційного сервісу. Уповноваженими особами з розгляду скарг у банку є начальник відділу обробки письмових звернень Артур Ванденко та начальник відділу супроводження та обробки скарг Тимур Андрюшин.

За 2022 рік зареєстровано 200 звернень (19 скарг) стосовно акцій Банку та щодо надання послуг депозитарної установи. Всі звернення опрацьовано згідно Положення про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян в АТ «Райффайзен Банк Аваль», затвердженого розпорядженням Постанови Правління №П-248/1 від 11.12.2015 р (останні зміни затверджено Розпорядженням Правління №Р-12/1 від 29.01.2021 р.).

У провадженні юридичного управління у 2022 році перебувало 6 судових справ, порушених за позовами осіб, які звернулися до банку як споживачі фінансових послуг. Усі вказані спори пов'язані з розрахунково-касовим обслуговуванням та/або депозитними операціями. За 5 справами прийнято рішення на користь банку (з них: за 3 розгляд в суді завершено, за 1 – можливе касаційне оскарження), за 1 справою рішення ще не прийнято (справа на розгляді в суді першої інстанції).

З огляду на характер та масштаби діяльності банку, його власники та керівництво усвідомлюють свою відповідальність перед суспільством в цілому за дотримання прав споживачів, збереження навколишнього середовища, неухильне виконання усіх вимог законодавства країн, де працює банк, а також ведення чесної конкурентної практики.

Готовність задовольнити потреби споживачів шляхом надання якісних послуг є невід'ємною складовою місії банку. При прийнятті всіх рішень щодо діяльності банку враховується суспільна важливість банківських послуг і докладаються зусилля для задоволення потреб усього суспільства, включаючи його різні верстви.

Банк підтримує відносини з органами державної влади та місцевого самоврядування у країнах, де він здійснює свою діяльність, на засадах взаємної поваги, рівноправного партнерства, активної співпраці та прозорості згідно з їхніми економічними цілями та суспільними цінностями.

Банк є підприємницьким товариством, діяльність якого знаходиться поза політикою. Забороняється будь-яке використання фірмового найменування, іміджу та матеріальних ресурсів банку під час передвиборчої агітації, інших політичних заходів.

Банк здійснює всі необхідні заходи для забезпечення безпеки та захисту здоров'я своїх працівників на робочому місці. Управління персоналом у банку базується на принципах дотримання трудового законодавства, матеріального стимулювання, забезпечення можливостей для навчання та професійного зростання.

Вірогідною перспективою подальшого розвитку банку є:

- зміцнення його провідних позицій на банківському ринку країни;
- надання якісних та високопрофесійних банківських послуг, постійне підвищення рівня обслуговування і розширення переліку фінансових послуг за всіма бізнес-напрямами;
- розвиток сегментів бізнесу за критеріями прибутковості, зваженої за ризиком;
- забезпечення необхідного рівня ресурсної бази – активна робота з наявними та новими клієнтами; фокус на залученні довгострокових ресурсів;
- органічне зростання роздрібного та корпоративного бізнесів та відсутність концентрації на одному з бізнесів;
- розвиток сервісної моделі та інвестування у впровадження нових банківських послуг, зокрема в сфері електронних технологій;
- збереження та підвищення ефективності операційної діяльності;
- оптимізація структури управління бізнесом;
- розвиток інформаційних технологій, орієнтований на підтримання надійної інфраструктури з метою забезпечення запланованого зростання бізнесу за всіма напрямками та подальше впровадження програмного портфеля інформаційних технологій задля зменшення зусиль та витрат на обслуговування.

Управління ризиками

Система управління ризиками	80
Система управління суттєвими видами ризиків	82

Основи управління ризиками

У Райффайзен Банку створено систему управління ризиками, яка відповідає розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам, складності операцій банку та забезпечує виявлення, вимірювання (оцінку), моніторинг, звітування, контроль та пом'якшення всіх суттєвих ризиків банку з метою визначення банком розміру капіталу, необхідного для покриття всіх суттєвих ризиків, притаманних його діяльності.

Банк має адекватну систему управління ризиками, яка забезпечує:

- відповідність затверджених Наглядовою радою стратегії управління ризиками та декларації схильності до ризиків банку його бізнес-моделі та ризикам, які банк спроможний утримувати для досягнення бізнес-цілей;
- відповідність ризик-профілю банку затвердженому Наглядовою радою банку рівню ризик-апетиту;
- повноту та ефективність впровадження внутрішньобанківських документів;
- створення та дотримання високої культури управління ризиками, включаючи забезпечення обізнаності та залучення членів Наглядової та членів правління банку, а також інших працівників банку до управління ризиками (періодичності засідань Наглядової ради банку, інших колегіальних органів за участю головного ризик-менеджера (CRO)/працівників підрозділу з управління ризиками, головного комплаєнс-менеджера (CCO)/працівників підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс), документування таких засідань), навчання працівників банку з питань управління ризиками;
- відповідність внутрішньобанківських документів щодо управління ризиками вимогам законодавства України;
- наявності у CRO, CCO належного статусу та відповідної кваліфікації для виконання покладених на них функцій.

Управління ризиком є інструментом захисту активів та доходів банку від втрат, що забезпечує систематичний підхід до мінімізації потенційних відхилень у доходах від бюджету відповідно до стратегії та цілей банку. В залежності від підходу банк може обрати один або декілька методів управління ризиком:

- уникнення ризику;
- передача ризику;
- прийняття ризику;
- мінімізація ризику.

Усі ризики оцінюються на регулярній основі та перевіряються на предмет відповідності і суттєвості згідно встановленого в Групі РБІ процесу оцінки ризиків. Банк має здійснювати управління та контроль всіх суттєвих видів ризику, які визначені такими на рівні банку. Оцінка ризиків показує, які види ризиків важливі в банку. Результатом загальної оцінки ризиків є ризик-профіль, що містить оцінку за кожним видом ризиків та зміни оцінки у порівнянні із ризик-профілем за попередній рік.

Банк створює/підтримує систему управління наступними видами ризиків:

- кредитним ризиком;
- ринковим ризиком;
- операційним ризиком;
- ризиком ліквідності;
- процентним ризиком банківської книги;
- комплаєнс-ризиком.

Щороку визначається ризик-апетит банку за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, щодо яких банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану.

Наглядова рада під час визначення стратегії та складання бізнес-плану банку враховує величину ризик-апетиту. Наглядова рада враховує також визначений рівень ризик-апетиту в разі прийняття рішення щодо збільшення обсягів активів у результаті розширення діючих видів діяльності, запровадження нових продуктів та значних змін у діяльності банку.

Система ризик-апетиту банку складається з регулятивних, внутрішніх лімітів щодо ризиків:

- регулятивних лімітів;
- внутрішніх лімітів;
- лімітів кредитного ризику;
- цілі зі зменшення рівня непрацюючих активів;
- лімітів ризику ліквідності;
- лімітів ринкового ризику;
- лімітів процентного ризику банківської книги тощо.

У разі порушення лімітів, цілей банк з'ясовує причини порушення, вживає заходи з мінімізації ризиків та, за необхідності, повідомляє РБІ, колегіальні органи банку та НБУ у встановленому в банку порядку.

Банк передбачає капітал на покриття ризиків, в разі їх реалізації. Основною ідеєю забезпечення достатності капіталу є покриття можливих ризиків за рахунок капіталу, який може бути використаний для компенсації втрат. Реалізація такого підходу вимагає визначення капіталу, необхідного для покриття ризиків і для обмеження капіталу банку на цю суму.

Банк організовує систему управління ризиками, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту:

- 1) перша лінія – на рівні бізнес-підрозділів банку та підрозділів підтримки діяльності банку, які приймають на себе ризики та несуть відповідальність за них, а також подають звіти щодо поточного управління такими ризиками;
- 2) друга лінія – на рівні підрозділів з управління ризиками та підрозділу комплаєнс, які здійснюють контроль та управління ризиками в банку;
- 3) третя лінія – на рівні служби внутрішнього аудиту, яка здійснює перевірку та оцінку ефективності функціонування системи управління ризиками.

Також суб'єктами системи управління ризиками банку є:

- Наглядова рада, яка несе повну відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками, на які наражається банк у своїй діяльності;
- Комітет з управління ризиками, який забезпечує ефективність функціонування системи управління ризиками. Цей комітет є постійно діючим консультативно-дорадчим органом Наглядової ради, створеним для попереднього вивчення і підготовки до розгляду Наглядовою радою банку питань;
- Правління банку, яке забезпечує виконання завдань та рішень Наглядової ради щодо впровадження системи управління ризиками, включаючи стратегію та політику управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками;
- Комітети банку: кредитні комітети різного рівня, комітети з проблемних кредитів, комітет з управління активами та пасивами, комітет з управління операційним та комплаєнс ризиками.

Комітети здійснюють свою діяльність на підставі відповідних положень про колегіальні органи. Членом кожного основного комітету з управління ризиком є CRO або представник підрозділу з управління ризиком та CCO або представник підрозділу комплаєнс.

Система управління ризиками складається із:

- організаційної структури;
- культури управління ризиками та кодексу поведінки (етики);
- внутрішньобанківських документів із питань управління ризиками;
- інформаційних систем щодо управління ризиками та звітування;
- інструментів для ефективного управління ризиками.

Система управління суттєвими видами ризиків

Система управління кредитним ризиком

Кредитний ризик – ризик понесення банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами, в тому числі несприятливі зміни в кредитоспроможності клієнта. Збитки від кредитного ризику виникають через негативні наслідки, пов'язані з дефолтом або погіршенням кредитоспроможності клієнтів під час проведення кредитних операцій. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику (або тригерів), який він готовий взяти на себе щодо окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом контролю ризиків, пов'язаних із такими лімітами (тригерами). Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення. Відповідно до своєї політики, банк здійснює присвоєння рейтингів у межах свого кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються у відповідності до методики присвоєння рейтингів банку – рейтингові моделі для нероздрібних клієнтів та скорингові моделі для роздрібних клієнтів. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються, оновлюються та проходять валідацію. Окрім рейтингування, для нероздрібного сегменту впроваджено систему раннього попередження, на основі якої регулярно переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус надає можливість групування позичальників у чотири групи ризиків, залежно від яких розробляються та впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними.

У роздрібному сегменті використовується також система раннього попередження на основі розроблених скорингових моделей або експертних суджень, яка для позичальників без прострочень визначає ступінь ризику погіршення платіжної дисципліни та дає змогу банку вчасно відреагувати та попередити прострочення платежів.

Для нероздрібних клієнтів банк активно використовує заставу для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає банку можливість контролювати активи в разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення банку щодо надання кредиту не приймається лише на основі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення про те, чи надати кредит, супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфеля банку.

Банк вживає низку заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту підрозділи кредитних ризиків у межах визначених функцій несуть відповідальність за управління кожним кредитом та кредитним портфелем загалом, що включає постійний аналіз якості кредитів на продуктовому рівні, сегментацію портфеля за різними складовими, контроль фінансового стану позичальника, контроль встановлених тригерів, дотримання позичальником положень, встановлених кредитними договорами, а також надання рекомендацій щодо подальшої співпраці з клієнтом. Такий контроль забезпечує виявлення на ранніх стадіях ознак того, що у позичальника виникли фінансові труднощі з погашенням кредиту, що дозволяє максимізувати вплив коригувальних дій банку та знизити можливі збитки.

Кредитні ризики, у свою чергу, включають:

- ризик клієнта/контрагента (ризик дефолту);
- ризик країни.

Ризик клієнта/контрагента стосується негативних наслідків, пов'язаних із дефолтом або погіршенням кредитоспроможності клієнта/контрагента з кредитних операцій. У цьому випадку кредитування не розглядається у вузькому значенні (кредити, облігації тощо), а охоплює також операції і продукти, які можуть спричинити заборгованість клієнта/контрагента перед банком (наприклад, купівля дебіторської заборгованості, торгові операції). Ризик клієнта/контрагента тісно пов'язаний з іншими, більш конкретними видами ризику, такими як: ризик концентрації (через значну заборгованість, концентрацію в певному секторі економіки, концентрацію дочірніх чи афілійованих компаній), ризик розміщення та ризик розрахунків (ризик того, що розрахунки за угодами будуть відбуватися не так, як очіувалося).

Ризик дефолту – це ризик того, що клієнт/контрагент не здатний буде виконувати свої фінансові зобов'язання, згідно зазначених в угоді строків та обсягів.

Ризик дефолту проявляється як відсутність платежу або примусова відстрочка погоджених у контракті платежів клієнта/контрагента. Економічні втрати у разі дефолту залежать від багатьох факторів, серед них можна виділити: вид продукту, стаж роботи клієнта/контрагента, наявні гарантії, вартість забезпечення і черговість права стягнення заборгованості за рахунок застави.

Ризик країни – ризик дефолту щодо будь-якого іноземного боргу за погашенням основного боргу та/або відсотками у зв'язку з розвитком подій в країні, що негативно позначаються на її кредитоспроможності. Ризик країни включає в себе трансферний ризик (обмеження платежів в країні), конвертаційний ризик (обмеження доступу до конвертації достатньої кількості іноземної валюти) та ризик мораторію.

Ризик країни покриває усі ризики, пов'язані з міжнародним кредитуванням та прямими іноземними інвестиціями. Він включає не лише політичний ризик, пов'язаний з міжнародними операціями, але й ризики, спричинені погіршенням економічної ситуації в країні (економічний ризик).

Система управління кредитними ризиками банку базується на забезпеченні надійного та безперервного процесу виявлення, оцінки, контролю та моніторингу кредитного ризику як на індивідуальній, так і на портфельній основі.

Ключовими характеристиками системи управління ризиками є:

1) *формування чітких критеріїв кредитування* з метою зменшення кредитних ризиків. Наглядовою радою банку встановлюється чітка стратегія управління ризиками.

2) *встановлення нормативів та лімітів*. Із метою контролю та управління кредитним ризиком встановлено ліміти на суму ризику, який банк готовий взяти на себе стосовно окремих контрагентів, пов'язаних з ними осіб та груп пов'язаних осіб, які сумісно та суттєво поєднують різні види ризиків у банківській та комерційній діяльності. Контроль ризиків, пов'язаних із такими лімітами, здійснюється на постійній основі.

3) *оцінка кредитного ризику*. Одним із основних способів оцінки кредитного ризику є аналіз платоспроможності та кредитоспроможності кожного потенційного позичальника на основі методу фінансових коефіцієнтів, затверджених нормативними документами банку. Оцінка кредитного ризику здійснюється у банку і на індивідуальній, і на портфельній основі шляхом аналізу кількісних та якісних показників. Банком розроблено процедуру перевірки кредитної якості з тим, щоб забезпечити завчасне виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення.

4) *контроль кредитного ризику*. Для зменшення кредитних ризиків банк встановлює обмеження і доводить їх до виконавців за допомогою політик, положень, стандартів та процедур, які визначають обов'язки і повноваження працівників. Ці контрольні обмеження є дієвими інструментами управління, які уточнюються (оновлюються) в разі зміни умов або рівня прийнятності кредитного ризику. Кредитні політики розробляються для кожного бізнес-сегменту клієнтів банку з урахуванням географічної та галузевої концентрації цільового ринку кредитування та їхньої економічної специфіки. З урахуванням вимог затверджених кредитних політик у банку розроблено стандарти банківських кредитних продуктів для клієнтів кожного бізнес-сегменту. Шляхом делегування відповідних повноважень своїм колегіальним органам банк визначає послідовність процесу надання дозволів на відхилення від затверджених обмежень або зміни обмежень ризику, якщо вони є обґрунтованими.

5) *моніторинг кредитного ризику*. Банк здійснює моніторинг кредитного ризику для забезпечення своєчасного відстеження його рівня та винятків із тих чи інших правил. Звіти про моніторинг якості кредитного портфеля в розрізі всіх сегментів є регулярними, своєчасними, точними та інформативними і надаються відповідним колегіальним органам та посадовим особам для вжиття необхідних заходів. Відповідно до своєї політики банк здійснює присвоєння рейтингів у рамках свого кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються згідно з методикою присвоєння рейтингів банку. Відповідні рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються й оновлюються. Окрім рейтингу, впроваджено системи раннього попередження, на основі яких регулярно визначається ступінь ризику погіршення платоспроможності позичальників та переглядається ризик-статус клієнтів. Ризик-статус надає можливість групування нероздрібних позичальників у чотири групи ризиків, залежно від яких впроваджуються чітко регламентовані стратегії щодо подальшої співпраці з ними. Для роздрібних позичальників при підвищенні ступеня ризику відповідно до визначених стратегій вживаються заходи для попередження погіршення якості обслуговування кредитів.

Концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності банку до змін, що мають вплив на конкретну галузь чи географічний регіон. Концентрація виникає у разі, якщо декілька клієнтів/контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність чи діяльність в одному географічному регіоні або мають схожі економічні характеристики, що обумовлюють їхню здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних чи інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків внутрішні процедури і політика банку включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфеля. Весь процес управління кредитами здійснюється згідно з чинною кредитною політикою, положеннями, стандартами та процедурами, які визначають обов'язки і повноваження працівників.

Цілями управління портфелем є оптимізація ступеня ризику різних комбінацій портфелів і встановлення нормативів та узагальнених цілей для бізнес-ліній.

Управління портфелем переважно включає:

- визначення стратегії формування портфеля відповідно до рівня ризику, закладеного під час процесу планування бюджету;
- встановлення показників якості портфеля, які мають відповідати даній стратегії та їх подальший контроль;
- ініціювання нових критеріїв формування портфеля та розробка стратегій стосовно вже сформованого портфеля для досягнення поставлених цілей щодо його якості, а також контроль впровадження та впливу прийнятих рішень.

Система управління ризиком ліквідності

Ризик ліквідності – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки. Ризик ліквідності може виникнути через незаплановані зміни або скорочення джерел фінансування, а також через нездатність розпізнати або врахувати зміни кон'юнктури ринку, які впливають на здатність швидко реалізувати активи з мінімальною втратою їхньої вартості.

Для оцінки ризику ліквідності банк застосовує різноманітні методи та підходи, керуючись вимогами Національного банку України та досвідом Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, на щоденній основі формується звіт про невідповідність між активами та пасивами за строками до погашення та досліджуються відповідні розриви за часовими проміжками окремо в розрізі матеріальних валют. Оскільки такий звіт не відображає повною мірою реальні надходження та відтік грошових потоків, банк додатково моделює поведінку продуктів без заздалегідь визначеного строку погашення (поточні рахунки клієнтів, дебетові та кредитні картки, овердрафти та інші).

Банк встановлює ліміти на кумулятивні розриви ліквідності окремо для кожного часового проміжку до одного року та ліміти концентрації фінансування банку.

Банк на регулярній основі здійснює стрес-тестування ризику ліквідності, відокремлюючи сценарії фінансової кризи, репутаційної кризи банку та комбінований сценарій, з метою виявлення причин можливих проблем із ліквідністю та оцінки відповідності результатів здійснення стрес-тестування встановленому банком рівню ризику ліквідності.

Окрім цього, банк досліджує додаткові джерела ліквідності, які можна використовувати в екстрених ситуаціях.

Інформація щодо позиції з ліквідності презентується щомісяця на засіданнях правління банку та комітету з управління активами та пасивами, щокварталу – на засіданні Наглядової ради та комітету з управління ризиками.

Банк дотримується LCR, NSFR, встановлених Національним банком України. Для покращення контролю за нормативами ліквідності банк встановив внутрішні нормативи ліквідності.

Система управління ринковим ризиком

Ринковий ризик – це ризик для надходжень та капіталу банку, що виникає через несприятливі коливання ринкових чинників (таких як валютні курси, ринкові процентні ставки, котирування цінних паперів тощо).

Банк використовує різноманітні підходи для оцінки ринкового ризику із застосуванням принципів, методик та моделей, впроваджених у Райффайзен Банк Інтернаціональ. Зокрема, це метод аналізу чутливості, що застосовується для оцінки процентного ризику в портфелях банку, моніторинг відкритих позицій та метод оцінки ймовірних втрат (value at risk), а також моніторинг накопичених збитків за операціями в торговому портфелі банку та операціями з валютою. Банк оцінює ринковий ризик окремо для торгового та неторгового (банківського) портфелів. Банк контролює рівень прийнятного ринкового ризику за відкритими позиціями, встановлюючи відповідні ліміти. Ліміти встановлюються за поданням банку та за погодженням з боку Комітету з ринкових ризиків (МАСО) у Райффайзен Банк Інтернаціональ. Звіт із поточної позиції щодо ринкового ризику та його складових, використання відповідних лімітів, дослідження впливу ринкових факторів презентується щомісяця на засіданні Правління банку та Комітету з управління активами та пасивами банку, щокварталу – на Наглядній Раді банку.

Ринковий ризик, у свою чергу, включає відсотковий (процентний) ризик, валютний ризик, цінові ризики.

Відсотковий ризик виникає внаслідок можливих несприятливих змін процентних ставок, зміни часової структури процентних ставок та форми кривої дохідності. Він може впливати на майбутні грошові потоки, справедливую вартість фінансових інструментів та, як наслідок, на прибутковість і капітал банку.

Для оцінки відсоткового ризику в портфелях банку використовується метод аналізу чутливості – при цьому здійснюється вимірювання чутливості до паралельного зсуву кривих дохідності за валютами на 1 базисний пункт.

Банк встановив ліміти на чутливість до зміни ставок дохідності окремо за валютами. Крім того, встановлено ліміт на загальну чутливість до коливання процентних ставок, а також проводиться контроль накопичених процентних прибутків/збитків банку.

Валютний ризик – це ризик, що виникає внаслідок можливих несприятливих коливань валютних курсів і цін на банківські метали та має потенційний вплив на надходження та капітал банку. Банк щоденно здійснює моніторинг та аналіз відкритих позицій за валютами і банківськими металами. Окрім цього, для запобігання надмірних втрат внаслідок переоцінки відкритої валютної позиції банку на щоденній основі проводиться контроль накопичених прибутків/збитків банку за операціями з валютою. Здійснюється також стрес-тестування та розраховуються потенційні втрати внаслідок несприятливих і екстремальних коливань валютних курсів. Для управління відкритою валютною позицією банк встановив ліміти на відкриті валютні позиції: як для кожної валюти окремо, так і для загальної відкритої валютної позиції. Банком додатково встановлено обмеження на накопичені прибутки та збитки за валютними операціями та в результаті переоцінки відкритої валютної позиції.

Похідні фінансові інструменти використовуються банком з метою:

- управління ризиком ліквідності при наявності тимчасового надлишку ліквідності в одній валюті та тимчасового розриву в іншій;
- управління валютним ризиком для зниження впливу коливань валютних курсів та курсів на банківські метали.

Контроль за даними операціями здійснюється в межах процесів управління ризиком ліквідності, ринковим ризиком, а також кредитним ризиком в залежності від строку, типу і валюти та контрагента за певною операцією.

Система управління процентним ризиком банківської книги

Процентний ризик банківської книги – ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Він може впливати на майбутні грошові потоки, справедливу вартість фінансових інструментів та, як наслідок, на прибутковість і капітал банку.

Банк оцінює вплив коливань ринкових ставок на чистий процентний дохід та економічну вартість капіталу банку.

Банк оцінює процентний ризик банківської книги з урахуванням припущень щодо поведінки продуктів без заздалегідь визначеного строку погашення та продуктів із вбудованими опціонами.

Банк здійснює стрес-тестування процентного ризику банківської книги для стрес-сценаріїв, що можуть реалізуватися як для банку, так і для ринку в цілому з метою виявлення причин виникнення можливих проблем унаслідок зростання процентного ризику банківської книги та оцінки відповідності результатів стрес-тестування встановленому банком рівню ризику.

Для контролю за процентним ризиком банківської книги встановлені ліміти на чутливість зміни чистого процентного доходу та економічної вартості капіталу до зміни процентних ставок окремо за валютами.

Система управління операційним ризиком

Операційний ризик є одним із основних видів ризику, на які наражається Банк в процесі своєї діяльності. Операційний ризик визначається як ризик втрат (в т.ч. недоотримання запланованих доходів), що виникає через неадекватні або недосконалі внутрішні процеси, системи, дії персоналу або в результаті впливу зовнішніх подій. Це визначення включає юридичний, інформаційний ризик та не включає стратегічний та репутаційний ризики.

Управління операційним ризиком здійснюється за принципами своєчасності, проактивності, прозорості, ефективності та незалежності і спрямоване на досягнення основних бізнес-цілей банку, зменшення витрат, надання якісних послуг внутрішнім і зовнішнім клієнтам та виконання регулятивних вимог. Для цього використовуються різноманітні інструменти з виявлення, оцінки, аналізу, моніторингу та контролю рівня операційного ризику та заходи з його пом'якшення.

Система управління операційним ризиком банку ґрунтується на моделі 3-х ліній захисту.

Першою лінією захисту від реалізації операційного ризику є підрозділи власники ризику, які генерують ризики в процесі своєї діяльності та управляють ними. В кожному самостійному структурному підрозділі банку призначені відповідальні за управління операційним ризиком працівники, які здійснюють своєчасне, проактивне управління операційним ризиком, реєстрацію та супроводження подій, оцінку операційного ризику в продуктах, процесах, системах тощо.

Друга лінія захисту від реалізації операційного ризику складається з підрозділу з контролю операційного ризику, підрозділів з управління ризиками, головного ризик-менеджера, комітету з управління операційним та комплаєнс ризиками. Вона забезпечує незалежну загальну оцінку, моніторинг та контроль рівня операційного ризику банку, стимулює першу лінію захисту належним чином управляти своїми операційними ризиками.

Третьою лінією захисту від реалізації операційного ризику є служба внутрішнього аудиту, яка перевіряє ефективність та адекватність системи управління операційним ризиком і супутніх процесів.

Таким чином процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі структурні рівні: від органів управління до рівня, на якому безпосередньо генерується ризик.

Система управління комплаєнс-ризиком

Комплаєнс-ризик – це ризик, який визначає імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів чи втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів банку.

Ризик репутації є складовою комплаєнс-ризиком.

Репутаційний ризик – це ризик завдання шкоди репутації банку зовнішньою стороною імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами. В основі системи управління комплаєнс-ризиком банку закладено принципи і підходи найкращих практик провідних міжнародних фінансових організацій, а також рекомендацій Базельського комітету. Банк та Група РБІ дотримуються високих етичних норм, вимог законодавства, а також міжнародних стандартів, в яких, зокрема, визначено принципи «Знай свого клієнта», боротьби з відмивання грошей та боротьби із тероризмом.

У банку реалізовано класичну модель 3-х ліній захисту для управління комплаєнс- ризиком.

Працівники проінформовані щодо необхідності повідомлення про усі виявлені комплаєнс-ризики та управління комплаєнс-ризиком.

При управлінні комплаєнс-ризиком банк керується наступними принципами: ефективності, своєчасності, структурованості, розмежування обов'язків, усебічності та комплексності, пропорційності, незалежності, конфіденційності, прозорості.

Управління комплаєнс-ризиком та єдине розуміння процесу управління комплаєнс-ризиком в банку та Групі РБІ передбачено в Політиці з управління комплаєнс-ризиком в банку та групі. Політика є складовою частиною системи управління комплаєнс-ризиком та визначає організаційну структуру процесу управління комплаєнс-ризиком із урахуванням розподілу дій учасників процесу, їхніх повноважень, відповідальності та порядку взаємодії, а також моделі, методи, обов'язкові інструменти управління комплаєнс-ризиком. У банку створено управління комплаєнс-ризиком, яка забезпечує безперевний аналіз комплаєнс-ризиків, з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо мінімізації чи пом'якшення омплаєнс-ризиків та зменшення пов'язаних із ним втрат.

Окрема фінансова звітність

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
зі Звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ**ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА****ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ**

Окремий звіт про фінансовий стан	1
Окремий звіт про прибутки та збитки	2
Окремий звіт про сукупний дохід	3
Окремий звіт про зміни в капіталі.....	4
Окремий звіт про рух грошових коштів.....	5

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Основна діяльність	6
2. Операційне середовище Банку.....	6
3. Основа складання окремої фінансової звітності	8
4. Основні положення облікової політики	9
5. Суттєві облікові судження та оцінки	28
6. Інформація за сегментами	30
7. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	34
8. Похідні фінансові активи та зобов'язання	34
9. Кредити та аванси банкам.....	35
10. Кредити та аванси клієнтам	35
11. Інвестиції в цінні папери.....	41
12. Інвестиційна нерухомість	43
13. Основні засоби	45
14. Нематеріальні активи за винятком гудвілу	48
15. Оподаткування.....	49
16. Забезпечення	51
17. Інші активи та зобов'язання	54
18. Кошти банків.....	55
19. Кошти клієнтів.....	56
20. Капітал.....	57
21. Договірні, умовні фінансові зобов'язання та орендні договори	60
22. Чистий процентний дохід.....	63
23. Чистий комісійний дохід (витрати).....	63
24. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9.....	64
25. Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю.....	65
26. Інші доходи.....	65
27. Інші прибутки (збитки).....	66
28. Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати	67
29. Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток.....	67
30. Управління ризиками	68
31. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	96
32. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення	102
33. Операції з пов'язаними сторонами.....	103
34. Достатність капіталу	108
35. Події після дати балансу.....	109

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк»:

Звіт щодо аудиту окремої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк» (надалі – «Банк»), що складається з окремого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, та окремого звіту про прибутки та збитки, окремого звіту про сукупний дохід, окремого звіту про зміни в капіталі та окремого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до окремої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах окремий фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2022 року, та його окремі фінансові результати і окремі грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності («Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту окремої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Окрема фінансова звітність, що додається, була підготовлена з урахуванням того, що Банк продовжуватиме свою діяльність на безперервній основі. Як зазначено у Примітках 2 та 5 до окремої фінансової звітності, з 24 лютого 2022 року вплив триваючих військових дій в Україні, масштаби їх подальшого розвитку, терміни припинення цих дій та остаточне вирішення є непередбачуваними та негативно впливають на діяльність Банку. Ці умови, поряд з іншими питаннями, викладеними в Примітці 5, вказують на те, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Плани керівництва щодо цих питань також представлені у Примітці 5 до окремої фінансової звітності. Ця окрема фінансова звітність не містить жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті цієї невизначеності. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Назва «Делойт» стосується однієї чи більшої кількості юридичних осіб, які входять до складу «Делойт Туш Томацу Лімітед» («ДТТЛ»), глобальної мережі фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб (разом – «Організація «Делойт»). Компанія ДТТЛ (також іменується як «Делойт Глобал») і кожна з її фірм-учасників та їхніх пов'язаних осіб є самостійними та незалежними юридичними особами, які не мають права зобов'язувати або накладати одна на іншу зобов'язання стосовно третіх сторін. Компанія ДТТЛ, кожна з фірм-учасників ДТТЛ та кожна з їхніх пов'язаних осіб відповідають тільки за власні дії та упушення, а не за дії та упушення одне одного. ДТТЛ не надає послуг клієнтам. Дізнатися більше ви можете за посиланням www.deloitte.com/about.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо цієї окремої фінансової звітності. Ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. На додаток до питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що питання, описане нижче, є ключовим питанням аудиту, яке буде повідомлено в нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам

Банк оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам із використанням моделей та методик згідно з вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Моделі та методики, застосовані для розрахунку очікуваних кредитних збитків, використовують дані як із зовнішніх, так і внутрішніх джерел, а також комплексні та суб'єктивні судження керівництва Банку.

До основних сфер суджень та оцінок стосовно визначення суми резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам належать:

- оцінка істотного збільшення кредитного ризику та ризику настання дефолту для визначення етапу зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам;
- оцінка очікуваних кредитних збитків з урахуванням макроекономічних прогнозів та історичної інформації щодо понесених кредитних збитків;
- оцінка сценаріїв очікуваних майбутніх грошових потоків по кредитах та авансам клієнтам, які оцінюються на індивідуальній основі.

Розрахунок резерву під очікувані кредитні збитки за своєю природою вимагає застосування суджень. Ми вважаємо це питання ключовим питанням аудиту по причині складності методології, суб'єктивності певних припущень, використаних у моделях, коригування модельних розрахунків та істотності суми кредитів та авансів клієнтам. Детальна інформація щодо використання

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Наші аудиторські процедури включали:

- Оновлення розуміння процесів та контрольних процедур Банку щодо визначення істотного збільшення кредитного ризику і ризику настання дефолту, оцінка ймовірності настання дефолту та оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.
- Щодо очікуваних кредитних збитків на колективній основі доречність методології розрахунку очікуваних кредитних збитків була незалежно оцінена, із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Ми також незалежно оцінили доречність суджень керівництва щодо використання методик розрахунку, сегментації, ідентифікації суттєвого збільшення кредитного ризику, коригувань модельних розрахунків, періоду статистики для розрахунку показників ймовірності дефолту та показників відшкодування, включаючи макроекономічні коригування. Ми перевірили повноту і точність історичних даних, використаних у колективних моделях, та перевірили припущення щодо прогнозних даних до зовнішніх макроекономічних прогнозів. Також, ми провели аналіз чутливості та проаналізували для відібраних позичальників визначення внутрішніх рейтингів на звітну дату, зміни договірних умов та затримки платежів, проаналізували вплив війни на клієнтів у портфелі Банку.

Ключове питання аудиту

суджень, оцінок та припущень наведена у Примітках 5, 10 та 30.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

- Із використанням усієї доступної інформації щодо критеріїв дефолту, включно з кількістю днів прострочення, доступної внутрішньої та зовнішньої інформації про позичальника для відібраних позичальників ми провели аналіз та оцінку правильності визначення етапу зменшення корисності.
- Щодо очікуваних кредитних збитків на індивідуальній основі доречність методології розрахунку очікуваних кредитних збитків була незалежно оцінена, із залученням внутрішніх фахівців з актуарних розрахунків та кредитних ризиків, на відповідність стандартам бухгалтерського обліку та ринковим практикам. Ми також здійснили незалежну оцінку резерву на покриття очікуваних кредитних збитків для вибраних клієнтів на основі внутрішньої і зовнішньої інформації про клієнтів.

Ми перевірили повноту і точність розкриттів інформації, зроблених в окремій фінансовій звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у звіті керівництва (звіті про управління) та річній інформації емітента цінних паперів, яка також включає звіт про корпоративне управління, але не є окремою фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст окремої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує окрема фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

13 листопада 2020 року на засіданні Наглядової ради, органу, що наділено найвищими повноваженнями, нас призначили аудитором Акціонерного Товариства «Райффайзен Банк». З урахуванням продовження та поновлення призначень, ми виконували аудиторське завдання з 1 серпня 2021 року по дату цього звіту.

Ми підтверджуємо, що звіт незалежного аудитора узгоджено з додатковим звітом для Аудиторського Комітету.

Ми підтверджуємо, що ми не надавали послуг, що заборонені МСА чи статтею 6, пунктом 4 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», та що ключовий партнер з аудиту та аудиторська фірма були незалежними по відношенню до Банку при проведенні аудиту.

Відповідно до вимог параграфу 11 статті 4 Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України № 373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція № 373»), зазначаємо наступне:

- На нашу думку, за результатами проведених процедур в рамках аудиту окремої фінансової звітності Банку, звіт керівництва (звіт про управління) складений відповідно до вимог статті 4 Інструкції № 373 та інформація в звіті керівництва (звіті про управління) узгоджується з окремою фінансовою звітністю.
- Якщо ми виявимо, в рамках наших знань та розуміння діяльності Банку, отриманих при аудиті окремої фінансової звітності Банку, суттєві викривлення у звіті керівництва (звіті про управління), ми маємо звітувати про такі викривлення. У нас немає предмету для звітування щодо даного питання.

Відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (надалі – «НКЦПФР»)» від 25 липня 2021 року № 555 (надалі – «Вимоги НКЦПФР»), зазначаємо наступне:

- Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено в Примітці 1 до окремої фінансової звітності.
- Станом на 31 грудня 2022 року Банк не був контролером чи учасником небанківської фінансової групи.
- Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, відповідно до вимог Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність.

- Станом на 31 грудня 2022 року Банк має дочірні компанії:
 - ТОВ «Райффайзен Лізинг Аваль», Україна, м. Київ, просп. Степана Бандери, 9.
 - ТОВ «РЕК ГАММА», Україна, м. Київ, вул. Генерала Алмазова, 4А.
- Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку відповідно до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» від 1 жовтня 2015 року.
- Створення Ревізійної комісії не передбачено Статутом Банку, і, відповідно, звіт про результати перевірки фінансово-господарської діяльності за 2022 фінансовий рік такою комісією не складався.
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ» (код ЄДРПОУ 25642478, <https://www2.deloitte.com/ua/uk.html>) проводило аудит окремої фінансової звітності Банку на підставі договору про надання аудиторських послуг № Aud/2021/75436 від 3 лютого 2021 року. Аудит був проведений у період з 1 серпня 2022 року по дату цього звіту.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДЕЛОЙТ ЕНД ТУШ ЮКРЕЙНІАН СЕРВІСІЗ КОМПАНІ».

Місцезнаходження та фактичне місце розташування аудиторської фірми: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48, 50а.

«Товариство з обмеженою відповідальністю «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані» внесене до розділів «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності Аудиторської палати України за № 1973».

ТОВ "Делойт енд Туш ЮСК"

28 березня 2023 року

Сертифікований аудитор

Наталя Самойлова

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 102404

ТОВ «Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані»
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48, 50а

Окремий звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	2022 р.	2021 р.
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	32 037 745	25 761 762
Кредити та аванси банкам	9	39 078 780	11 066 989
Кредити та аванси клієнтам	10	61 685 909	68 600 612
Інвестиції в цінні папери	11	25 411 963	14 819 831
Похідні фінансові активи	8	321 520	102 952
Інвестиції в дочірні підприємства	4,33	49 155	49 155
Інвестиційна нерухомість	12	70 780	94 878
Основні засоби	13	2 370 744	3 039 105
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	1 975 710	1 438 684
Поточні податкові активи		113 291	-
Відстрочені податкові активи	15	51 485	2 757
Інші фінансові активи	17	2 932 629	1 294 106
Інші нефінансові активи	17	161 633	169 231
Загальна сума активів		166 261 344	126 440 062
Зобов'язання			
Кошти банків	18	2 385 128	602 848
Кошти клієнтів	19	143 610 664	107 344 895
Похідні фінансові зобов'язання	8	21 019	19 570
Поточні податкові зобов'язання		-	271 401
Забезпечення	16	582 849	173 420
Інші фінансові зобов'язання	17	1 826 820	1 759 641
Інші нефінансові зобов'язання	17	779 817	688 787
Загальна сума зобов'язань		149 206 297	110 860 562
Власний капітал			
Статутний капітал	20	6 154 516	6 154 516
Емісійний дохід		3 033 598	3 033 598
Резервні та інші фонди банку		5 576 573	4 770 369
Інші резерви	20	710 164	835 048
Нерозподілений прибуток		1 580 196	785 969
Загальна сума власного капіталу		17 055 047	15 579 500
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		166 261 344	126 440 062

Від імені Правління Банку підписано та надано дозвіл на публікацію

Олександр Писарук
Голова Правління

28 березня 2023 року

Ольга Науменко
Головний бухгалтер

Примітки на стор. 6-109 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

**Окремий звіт про прибутки та збитки
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року**

(в тисячах грн.)

	Примітки	2022 р.	2021 р.
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка		14 860 103	9 698 349
Інші процентні доходи		391 014	287 055
Процентні витрати		(2 444 512)	(1 790 396)
Чистий процентний дохід	22	12 806 605	8 195 008
Комісійні доходи		5 108 902	6 691 964
Комісійні витрати		(2 954 323)	(4 020 478)
Чистий комісійний дохід (витрати)	23	2 154 579	2 671 486
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	24	(9 457 201)	79 561
Інші доходи	26	54 950	94 345
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		2 446 598	629 782
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		561 808	25 054
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	29	120 604	176 600
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(91)	31 626
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	25	(108 922)	(95 526)
Інші прибутки (збитки)	27	296 376	(112 688)
Витрати на виплати працівникам	28	(3 548 718)	(2 969 597)
Амортизаційні витрати	13,14	(889 133)	(911 874)
Інші адміністративні та операційні витрати	28	(2 262 206)	(1 878 089)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів		(151 257)	11 838
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	12	(9 713)	(563)
Прибуток (збиток) до оподаткування		2 014 279	5 946 963
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	15	(441 481)	(1 073 624)
Прибуток (збиток)		1 572 798	4 873 339
Прибуток на акцію			
Базовий прибуток (збиток) на акцію, що належить власникам Банку	20	0,0260	0,0792

Примітки на стор. 6-109 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

**Окремий звіт про сукупний дохід
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року**

(в тисячах грн.)

	Примітки	2022 р.	2021 р.
Прибуток (збиток)		1 572 798	4 873 339
Інший сукупний дохід			
Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування:			
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	20	39 484	(146 287)
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	20	190	(34 317)
Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	20	(98 021)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		(58 347)	(180 604)
Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування:			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів	20	(59 417)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, який не буде перекласифіковано у прибуток або збиток, до оподаткування		(59 417)	-
Загальна сума іншого сукупного доходу, до оподаткування		(117 764)	(180 604)
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	15,20	10 502	32 509
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів, у складі іншого сукупного доходу	15,20	10 711	-
Загальна сума іншого сукупного доходу		(96 551)	(148 095)
Загальна сума сукупного доходу		1 476 247	4 725 244

Примітки на стор. 6-109 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

Окремий звіт про зміни в капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах грн.)

	Примітки	Статутний капітал	Емісійний дохід	Інші резерви	Резервні та інші фонди банку	Нерозподілений прибуток	Загальна сума власного капіталу
1 січня 2021 р.		6 154 516	3 033 598	1 021 118	2 732 959	(50 515)	12 891 676
Загальна сума сукупного доходу		-	-	(148 095)	-	4 873 339	4 725 244
Збільшення (зменшення) через інші зміни	20	-	-	(37 975)	-	37 975	-
Розподіл прибутку минулих років	20	-	-	-	2 037 410	(2 037 410)	-
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(2 037 420)	(2 037 420)
31 грудня 2021 р.		6 154 516	3 033 598	835 048	4 770 369	785 969	15 579 500
1 січня 2022 р.		6 154 516	3 033 598	835 048	4 770 369	785 969	15 579 500
Загальна сума сукупного доходу		-	-	(96 551)	-	1 572 798	1 476 247
Збільшення (зменшення) через інші зміни	20	-	-	(28 333)	-	28 333	-
Розподіл прибутку минулих років	20	-	-	-	806 204	(806 204)	-
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(700)	(700)
31 грудня 2022 р.		6 154 516	3 033 598	710 164	5 576 573	1 580 196	17 055 047

Примітки на стор. 6-109 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

**Окремий звіт про рух грошових коштів
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року**

(в тисячах грн.)

	Примітки	2022 р.	2021 р.
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД (ДЛЯ) ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Проценти отримані		15 192 462	9 699 231
Проценти сплачені		(2 335 022)	(1 772 277)
Комісійні доходи, що отримані		5 106 825	6 704 497
Комісійні витрати, що сплачені		(2 885 248)	(3 988 439)
Чисте збільшення/ (зменшення) від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(53 609)	147 132
Чисте збільшення/ (зменшення) від операцій з іноземною валютою		2 446 598	629 782
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності		54 748	62 351
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(3 490 422)	(2 887 978)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(2 224 683)	(1 819 628)
Повернення податків на прибуток (сплата)		(853 688)	(1 034 505)
Чисті грошові потоки від (використані у) діяльності		10 957 961	5 740 166
Чисте (збільшення)/ зменшення похідних фінансових активів		(87 830)	21 254
Чисте (збільшення)/ зменшення інвестицій у цінні папери		(3 217 745)	1 712 187
Чисте (збільшення)/ зменшення кредитів та заборгованості банків		(27 145 559)	14 133 988
Чисте (збільшення)/ зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		5 312 389	(23 689 783)
Чисте (збільшення)/ зменшення інших активів		(1 643 536)	(283 776)
Чисте збільшення/ (зменшення) похідних фінансових зобов'язань		(19 570)	(29 678)
Чисте збільшення/ (зменшення) коштів банків		2 139 821	(3 127 684)
Чисте збільшення/ (зменшення) коштів клієнтів		24 801 409	20 877 758
Чисте збільшення/ (зменшення) в резервах за зобов'язаннями	16	(73 144)	-
Чисте збільшення/ (зменшення) інших зобов'язань		12 480	345 858
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		11 036 676	15 700 290
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання цінних паперів		(12 474 730)	(6 545 610)
Надходження від реалізації/ погашення інвестицій у цінні папери		3 711 399	4 831 283
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		13 391	1 480
Інші надходження/ (вибуття) грошових коштів		-	4 864
Придбання основних засобів		(159 701)	(513 864)
Надходження від продажу основних засобів		582	37 755
Придбання нематеріальних активів		(870 973)	(835 685)
Дивіденди отримані		8	30 733
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(9 780 024)	(2 989 044)
ГРОШОВІ ПОТОКИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Повернення інших залучених коштів	18	(400 000)	-
Дивіденди сплачені		(707)	(2 037 354)
Виплати за орендними зобов'язаннями	17	(86 171)	(90 829)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		(486 878)	(2 128 183)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		5 619 978	(586 654)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти	7	(113 769)	-
Чисте збільшення/ (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		6 275 983	9 996 409
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	7	25 761 762	15 765 353
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7	32 037 745	25 761 762

Примітки на стор. 6-109 є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

1. Основна діяльність

Акціонерний комерційний банк «Аваль» (далі – «Райффайзен Банк») був зареєстрований 27 березня 1992 року Національним банком України (далі – «НБУ») як акціонерне товариство відкритого типу згідно із законодавством України. У квітні 1994 року банк був перереєстрований як Акціонерний Поштово-Пенсійний Банк «Аваль». У 2006 році банк був перереєстрований як Відкрите акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль» та у 2009 році – у форму Публічного акціонерного товариства, у зв'язку зі змінами в українському законодавстві. У 2018 році Райффайзен Банк Аваль був перереєстрований у форму Приватного акціонерного товариства. 17 червня 2021 року було змінено назву Банку на Акціонерне товариство «Райффайзен Банк». Райффайзен Банк здійснює свою діяльність на підставі Загальної банківської ліцензії №10 від 2 липня 2021 року (видана НБУ) та згідно з чинним законодавством, включаючи Закон України «Про банки і банківську діяльність» та інші нормативні акти Національного банку України.

Райффайзен Банк приймає вклади від фізичних, юридичних осіб та бюджетних установ, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, здійснює операції з обміну іноземних валют, розрахунково-касового обслуговування та надає інші банківські послуги своїм клієнтам.

Починаючи з 1999 року Райффайзен Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Фонд здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд забезпечує покриття зобов'язань Райффайзен Банк перед його вкладниками-фізичними особами на суму до 200 тис. грн. на кожного вкладника у випадку банкрутства або відкликання банківської ліцензії НБУ.

Центральний офіс Райффайзен Банк знаходиться у місті Київ. Станом на 31 грудня 2022 року Райффайзен Банк має 5 філій та 385 безбалансових відділень по всій Україні (2021 р.: 5 філій, 388 безбалансових відділень).

Юридична адреса АТ «Райффайзен Банк»: вул. Алмазова Генерала, 4А, м. Київ, Україна.

Материнським банком та власником контрольного пакету акцій АТ «Райффайзен Банк» є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія.

«Райффайзен-Холдінг Нідеростеррайх-Він ТОВ», Австрія (Raiffeisen-Holding Niederösterreich-Wien registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung) здійснює контроль прямого власника – материнського банку «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (далі – «RBI АГ»), тобто «Райффайзен-Холдінг Нідеростеррайх-Він ТОВ» є кінцевою контролюючою стороною Райффайзен Банк.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років структура акціонерів Райффайзен Банк, виходячи з кількості акцій, що знаходяться в обігу, складала:

Акціонери	2022 р., %	2021 р., %
«Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ»	68,21	68,21
ЄБРР	30,00	30,00
Інші юридичні особи	1,30	1,24
Фізичні особи	0,49	0,55
Всього	100,00	100,00

Станом на 31 грудня 2022 року персонал Райффайзен Банк, що обіймає ключові керівні посади, контролював 24 000 акцій (0,00%) Банку (2021 р.: 24 000 акцій (0,00%)).

Звітність затверджена до випуску та підписана Головою Правління та Головним бухгалтером 28 березня 2023 року.

2. Операційне середовище Банку

У 2021 році світова економіка, економіка України та банківський сектор України, зокрема, знаходились під впливом пандемії COVID-19. Попри державні карантинні обмежувальні заходи, запроваджені для запобігання поширення пандемії, та інфляційний тиск протягом 2021 року економіка України продемонструвала зростання на приблизно 3,2% реального ВВП. На початку 2022 року також продовжилось економічне зростання.

21 лютого 2022 року росія визнала окуповані території у Луганській та Донецькій областях незалежними республіками, а 24 лютого 2022 року розпочала збройне вторгнення в Україну, що призвело до повномасштабної війни на всій території України. Багато українських населених пунктів зазнали значних руйнувань через постійні ракетні удари та артилерійські обстріли, у результаті чого було вбито тисячі людей і ще тисячі зазнали ушкоджень. Бойові дії призвели до значного руйнування інфраструктури, вимушеного переміщення великої кількості людей та порушення економічної діяльності в Україні.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

24 лютого 2022 року Указом Президента в Україні було введено воєнний стан. З початку війни Верховна Рада, Уряд та Національний банк України (НБУ) запровадили комплекс тимчасових антикризових заходів та розпочали інтенсивну кампанію з налагодження співпраці з низкою міжнародних організацій та урядів інших країн для отримання фінансової, військової, політичної та інформаційної підтримки України та посилення фінансових санкцій і політичної ізоляції росії і білорусії, з території якої також здійснювалися обстріли України.

До серпня 2022 року усі порти в акваторії Чорного моря не працювали, що призвело до повного призупинення експортно-імпортних операцій, які здійснювались через морські порти. Аеропорти, багато доріг та мостів були закриті, пошкоджені або зруйновані, що додатково завдавало шкоди процесам транспортування та логістики. Транспортування товарів в Україну та з України здійснювалось за допомогою залізниці та вантажних автомобілів, також з залученням європейських перевізних компаній, що дало можливість більшості компаній в Україні з травня-червня 2022 року відновити та налагодити транспортування та логістику продукції. 22 липня 2022 року у Стамбулі представники України підписали з Туреччиною та ООН угоду про розблокування портів та відновлення експорту зерна з 1 серпня 2022 року, яке було заблоковане в чорноморських портах через війну. Дзеркальну угоду з Туреччиною та ООН також підписала росія. 17 листопада 2022 року у Стамбулі сторони домовилися про продовження «зернової угоди» ще на 120 днів, до 18 березня 2023 року, відповідно. Від початку дії угоди і до кінця 2022 року з портів України було вивезено близько 16,3 мільйони тон сільськогосподарської продукції.

Наприкінці квітня 2022 року Україна також зіткнулася зі значним дефіцитом палива через необхідність створення нових логістичних маршрутів постачання з Європи. Проблема була вирішена протягом травня-червня 2022 року. У жовтні-грудні 2022 року спостерігалися масові відключення електроенергії для населення та підприємств через значні uszkodження електромереж унаслідок обстрілів з боку російської федерації, що спричинило і проблеми з водо- та тепlopостачанням. Уряд запровадив низку надзвичайних заходів для вирішення даних питань та стабілізації впливу на економіку країни. З лютого 2023 року ситуація в енергосистемі України покращилась та стабілізувалась.

Після найглибшого падіння на початку війни економіка України поступово почала відновлюватися завдяки звільненню окупованих територій, адаптації підприємств і домогосподарств до умов війни, розбудові логістичних зв'язків, поліпшенню ділових та споживчих настроїв. Стійкість та адаптивність української економіки до нових викликів виявилася вищою, ніж очікувалося, проте економічне відновлення все ж перервалося наприкінці року через енергетичний терор росії. У 2022 році падіння ВВП України сягнуло 30,3%.

Починаючи з лютого 2022 року рівень інфляції в річному вимірі зростав і досяг 26,6% на кінець року через порушення ланцюгів постачання та процесів виробництва, нерівномірного попиту, збільшення господарських витрат, зростання світових цін, обмеженої пропозиції деяких товарів, а також фізичного знищення активів низки компаній, що викликано військовим нападом російської федерації на Україну.

З моменту початку повномасштабної війни НБУ запровадив низку тимчасових заходів, таких як обмеження міжнародних виплат в іноземній валюті, а також фіксація офіційного курсу обміну валют для основних валют. 21 липня 2022 року НБУ скорегував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 грн./дол. США. Через вимушене запровадження адміністративних обмежень НБУ з початку війни зафіксував облікову ставку на рівні 10% та відклав ухвалення рішення щодо підвищення її розміру. На початку червня 2022 року Правління НБУ підвищило облікову ставку до 25% для послаблення тиску на валютному ринку та стабілізації інфляційних очікувань. У 2023 році НБУ додатково підвищив вимоги до обов'язкових резервів банків. НБУ повернеться до режиму інфляційного таргетування з плаваючим курсоутворенням у міру нормалізації функціонування економіки та фінансової системи. НБУ продовжує вживати заходів для підтримання стабільності банківської системи шляхом мінімізації негативного впливу наслідків російської військової агресії проти України через низку змін до чинних нормативних актів.

Завдяки допомозі від партнерів міжнародні резерви НБУ станом на кінець 2022 року перевищили довоєнний рівень та досягли 28,5 мільярдів доларів США.

У серпні 2022 року Міністерство фінансів України відтермінувало на два роки виплати за суверенними єврооблігаціями та внесло зміни до умов випуску державних деривативів, знизивши потреби у фінансуванні. Загалом український уряд продовжує обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань, а банківська система продовжує працювати та зберігати свою стабільність.

Ухвалений державний бюджет України на 2023 рік передбачає, що доходи бюджету будуть удвічі нижчими за витрати, а дефіцит складе близько 21% ВВП (або 35,5 мільярдів доларів США). Очікується, що дефіцит бюджету буде профінансовано за рахунок фінансової допомоги іноземних партнерів у вигляді грантів та пільгових довгострокових безпроцентних кредитів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Український уряд отримав суттєву міжнародну підтримку, фінансування і донорські внески від міжнародних організацій, включно з окремими країнами, та благодійні внески для підтримки фінансової стабільності, здійснення соціальних виплат та на військові потреби. За 2022 рік обсяги оголошеної міжнародної фінансової допомоги склали більше 65 мільярдів доларів США, обсяги отриманої міжнародної фінансової допомоги – більше 32 мільярдів доларів США. Обсяги військової допомоги перевищили 16 мільярдів доларів США, гуманітарної – 41 мільярд доларів США.

1 квітня 2022 року Верховна Рада схвалила законопроект щодо запровадження 100% гарантії держави на депозити населення в банках на період дії воєнного стану та ще три місяці після закінчення війни та підвищення граничного розміру суми відшкодування до 600 тис. грн. після закінчення цього періоду. У липні 2022 року Верховна Рада прийняла Закон України щодо особливостей діяльності фінансового сектору у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні та Закон щодо фіксації ціни на газ для побутових споживачів на рівні, встановленому за станом на 24 лютого 2022 року, мораторій на підвищення тарифів буде діяти протягом воєнного стану в Україні та 6 місяців після його завершення.

23 червня 2022 року на саміті у Брюсселі Європейська Рада ухвалила рішення про надання Україні статусу кандидата в Європейський Союз. Україна стане учасником програм та ініціатив ЄС, відкритих для кандидатів.

27 вересня 2022 року Кабінет міністрів схвалив постанови, які дозволять Україні приєднатися до Конвенцій про процедуру спільного транзиту і спрощення формальностей у торгівлі товарами (так званий «митний безвіз») з 1 жовтня 2022 року. Постанови відкривають доступ необмеженому колу українського бізнесу до авторизацій та спрощень процедур спільного транзиту, які мають економічні оператори у 35-ти країнах-членах Конвенції.

Ключовим ризиком для макрофінансової стабільності є повномасштабне вторгнення росії на територію суверенної України, що триває. Наслідки війни змінюються кожного дня, а їхній вплив у довгостроковій перспективі неможливо визначити. Подальший вплив на українську економіку залежить від того, яким чином завершиться повномасштабна війна, від успішної реалізації українським урядом нових реформ, стратегії відновлення та трансформації країни з метою набуття членства у ЄС, а також співробітництва з міжнародними фондами.

Керівництво вважає, що вживає належні заходи для підтримки стабільної діяльності Банку, необхідні за існуючих обставин, хоча подальша нестабільність ситуації у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Банку, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця окрема фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Банку. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

3. Основа складання окремої фінансової звітності

Загальна інформація

Окрема фінансова звітність була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ»), вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та вимог Національного банку України щодо складання фінансової звітності українських банків.

Окрема фінансова звітність була складена на основі принципу первісної вартості, за винятком торгових цінних паперів, інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, інвестицій в цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та похідних фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, інвестиційної нерухомості, що обліковується за справедливою вартістю, та будівель, що відображаються за переоціненою вартістю.

Ця окрема фінансова звітність включає лише звітність Райффайзен Банк (далі – «Банк»). Банк також складає консолідовану фінансову звітність відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України», затвердженого Національним банком України, та відповідно до інших нормативних актів Національного банку України, що не суперечать міжнародним стандартам.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

4. Основні положення облікової політики

Далі наведено суттєві положення облікової політики. Ці принципи облікової політики послідовно застосовувалися до всіх періодів.

Фінансові інструменти

Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який призводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання і фінансового зобов'язання або інструмента власного капіталу у іншого суб'єкта господарювання.

Фінансовий актив – це будь-який актив, що є:

- грошовими коштами;
- інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання або обмінювати фінансові активи чи фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими для Банку;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банку та який є непохідним інструментом, за який Банк зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банку.

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є:

- контрактним зобов'язанням надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання, або обмінюватися фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для Банку;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу Банку, та який є непохідним інструментом, за яким Банк зобов'язаний або може бути зобов'язаний надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банку.

Первісна оцінка фінансового інструменту

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю, плюс (для фінансових активів) або мінус (для фінансових зобов'язань), у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток або збиток, витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Фінансові активи

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Банк бере на себе зобов'язання з придбання активу. До стандартних операцій з купівлі-продажу фінансових активів відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в рамках яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Класифікація та оцінка: загальна характеристика

Фінансові активи

Банк класифікує всі свої фінансові активи в одну з трьох основних категорій: що оцінюються за амортизованою собівартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) та за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL).

Фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються наступні умови:

- актив утримують в рамках бізнес-моделі, мета якої – утримання активів з метою одержання контрактних грошових потоків;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- контрактні умови фінансового активу обумовлюють надходження у певні дати грошових потоків, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Амортизована собівартість фінансового активу – це сума, за якою фінансовий актив оцінюється при первісному визнанні за вирахуванням погашення основної суми, збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням методу ефективної ставки відсотка, – будь-якої різниці між цією первісно визнаною сумою та сумою погашення активу, скоригована на суму резерву під очікувані кредитні збитки.

Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою собівартістю розкриваються за статтю «Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка», курсові різниці, – за статтю «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти», очікувані кредитні збитки, – за статтю «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9», прибутки та збитки від несуттєвих модифікацій, – за статтю «Інші прибутки (збитки)», прибутки та збитки від припинення визнання (включаючи спричинені суттєвими модифікаціями), – за статтю «Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю» Окремого звіту про прибутки та збитки.

Боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Фінансовий актив класифікується для подальшої оцінки як FVOCI, якщо він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є як отримання контрактних грошових потоків, так і продаж фінансових активів; а договірні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових коштів, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Боргові інструменти FVOCI, в подальшому оцінюються за справедливою вартістю з визнанням прибутків та збитків від зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході. Балансова вартість боргових інструментів FVOCI не зменшується на суму резерву під очікувані кредитні збитки. Сума резерву під очікувані кредитні збитки визнається в іншому сукупному доході.

Процентні доходи, курсові різниці та очікувані кредитні збитки відображаються у складі прибутків та збитків аналогічно до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю. У разі припинення визнання, накопичена сума прибутків та збитків, що попередньо була відображена в іншому сукупному доході рекласифікується з іншого сукупного доходу до статті «Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» Окремого звіту про прибутки та збитки.

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Усі інші фінансові активи, тобто фінансові активи, які не відповідають критеріям класифікації за амортизованою собівартістю, або FVOCI, класифікуються для подальшої оцінки за справедливою вартістю з визнанням її змін у прибутках або збитках.

Процентні доходи за всіма фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток розкриваються за статтю «Інші процентні доходи» Окремого звіту про прибутки та збитки.

Всі прибутки та збитки (окрім процентних доходів) розкриваються за статтю «Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток» Окремого звіту про прибутки та збитки.

Оцінка бізнес-моделі

Банк проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується фінансовий актив на портфельній основі, оскільки такий спосіб найкраще відображає порядок управління бізнесом та надання інформації керівництву.

При визначенні належної бізнес-моделі, враховуються наступні висновки:

- як оцінюється ефективність бізнес-моделі (і фінансових активів, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та яким чином звітується ключовому управлінському персоналу;
- яким чином оцінюються ризики, що впливають на ефективність бізнес-моделі (а також на фінансові активи, що відносяться до цієї бізнес-моделі) та способи управління цими ризиками;
- як винагороджуються менеджери – наприклад, чи компенсація залежить від справедливої вартості активів, якими управляють, чи від надходження контрактних грошових потоків;
- частота, вартість і час продажу за минулі періоди, причини такого продажу та очікування щодо продажу в майбутньому;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- чи є діяльність з продажу або отримання контрактних грошових потоків для бізнес-моделі невід'ємною складовою, чи лише виключенням (бізнес-модель «утримання з метою одержання договірних грошових потоків» проти «утримання з метою одержання договірних грошових потоків та продажу»).

Фінансові активи, які утримуються для торгівлі, та такі, управління та оцінка результатів за якими здійснюється на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аналіз характеристик контрактних грошових потоків

Якщо Банк визначає, що бізнес-модель певного портфеля полягає в утриманні фінансових активів з метою одержання договірних грошових потоків (або з метою одержання договірних грошових потоків та продажу фінансових активів), проводиться оцінка, чи контрактні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових потоків, які є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми. З цією метою проценти визначаються як компенсація часової вартості грошей та кредитного ризику, пов'язаного з непогашеною протягом певного періоду часу частиною основної суми, та інших базових для кредитування ризиків та витрат, а також маржі прибутку. Ця оцінка здійснюється за кожним інструментом окремо та за станом на дату первісного визнання фінансового активу.

Оцінюючи, чи контрактні грошові потоки є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми, Банк розглядає договірні умови інструмента. Це включає оцінку того, чи фінансовий актив передбачає договірні умови, згідно з якими строки чи суми контрактних грошових потоків можуть змінюватись таким чином, що не відповідатиме зазначеним умовам. Банк розглядає:

- умови дострокової оплати, продовження контракту;
- леверидж-опції;
- чи обмежується вимога визначеними активами або грошовими потоками;
- контрактно зв'язані інструменти.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у визначені суми готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, поточні рахунки в Національному банку України та інших кредитних установах та кошти овернайт в інших кредитних установах.

Фінансові інструменти призначені для торгівлі

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання класифікуються як призначені для торгівлі, якщо вони:

- придбані або створені в основному з метою продажу або викупу найближчим часом;
- є частиною портфеля визначених фінансових інструментів, управління якими здійснюється сукупно та щодо яких існують нові актуальні приклади отримання прибутку в короткостроковій перспективі;
- є похідним фінансовим інструментом.

Знецінення: загальна характеристика

Цей розділ надає огляд аспектів МСФЗ 9, які передбачають більш високий ступінь судження або складності та основних джерел невизначеності оцінок, що несуть значний ризик спричинення необхідності здійснення суттєвих коригувань вартості протягом наступного фінансового року.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Банк оцінює на прогностичній основі очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами активу, що відображаються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, а також заборгованістю, що виникає за наданими зобов'язаннями з кредитування, дебіторською заборгованістю та договорами фінансової гарантії. Банк формує резерв під очікувані кредитні збитки за такими операціями на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну та ймовірно-зважену суму, яка визначається шляхом оцінки ряду ймовірних результатів, часової вартості грошей та обґрунтованої і прийнятної інформації, яка доступна без надмірних витрат або зусиль на звітну дату про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Оцінка резервів під очікувані кредитні збитки для фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, є областю, яка вимагає використання моделей та припущень щодо майбутніх економічних умов та стану обслуговування боргу. Судженнями, що необхідні при застосуванні вимог бухгалтерського обліку для оцінки очікуваних кредитних збитків, зокрема є:

- визначення критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику;
- вибір відповідних моделей та припущень для оцінки очікуваних кредитних збитків;
- аналіз ризик-факторів не покритих поточними моделями;
- визначення кількості та відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного виду продукту / ринку та відповідних очікуваних кредитних збитків;
- визначення груп подібних фінансових активів для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Оцінка кредитного ризику для цілей управління ризиками вимагає використання моделей, оскільки ризик змінюється при зміні ринкових умов, очікуваних грошових потоків та з плином часу. Оцінка кредитного ризику щодо портфеля активів передбачає подальші оцінки, як щодо ймовірності виникнення дефолту, відповідних коефіцієнтів дефолту та кореляцій виникнення дефолту між контрагентами. Банк розраховує кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), заборгованість під ризиком дефолту (EAD) та розмір збитку у випадку настання дефолту (LGD).

МСФЗ 9 передбачає триступеневу модель зменшення корисності, яка базується на змінах в кредитній якості інструменту з моменту первісного визнання. Згідно з даною моделлю, фінансовий інструмент, який не є кредитно-знеціненим при первісному визнанні, класифікується на Стадії 1, а його кредитний ризик підлягає подальшому постійному моніторингу. Якщо відбулось суттєве збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, фінансовий інструмент переводиться до Стадії 2, але він ще не вважається кредитно-знеціненим. Якщо фінансовий інструмент вважається кредитно-знеціненим, він переміщується до Стадії 3.

Для фінансових інструментів, що знаходяться на Стадії 1, очікувані кредитні збитки оцінюються в сумі частини очікуваних протягом усього строку дії фінансового інструменту збитків, що можуть виникнути в результаті настання подій дефолту протягом наступних 12 місяців. Очікувані кредитні збитки для інструментів на Стадіях 2 або 3, оцінюються виходячи з кредитних збитків, очікуваних від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента. Згідно з МСФЗ 9 при розрахунку очікуваних кредитних збитків необхідно враховувати прогнозну інформацію. Придбані (створені) знецінені фінансові активи – це фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Очікувані кредитні збитки для таких інструментів завжди вимірюються виходячи з подій дефолту протягом усього строку дії.

Банк завжди оцінює резерв під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами в сумі очікуваних протягом усього строку дії інструменту збитків (застосовує спрощений підхід).

Суттєве збільшення кредитного ризику

Банк розглядає фінансовий інструмент як такий, за яким відбулось суттєве збільшення кредитного ризику, якщо виконується один або декілька з наведених нижче кількісних, якісних та допоміжного критеріїв.

Кількісні критерії

Банк використовує кількісні критерії як основний показник суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх матеріальних портфелів. Для присвоєння стадії на підставі кількісних критеріїв Банк порівнює криву ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на звітну дату з прогнозною кривою ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента за станом на дату первісного визнання. Беручи до уваги відмінності між продуктами роздрібного та нероздрібного бізнесу, методи оцінки можливого суттєвого збільшення кредитного ризику також дещо відрізняються.

Для нероздрібного бізнесу порівнянність кривих ймовірностей настання дефолту досягається проведенням аналізу на рівні окремих показників ймовірності. Вважається, що відбулося значне збільшення кредитного ризику у разі відносного збільшення ймовірності настання дефолту до 250% або більше. Для довгострокових інструментів поріг в 250% зменшується з метою врахування ефекту від терміну.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Для заборгованості роздрібного бізнесу порівнюються залишкові кумулятивні ймовірності настання дефолту як logit-різниця (logit – це натуральний логарифм імовірностей в статистиці) між ймовірністю настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на звітну дату та ймовірністю настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на дату визнання, враховуючи «виживання» заборгованості до звітної дати (заборгованість не закрита та не в дефолті). Вважається, що відбулося значне збільшення кредитного ризику у разі перевищення даною різницею певного порогового значення. Порогові значення розраховуються окремо для кожного портфеля, що покривається індивідуальними, заснованими на рейтингах, моделями ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента. Базуючись на історичних даних, порогові значення визначаються як певний квантиль розподілу вищезгаданої logit-різниці на частині портфеля (визначеної за продуктами, такими як кредити на особисті потреби, кредитні картки, кредити для клієнтів сегменту мікро) де відбулося погіршення. Зазвичай, це означає збільшення ймовірності настання дефолту на рівні 150 – 250 %, залежно від схильності до дефолту тих чи інших портфелів.

Якісні критерії

Банк використовує якісні критерії додатково до кількісних як індикатор суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх матеріальних портфелів. Для державних, банківських, корпоративних та портфелів проектного фінансування переведення до Стадії 2 відбувається, якщо виконується один або кілька з наступних критеріїв:

- фіксування Системою раннього сповіщення перших ознак погіршення кредитної якості;
- відбулися зміни умов договору, як складова поступок, наданих через фінансові труднощі, що може негативно вплинути на результати діяльності позичальника;
- наявні зовнішні ризик-фактори з потенційно суттєвим впливом на платоспроможність клієнта.

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогностичні дані та проводиться щоквартально на рівні окремих угод для всіх портфелів нероздрібного бізнесу Банку.

Для портфелів роздрібного бізнесу вважається, що суттєве збільшення кредитного ризику має місце, якщо виконується один або кілька з наступних критеріїв:

- проведення вимушеної реструктуризації;
- наявність дефолту за суттєвою заборгованістю у того самого боржника за іншим продуктом (сегмент заборгованості фізичних осіб);
- цілісний підхід – застосовується у випадках появи нової прогностичної інформації щодо сегменту або частини певного портфеля, коли така інформація ще не врахована рейтинговою системою; якщо такі випадки було зафіксовано, Банк проводить оцінку відповідного портфеля на предмет очікуваних протягом усього строку дії збитків (на сукупній основі).

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогностичні дані та проводиться щомісячно на рівні окремих трансакцій для всіх портфелів роздрібного бізнесу Банку.

Допоміжний критерій

Додатковий критерій застосовується та, відповідно, за фінансовим інструментом визнається суттєве збільшення кредитного ризику, якщо позичальник прострочив оплату за контрактом більш ніж на 30 днів. У виключних випадках, за фінансовими активами з простроченням понад 30 днів, може не спостерігатись суттєво більший кредитний ризик.

Визначення дефолту та кредитно-знецінених активів

Для розрахунку очікуваних кредитних збитків Банк використовує те ж визначення дефолту, що і для внутрішнього управління кредитним ризиком. Це означає, що заборгованість у стані дефолту перебуває на Стадії 3.

Дефолт оцінюється, використовуючи кількісні та якісні тригери.

По-перше, вважається, що позичальник перебуває у дефолті, якщо платежі згідно договору прострочені понад 90 днів.

По-друге, вважається, що позичальник перебуває у дефолті, якщо він зазнає значних фінансових труднощів та будь-які кредитні зобов'язання навряд чи будуть виплачені в повному обсязі.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Визначення дефолту було послідовно застосоване до моделювання ймовірності дефолту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD) при розрахунках очікуваних кредитних збитків.

Характеристика вхідних даних, припущень та методів оцінки

Очікуваний кредитний збиток оцінюється, базуючись на ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців, або протягом усього строку дії фінансового інструменту, залежно від того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання, та чи актив розглядається як кредитно-знецінений. Прогнозна економічна інформація приймається до уваги при визначенні ймовірності дефолту протягом 12 місяців та за весь строк дії фінансового інструменту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD). Ці прогнози змінюються залежно від типу продукту. Очікувані кредитні збитки – це продисконтований добуток показників ймовірності дефолту (PD), розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та дисконт-фактора (D).

Ймовірність дефолту

Ймовірність дефолту відображає вірогідність того, що позичальник не виконає свої фінансові зобов'язання протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився, за зобов'язанням. Загалом ймовірність настання дефолту протягом усього строку дії інструменту розраховується з використанням, в якості початкової точки, ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців, до здійснення будь-яких консервативних коригувань. Після цього використовуються різні статистичні методи для оцінки того, як буде змінюватись ймовірність настання дефолту протягом строку дії кредиту або портфеля кредитів, починаючи від дати первісного визнання. Ймовірність настання дефолту базується на історичних даних.

Для оцінки ймовірності настання дефолту щодо непогашеної кредитної заборгованості використовуються різні моделі, які можна згрупувати у наступні категорії:

- за державними установами, державними та місцевими органами самоврядування визначення ймовірності настання дефолту здійснюється за допомогою матричного підходу; прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою однофакторної моделі Васічека (Vasicek);
- за корпоративними клієнтами, проектним фінансуванням та фінансовими установами визначення ймовірності настання дефолту здійснюється, використовуючи параметричну модель виживання (розподіл Вейбулла); прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою однофакторної моделі Васічека (Vasicek); калібрування рівнів ймовірності настання дефолту базується на методології Каплана Мейєра з використанням коригування вилученням;
- за іпотекою клієнтів роздрібного бізнесу та іншими кредитами роздрібного бізнесу визначення ймовірності настання дефолту здійснюється з використанням параметричної моделі виживання в конкуруючих структурах ризику; прогнозна інформація враховується при розрахунку ймовірності настання дефолту за допомогою супутніх моделей.

У деяких випадках, коли вхідні дані наявні не в повній мірі, для розрахунків використовується групування, усереднення та порівняльний аналіз даних.

Розмір збитку у випадку настання дефолту

Показник розміру збитку у випадку настання дефолту відображає очікування Банку про величину збитку за дефолтною заборгованістю. Розмір збитку у випадку настання дефолту виражається у вигляді відсотка втрат на одиницю заборгованості на момент дефолту.

Для оцінки збитку у випадку настання дефолту за непогашеною кредитною заборгованістю використовуються різні моделі, які можна згрупувати у наступні категорії:

- за державними установами розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується, використовуючи ринкові джерела інформації;
- за корпоративними клієнтами, проектним фінансуванням, фінансовими установами, державними та місцевими органами самоврядування розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується шляхом дисконтування грошових потоків, отримуваних під час стягнення заборгованості з боржника; прогнозна інформація за розміром збитку у випадку дефолту враховується за допомогою моделі Васічека (Vasicek);
- за іпотекою клієнтів роздрібного бізнесу та іншими кредитами роздрібного бізнесу для оцінювання втрат у випадку настання дефолту використовуються регуляторні оцінки втрат у випадку настання дефолту, за вирахуванням коригувань щодо можливого економічного спаду та інших поправок згідно з консервативним підходом. Прогнозна макроекономічна інформація враховується в оцінці втрат у випадку настання дефолту за допомогою різних допоміжних моделей.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

За певних обставин, коли деякі вхідні дані наявні не в повній мірі, використовують альтернативні моделі відновлення, порівняльний аналіз даних та експертні оцінки.

Заборгованість під ризиком дефолту

Заборгованість під ризиком дефолту базується на сумах заборгованості, яка очікується наявною під час виникнення дефолту за оцінкою Банку. Заборгованість під ризиком настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду дії інструменту визначається на основі очікуваних платежів, які змінюються залежно від типу договору. Для продуктів, що амортизуються та позик з одноразовим погашенням в кінці терміну, показник заборгованості під ризиком дефолту базується на договірних платежах позичальника за 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився. Також в розрахунку враховується дострокове (повне) погашення / рефінансування, у разі якщо його вже не було враховано при оцінці ймовірності настання дефолту протягом терміну дії кредиту.

Для поновлюваних («револьверних») продуктів заборгованість під ризиком дефолту прогнозується шляхом використання поточного балансу та коефіцієнту кредитної конверсії, що дозволяє прогнозувати використання кредитного ліміту на момент дефолту. Регуляторні обмеження виключаються при використанні коефіцієнту кредитної конверсії. В окремих випадках, коли деякі вхідні параметри наявні не в повній мірі, для розрахунку використовують порівняльний аналіз даних.

Дисконтування

Ставка дисконтування, яка використовується для розрахунку очікуваних кредитних збитків щодо заборгованості, яка обліковується на балансі та позабалансі, крім лізингу та придбаних (створених) знецінених кредитів, є ефективною ставкою відсотка або наближеною до неї.

Розрахунок

Для заборгованості, що перебуває на Стадії 1 та 2 знецінення, очікуваний кредитний збиток це добуток ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту, помножений на ймовірність ненастання дефолту до врахованого періоду. Це відображається функцією виживання S. Такий розрахунок показує майбутні значення очікуваних кредитних збитків, які потім дисконтуються на звітну дату та підсумовуються. Розрахункові значення очікуваних кредитних збитків потім зважуються за прогнозним сценарієм.

У 2022 році Банк почав застосовувати еталонний підхід (benchmark approach) замість ризик-параметрів, отриманих з відповідних моделей у зв'язку з припиненням використання таких моделей для портфеля іпотечної заборгованості фізичних осіб. Дані зміни стосуються і портфелів працюючої, і дефолтної заборгованості та обумовили визнання додаткового знецінення в сумі 91 828 тис. грн. (Примітка 10).

Для оцінки резервів на Стадії 3 використовувались різні моделі, які можна згрупувати за наступними категоріями:

- для державних, корпоративних клієнтів, проектного фінансування, фінансових установ, місцевих та регіональних урядів, резерви Стадії 3 розраховуються керівниками по роботі з заборгованістю, які дисконтують очікувані грошові потоки за відповідною ефективною ставкою відсотка;
- для заборгованості клієнтів роздрібного бізнесу (крім іпотечної заборгованості фізичних осіб) резерви Стадії 3 обчислюються шляхом розрахунку статистично отриманої найкращої оцінки очікуваних збитків, скоригованої на непрямі витрати.

У 2022 році Банк змінив підхід до оцінки резервів на Стадії 3 для заборгованості нероздрібного бізнесу у зв'язку з необхідністю врахування наслідків впливу військової агресії росії на економіку України в цілому та зважаючи на особливості бізнесу кожного окремого позичальника. Відповідно, портфель заборгованості на Стадії 3 поділений на категорії з урахуванням основних особливостей боржника (зона окупації, наявність зворотного зв'язку з клієнтом, географічне розташування та близькість до лінії активних бойових дій, пошкодження активів):

- зона окупації та відсутність зворотного зв'язку з клієнтом;
- зона окупації та наявність зворотного зв'язку з клієнтом;
- зона активних бойових дій;
- інші території;
- індивідуальна оцінка (зона активних бойових дій або інші території, але наявні суттєві пошкодження активів).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Для кожної категорії зазначеної вище було застосовано комбінації наступних сценаріїв згідно експертного судження та історичного досвіду Банку щодо відновлення з дефолту клієнтів:

- зона окупації та відсутність зворотного зв'язку з клієнтом: 100% резерви під очікувані кредитні збитки;
- зона окупації та наявність зворотного зв'язку з клієнтом: 63% резерви під очікувані кредитні збитки згідно історичного досвіду щодо відновлення з дефолту;
- зона активних бойових дій: 50% сценарію очікуваних грошових потоків від операційної діяльності, 30% сценарію припиненої діяльності, 20% історичний досвід щодо відновлення з дефолту;
- інше: 70% сценарію очікуваних грошових потоків від операційної діяльності, 30% сценарію припиненої діяльності.

Подібні характеристики кредитного ризику

Резерви на Стадії 1, Стадії 2 та Стадії 3 для клієнтів роздрібного бізнесу оцінюються на сукупній основі. Для портфелів нероздрібного бізнесу на Стадії 3 в більшості випадків резерви оцінюються на індивідуальній основі. Для резервів під очікувані кредитні збитки, що розраховуються згідно з моделями на сукупній основі виконується групування заборгованості за подібними характеристиками кредитного ризику таким чином, щоб заборгованість в рамках кожної групи була схожою. Характеристики кредитного ризику заборгованості роздрібного бізнесу, групуються за бізнес-сегментами, продуктами (наприклад, іпотека, споживчі кредити, овердрафти, кредитні картки, ін.), рейтингами згідно з рівнями ймовірностей настання дефолту, групами за рівнями збитків у випадку настання дефолту. Кожна комбінація наведених вище характеристик розглядається як група з однорідним профілем щодо очікуваних збитків. Параметри кредитного ризику щодо заборгованості нероздрібного бізнесу, розподіляються за ймовірністю настання дефолту згідно значень рейтингів та сегментів клієнтів. Таким чином типи клієнтів об'єднуються в моделі з індивідуальною оцінкою. Для визначення розміру збитку у випадку настання дефолту та заборгованості під ризиком дефолту заборгованість групується за продуктами.

Прогнозна інформація

Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику та розрахунок очікуваних кредитних збитків враховують прогнозу інформацію. Банк здійснив аналіз та визначив основні економічні показники, що впливають на кредитний ризик та очікувані кредитні збитки для кожного портфеля.

Ці економічні показники та їх вплив на показники ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту розрізняються за типом категорії. Прогноз цих економічних даних («базовий економічний сценарій») здійснюється щоквартально та забезпечує кращу оцінку економіки на наступні три роки. Для періоду понад три роки макроекономічні сценарії не розробляються. Це означає, що через три роки, щоб екстраполювати економічні показники на весь залишковий період дії кожного інструмента, використовується підхід повернення до середнього, що визначає, чи ці дані до настання терміну погашення будуть відповідати тенденції довготривалої середньої ставки або довгострокового середнього темпу зростання. Вплив цих економічних даних на показники ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту визначається шляхом проведення статистичної регресії, щоб зрозуміти історичний вплив на ймовірності настання дефолту та компоненти розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту.

У доповнення до базового економічного сценарію Банк також оцінює оптимістичний та песимістичний результати, щоб врахувати нелінійність залежності очікуваних кредитних збитків від макроекономічних умов. Як і у випадку з будь-якими економічними прогнозами, екстраполяції та ймовірності виникнення супроводжуються високим ступенем властивої невизначеності, і тому фактичні результати можуть істотно відрізнятись від прогнозованих. Банк вважає ці прогнози найкращою оцінкою можливих результатів та, що вони охоплюють будь-які потенційні нелінійні фактори та асиметричності в рамках різних портфелів Банку.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

За допомогою макромоделей макроекономічні сценарії трансформуються в зміни значень ймовірності настання дефолту та розміру збитку у випадку дефолту. При розробці макроекономічної моделі враховується ряд релевантних макроекономічних змінних. Результуюча модель є лінійною регресією, що пояснює значення або зміни рівня дефолту. В якості рушіїв кредитного циклу було враховано приріст реального ВВП та рівень відсоткових ставок за розміщенням коштів терміном на 3 місяці. Набір релевантних макроекономічних змінних визначається за їх здатністю пояснити історичні дані щодо рівнів дефолту. Протягом циклу значення ймовірності настання дефолту накладаються на результати макроекономічної моделі для відображення поточного та очікуваного стану економіки. Для заборгованості клієнтів нероздрібного бізнесу, при визначенні розміру збитку у випадку дефолту, макроекономічні моделі застосовуються до відповідних рівнів відновлення з дефолту, тобто позитивний макроекономічний прогноз обумовлює зростання рівнів відновлення з дефолту, що зменшує розмір збитку у випадку дефолту. Для заборгованості роздрібного бізнесу розміри збитку у випадку дефолту після стягнення моделюються аналогічно до рівнів дефолту або напряду, або через такі компоненти як рівень відновлення, розмір збитку у випадку відновлення з дефолту або розмір збитку у випадку невідновлення з дефолту. Усереднені за тривалий період значення розміру збитку у випадку дефолту накладаються на результати макроекономічних моделей для відображення поточного та очікуваного стану економіки. Присвоєна для кожного зі сценаріїв вага становить: 25 % оптимістичного, 50 % базового та 25 % песимістичного сценаріїв.

Ключове припущення, на якому базується застосування макроекономічних моделей кредитного ризику це можливість екстраполювати на майбутнє емпіричні взаємозалежності між макроекономічними показниками та ризиком настання дефолту. У випадку війни, дане припущення має піддаватись критичному аналізу. Емпіричні взаємозалежності між даними двома факторами можуть характеризуватись безпосереднім, але тимчасовим зростанням ризику настання дефолту. З огляду на невизначеність щодо обсягів, в яких дана кореляція може застосовуватись до поточної ситуації, емпірична регресійна модель для корпоративних клієнтів усереднена з результатами іншої моделі, за якою значно відтерміновано зростання ризику настання дефолту внаслідок рецесії.

Найбільш суттєві припущення щодо макроекономічних змінних застосовані при оцінці очікуваних кредитних збитків станом на 31 грудня 2022 та 2021 років наведено в Примітці 30.

Коригування результатів моделей та специфічні ризик-фактори

В ситуаціях, коли існуючі вихідні параметри, припущення та моделі розрахунків не враховують всі релевантні ризик-фактори, коригування результатів моделей та специфічні ризик-фактори є найбільш важливими типами надбудов. В цілому такі приклади виникають у разі тимчасових обставин, недостатності часу для врахування належним чином нової доречної інформації при визначенні рейтингів чи проведення пересегментації портфельів, а також коли окрема кредитна заборгованість в межах відповідної групи кредитної заборгованості демонструє інший поведінковий профіль аніж спочатку очікувалось. Внаслідок війни та спровокованих нею економічних наслідків, в знеціненні необхідно відобразити додаткові ризики за допомогою спеціальних портфельних коригувань.

У 2022 році інші спеціальні ризик-фактори представлені змодельованою оцінкою впливу від триваючого наразі пошкодження енергетичної інфраструктури, і як наслідок, - відключення світла обумовили доформування резервів на Стадії 1 та 2 знецінення на загальну суму 1 329 570 тис. грн. (Примітка 30) (2021 р.: доформування резервів на Стадії 1 та 2 знецінення на загальну суму 371 665 тис. грн. через різке зростання цін на енергоносії та глобальний дефіцит напівпровідників).

Для сегментів нероздрібного бізнесу, додатковий ризик було враховано за допомогою використання ризик-факторів в центральних моделях, в той час як в сегменті роздрібного бізнесу для відображення ризиків було впроваджено одночасно два підходи: коригування моделей ймовірності настання дефолту (коригування результатів моделей) та додаткова алокація, накладена після застосування моделей (спеціальні ризик-фактори).

Для заборгованості роздрібного бізнесу, збільшення ризику внаслідок війни було відображено шляхом рекласифікації всього портфеля працюючої заборгованості до Стаді 2 знецінення. Коригування результатів моделей було застосовано до заборгованості, що була віднесена до червоної або жовтої зон ризику згідно ймовірності настання дефолту та індикаторів невизначеності. Визначення відповідних ризик-зон було засновано на: результатах структурованих опитувань клієнтів для актуалізації інформації згідно потреб та потенційних проблем, що можуть вплинути на платоспроможність клієнтів; даних щодо оборотів клієнтів; дотримання платіжної дисципліни; географічної карти ризику; наявності реструктуризації або протоколу для проведення реструктуризації. Відповідні коригування результатів моделей обумовили додаткове знецінення в сумі 14 276 тис. грн. (Примітка 30).

Аналіз чутливості

Для симуляції ряду потенційних змін в оцінках та відповідних змін в сумах знецінення, було виконано аналіз чутливості щодо найбільш суттєвих припущень, які впливають на суми очікуваного знецінення (Примітка 30).

Аналіз чутливості включав переобрахунок сум резервів під очікувані кредитні збитки за існуючими моделями. Ризик-фактори та коригування результатів моделей були включені в повній сумі до симуляції за Стадіями 1 та 2 та не підлягали переобрахунку (2021 р.: додаткові ризик-фактори були включені в повній сумі до симуляції за Стадією 2). В результаті складності моделі багато факторів не є взаємовиключними.

Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з кредитування та договорів фінансової гарантії, оцінюються за амортизованою собівартістю, а якщо вони утримуються для торгівлі (включаючи похідні фінансові інструменти), – за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Похідні фінансові інструменти

В ході звичайної діяльності Банк використовує похідні фінансові інструменти, включаючи форварди, свопи та опціони на валютних ринках. Похідні інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю на дату укладання відповідного контракту, після чого вони переоцінюються за справедливою вартістю. Всі похідні інструменти відображаються як похідні фінансові активи, якщо їх справедлива вартість має додатне значення, та як похідні фінансові зобов'язання, якщо їх справедлива вартість має від'ємне значення. Зміни справедливої вартості похідних інструментів визнаються негайно у прибутках або збитках та включаються до складу «Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток».

Договірні та умовні фінансові зобов'язання

Договори фінансової гарантії (кредитні гарантії, акредитиви та авалі) первісно визнаються у окремій фінансовій звітності за справедливою вартістю в статті «Інші фінансові зобов'язання», у розмірі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банку за кожним договором гарантії оцінюється за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії або сумою резерву під очікувані кредитні збитки.

Будь-яке збільшення зобов'язання, пов'язане з договорами фінансової гарантії, відображається у Окремому звіті про прибутки та збитки. Отримана комісія визнається у Окремому звіті про прибутки та збитки на прямолінійній основі протягом строку дії договору гарантії.

Невикористані зобов'язання з кредитування та акредитиви є зобов'язаннями, за якими протягом терміну їх дії Банк зобов'язаний надати клієнтові кредит на заздалегідь визначених умовах.

Номінальна вартість договорів фінансової гарантії та невикористаних зобов'язань з кредитування, якщо договором передбачається надання кредиту згідно з ринковими умовами не відображається у Окремому звіті про фінансовий стан.

Модифікація договірних грошових потоків

Коли договірні грошові потоки за фінансовим активом переглядаються або модифікуються іншим чином, в результаті такого перегляду або модифікації передбачається або припинення визнання цього фінансового активу, або перерахунок його валової балансової вартості та визнання прибутку або збитку від модифікації.

Суттєві зміни умов договору обумовлюють припинення визнання (погашення) існуючого активу та визнання нового модифікованого активу; з припиненням визнання існуючого активу за окремою статтею відображається прибуток/збиток від припинення визнання (як різниця між амортизованою собівартістю та справедливою вартістю нового визнаного інструмента).

Після цього необхідно визнати новий (модифікований) актив. Первісна його оцінка здійснюється за справедливою вартістю, крім того для нового активу необхідно провести тест на перевірку відповідності характеристик контрактних грошових потоків та оцінку бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив. Якщо актив проходить тест на оцінку відповідності характеристик контрактних грошових потоків, розраховується ефективна ставка відсотка на дату визнання. Актив починає визнаватись на Стадії 1 або, якщо він знецінений, – як «придбаний (створений) знецінений».

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Для несуттєвих модифікацій, визнається прибуток або збиток від модифікації на дату її виникнення. Існуючий актив продовжує визнаватися, а прибуток/збиток від модифікації відображається як коригування валової балансової вартості активу (розкривається окремо в примітках). Менша балансова вартість фінансового активу зазвичай передбачає часткове або повне розформування резерву під очікувані кредитні збитки. Якщо ж очікувані грошові потоки за модифікованими активами менші ніж модифіковані договірні грошові потоки, формується резерв під очікувані кредитні збитки для модифікованого активу.

Критеріями для визначення модифікацій договірних умов суттєвими, та відповідно, для припинення визнання (погашення) існуючого активу та визнання нового, модифікованого активу, є:

- зміна валюти та/або;
- включення до договору статей, які зазвичай призводять до не проходження тесту на відповідність характеристик контрактних грошових потоків;
- зміна типу інструмента (наприклад, кредиту на облігацію).

Придбані (створені) знецінені фінансові активи

На звітну дату Банк визнає в якості резерву під очікувані кредитні збитки за придбаними (створеними) знеціненими фінансовими активами лише акумульовану, починаючи з дати первісного визнання, зміну в очікуваних кредитних збитках від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента.

Сума такої зміни визнається у прибутках або збитках як «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9». Банк визнає позитивні зміни в очікуваних кредитних збитках від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента, як Кредитні прибутки, навіть якщо очікувані кредитні збитки від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента, є меншими, ніж сума очікуваних кредитних збитків, які були включені в очікувані грошові потоки при первісному визнанні.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу чи групи подібних фінансових активів (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається:

- якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- якщо Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберіг права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної угоди»;
- якщо Банк передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передав контроль над цим активом.

При припиненні визнання фінансового активу у цілому, різниця між балансовою вартістю та отриманою винагородою включається до Окремого звіту про прибутки та збитки в статті «Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю».

Якщо припиняється визнання лише частини фінансового активу, то балансова вартість фінансового активу розподіляється між частиною, яка продовжує визнаватися, та частиною, щодо якої припиняється визнання на основі співвідношення їх справедливої вартості на дату розподілу.

Різниця між балансовою вартістю, розподіленою на частину, щодо якої припиняється визнання та отриманою винагородою включається до прибутків або збитків від припинення визнання.

Будь-які зміни в очікуваних дисконтованих грошових потоках або фактичній ціні продажу повинні вже бути відображеними у скоригованій сумі резерву під очікувані кредитні збитки до дати припинення визнання.

Списання

Кредити списуються з балансу (повністю або частково) у разі, якщо відсутні обґрунтовані очікування щодо їх сплати чи відшкодування вартості. Така ситуація виникає, коли у позичальника вже не має грошових надходжень від операцій, а вартість забезпечення не може забезпечити достатні грошові потоки. Суми непрацюючої заборгованості корпоративних клієнтів списуються до рівня вартості застави у випадку, якщо позичальник вже не має грошових надходжень від операційної діяльності. Щодо заборгованості клієнтів роздрібного бізнесу беруться до уваги якісні ознаки, та у випадках якщо платежі відсутні протягом одного року, суми заборгованості підлягають списанню, хоча списана заборгованість може підлягати подальшій діяльності щодо примусового стягнення.

Принципи оцінки за справедливою вартістю

Справедлива вартість – це ціна, яка буде отримана при продажі активу чи сплачена при передачі зобов'язання при здійсненні звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки на основному ринку, або за його відсутності, на найсприятливішому ринку, на який у Банка є доступ на цю дату. Справедлива вартість зобов'язання відображає ризик неплатоспроможності.

Якщо можливо, Банк оцінює справедливу вартість інструменту використовуючи котирування для такого інструменту на активному ринку. Ринок вважається активним, якщо операції для активів та зобов'язань здійснюються з належною частотою та об'єм забезпечує інформацію щодо цін на безперервній основі.

Якщо немає котирувань на активному ринку, Банк застосовує методи оцінки, які максимально використовують релевантні доступні вхідні дані, та мінімізує використання недоступних даних. Вибраний метод оцінки включає всі фактори, які б учасники ринку взяли до уваги при визначенні фактичної ціни продажу даного інструменту.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструменту на дату початкового визнання є, за нормальних умов, ціна транзакції, тобто справедлива вартість винагороди наданої або отриманої.

Банк використовує наступну ієрархічну структуру методів оцінки для визначення справедливої вартості, що відображає суттєвість вхідних даних використаних для оцінки:

- Рівень 1: вхідні дані, а саме котирування на активному ринку (нескориговані);
- Рівень 2: вхідні дані інші, ніж котирування, включені в Рівень 1, які доступні прямо (як ціна) або опосередковано (похідні від цін). Дана категорія включає інструменти, які оцінюються використовуючи: котирування на активному ринку для подібних інструментів; котирування для ідентичних та подібних інструментів на ринках, які вважаються менш активними або інші методи оцінки, коли всі суттєві вхідні дані прямо чи опосередковано доступні на ринку;
- Рівень 3: вхідні дані недоступні на ринку. До даної категорії відносяться всі інструменти, для яких метод оцінки включає вхідні дані, які не базуються на доступних даних та недоступні вхідні дані мають суттєвий вплив на оцінку інструменту. Дана категорія включає інструменти, що оцінюються на основі котирувань для подібних інструментів, коли вимагається використання суттєвих коригувань або припущень, щоб відобразити різницю між інструментами.

Статутний капітал

Прості акції та некумулятивні привілейовані акції, що не підлягають погашенню та дивіденди за якими сплачуються за відповідним рішенням, відображаються у складі капіталу. Витрати на оплату послуг третім сторонам, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, за винятком випадків об'єднання компаній, відображаються у складі капіталу як зменшення суми, отриманої у результаті даної емісії. Сума перевищення справедливої вартості отриманих коштів над номінальною вартістю випущених акцій відображається як додатково сплачений капітал.

Власні викуплені акції

У разі придбання Банком своїх акцій вартість придбання, включаючи відповідні витрати на проведення операції, за вирахуванням податку на прибуток вираховується із загальної суми капіталу як власні викуплені акції до моменту їх анулювання або повторного випуску чи продажу. При подальшому повторному випуску або продажу таких акцій отримана сума включається до складу капіталу.

Дивіденди

Здатність Банку оголошувати та виплачувати дивіденди підпадає під дію правил і норм українського законодавства. Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з суми капіталу на звітну дату, тільки якщо вони були оголошені до звітної дати включно. Інформація про дивіденди розкривається у звітності, якщо вони були запропоновані до звітної дати, а також запропоновані або оголошені після звітної дати, але до дати затвердження фінансової звітності до випуску.

Банківські метали

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом стосовно котирувань Лондонської біржі металів. Зміни у цінах купівлі НБУ відображаються як курсові різниці за операціями з дорогоцінними металами у складі інших доходів.

Оренда

Визначення оренди

При заключенні договору, Банк визначає чи договір або окрема його частина є договорами оренди. Договір або окрема його частина є договором оренди, якщо він передає право контролювати використання визначеного активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію.

Банк визначає строк оренди, як нескасовний період оренди враховуючи:

- періоди, які охоплюються опціоном на продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю; та
- періоди, які охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не скористається такою можливістю.

Банк переглядає строк оренди у разі зміни нескасовного періоду оренди.

Банк як орендар

Первісна оцінка

На дату початку оренди, Банк визнає актив з права користування та зобов'язання за договором оренди. Актив з права користування оцінюється за собівартістю.

На дату початку оренди, Банк оцінює зобов'язання за договором оренди в сумі теперішньої вартості орендних платежів, ще не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються застосовуючи додаткову ставку запозичення орендаря.

Виключення для невизнання на балансі активу з права користування

Банк використовує виключення та не визнає на балансі активи з права користування щодо:

- короткострокових договорів оренди;
- договорів оренди, за якими базовий актив має низьку вартість.

Банк застосовує виключення до договорів оренди всіх груп активів.

При застосуванні даного виключення короткостроковими вважаються договори оренди зі строком оренди до 365 днів включно. Договори оренди, що передбачають опціон на придбання базового активу не розглядаються як короткотермінові.

Банк застосовує поріг 5 000 євро (гривневий еквівалент на дату застосування виключення), при визначенні базового активу з низькою вартістю.

За договорами оренди, до яких Банк застосовує виключення, витрати визнаються в періоді, до якого вони належать.

Подальша оцінка

Після дати початку оренди Банк оцінює всі активи з права користування за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації, накопиченого зменшення корисності з коригуванням на суму переоцінки орендних зобов'язань відображеної проти собівартості активу з права користування.

Амортизація активу з права користування здійснюється від дати початку оренди до кінця строку корисного використання базового активу, якщо орендодавець передає Банку право власності на базовий (орендований) актив наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає факт, що Банк скористається можливістю його придбати. В інших випадках Банк амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди.

Банк розкриває активи з права користування, окрім тих, що відповідають визначенню інвестиційної нерухомості за статтею «Основні засоби» Окремого звіту про фінансовий стан з окремою деталізацією у Примітці 13.

Банк розкриває зобов'язання за договорами оренди за статтею «Інші фінансові зобов'язання» у Окремому звіті про фінансовий стан з окремою деталізацією у Примітці 17.

Після дати початку оренди Банк розкриває у Окремому звіті про прибутки та збитки:

- відсотки за орендним зобов'язанням, – за статтею «Процентні витрати» з окремою деталізацією у Примітці 22;
- платежі за короткостроковими договорами оренди, договорами оренди, за якими базовий актив має низьку вартість, а також змінні орендні платежі, не включені до оцінки орендного зобов'язання, – в тому періоді, до якого вони належать, – за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» (з окремою деталізацією у Примітці 28).

Переоцінка зобов'язань за договором оренди

Банк змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна строку оренди (у зв'язку з переглядом ймовірності виконання опціону на продовження або дострокового припинення оренди);
- зміна оцінки можливості придбання базового активу;
- зміна платежів, обумовлена зміною плаваючої ставки відсотка.

Банк змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням незмінної ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна сум, які, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості;
- зміна майбутніх орендних платежів внаслідок зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів.

Банк відображає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування (крім випадку зменшення балансової вартості активу з права користування до нуля). У випадку, коли балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля та відбувається подальше зменшення орендного зобов'язання, Банк визнає решту суми у складі прибутків або збитків.

Модифікації договору оренди

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банк:

- розподіляє компенсацію, зазначену в модифікованому договорі оренди;
- визначає строки модифікованої оренди;
- переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів із використанням переглянутої ставки дисконтування.

Переглянута ставка дисконтування визначається як відсоткова ставка, яка передбачена договором оренди для залишкового строку оренди або як додаткова ставка запозичення орендаря на дату набрання чинності модифікації оренди, якщо ставку відсотка, передбачену в оренді, не можна легко визначити.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Банк:

- зменшує балансову вартість активу з права користування на суму часткового або повного припинення оренди для модифікації, що зменшує обсяг договору оренди; будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням оренди відображається за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» Окремого звіту про прибутки та збитки;
- відображає коригування активу з права користування для усіх інших модифікацій договору оренди.

Банк як орендодавець

Банк як орендодавець кожен з договорів оренди класифікує як фінансову або операційну оренду.

Дана класифікація здійснюється за станом на ранішу з дат, – дату заключення договору оренди або дату прийняття сторонами на себе зобов'язань щодо погоджених основних умов договору оренди, та переглядається лише у разі модифікації договору оренди.

Оренда класифікується як фінансова, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив. В іншому випадку оренда класифікується як операційна.

Операційна оренда – Банк як орендодавець

Банк відносить орендні платежі на дохід на прямолінійній основі протягом строку оренди або на іншій систематичній основі, якщо остання більшою мірою відображає модель отримання Банком вигод від використання предмета оренди.

Банк відображає витрати, включаючи нарахування амортизації, понесені для отримання доходу в сумі орендних платежів як витрати у Окремому звіті про прибутки та збитки.

Банк включає первісні прямі витрати, понесені під час укладення договору про операційну оренду, до балансової вартості базового активу та визнає їх витратами протягом строку оренди на такій самій основі, як і дохід від оренди.

Банк розкриває інформацію щодо активів, які надаються в операційну оренду (за класом базового активу), окремо від власних активів, які Банк утримує та використовує (Примітка 13).

Модифікація договору операційної оренди

Банк обліковує модифікацію операційної оренди як новий договір оренди з дати набрання чинності модифікації, якщо вона відповідає критеріям визнання оренди. Банк враховує всі отримані та/або нараховані платежі, пов'язані з первісною орендою як частину орендних платежів за новою орендою.

Дочірні підприємства

Дочірні підприємства – це підприємства, які контролюються Банком. Банк контролює підприємство, коли піддається ризикам, пов'язаним з перемінними доходами від участі у діяльності підприємства, або має право на отримання таких доходів та має можливість впливати на ці доходи через свій вплив на підприємство. Зокрема, Банк консолідує підприємства, над якими у нього є контроль де-факто.

Інвестиції в дочірні підприємства у окремій фінансовій звітності відображаються на дату балансу за їх собівартістю.

Дочірніми підприємствами Банку є:

Дочірнє підприємство	Частка участі/ права голосу, %		Країна	Дата приєднання	Галузь
	2022 р.	2021 р.			
ТОВ «Райффайзен Лізинг»	87,08	87,08	Україна	29 червня 2006 р.	Фінансовий лізинг
ТОВ «РЕК ГАММА»	100,00	100,00	Україна	26 березня 2013 р.	Операції з нерухомим майном

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість утримується Банком з метою отримання доходу від здачі в оренду або для підвищення вартості вкладеного капіталу і не експлуатується Банком.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Інвестиційна нерухомість первісно обліковується за собівартістю з врахуванням витрат на здійснення операцій. Інвестиційна нерухомість надалі обліковується за справедливою вартістю. Оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється на кожну звітну дату та різниця між балансовою та справедливою вартістю визнається у Окремому звіті про прибутки та збитки як «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості». Дохід від оренди відображається у Окремому звіті про прибутки та збитки у складі інших доходів.

Наступні витрати капіталізуються тільки тоді, коли існує ймовірність того, що Банк отримає пов'язані з ними економічні вигоди, і що їх вартість може бути достовірно оцінена. Всі інші витрати (на ремонт та обслуговування) визнаються як витрати періоду.

Основні засоби

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності. Земля та будівлі оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням амортизації та зменшення корисності, визнаної після дати переоцінки. Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Після первісного визнання за фактичною вартістю земля та будівлі відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка здійснюється досить часто, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю.

На дату переоцінки, накопичена амортизація згортається відносно сукупної вартості активів, в свою чергу чиста залишкова вартість збільшується або зменшується до переоціненої вартості. Приріст вартості від переоцінки відображається у Окремому звіті про фінансовий стан у складі резерву з переоцінки будівель у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у Окремому звіті про прибутки та збитки. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у Окремому звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається у Окремому звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного у резерві з переоцінки будівель.

Щорічне перенесення сум з резерву переоцінки будівель до складу нерозподіленого прибутку здійснюється за рахунок різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів. При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву з переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Нарахування амортизації активу починається з дати його введення в експлуатацію. Амортизація нараховується лінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	Років	
	2022 р.	2021 р.
Будівлі	8-50	8-50
Меблі, інвентар та інші активи	2-8	2-8
Комп'ютери та обладнання	4-8	4-8
Транспортні засоби	6	6

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів переглядаються наприкінці кожного звітного року та коригуються при необхідності.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших адміністративних та операційних витрат у періоді, у якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи за винятком гудвілу

Нематеріальні активи за винятком гудвілу включають придбані програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи за винятком гудвілу, придбані окремо, первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи за винятком гудвілу відображаються за фактичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи за винятком гудвілу мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи за винятком гудвілу з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 4-10 років (2021 р.: 4-10 років), якщо інше не передбачено документами по експлуатації, договорами та ін., та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

Інші нефінансові активи

Інші нефінансові активи, оцінюються на кожну звітну дату на предмет наявності ознак зменшення корисності. Сумою очікуваного відшкодування для інших нефінансових активів є більша з двох оцінок: їх справедлива вартість за вирахування витрат на продаж або вартість у використанні. Збиток від зменшення корисності визнається тоді, коли балансова вартість активу перевищує суму очікуваного відшкодування. Усі збитки від зменшення корисності щодо інших нефінансових активів визнаються у прибутку або збитку і відвертаються, тільки якщо відбулася зміна в оцінках, використаних для визначення суми очікуваного відшкодування. Збиток від зменшення корисності відвертається тільки в тій мірі, щоб балансова вартість активу не перевищувала балансову вартість, яка була б визначена, якби збиток від зменшення корисності не був визнаний.

Оподаткування

Сума податку на прибуток складається з поточного і відстроченого податків. Податок на прибуток визнається у прибутку або збитку, за винятком випадків, коли він відноситься до статей іншого сукупного доходу або до операцій з акціонерами, визнаних безпосередньо у власному капіталі; в таких випадках він визнається в іншому сукупному доході або безпосередньо у власному капіталі.

Поточний податок

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний та попередні роки оцінюються в сумі, очікуваній до відшкодування від або належній до сплати податковим органам. Для розрахунку суми були використані ставки податку, що набрали чинності станом на звітну дату у відповідності до податкового законодавства України. Поточний податок до сплати включає також будь-яке податкове зобов'язання, що виникає в результаті оголошення дивідендів.

Відстрочений податок

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються по всіх тимчасових різницях, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає у результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання компаній, і яка на момент здійснення не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочений податковий актив відображається в обліку лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують податкову базу. Відстрочений податковий актив та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло сили на звітну дату.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Банку. Ці податки включаються до складу адміністративних та операційних витрат.

Резерви

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Банк має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами Банку побудована на наступних операційних сегментах: великі та малі підприємства, мікро-підприємства та фізичні особи, фінансові установи, управління активами.

Операційні сегменти є компонентами діяльності Банку, які забезпечують отримання доходу та/або генерують витрати, переглядаються керівництвом Банку, та щодо яких наявна вичерпна фінансова інформація для прийняття рішень.

Умовні активи та зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображаються у Окремому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань здійснюється, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Визнання доходів та витрат

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Для всіх боргових фінансових інструментів, що оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, процентні доходи та процентні витрати відображаються за ефективною ставкою відсотка. Ефективна ставка відсотка є ставкою, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові надходження/платежі протягом очікуваного строку існування фінансового інструменту, до валової балансової вартості фінансового активу або амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При обчисленні ефективної ставки відсотка враховуються всі дисконти та премії понесені у зв'язку з виникненням/придбанням інструменту, та всі комісійні винагороди чи додаткові витрати, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка.

Якщо очікування щодо грошових потоків за фінансовим активом переглядаються з причин інших, ніж зміна кредитного ризику, здійснюється коригування в бік збільшення або зменшення балансової вартості активу у Окремому звіті про фінансовий стан з одночасним збільшенням або зменшенням процентних доходів. Сума такого коригування в подальшому амортизується з відображенням за статтею процентних доходів Окремого звіту про прибутки та збитки.

Банк розраховує процентні доходи застосовуючи ефективну ставку відсотка до валової балансової вартості для всіх фінансових активів, окрім знецінених.

Якщо фінансовий актив стає знеціненим, та, відповідно, перебуває на Стадії 3 знецінення, Банк розраховує процентні доходи за ним застосовуючи ефективну ставку відсотка до чистої балансової вартості фінансового активу. Якщо кредитна якість фінансового активу поліпшується такою мірою, що він вже не вважається знеціненим, Банк повертається до розрахунку процентних доходів на валовій основі.

Для придбаних (створених) знецінених фінансових активів Банк розраховує процентні доходи шляхом визначення скоригованої на кредитний ризик ефективної ставки відсотка та її застосування до чистої балансової вартості активу. Така ставка відсотка при первісному визнанні точно дисконтує очікувані майбутні грошові потоки (враховуючи кредитні збитки) до суми амортизованої собівартості придбаного (створеного) знеціненого фінансового активу.

У портфелі Банку є інвестиції в активи емітовані країнами, якими застосовуються негативні ставки відсотка. Банк розкриває сплачені суми процентних витрат за такими активами, як процентні витрати, з додатковим розкриттям інформації (Примітка 22).

Процентні доходи та процентні витрати за фінансовими інструментами, призначеними для торгівлі, фінансовими активами, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток розкриваються окремо від чистих прибутків та збитків за даними категоріями інструментів у Окремому звіті про прибутки та збитки.

Інші доходи за договорами з клієнтами

Банк визнає дохід за договором, щоб відобразити передачу клієнтам обіцяних товарів або послуг на суму, що відповідає винагороді, на яку Банк, за його очікуваннями, отримує право в обмін на ці товари або послуги.

Комісійні доходи

Банк отримує комісійні доходи від різних видів послуг, що надаються клієнтам. Комісійні доходи можна розділити на такі дві категорії:

- Комісійні доходи, отримані за надання послуг протягом певного періоду

Комісії, отримані від надання послуг протягом певного періоду, нараховуються протягом цього періоду. Такі статті включають комісійні доходи та винагороди за управління активами, відповідальне зберігання та інші управлінські та консультаційні послуги. Комісії за зобов'язаннями з надання кредитів, що, ймовірно, будуть використані, та інші комісії, пов'язані з наданням кредитів, переносяться на наступні періоди (разом із будь-якими додатковими витратами) та визнаються як коригування ефективної ставки відсотка за кредитом.

- Комісійні доходи від надання послуг з проведення операцій

Комісії, отримані за проведення або участь у переговорах щодо здійснення операцій від імені третьої сторони, наприклад, укладення угоди про придбання акцій чи інших цінних паперів, або придбання чи продаж компанії, визнаються після завершення відповідної операції. Комісія або частина комісії, пов'язана з певними показниками дохідності, визнається після дотримання відповідних критеріїв.

Дивідендний дохід

Дохід визнається, коли встановлюється право Банку на отримання платежу. Дивідендний дохід від операцій з дольовими інструментами, що класифікуються як торгові та як фінансові активи, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, відображається у Окремому звіті про прибутки та збитки у складі чистих прибутків або збитків від цих категорій інструментів.

Кредитні (збитки)/ прибутки

Очікувані кредитні збитки/прибутки за Грошовими коштами та їх еквівалентами, Кредитами та авансами банкам, Кредитами та авансами клієнтам, Інвестиціями в цінні папери, Іншими фінансовими активами та Договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями відображаються за статтею «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9» Окремого звіту про прибутки та збитки.

Прибуток на акцію

Розрахунок базового прибутку на акцію здійснено на основі чистого прибутку, що належить акціонерам Банку, та середньозваженої кількості простих акцій в обігу протягом періоду, за вирахуванням власних акцій, викуплених у акціонерів та не проданих. Протягом звітного періоду жодних фінансових інструментів, які мають коригуючий вплив на акції, в обігу не було. Таким чином, прибуток на акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на акцію.

Операції в іноземній валюті

Окрема фінансова звітність Банку представлена в українських гривнях, які Банк обрав функціональною валютою та валютою звітності. Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки у результаті перерахунку операцій в іноземній валюті відображаються у Окремому звіті про прибутки та збитки як «Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти». Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які обліковуються за справедливою вартістю, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості.

Різниці між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом НБУ на дату такої операції включаються до «Чистого прибутку (збитку) від операцій з іноземною валютою».

Офіційні обмінні курси НБУ станом на 31 грудня 2022 та 2021 років становили 36,5686 та 27,2782 гривень за 1 долар США і 38,9510 та 30,9226 гривень за 1 євро, відповідно.

Нові та переглянуті стандарти та їх тлумачення

Банк застосував такі зміни до стандартів з датою початкового застосування 1 січня 2022 року при складанні цієї окремої фінансової звітності:

- Посилання на Концептуальну основу (зміни до МСФЗ 3);
- Основні засоби – дохід, отриманий до початку передбаченого використання (зміни до МСБО 16);
- Обтяжливі договори – вартість виконання договору (зміни до МСБО 37);
- Щорічні покращення МСФЗ 2018-2020 рр. (зміни до МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16, МСБО 41).

Дані зміни не мають суттєвого впливу на цю окрему фінансову звітність.

Нові або переглянуті стандарти та їх тлумачення, які ще не набрали чинності

Наступні нові стандарти та зміни до стандартів ще не набрали чинності станом на 31 грудня 2022 року і не застосовувалися при складанні цієї окремої фінансової звітності. Банк планує застосувати дані нововведення в тому звітному періоді, коли вони наберуть чинності.

- МСФЗ 17 «Договори страхування» (зі змінами);
- Класифікація зобов'язань на поточні та непоточні (зміни до МСБО 1);
- Розкриття інформації щодо облікової політики (зміни до МСБО 1 та Положення 2 щодо практики МСФЗ);
- Визначення облікових оцінок (зміни до МСБО 8);

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають від однієї операції (зміни до МСБО 12);
- Орендні зобов'язання при продажу та зворотній оренді (зміни до МСФЗ 16);
- Непоточні зобов'язання з ковенантами (зміни до МСБО 1).

Не очікується, що наведені вище нові стандарти та зміни до стандартів будуть мати суттєвий вплив на окрему фінансову звітність Банку.

5. Суттєві облікові судження та оцінки

Судження

У процесі застосування облікової політики керівництво Банку зробило такі судження, крім облікових оцінок, які мають найбільш суттєвий вплив на суми, відображені у окремій фінансовій звітності:

Класифікація фінансових активів

При здійсненні класифікації фінансових активів Банк застосовує судження та враховує фактори, релевантні для виконання тесту на перевірку відповідності характеристик контрактних грошових потоків та при визначенні бізнес-моделі управління групами фінансових активів.

Невизначеність оцінок

У процесі застосування облікової політики керівництво Банку використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених у окремій фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає:

Безперервність діяльності

Військові дії на території України та непередбачуваний вплив від них на суттєві припущення, які покладені в основу прогнозів керівництва, призвели до існування суттєвої невизначеності для діяльності Банку в майбутньому.

Керівництво Банку здійснило оцінку щодо його здатності продовжувати діяльність на безперервній основі з огляду на наявні та потенційні наслідки військової агресії російської федерації проти України. На думку керівництва Банку основним фактором тиску на фінансовий результат є резерви під очікувані кредитні збитки. За результатами ітераційної оцінки фактичного та перспективного стану платіжної дисципліни клієнтів згідно динаміки стану бізнесу у військовий час та фізичного стану збереження отриманої застави, Банком оцінено обсяги потенційного погіршення фінансового стану клієнтів, можливого рівня дефолтів, та як результат, - імовірної зміни обсягів резервів під очікувані кредитні збитки. За оцінкою керівництва Банку витрати на формування резервів не призведуть до порушення нормативних вимог НБУ щодо достатності капіталу навіть у разі розвитку подій за гіршим сценарієм аніж визначено за результатами аналізу. Оцінка базувалася на карті воєнних дій за станом на кінець лютого 2023 року.

Банком на постійній основі моніторяться показники ліквідності. На звітну дату перевищення короткострокових зобов'язань над короткостроковими активами складало 9 561 747 тис. грн. (Примітка 32). Банк при оцінці ліквідності та можливості виконання своїх зобов'язань враховує стабільність залишків на рахунках клієнтів за допомогою моделювання. Перевищення короткострокових фінансових зобов'язань над короткостроковими фінансовими активами не призводить до зростання ризику ліквідності оскільки Банк має високу питому вагу стабільних залишків на рахунках клієнтів. Стала частина короткострокових контрактних зобов'язань складає 50-96% залежно від продукту, валюти та сегменту. Середнє мінімальне значення згідно моделі 71%. Залишки готівкових коштів, коштів на кореспондентських рахунках, інвестицій в облігації внутрішньої державної позики (далі – «ОВДП») та депозитних сертифікатах НБУ на звітну дату свідчить про достатній запас ліквідності. В той же час за період воєнного стану залишки на рахунках клієнтів збільшились, що свідчить про відсутність загрози масового дострокового зняття коштів та в т.ч. є ознакою довіри клієнтів. Підходи, принципи, показники та інструменти управління ризиком ліквідності Банку наведено в Примітці 30.

За поточною оцінкою змін операційного середовища Банк прогнозує для 2023 звітного року збереження структури балансу близької до наявної на звітну дату, достатній запас ліквідності та зростання чистого процентного доходу попри неминучі додаткові витрати внаслідок воєнних дій. Прогноз показників діяльності Банку засновувався на припущенні про рівні розвитку (збільшення до 6,25%) реального ВВП, тенденцій зміни обмінного курсу гривні до ключових валют, притік ліквідності, збільшення чистої процентної маржі та стабільність портфелів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Керівництво Банку вживає постійних заходів для забезпечення роботи відділень в безперервному режимі за умови відсутності загрози життю та здоров'ю працівників і клієнтів. Банк приєднався до Power Banking - спільної мережі банків, яка працює за умов тривалої відсутності електроенергії та зв'язку. Близько 50% працюючих відділень Банку забезпечені необхідним обладнанням для роботи на випадок тривалого блекауту.

Банк має тривалу історію прибуткової діяльності та успішний досвід виходу зі збитків, що виникли в кризу 2008-2009 та 2014-2015 років, успішний досвід адаптування діяльності та кризового менеджменту в часи пандемії COVID-19. Попри суттєві витрати на формування резервів під очікувані кредитні збитки Банк також є прибутковим за результатами 2022 року.

Спираючись на результати проведеного аналізу прогностичних показників діяльності, розміру потенційних кредитних збитків, додаткових витрат, спричинених військовими діями, оціночних показників ліквідності та адекватності капіталу, керівництво Банку вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї окремої фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності.

Справедлива вартість фінансових інструментів

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються у Окремому звіті про фінансовий стан, не може бути отримана шляхом спостережень за активними ринками, вона визначається за допомогою набору технік оцінювання, що включають використання математичних моделей. Вхідні параметри моделей включають доступну ринкову інформацію; у випадку, коли це неможливо, застосування певного судження необхідне для визначення справедливої вартості.

Резерв під очікувані кредитні збитки

Оцінка резервів під знецінення згідно з МСФЗ 9 за всіма категоріями фінансових активів вимагає суджень, зокрема оцінок щодо сум та часу надходження майбутніх грошових потоків та вартості забезпечення при визначенні очікуваних кредитних збитків та оцінці на предмет суттєвого збільшення кредитного ризику. Дані оцінки визначаються багатьма факторами, зміни яких можуть обумовити визначення сум резервів різного порядку. Розрахунок резервів під очікувані кредитні збитки в Банку є результатом застосування комплексних моделей з певною кількістю визначених суджень при виборі змінних вхідних даних та оцінці їх взаємозалежностей.

Елементами моделей розрахунку очікуваних кредитних збитків, що передбачають облікові судження та оцінки, є:

- внутрішня рейтингова модель Банку;
- якісні та кількісні критерії Банку щодо визначення того, чи відбулось суттєве збільшення кредитного ризику, та, відповідно, що резерви за фінансовими активами підлягають оцінці на рівні кредитних збитків очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування інструмента;
- визначення того чи перебуває боржник в дефолті;
- оцінка отриманого забезпечення враховуючи поточний військовий стан, карти активних бойових дій та відсутність форс-мажорних обставин (Примітка 30);
- визначення сценаріїв для індивідуальної оцінки резервів на Стадії 3 та присвоєння їм відповідних коефіцієнтів зважування (Примітка 4);
- групування фінансових активів для оцінки резервів під очікувані кредитні збитки на сукупній основі;
- розробка моделей очікуваних кредитних збитків, включно з визначенням формул та вибором вхідних даних;
- визначення взаємозалежностей між макроекономічними сценаріями та, параметрами економіки, зокрема рівнем безробіття, вартістю застави, а також визначення впливу сценаріїв на показники ймовірностей настання дефолту, заборгованості під ризиком дефолту та розмірів збитків у випадку настання дефолту;
- вибір прогностичних макроекономічних сценаріїв та коефіцієнтів зважування їх ймовірності, інтеграція параметрів економіки в моделі очікуваних кредитних збитків.

Згідно з політикою Банку моделі підлягають регулярному переглядові в контексті історичних даних щодо фактично понесених збитків та за потреби підлягають уточненню.

Справедлива вартість нерухомості

Визначення справедливої вартості основних засобів, що обліковуються за переоціненою вартістю (класи «Земля» та «Будівлі») та справедливої вартості інвестиційної нерухомості, що обліковується за справедливою вартістю проводиться незалежним оцінювачем. Банк проводить регулярну переоцінку нерухомості. Справедлива вартість визначається або ринковим підходом, або дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів нерухомості, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні дохідного підходу.

Оренда – визначення строку оренди для договорів з пролонгацією

Банк визначає строк оренди як нескасовний період оренди, враховуючи періоди, що охоплюються опціоном на продовження оренди у разі впевненості щодо його використання та періодів, що охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, у разі впевненості щодо його невикористання.

За частиною договорів оренди Банку передбачено можливість пролонгації. Банк застосовує судження оцінюючи імовірність використання такої можливості. Зокрема, Банк враховує всі релевантні фактори, що породжують економічні стимули щодо використання можливості пролонгації. Після дати початку оренди, Банк переглядає строк оренди у разі виникнення суттєвих подій або зміни обставин, що контролюються Банком та впливають на спроможність Банку скористатися (або не скористатися) можливістю щодо пролонгації (наприклад, зміни бізнес-стратегії).

Оренда – додаткова ставка запозичення

Якщо Банк не може відразу визначити відсоткову ставку, яка передбачена договором оренди, він застосовує додаткову ставку запозичення орендаря для оцінки орендних зобов'язань. Такою є ставка відсотка, яку Банк був би зобов'язаний сплачувати у разі запозичення коштів, необхідних для придбання активу з вартістю аналогічною до активу з права користування на аналогічний термін, з аналогічним рівнем забезпечення та за аналогічних економічних умов.

6. Інформація за сегментами

Для цілей управління Банк виділяє чотири операційні сегменти, що базуються на продуктах та послугах:

Послуги великим та малим підприємствам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків великих, малих та середніх підприємств, а також державних інституцій.
Послуги мікро-підприємствам та фізичним особам	Надання кредитів та інших послуг з кредитування, обслуговування депозитів та поточних рахунків мікро-підприємств та фізичних осіб, надання споживчих кредитів, овердрафтів, обслуговування кредитних карток та здійснення грошових переказів фізичних осіб.
Послуги фінансовим установам	Надання кредитів міжнародним фінансовим організаціям, обслуговування депозитів, поточних рахунків та інші послуги фінансовим установам.
Управління активами	Казначейство, залучення депозитів фінансових установ та інші функції централізованого управління.

Для цілей звітності за сегментами процентний результат розподіляється з використанням трансфертних ставок, визначених Казначейством, залежно від рівня ставок на міжбанківському ринку.

Керівництво здійснює контроль результатів операційної діяльності кожного підрозділу окремо з метою прийняття рішень щодо розподілу ресурсів та оцінки результатів діяльності. Результати діяльності сегментів визначаються інакше, ніж прибутки та збитки у фінансовій звітності, як видно з таблиці, що наведена нижче. Облік податку на прибуток здійснюється в цілому по Банку.

Трансфертні ціни за операціями між операційними сегментами встановлюються на комерційній основі, так само як і з зовнішніми клієнтами.

За 2022 рік Банк отримав процентні доходи за депозитними сертифікатами, емітованими НБУ, та доходи за договорами процентного свопу з НБУ на загальну суму 3 957 336 тис. грн., що складає 17% від загальних доходів (2021 р.: не було доходів від операцій з одним контрагентом, що складало 10 або більше відсотків від загальних доходів).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Основна частина доходів від зовнішніх клієнтів генерується операціями з резидентами України. Більшість довгострокових активів зосереджена на території України.

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банку станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

2022 р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами	Всього
Доходи					
Процентні доходи	6 315 182	3 068 281	27 066	5 840 588	15 251 117
Комісійні доходи	833 708	3 866 735	54 482	353 977	5 108 902
Інші доходи	259	365	-	54 326	54 950
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	471 112	429 840	680	1 544 966	2 446 598
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	561 808	561 808
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	120 604	120 604
Інші прибутки (збитки)	430 866	(108 291)	-	(26 199)	296 376
Доходи (витрати) від інших сегментів	3 463 243	4 331 825	198 153	(7 993 221)	-
Всього доходи (витрати)	11 514 370	11 588 755	280 381	456 849	23 840 355
Витрати					
Процентні витрати	(1 615 669)	(716 845)	(43 524)	(68 474)	(2 444 512)
Комісійні витрати	(97 462)	(2 671 630)	(279)	(184 952)	(2 954 323)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(6 128 771)	(2 265 982)	(4)	(1 062 444)	(9 457 201)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	(91)	(91)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(9 927)	(98 995)	-	-	(108 922)
Витрати на виплати працівникам	(1 298 931)	(2 198 366)	(6 025)	(45 396)	(3 548 718)
Амортизаційні витрати	(325 448)	(550 802)	(1 510)	(11 373)	(889 133)
Інші адміністративні та операційні витрати	(828 031)	(1 401 395)	(3 841)	(28 939)	(2 262 206)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	-	-	-	(151 257)	(151 257)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	(9 713)	(9 713)
(Витрати) доходи від інших сегментів	(4 169 483)	(1 087 226)	(15 356)	5 272 065	-
Результат сегменту	(2 959 352)	597 514	209 842	4 166 275	2 014 279
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)					(441 481)
Прибуток (збиток)					1 572 798
Активи сегменту	55 011 972	6 673 937	135 643	104 439 792	166 261 344
Зобов'язання сегменту	63 451 467	78 540 381	1 618 816	5 595 633	149 206 297

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

2022 р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами	Всього
Інша інформація за сегментами					
Капітальні витрати	508 579	497 758	3 005	20 411	1 029 753

Капітальні витрати включають витрати Банку на придбання основних засобів та нематеріальних активів за винятком гудвілу.

У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	2022 р.
Доходи звітних сегментів:	
Великі та малі підприємства	11 514 370
Мікро-підприємства та фізичні особи	11 588 755
Фінансові установи	280 381
Управління активами	13 722 135
Всього доходи звітних сегментів	37 105 641
Вилучення міжсегментних (витрат) доходів	(13 265 286)
Доходи Банку від основної діяльності	23 840 355

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, інші доходи, чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою, чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти, чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток, інші прибутки (збитки) та доходи від інших сегментів.

У таблиці нижче представлена інформація про доходи, витрати, активи та зобов'язання бізнес-сегментів Банку станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

2021 р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами	Всього
Доходи					
Процентні доходи	4 437 972	3 045 693	23 242	2 478 497	9 985 404
Комісійні доходи	986 145	5 503 904	72 002	129 913	6 691 964
Інші доходи	770	1 266	-	92 309	94 345
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	206 022	160 214	1 042	262 504	629 782
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	(84)	(11)	-	25 149	25 054
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	176 600	176 600
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	31 626	31 626
Доходи (витрати) від інших сегментів	1 702 512	2 682 157	70 981	(4 455 650)	-
Всього доходи (витрати)	7 333 337	11 393 223	167 267	(1 259 052)	17 634 775
Витрати					
Процентні витрати	(918 394)	(708 171)	(33 673)	(130 158)	(1 790 396)
Комісійні витрати	(145 315)	(3 852 172)	(433)	(22 558)	(4 020 478)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	143 357	(59 761)	1	(4 036)	79 561

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

2021 р.	Великі та малі підприємства	Мікро-підприємства та фізичні особи	Фінансові установи	Управління активами	Всього
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(4 355)	(91 171)	-	-	(95 526)
Інші прибутки (збитки)	(91 534)	(8 217)	-	(12 937)	(112 688)
Витрати на виплати працівникам	(998 364)	(1 860 439)	(4 057)	(106 737)	(2 969 597)
Амортизаційні витрати	(306 567)	(571 285)	(1 246)	(32 776)	(911 874)
Інші адміністративні та операційні витрати	(629 872)	(1 179 251)	(2 575)	(66 391)	(1 878 089)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	-	-	-	11 838	11 838
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-	(563)	(563)
(Витрати) доходи від інших сегментів	(2 396 562)	(1 106 625)	(23 900)	3 527 087	-
Результат сегменту	1 985 731	1 956 131	101 384	1 903 717	5 946 963
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)					(1 073 624)
Прибуток (збиток)					4 873 339
Активи сегменту	57 265 160	11 335 452	202 999	57 636 451	126 440 062
Зобов'язання сегменту	44 612 529	61 252 686	1 479 680	3 515 667	110 860 562
Інша інформація за сегментами					
Капітальні витрати	537 847	650 222	3 612	164 560	1 356 241
Капітальні витрати включають витрати Банку на придбання основних засобів та нематеріальних активів за винятком гудвілу.					
У наступній таблиці представлено узгодження загальної суми доходів звітних сегментів та доходів від основної діяльності Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:					
					2021 р.
Доходи звітних сегментів:					
Великі та малі підприємства					7 333 337
Мікро-підприємства та фізичні особи					11 393 223
Фінансові установи					167 267
Управління активами					6 723 685
Всього доходи звітних сегментів					25 617 512
Вилучення міжсегментних (витрат) доходів					(7 982 737)
Доходи Банку від основної діяльності					17 634 775

Доходи бізнес-сегменту управління активами включають процентні доходи, комісійні доходи, інші доходи, чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою, чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти, чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток, чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та доходи від інших сегментів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	2022 р.	2021 р.
Готівкові кошти	8 146 668	10 600 312
Поточний рахунок в Національному банку України	11 590 124	3 429 232
Поточні рахунки в інших банках	7 117 698	10 226 018
Кошти овернайт в інших банках	5 212 886	1 506 221
	32 067 376	25 761 783
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(29 631)	(21)
Грошові кошти та їх еквіваленти	32 037 745	25 761 762

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав концентрацію залишків коштів на поточних рахунках та коштів овернайт в інших банках у розмірі 12 581 714 тис. грн. від п'яти найбільших банків, які мають кредитний рейтинг «інвестиційний клас», визначений рейтинговими агентствами «Moody's» та «Standard and Poor's» (2021 р.: 11 567 674 тис. грн.).

Згідно постанови Національного банку України від 24 лютого 2022 року №18 введені певні обмеження на операції у російських та білоруських рублях, в результаті чого станом на 31 грудня 2022 року сума грошових коштів та їх еквівалентів, що обмежена у використанні, до вирахування резерва складала 275 559 тис. грн. (2021 р.: не було грошових коштів та їх еквівалентів, що обмежені у використанні).

Протягом 2022 року було сформовано 100% резерв під готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою, витрати на формування склали 113 703 тис. грн, 15 551 тис. грн. - курсові різниці, 99 697 тис. грн. списано за рахунок сформованого резерву. Станом на 31 грудня 2022 року резерв складає 29 557 тис. грн. (2021 р.: не було створено резерву під готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою).

Грошові кошти та їх еквіваленти оцінюються за амортизованою собівартістю.

Національний банк України визначає порядок формування та встановлює вимоги щодо зберігання обов'язкових резервів, які банки повинні виконувати.

Відповідно до вимог НБУ сума обов'язкового резерву розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банку за попередній період резервування та повинна зберігатись на поточному рахунку в НБУ.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кошти обов'язкового резерву в повному обсязі включено до складу грошових коштів та їх еквівалентів, оскільки обмеження щодо їх використання відсутні.

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

8. Похідні фінансові активи та зобов'язання

Похідні фінансові активи включають:

	2022 р.	2021 р.
Договори процентного свопу	291 576	81 579
Форвардні контракти	16 149	21 233
Договори валютного свопу	13 795	140
Похідні фінансові активи	321 520	102 952

Похідні фінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	2021 р.
Договори валютного свопу	18 258	335
Форвардні контракти	2 761	19 075
Договори процентного свопу	-	160
Похідні фінансові зобов'язання	21 019	19 570

9. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам включають:

	2022 р.	2021 р.
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	30 157 959	8 309 600
Короткострокові кредити, що надані іншим банкам	8 512 355	2 073 269
Кошти в розрахунках	272 919	481 124
Довгострокові кредити, що надані міжнародним фінансовим організаціям	135 651	203 003
	39 078 884	11 066 996
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(104)	(7)
Кредити та аванси банкам	39 078 780	11 066 989

Станом на 31 грудня 2022 року кошти в розрахунках включають суми: 155 242 тис. грн., 60 642 тис. грн. та 31 161 тис. грн. покриття за контргарантіями згідно договорів з терміном дії до 27 червня, 26 червня та 01 серпня 2023 року відповідно, а також 25 773 тис. грн. покриття по акредитиву з терміном дії до 15 березня 2023 року (2021 р.: 463 839 тис. грн. наданої застави за кредитами на підтримку ліквідності, отриманими від НБУ згідно генерального кредитного договору з терміном дії до 25 квітня 2025 року, а також 16 367 тис. грн. та 818 тис. грн. гарантійного покриття за операціями своп процентної ставки з НБУ, розміщеними терміном до 30 червня та 13 липня 2022 року).

Кредити та аванси банкам оцінюються за амортизованою собівартістю.

10. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам включають:

	2022 р.				Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	
Великі підприємства	24 016 307	24 781 336	6 785 044	198 370	55 781 057
Фізичні особи	-	4 768 069	1 499 069	457 407	6 724 545
Малі підприємства	3 235 608	1 713 587	803 458	10 554	5 763 207
Мікро-підприємства	-	2 228 180	770 046	27 340	3 025 566
	27 251 915	33 491 172	9 857 617	693 671	71 294 375
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(893 117)	(2 563 130)	(5 775 701)	(376 518)	(9 608 466)
Кредити та аванси клієнтам	26 358 798	30 928 042	4 081 916	317 153	61 685 909

	2021 р.				Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	
Великі підприємства	46 394 216	5 846 642	300 435	81 255	52 622 548
Фізичні особи	4 638 981	2 444 061	480 874	519 698	8 083 614
Малі підприємства	5 061 021	310 487	51 536	1 313	5 424 357
Мікро-підприємства	3 575 919	494 790	136 830	28 035	4 235 574
	59 670 137	9 095 980	969 675	630 301	70 366 093
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(237 851)	(635 297)	(700 643)	(191 690)	(1 765 481)
Кредити та аванси клієнтам	59 432 286	8 460 683	269 032	438 611	68 600 612

Кредити та аванси клієнтам оцінюються за амортизованою собівартістю.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам у розрізі категорій за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, є таким:

	На 1 січня 2022 р.	Збільшення через виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміна рівня кредитного ризик	Зміна у зв'язку із модиф. без припинення визнання	Зміна через перегляд методології оцінки	Списання	Курсові різниці	Рекласи- фікація	На 31 грудня 2022 р.	Повернення після списання
Стадія 1											
Великі підприємства	101 726	375 730	(16 265)	323 833	(59)	-	-	11 147	(1 578)	794 534	-
Фізичні особи	104 963	129 282	(4 408)	(229 838)	6	-	-	-	(5)	-	-
Малі підприємства	13 967	68 482	(1 889)	16 444	1	-	-	-	1 578	98 583	-
Мікро-підприємства	17 195	23 803	(528)	(40 483)	8	-	-	-	5	-	-
Всього Стадія 1	237 851	597 297	(23 090)	69 956	(44)	-	-	11 147	-	893 117	-
Стадія 2											
Великі підприємства	344 038	-	(106 399)	1 013 857	(1 622)	-	-	46 661	12 994	1 309 529	-
Фізичні особи	246 818	-	(307 058)	916 257	5 344	33 158	(977)	4 592	(371)	897 763	-
Малі підприємства	19 765	-	(8 612)	128 239	(87)	-	-	111	(11 614)	127 802	-
Мікро-підприємства	24 676	-	(15 202)	219 438	317	-	(249)	65	(1 009)	228 036	-
Всього Стадія 2	635 297	-	(437 271)	2 277 791	3 952	33 158	(1 226)	51 429	-	2 563 130	-
Стадія 3											
Великі підприємства	253 318	-	(231 301)	3 553 836	11 197	-	(77 421)	110 360	(45 162)	3 574 827	3 967
Фізичні особи	321 018	-	(366 651)	1 166 888	10 238	14 187	(29 216)	9 107	(4 827)	1 120 744	35 734
Малі підприємства	44 240	-	(3 010)	460 186	(25)	-	(2 198)	2 558	45 812	547 563	1 396
Мікро-підприємства	82 067	-	(54 908)	496 672	14 842	-	(11 415)	1 132	4 177	532 567	2 182
Всього Стадія 3	700 643	-	(655 870)	5 677 582	36 252	14 187	(120 250)	123 157	-	5 775 701	43 279
Придбані (створені) знецінені кредити											
Великі підприємства	4 655	-	(6 220)	71 221	4 222	-	-	2 947	-	76 825	-
Фізичні особи	180 566	-	(4 912)	61 678	8 618	44 483	(5 418)	-	-	285 015	-
Малі підприємства	36	-	-	2 593	-	-	-	-	-	2 629	-
Мікро-підприємства	6 433	-	(445)	6 791	421	-	(1 151)	-	-	12 049	-
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	191 690	-	(11 577)	142 283	13 261	44 483	(6 569)	2 947	-	376 518	-
Всього	1 765 481	597 297	(1 127 808)	8 167 612	53 421	91 828	(128 045)	188 680	-	9 608 466	43 279

У колонці «Припинення визнання, крім списання» Банк розкриває зміну резерву у зв'язку з припиненням визнання фінансового активу через дострокове погашення всієї суми боргу, продаж або суттєву модифікацію, що призвела до припинення визнання.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У колонці «Зміна через перегляд методології оцінки» відображено зміну резерву у зв'язку з застосуванням нової моделі оцінки резервів за роздрібними іпотечними кредитами (Примітка 4).

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки протягом року в основному обумовлена відповідними змінами валової балансової вартості у 2022 році:

	На 1 січня 2022 р.	Виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміни валової балансової вартості	Перенесення між стадіями	Зміна у зв'язку із модифікацією без припинення визнання	Списання	Курсові різниці	Рекласифікація	На 31 грудня 2022 р.
Стадія 1										
Великі підприємства	46 394 216	40 911 355	(12 913 355)	(11 667 906)	(40 986 413)	157 496	-	2 249 882	(128 968)	24 016 307
Фізичні особи	4 638 981	1 087 333	(195 731)	55 575	(5 585 812)	(186)	-	-	(160)	-
Малі підприємства	5 061 021	3 179 740	(281 766)	(838 325)	(4 029 696)	162	-	-	144 472	3 235 608
Мікро-підприємства	3 575 919	1 207 258	(149 827)	(162 790)	(4 454 540)	(682)	-	6	(15 344)	-
Всього Стадія 1	59 670 137	46 385 686	(13 540 679)	(12 613 446)	(55 056 461)	156 790	-	2 249 888	-	27 251 915
Стадія 2										
Великі підприємства	5 846 642	-	(9 646 301)	(8 584 942)	34 138 954	274 517	-	2 770 860	(18 394)	24 781 336
Фізичні особи	2 444 061	-	(725 886)	(1 128 666)	4 176 047	(23 472)	(977)	30 456	(3 494)	4 768 069
Малі підприємства	310 487	-	(158 825)	(1 868 897)	3 353 290	2 202	-	2 338	72 992	1 713 587
Мікро-підприємства	494 790	-	(295 886)	(1 613 807)	3 698 674	(4 600)	(249)	362	(51 104)	2 228 180
Всього Стадія 2	9 095 980	-	(10 826 898)	(13 196 312)	45 366 965	248 647	(1 226)	2 804 016	-	33 491 172
Стадія 3										
Великі підприємства	300 435	-	(315 349)	(154 820)	6 847 459	(1 413)	(77 421)	277 801	(91 648)	6 785 044
Фізичні особи	480 874	-	(495 486)	147 367	1 409 765	(26 791)	(29 216)	18 588	(6 032)	1 499 069
Малі підприємства	51 536	-	(5 892)	(10 189)	676 406	36	(2 198)	2 989	90 770	803 458
Мікро-підприємства	136 830	-	(74 830)	(22 373)	755 866	(22 157)	(11 415)	1 215	6 910	770 046
Всього Стадія 3	969 675	-	(891 557)	(40 015)	9 689 496	(50 325)	(120 250)	300 593	-	9 857 617
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	81 255	200 507	(6 220)	(78 520)	-	(2 199)	-	3 547	-	198 370
Фізичні особи	519 698	-	(13 174)	(13 997)	-	(29 702)	(5 418)	-	-	457 407
Малі підприємства	1 313	7 521	-	1 699	-	21	-	-	-	10 554
Мікро-підприємства	28 035	7 311	(746)	(5 452)	-	(657)	(1 151)	-	-	27 340
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	630 301	215 339	(20 140)	(96 270)	-	(32 537)	(6 569)	3 547	-	693 671
Всього	70 366 093	46 601 025	(25 279 274)	(25 946 043)	-	322 575	(128 045)	5 358 044	-	71 294 375

У колонці «Зміни валової балансової вартості» розкрито ефекти від: зміни залишків нарахованих відсотків, дисконтів/премій, використання кредитних ліній та часткового погашення.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам у розрізі категорій за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, є таким:

	На 1 січня 2021 р.	Збільшення через виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміна рівня кредитного ризичу	Зміна у зв'язку із модиф. без припинення визнання	Списання	Курсові різниці	Рекласи- фікація	На 31 грудня 2021 р.	Повернення після списання
Стадія 1										
Великі підприємства	146 372	401 256	(79 178)	(363 246)	226	-	(5 287)	1 583	101 726	-
Фізичні особи	68 546	171 768	(27 084)	(108 269)	38	(12)	-	(24)	104 963	-
Малі підприємства	38 840	55 521	(10 013)	(68 829)	(88)	-	(12)	(1 452)	13 967	-
Мікро-підприємства	12 563	31 071	(3 509)	(22 818)	(5)	-	-	(107)	17 195	-
Всього Стадія 1	266 321	659 616	(119 784)	(563 162)	171	(12)	(5 299)	-	237 851	-
Стадія 2										
Великі підприємства	234 596	-	(76 997)	191 093	318	-	(5 321)	349	344 038	-
Фізичні особи	263 648	-	(194 511)	178 898	199	(726)	(554)	(136)	246 818	-
Малі підприємства	17 404	-	(9 642)	12 324	(10)	-	(8)	(303)	19 765	-
Мікро-підприємства	32 565	-	(11 231)	3 280	11	(30)	(9)	90	24 676	-
Всього Стадія 2	548 213	-	(292 381)	385 595	518	(756)	(5 892)	-	635 297	-
Стадія 3										
Великі підприємства	420 691	-	(47 960)	(83 487)	12 433	(43 492)	(4 867)	-	253 318	29 300
Фізичні особи	280 148	-	(219 476)	300 329	879	(31 899)	(8 954)	(9)	321 018	139 847
Малі підприємства	46 667	-	(3 220)	3 120	110	(1 872)	(565)	-	44 240	8 609
Мікро-підприємства	83 530	-	(42 243)	52 899	51	(12 077)	(102)	9	82 067	9 605
Всього Стадія 3	831 036	-	(312 899)	272 861	13 473	(89 340)	(14 488)	-	700 643	187 361
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	19 348	-	(3 347)	(11 607)	443	-	(182)	-	4 655	-
Фізичні особи	207 720	-	(9 522)	(18 989)	2 806	(1 446)	-	(3)	180 566	-
Малі підприємства	7	-	-	31	(2)	-	-	-	36	-
Мікро-підприємства	8 727	-	(1 230)	(853)	41	(255)	-	3	6 433	-
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	235 802	-	(14 099)	(31 418)	3 288	(1 701)	(182)	-	191 690	-
Всього	1 881 372	659 616	(739 163)	63 876	17 450	(91 809)	(25 861)	-	1 765 481	187 361

У колонці «Припинення визнання, крім списання» Банк розкриває зміну резерву у зв'язку з припиненням визнання фінансового активу через дострокове погашення всієї суми боргу, продаж або суттєву модифікацію, що призвела до припинення визнання.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки протягом року в основному обумовлена відповідними змінами валової балансової вартості у 2021 році:

	На 1 січня 2021 р.	Виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміни валової балансової вартості	Перенесення між стадіями	Зміна у зв'язку із модифікацією без припинення визнання	Списання	Курсові різниці	Рекласифікація	На 31 грудня 2021 р.
Стадія 1										
Великі підприємства	25 432 347	80 731 203	(37 549 128)	(15 996 580)	(5 736 384)	(84 629)	-	(508 758)	106 145	46 394 216
Фізичні особи	3 129 214	3 781 968	(1 190 171)	(256 829)	(822 494)	(1 584)	(12)	-	(1 111)	4 638 981
Малі підприємства	3 411 539	4 421 486	(1 447 360)	(742 584)	(524 006)	7 053	-	(797)	(64 310)	5 061 021
Мікро-підприємства	2 059 337	3 931 382	(835 122)	(1 270 454)	(269 532)	1 036	-	(4)	(40 724)	3 575 919
Всього Стадія 1	34 032 437	92 866 039	(41 021 781)	(18 266 447)	(7 352 416)	(78 124)	(12)	(509 559)	-	59 670 137
Стадія 2										
Великі підприємства	7 986 993	-	(4 429 107)	(3 273 265)	5 758 661	2 694	-	(208 442)	9 108	5 846 642
Фізичні особи	2 635 640	-	(443 384)	(127 260)	388 001	(1 548)	(726)	(5 443)	(1 219)	2 444 061
Малі підприємства	308 156	-	(313 139)	(199 434)	514 839	223	-	(38)	(120)	310 487
Мікро-підприємства	610 911	-	(146 343)	(140 117)	178 451	(234)	(30)	(79)	(7 769)	494 790
Всього Стадія 2	11 541 700	-	(5 331 973)	(3 740 076)	6 839 952	1 135	(756)	(214 002)	-	9 095 980
Стадія 3										
Великі підприємства	603 392	-	(104 528)	(113 404)	(22 278)	(13 887)	(43 492)	(5 368)	-	300 435
Фізичні особи	406 731	-	(338 759)	14 356	434 494	(880)	(31 899)	(3 156)	(13)	480 874
Малі підприємства	57 465	-	(3 802)	(8 617)	9 166	(175)	(1 872)	(629)	-	51 536
Мікро-підприємства	147 342	-	(62 788)	(26 557)	91 082	(72)	(12 077)	(113)	13	136 830
Всього Стадія 3	1 214 930	-	(509 877)	(134 222)	512 464	(15 014)	(89 340)	(9 266)	-	969 675
Придбані (створені) знецінені кредити										
Великі підприємства	157 294	210 901	(116 573)	(167 338)	-	(2 777)	-	(252)	-	81 255
Фізичні особи	638 734	92	(42 146)	(61 616)	-	(4 926)	(1 446)	(8 005)	(989)	519 698
Малі підприємства	2 754	1 106	(4)	(2 547)	-	4	-	-	-	1 313
Мікро-підприємства	36 754	2 679	(2 750)	(9 333)	-	(49)	(255)	-	989	28 035
Всього Придбані (створені) знецінені кредити	835 536	214 778	(161 473)	(240 834)	-	(7 748)	(1 701)	(8 257)	-	630 301
Всього	47 624 603	93 080 817	(47 025 104)	(22 381 579)	-	(99 751)	(91 809)	(741 084)	-	70 366 093

У колонці «Зміни валової балансової вартості» розкрито ефекти від: зміни залишків нарахованих відсотків, дисконтів/премій, використання кредитних ліній та часткового погашення.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Загальна сума недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні за придбаними (створеними) знеціненими кредитами

Нижче представлена загальна сума недисконтованих очікуваних кредитних збитків станом на дату первісного визнання придбаних (створених) знецінених кредитів клієнтам, визнаних протягом звітного періоду:

	2022 р.	2021 р.
Великі підприємства	26 987	126 050
Мікро-підприємства	3 390	1 309
Малі підприємства	1 566	1 049
Фізичні особи	-	92
Недисконтовані очікувані кредитні збитки	31 943	128 500

Списання

Договірні суми заборгованості за кредитами та авансами клієнтам, які були списані протягом звітного періоду та які, як і раніше підлягають примусовому стягненню, були наступними:

	2022 р.	2021 р.
Фізичні особи	18 936	21 023
Мікро-підприємства	4 149	6 712
Малі підприємства	-	1 793
Великі підприємства	-	43 492
Кредити та аванси клієнтам	23 085	73 020

Концентрація кредитів та авансів клієнтам

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав концентрацію кредитів у розмірі 11 975 090 тис. грн., наданих десятьом найбільшим позичальникам або групам позичальників (16,8% загального кредитного портфелю) (2021 р.: 11 857 651 тис. грн., 16,85%). Станом на 31 грудня 2022 року за цими кредитами було сформовано резерв у розмірі 773 087 тис. грн. (2021 р.: 20 128 тис. грн.).

Кредити надаються переважно в Україні фізичним особам та підприємствам, що здійснюють свою діяльність в таких галузях:

	2022 р.	%	2021 р.	%
Сільське господарство та харчова промисловість	23 864 478	33	20 881 835	30
Торгові підприємства	21 320 085	30	22 098 357	31
Виробництво	8 201 924	11	8 091 189	12
Фізичні особи	6 724 545	9	8 083 614	11
Послуги	4 642 501	7	6 054 185	9
Нерухомість та будівництво	3 922 917	6	4 061 203	6
Транспорт і зв'язок	2 507 429	4	1 004 820	1
Інші галузі	110 496	0	90 890	0
	71 294 375	100	70 366 093	100

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси клієнтам включали кредити, надані у рамках програм фінансування міжнародними фінансовими установами на суму 2 726 957 тис. грн. (2021 р.: 3 108 567 тис. грн. (скориговано)).

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси клієнтам, надані Великим підприємствам, включали суму 574 127 тис. грн. гарантійного депозиту з платіжними системами під платежі за картками (2021 р.: не було гарантійних депозитів з платіжними системами).

Реформа базової ставки відсотка

В порядку реформи міжбанківських еталонних ставок (IBORs) існуючі базові ставки замінюються альтернативними безризиковими ставками. IBORs використовуються для встановлення процентних ставок за фінансовими продуктами та договорами.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Зміни, передбачені Реформою базової ставки відсотка – фаза 2, стосуються впливу на фінансову звітність обставин, за яких одна базова процентна ставка замінюється іншою. В цьому контексті зміни передбачають практичне спрощення щодо модифікацій, прямо пов'язаних з реформою IBOR, та які проводяться на економічно еквівалентній основі. Відповідні модифікації можуть визнаватись у фінансовій звітності шляхом коригування ефективної ставки відсотка.

Банк має позиції, пов'язані з еталонними ставками EURIBOR (Міжбанківська ставка пропозиції в євро) та LIBOR (Лондонська міжбанківська ставка пропозиції), зокрема у сфері кредитів та авансів клієнтам. Найбільш релевантні ризики, пов'язані з переходом на нові ставки включають юридичний та операційний ризики.

Згідно підходу RBI, Банк змінює посилання зі ставок LIBOR на ставки SOFR (Забезпечена фінансова ставка овернайт), включно з юридичними зобов'язаннями в кредитних договорах, які визначають процедуру на випадок якщо ставка припиняє діяти.

В таблиці нижче наведено балансову вартість кредитів та авансів великим підприємствам, що містять передбачені договорами еталонні процентні ставки, які підлягають заміні, та за якими ще не відбувся перехід на альтернативну еталонну ставку:

	2022 р.	2021 р.
EURIBOR	2 669 978	1 533 798
LIBOR	1 410 440	2 340 512
Всього	4 080 418	3 874 310

Ринкові зміни та ризики, пов'язані з реформою IBOR постійно ретельно моніторяться. Наразі, суттєві ефекти на фінансовий стан та доходи Банку відсутні.

11. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери включають:

	2022 р.	2021 р.
ОВДП	3 568 707	2 705 421
Казначейські облігації США	2 494 978	-
Акції українських підприємств	2 777	2 777
Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	6 066 462	2 708 198
ОВДП	-	6 946 301
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	6 946 301
ОВДП	10 566 259	5 183 585
Казначейські облігації США	9 766 973	-
	20 333 232	5 183 585
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(987 731)	(18 253)
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	19 345 501	5 165 332
Всього інвестиції в цінні папери	25 411 963	14 819 831

Боргові інструменти, які представлені в статті «Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток» класифікуються як призначені для торгівлі.

Станом на 1 квітня 2022 року було проведено рекласифікацію ОВДП з «Інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» у сумі 6 933 905 тис. грн. до «Інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю» на суму 6 835 830 тис. грн. Середньозважена ефективна процентна ставка рекласифікованого портфеля на момент рекласифікації становила 13,51%, а процентний дохід був визнаний у розмірі 213 607 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2022 року справедлива вартість рекласифікованого портфеля становила 4 654 522 тис. грн., а збиток, який був би визнаний в разі відсутності проведення рекласифікації, складав би 108 866 тис. грн.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Резерви під очікувані кредитні збитки

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю за період, що закінчився 31 грудня 2022 року, є таким:

	Збільшення		Припинення		Курсові різниці	Рекла-сифікація	На 31 грудня 2022 р.
	На 1 січня 2022 р.	через виникнення/придбання	визнання, крім списання	Зміна рівня кредитно-го ризику			
Стадія 1							
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	25 299	1 464	(27)	(26 744)	8	-	-
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	18 253	105 366	-	(123 443)	-	-	176
Всього Стадія 1	43 552	106 830	(27)	(150 187)	8	-	176
Стадія 2							
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	179 219	-	(179 219)	-
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	-	-	(9 682)	817 872	146	179 219	987 555
Всього Стадія 2	-	-	(9 682)	997 091	146	-	987 555
Всього	43 552	106 830	(9 709)	846 904	154	-	987 731

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки за період, що закінчився 31 грудня 2022 року, в основному була обумовлена зміною рівня кредитного ризику за інвестиціями в ОВДП через зміну кредитного рейтингу країни.

Узгодження змін резерву під очікувані кредитні збитки за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та інвестиціями в цінні папери за амортизованою собівартістю за період, що закінчився 31 грудня 2021 року, є таким:

	Збільшення		Припинення		Курсові різниці	На 31 грудня 2021 р.
	На 1 січня 2021 р.	через виникнення/придбання	визнання, крім списання	Зміна рівня кредитного ризику		
Стадія 1						
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	67 108	17 109	(13 691)	(45 215)	(12)	25 299
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	18 538	14 419	-	(14 704)	-	18 253
Всього Стадія 1	85 646	31 528	(13 691)	(59 919)	(12)	43 552
Всього	85 646	31 528	(13 691)	(59 919)	(12)	43 552

Зміна суми резерву під очікувані кредитні збитки за період, що закінчився 31 грудня 2021 року, в основному була обумовлена придбанням нових цінних паперів, виплатами в кінці терміну або продажем цінних паперів.

Застава

Починаючи з квітня 2018 року Банку надано право виступати зберігачем запасів готівки Національного банку України.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інвестиції в цінні папери, що були надані як застава у забезпечення виконання зобов'язань, включають:

	2022 р.	2021 р.
ОВДП	-	1 034 448
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	1 034 448
ОВДП	3 394 399	289 229
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	3 394 399	289 229
Всього	3 394 399	1 323 677

Дані цінні папери заблоковані протягом періоду дії договору. У випадку порушення Банком контрактних зобов'язань та відсутності на кореспондентському рахунку достатньої грошової суми, НБУ має право використати цінні папери для покриття понесених витрат. В той час як термін дії договору закінчується 10 лютого 2028 року, можливі пролонгації.

У грудні 2021 року Банком отримано гарантію від міжнародної фінансової організації.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інвестиції в цінні папери, що були надані як застава у забезпечення виконання зобов'язань Банку, включають:

	2022 р.	2021 р.
ОВДП	-	1 111 272
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	1 111 272
ОВДП	1 376 182	1 353 321
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	1 376 182	1 353 321
Всього	1 376 182	2 464 593

Договір гарантії діє до 27 лютого 2025 року.

12. Інвестиційна нерухомість

У таблиці нижче представлена інформація про зміну справедливої вартості інвестиційної нерухомості:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	94 878	87 758
Надходження	-	882
Вибуття	(14 385)	(1 383)
Переоцінка	(9 713)	(563)
Переміщено з непоточних активів або груп вибуття, класифікованих як утримувані для продажу	-	8 184
На 31 грудня	70 780	94 878

У 2022 році справедливу вартість інвестиційної нерухомості, що знаходиться у власності Банку, було переглянуто. Оцінка інвестиційної нерухомості проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 грудня 2022 року. Справедлива вартість визначалася або за ринковим підходом, або за дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку.

Відповідні збитки від переоцінки були визнані в складі прибутків або збитків у сумі 9 713 тис. грн., в тому числі збитки від уцінки у сумі 4 148 тис. грн. стосуються нерухомості, яка розташована у зоні бойових дій або поблизу.

У 2021 році інвестиційна нерухомість не переоцінювалась, оскільки різниця між балансовою та ринковою вартістю нерухомості була несуттєвою станом на 31 грудня 2021 року.

Керівництво Банку вважає, що станом на 31 грудня 2022 року справедлива вартість об'єктів інвестиційної нерухомості відображає їх ринкову вартість.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості (2021 р.: Рівень 2 ієрархії справедливої вартості).

Станом на 31 грудня 2022 року існували обмеження щодо можливості реалізувати інвестиційну нерухомість або перевести дохід та надходження від вибуття інвестиційної нерухомості на суму 1 403 тис. грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових впроваджень (2021 р.: 1 841 тис. грн.).

Орендний дохід від інвестиційної нерухомості за вирахуванням прямих операційних витрат включає:

	2022 р.	2021 р.
Орендний дохід від інвестиційної нерухомості	1 390	2 234
Прямі операційні витрати від інвестиційної нерухомості:		
Прямі операційні витрати від інвестиційної нерухомості (ремонт та технічне обслуговування), в результаті здійснення яких було отримано орендний дохід (включені до собівартості)	(10 645)	(19 669)
	(10 645)	(19 669)
Орендний дохід від інвестиційної нерухомості за вирахуванням прямих операційних витрат	(9 255)	(17 435)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

13. Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Земля		Будівлі		Машини		Пристосування та приладдя		Транспортні засоби		Інші основні засоби		Незавершені капітальні вкладення в основні засоби		Всього
	Не є предметом операційної оренди		Не є предметом операційної оренди		€ предметом операційної оренди		Не є предметом операційної оренди		€ предметом операційної оренди		Не є предметом операційної оренди		Не є предметом операційної оренди		
Вартість															
1 січня 2022 р.	107 680	1 277 232	50 526	2 528 652	477 865	285	223 827	442 083	20 074						5 128 224
Надходження	-	123	-	49 731	16 193	-	-	36 097	60 414						162 558
Вибуття	-	-	-	(83 714)	(8 413)	-	(74)	(2 962)	(4 170)						(99 333)
Переоцінка	(4 049)	(79 956)	(2 136)	-	-	-	-	-	-						(86 141)
Збиток від зменшення корисності	-	(135 117)	(6 067)	-	-	-	-	-	-						(141 184)
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	-	-	6 192	4 304	-	-	4 895	(15 391)						-
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	3 801	(3 801)	-	285	(285)	-	-	-						-
31 грудня 2022 р.	103 631	1 066 083	38 522	2 500 861	490 234	-	223 753	480 113	60 927						4 964 124
Накопичена амортизація															
1 січня 2022 р.		(43 235)	(1 667)	(1 536 772)	(325 009)	(283)	(154 010)	(408 407)							(2 469 383)
Нараховано за рік		(37 279)	(1 318)	(295 477)	(36 754)	-	(21 364)	(66 922)							(459 114)
Вибуття		-	-	83 345	8 296	-	74	2 795							94 510
Переоцінка		70 406	2 392	-	-	-	-	-							72 798
Збиток від зменшення корисності		7 170	333	(56 314)	(8 811)	-	(7 890)	-							(65 512)
Збільшення (зменшення) через інші зміни		(159)	159	-	(283)	283	-	-							-
31 грудня 2022 р.		(3 097)	(101)	(1 805 218)	(362 561)	-	(183 190)	(472 534)							(2 826 701)
Залишкова вартість:															
1 січня 2022 р.	107 680	1 233 997	48 859	991 880	152 856	2	69 817	33 676	20 074						2 658 841
31 грудня 2022 р.	103 631	1 062 986	38 421	695 643	127 673	-	40 563	7 579	60 927						2 137 423

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Земля		Будівлі		Машини		Пристосування та приладдя		Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби	Всього
	Не є предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	€ предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	€ предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди	Не є предметом операційної оренди		
Вартість												
1 січня 2021 р.	108 334	1 294 787	50 919	2 244 742	423 052	285	224 784	368 806	70 433	4 786 142		
Надходження	-	349	-	338 907	45 093	-	15 582	74 346	19 485	493 762		
Вибуття	(654)	(20 672)	-	(87 185)	(21 569)	-	(1 470)	(5 061)	-	(136 611)		
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення	-	2 375	-	32 188	31 289	-	-	3 992	(69 844)	-		
Збільшення (зменшення) через інші зміни	-	393	(393)	-	-	-	-	-	-	-		
Зменшення через класифікацію як утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	(15 069)	-	-	(15 069)		
31 грудня 2021 р.	107 680	1 277 232	50 526	2 528 652	477 865	285	223 827	442 083	20 074	5 128 224		
Накопичена амортизація												
1 січня 2021 р.		(3 714)	(132)	(1 283 817)	(299 908)	(279)	(147 473)	(326 983)		(2 062 306)		
Нараховано за рік		(39 952)	(1 542)	(340 006)	(46 489)	(4)	(22 833)	(86 485)		(537 311)		
Вибуття		438	-	87 051	21 388	-	1 227	5 061		115 165		
Збільшення (зменшення) через інші зміни		(7)	7	-	-	-	-	-		-		
Зменшення через класифікацію як утримувані для продажу		-	-	-	-	-	15 069	-		15 069		
31 грудня 2021 р.		(43 235)	(1 667)	(1 536 772)	(325 009)	(283)	(154 010)	(408 407)		(2 469 383)		
Залишкова вартість:												
1 січня 2021 р.	108 334	1 291 073	50 787	960 925	123 144	6	77 311	41 823	70 433	2 723 836		
31 грудня 2021 р.	107 680	1 233 997	48 859	991 880	152 856	2	69 817	33 676	20 074	2 658 841		

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У 2022 році нерухомість, що знаходиться у власності Банку було переоцінено. Оцінка землі та будівель проводилась незалежним оцінювачем станом на 1 грудня 2022 року. Справедлива вартість визначалася або ринковим підходом, або дохідним підходом, в залежності від наявності вхідних даних для методів оцінки та більш точного відображення найкращого використання власності з точки зору учасників ринку. Відповідні результати переоцінки було відображено в іншому сукупному доході в сумі 5 845 тис. грн. (Примітка 20) та в прибутках або збитках в сумі 7 498 тис. грн. (Примітка 27).

Справедлива вартість землі та будівель віднесена у категорію Рівень 2 ієрархії справедливої вартості (2021 р.: Рівень 2 ієрархії справедливої вартості).

У 2021 році нерухомість не переоцінювалась, оскільки різниця між балансовою та ринковою вартістю землі та будівель була несуттєвою станом на 31 грудня 2021 року.

У 2022 році майно, що знаходиться у власності Банку та розташовано на окупованих територіях, а також пошкоджене майно на не окупованих територіях було переглянуто на предмет зменшення корисності. Збитки від зменшення корисності були визнані в складі іншого сукупного доходу у сумі 53 572 тис. грн. (Примітка 20) як відвернення раніше визнаної переоцінки, та у прибутках або збитках у сумі 153 124 тис. грн..

Станом на 31 грудня 2022 року машини, пристосування та приладдя, транспортні засоби та інші основні засоби включають повністю амортизовані активи вартістю 1905 268 тис. грн. (2021 р.: 1553 700 тис. грн.), що продовжують використовуватись.

Станом на 31 грудня 2022 року існували обмеження на права власності за основними засобами на суму 1 854 тис. грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових впроваджень (2021 р.: 1 796 тис. грн. у зв'язку з накладанням арешту в рамках судових впроваджень).

Станом на 31 грудня 2022 року договірні зобов'язання щодо придбання основних засобів становили 119 737 тис. грн. (2021 р.: 93 493 тис. грн.).

У випадку відображення землі та будівель за собівартістю балансова вартість була б такою:

	2022 р.			2021 р.		
	Земля	Будівлі	Всього	Земля	Будівлі	Всього
Вартість	15 855	899 404	915 259	15 855	899 281	915 136
Накопичена амортизація та зменшення корисності	(515)	(458 211)	(458 726)	(517)	(369 154)	(369 671)
Залишкова вартість	15 340	441 193	456 533	15 338	530 127	545 465

Рух активів з права користування був таким:

	Будівлі
Вартість	
1 січня 2022 р.	644 424
Надходження	27 522
Вибуття	(71 750)
31 грудня 2022 р.	600 196
Накопичена амортизація	
1 січня 2022 р.	(264 160)
Нараховано за рік	(103 036)
Вибуття	3 451
Збиток від зменшення корисності	(3 130)
31 грудня 2022 р.	(366 875)
Залишкова вартість:	
1 січня 2022 р.	380 264
31 грудня 2022 р.	233 321

	<i>Будівлі</i>
Вартість	
1 січня 2021 р.	583 615
Надходження	93 715
Вибуття	(32 906)
31 грудня 2021 р.	644 424
Накопичена амортизація	
1 січня 2021 р.	(173 932)
Нараховано за рік	(92 372)
Вибуття	2 144
31 грудня 2021 р.	(264 160)
Залишкова вартість:	
1 січня 2021 р.	409 683
31 грудня 2021 р.	380 264

14. Нематеріальні активи за винятком гудвілу

Рух нематеріальних активів за винятком гудвілу був таким:

	<i>Комп'ютерне програмне забезпечення</i>	<i>Ліцензії та франшизи</i>	<i>Нематеріальні активи на етапі розробки</i>	<i>Всього</i>
Вартість				
1 січня 2022 р.	1 881 124	542 608	425 527	2 849 259
Надходження	357 748	144 883	370 719	873 350
Вибуття	(143 483)	(18 495)	(2 417)	(164 395)
Переміщення	505 080	3 412	(508 492)	-
31 грудня 2022 р.	2 600 469	672 408	285 337	3 558 214
Накопичена амортизація				
1 січня 2022 р.	(1 039 722)	(370 853)		(1 410 575)
Нараховано за рік	(276 977)	(50 006)		(326 983)
Вибуття	140 696	14 358		155 054
31 грудня 2022 р.	(1 176 003)	(406 501)		(1 582 504)
Залишкова вартість:				
1 січня 2022 р.	841 402	171 755	425 527	1 438 684
31 грудня 2022 р.	1 424 466	265 907	285 337	1 975 710

	Комп'ютерне програмне забезпечення	Ліцензії та франшизи	Нематеріальні активи на етапі розробки	Всього
Вартість				
1 січня 2021 р.	1 482 776	475 137	150 336	2 108 249
Надходження	408 951	53 956	399 572	862 479
Вибуття	(88 845)	(888)	(31 736)	(121 469)
Переміщення	78 242	14 403	(92 645)	-
31 грудня 2021 р.	1 881 124	542 608	425 527	2 849 259
Накопичена амортизація				
1 січня 2021 р.	(882 511)	(334 120)		(1 216 631)
Нараховано за рік	(244 578)	(37 613)		(282 191)
Вибуття	87 367	880		88 247
31 грудня 2021 р.	(1 039 722)	(370 853)		(1 410 575)
Залишкова вартість:				
1 січня 2021 р.	600 265	141 017	150 336	891 618
31 грудня 2021 р.	841 402	171 755	425 527	1 438 684

Станом на 31 грудня 2022 року нематеріальні активи за винятком гудвілу включали повністю амортизовані активи вартістю 451 650 тис. грн. (2021 р.: 466 713 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року договірні зобов'язання щодо придбання нематеріальних активів становили 29 896 тис. грн. (2021 р.: 364 606 тис. грн.).

15. Оподаткування

Витрати на сплату податку включають:

	2022 р.	2021 р.
Поточні витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	468 996	1 071 979
Відстрочені витрати на сплату податку (доходи від повернення податку), що відносяться до виникнення та сторнування тимчасових різниць	(27 515)	1 645
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	441 481	1 073 624

Юридичні особи в Україні повинні самостійно подавати податкові декларації.

Згідно з прийнятими положеннями, нормативна ставка податку на прибуток для підприємств складає 18% (2021 р.: 18%).

Суми відстрочених податків оцінюються з використанням ставок податку, що будуть застосовуватися, коли очікується, що тимчасова різниця буде реалізована.

Ефективна ставка податку на прибуток відрізняється від нормативних ставок податку на прибуток. Узгодження сум витрат зі сплати податку на прибуток, розрахованих із застосуванням законодавчо встановлених ставок, та фактично нарахованих сум є таким:

	2022 р.	2021 р.
Прибуток (збиток) до оподаткування	2 014 279	5 946 963
Застосовувана ставка оподаткування	18%	18%
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку) за застосованою ставкою оподаткування	362 570	1 070 453
Податковий вплив витрат, що не підлягають вирахуванню при визначенні оподаткованого прибутку (податкового збитку):		
- адміністративні та операційні витрати	236	333
- резерв під очікувані кредитні збитки та інші резерви	39	190
- інші постійні різниці	6 898	(1 862)
Зміни у невизначених відстрочених податкових активах	71 722	4 514
Коригування поточного податку попередніх періодів	16	(4)
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	441 481	1 073 624

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Відстрочені податкові активи та зобов'язання та їх рух за відповідні роки є таким:

	Виникнення та сторнування тимчасових різниць			Виникнення та сторнування тимчасових різниць			31 грудня 2022 р.
	1 січня 2021 р.	У окремому звіті про прибутки та збитки	У іншому сукупному доході	31 грудня 2021 р.	У окремому звіті про прибутки та збитки	У іншому сукупному доході	
Податковий ефект неоподатковуваних тимчасових різниць:							
Основні засоби та нематеріальні активи за винятком гудвілу	14 904	(1 645)	-	13 259	27 515	10 711	51 485
Оцінка інвестицій в цінні папери	2 562	-	-	2 562	-	-	2 562
Відстрочені податкові активи	17 466	(1 645)	-	15 821	27 515	10 711	54 047
Податковий ефект оподатковуваних тимчасових різниць:							
Оцінка інвестицій в цінні папери	(45 573)	-	32 509	(13 064)	-	10 502	(2 562)
Відстрочені податкові зобов'язання	(45 573)	-	32 509	(13 064)	-	10 502	(2 562)
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	(28 107)	(1 645)	32 509	2 757	27 515	21 213	51 485

Прогнози прибутковості засновані на макроекономічних припущеннях та бізнес-стратегії Банку. Також не очікується суттєвих змін у податковому законодавстві.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років відстрочені податкові активи не були визнані щодо таких статей:

	2022 р.	2021 р.
Нарахування та резерви	104 913	31 216
Резерв під очікувані кредитні збитки	5 320	-
Всього невизнані відстрочені податкові активи	110 233	31 216

16. Забезпечення

Забезпечення включають:

	2022 р.	2021 р.
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	554 586	158 384
Судові позови та інші умовні зобов'язання	28 263	15 036
Всього	582 849	173 420

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, була такою:

	На 1 січня 2022 р.	Збільшення через виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміна рівня кредитного ризичу	Списання	Курсові різниці	На 31 грудня 2022 р.
Стадія 1							
Зобов'язання за кредитами	60 763	212 355	(58 697)	(44 338)	-	2 803	172 886
Договори фінансової гарантії	2 223	14 483	(1 721)	(1 745)	-	250	13 490
Всього Стадія 1	62 986	226 838	(60 418)	(46 083)	-	3 053	186 376
Стадія 2							
Зобов'язання за кредитами	86 816	-	(177 559)	364 507	-	8 223	281 987
Договори фінансової гарантії	2 944	-	(2 631)	14 625	-	397	15 335
Всього Стадія 2	89 760	-	(180 190)	379 132	-	8 620	297 322
Стадія 3							
Зобов'язання за кредитами	-	-	(12 417)	29 485	-	-	17 068
Договори фінансової гарантії	-	-	(921)	101 532	(72 018)	-	28 593
Всього Стадія 3	-	-	(13 338)	131 017	(72 018)	-	45 661
Придбані (створені) знецінені кредити							
Зобов'язання за кредитами	5 638	-	(7 604)	27 193	-	-	25 227
Всього	158 384	226 838	(261 550)	491 259	(72 018)	11 673	554 586

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, була такою:

	На 1 січня 2021 р.	Збільшення через виникнення/ придбання	Припинення визнання, крім списання	Зміна рівня кредитного ризичу	Курсові різниці	На 31 грудня 2021 р.
Стадія 1						
Зобов'язання за кредитами	68 316	292 523	(135 461)	(162 375)	(2 240)	60 763
Договори фінансової гарантії	3 424	12 479	(5 912)	(7 651)	(117)	2 223
Всього Стадія 1	71 740	305 002	(141 373)	(170 026)	(2 357)	62 986
Стадія 2						
Зобов'язання за кредитами	48 706	-	(83 539)	121 218	431	86 816
Договори фінансової гарантії	6 648	-	(2 582)	(745)	(377)	2 944
Всього Стадія 2	55 354	-	(86 121)	120 473	54	89 760
Стадія 3						
Зобов'язання за кредитами	6 003	-	(6 002)	(1)	-	-
Придбані (створені) знецінені кредити						
Зобов'язання за кредитами	-	8 175	(253)	(2 284)	-	5 638
Всього	133 097	313 177	(233 749)	(51 838)	(2 303)	158 384

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Динаміка змін у забезпеченнях за судовими позовами та іншими умовними зобов'язаннями за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, була такою:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	15 036	15 244
Нараховано за рік	10 607	650
Списання	(1 126)	(443)
Курсові різниці	3 746	(415)
На 31 грудня	28 263	15 036

17. Інші активи та зобов'язання

Інші фінансові активи включають:

	2022 р.	2021 р.
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	1 684 642	1 248 430
Транзитні рахунки за розрахунками з банками	1 097 058	-
Дебіторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	117 020	-
Інші нараховані доходи	49 319	46 272
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	12 121	13 067
Інше	14 516	22 175
	2 974 676	1 329 944
Мінус – Резерв під очікувані кредитні збитки	(42 047)	(35 838)
Всього інші фінансові активи	2 932 629	1 294 106

Банк визначає резерв під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами у розмірі, що дорівнює кредитним збиткам за весь очікуваний строк дії фінансового інструмента (спрощений підхід).

Динаміка змін у резервах під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів була такою:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	35 838	32 020
Збільшення резерву через виникнення/придбання	8 935	9 657
Припинення визнання, крім списання	(16 508)	(14 463)
Зміна резерву через зміну рівня кредитного ризику	12 194	9 751
Списання	(10)	(826)
Курсові різниці	1 598	(301)
На 31 грудня	42 047	35 838
Повернення після списання	1	1

Інші нефінансові активи включають:

	2022 р.	2021 р.
Передоплати	138 039	152 554
Заборгованість працівників	48 704	39 101
Запаси	5 014	7 103
Дебіторська заборгованість за податками за винятком податку на прибуток	1 770	2 797
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	1 371	1 196
Інше	40 051	36 635
	234 949	239 386
Мінус – Резерв під зменшення корисності	(73 316)	(70 155)
Всього інші нефінансові активи	161 633	169 231

Динаміка змін у резервах під зменшення корисності інших нефінансових активів була такою:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	70 155	81 319
Зменшено за рік	(4 999)	(11 838)
Списання	(215)	(419)
Відновлення	231	2 169
Курсові різниці	8 144	(1 076)
На 31 грудня	73 316	70 155

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, вартість запасів, визнаних як витрати, становила 49 172 тис. грн. (2021 р.: 35 305 тис. грн.).

Інші фінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	2021 р.
Транзитні рахунки за операціями з клієнтами	918 870	814 451
Інші нараховані витрати	531 234	464 118
Орендні зобов'язання	328 687	435 103
Кредиторська заборгованість з придбання необоротних активів та запасів	39 497	41 290
Кредиторська заборгованість за дивідендами	4 672	4 679
Інше	3 860	-
Всього інші фінансові зобов'язання	1 826 820	1 759 641

Узгодження змін орендних зобов'язань, що відносяться до фінансової діяльності є таким:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	435 103	464 207
Виникнення	23 083	26 641
Процентні витрати нараховані	37 849	45 141
Модифікації	(64 796)	39 910
Виплати по основній сумі	(86 171)	(90 829)
Виплати процентів	(35 015)	(45 172)
Припинення визнання	(1 260)	(5 314)
Курсові різниці	19 894	519
На 31 грудня	328 687	435 103

Інші нефінансові зобов'язання включають:

	2022 р.	2021 р.
Винагорода працівникам до виплати	363 697	272 892
Нарахування під невикористані відпустки	163 030	195 539
Доходи майбутніх періодів	108 620	102 962
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	97 598	70 038
Інші податки до сплати	32 741	37 721
Інше	14 131	9 635
Всього інші нефінансові зобов'язання	779 817	688 787

18. Кошти банків

Кошти банків включають:

	2022 р.	2021 р.
Поточні рахунки інших банків	2 363 292	185 163
Кошти на вимогу	20 030	16 098
Кошти в розрахунках	1 806	1 624
Довгострокові кредити, що отримані від Національного банку України	-	399 963
Кошти банків	2 385 128	602 848

Для цілей формування Окремого звіту про рух грошових коштів Банк розподіляє кошти, залучені від банків на операційну та фінансову діяльність. Поточні рахунки та короткострокові депозити і кредити від інших банків включені до операційної діяльності; довгострокові кредити від інших банків – до фінансової діяльності.

Узгодження змін довгострокових кредитів, отриманих від НБУ, що відносяться до фінансової діяльності, є таким:

	2022 р.	2021 р.
На 1 січня	399 963	400 003
Процентні витрати нараховані	14 897	29 955
Сплата нарахованих процентів	(14 860)	(29 995)
Сплата основної суми боргу	(400 000)	-
На 31 грудня	-	399 963

19. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів включають:

	2022 р.	2021 р.
Поточні рахунки:		
Великі підприємства	40 324 935	27 212 826
Фізичні особи	37 115 884	27 921 766
Мікро-підприємства	18 756 417	15 708 613
Малі підприємства	4 245 687	3 396 131
Бюджетні організації	524 975	350 485
Всього поточні рахунки	100 967 898	74 589 821
Строкові депозити:		
Великі підприємства	4 458 780	3 935 359
Фізичні особи	8 446 235	4 018 907
Мікро-підприємства	2 404 778	1 150 521
Малі підприємства	819 193	802 416
Всього строкові депозити	16 128 986	9 907 203
Кошти на вимогу:		
Великі підприємства	11 806 004	8 272 048
Фізичні особи	6 767 266	7 153 171
Мікро-підприємства	4 918 088	5 206 853
Малі підприємства	1 896 413	1 884 738
Бюджетні організації	149 783	74 324
Всього кошти на вимогу	25 537 554	22 591 134
Кошти в розрахунках:		
Великі підприємства	844 440	163 699
Фізичні особи	122 967	83 266
Мікро-підприємства	8 746	9 589
Малі підприємства	73	183
Всього кошти в розрахунках	976 226	256 737
Кошти клієнтів	143 610 664	107 344 895
Забезпечення договірних та умовних фінансових зобов'язань (Примітка 21)	281 995	195 944

Станом на 31 грудня 2022 року строкові депозити юридичних осіб у розмірі 2 872 164 тис. грн. (2021 р.: 2 718 314 тис. грн.) включали депозити, отримані від п'яти найбільших вкладників юридичних осіб.

Аналіз рахунків клієнтів за галузями є таким:

	2022 р.	2021 р.
Фізичні особи	52 452 352	39 177 110
Торівля	34 363 163	25 573 899
Сільське господарство	14 590 831	11 277 140
Медіа та ІТ	8 159 578	5 405 899
Виробництво	6 778 163	3 415 740
Соціальна інфраструктура	5 455 164	3 651 473
Транспорт і зв'язок	4 131 213	2 091 255
Будівництво	2 777 043	2 737 003
Видобувна промисловість та металургія	2 452 565	1 956 842
Хімічна промисловість	2 376 293	1 882 574
Консалтинг	2 342 209	2 215 819
Фінансові послуги	1 770 790	1 920 877
Операції з нерухомим майном	1 663 188	1 881 803
Машинобудування	1 463 136	1 490 472
Інше	2 834 976	2 666 989
Кошти клієнтів	143 610 664	107 344 895

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

20. Капітал**Статутний капітал**

Власний капітал Банку, за даними фінансової звітності станом на 31 грудня 2022 року відповідає вимогам, установленим нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Вартість чистих активів Банку станом на 31 грудня 2022 року є більшою від статутного капіталу, що відповідає вимогам ст.155 Цивільного кодексу України. Перелік акціонерів, які є власниками 5% і більше акцій Банку станом на 31 грудня 2022 року наведено в Примітці 1. Статутний капітал Банку станом на 31 грудня 2022 року сформований у розмірі 6 154 516 тис. грн.

Всі прості акції дають однакові права голосу, а також рівні права на отримання дивідендів та повернення капіталу. Привілейовані акції не надають право голосу і гарантують отримання фіксованих дивідендів у розмірі 0,014 грн. на одну акцію. Номінальна вартість акцій складає 0,10 грн. кожна.

Номінальна вартість та кількість повністю оплачених акцій за роки, що закінчились 31 грудня 2022 та 2021 років, були такими:

	Кількість повністю оплачених акцій, тис.		Номінальна вартість, тис. грн.		Скоригована вартість, тис. грн.
	Прості	Привіле- йовані	Прості	Привіле- йовані	
1 січня 2021 р.	61 495 163	50 000	6 149 516	5 000	6 154 516
31 грудня 2021 р.	61 495 163	50 000	6 149 516	5 000	6 154 516
31 грудня 2022 р.	61 495 163	50 000	6 149 516	5 000	6 154 516

Статутний капітал Банку був сформований за рахунок внесків у гривнях і акціонери мають право на отримання дивідендів та будь-який розподіл капіталу в гривнях.

Дивіденди

Згідно із законодавством України, резерви, що розподіляються, обмежені залишком нерозподіленого прибутку, який відображений у фінансовій звітності Банку та/або прибутком за звітний рік, якщо Банк має накопичений збиток, перенесений на майбутні періоди.

Розподіл дивідендів не може здійснюватися, якщо:

- суб'єкт господарювання має зобов'язання щодо обов'язкового викупу своїх акцій;
- сума його власного капіталу (чистих активів) є меншою, ніж сума його статутного та резервного капіталу;
- розпочато процедуру визнання суб'єкта господарювання неплатоспроможним.

Згідно із законодавством України, якщо резервний капітал Банку сформований не в повному обсязі (сума резервного капіталу повинна складати 25% від суми його регулятивного капіталу), 5% чистого прибутку повинно бути спрямовано до резервного капіталу. Залишок чистого прибутку може бути використаний для цілей виплати дивідендів.

На дистанційних Річних Загальних зборах акціонерів, що відбулись 17 жовтня 2022 року (2021 р.: 23 квітня 2021 року), затверджено виплату дивідендів за привілейованими акціями в розмірі 700 тис. грн. за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року (2021 р.: 2 036 720 тис. грн. за простими акціями та 700 тис. грн. за привілейованими акціями, за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року). У лютому 2022 року Національний банк України ввів тимчасові обмеження щодо виплати дивідендів акціонерам, крім виплати дивідендів за привілейованими акціями. Відповідно до чинного Податкового Кодексу, у випадку виплати дивідендів, Банк повинен зробити авансовий платіж з податку на прибуток з суми перевищення дивідендів до сплати над сумою оподаткованого прибутку за попередній рік. Протягом 2022 та 2021 років Банк не сплачував авансовий платіж з податку на прибуток по виплаті дивідендів.

Нижче наведено інформацію щодо дивідендів на акцію, оголошених у 2022 та 2021 роках за наступні роки:

	2021 р., грн.	2020 р., грн.
Прості акції	-	0,033
Привілейовані акції	0,014	0,014

Емісійний дохід

Емісійний дохід включає суму коштів, отриманих Банком як перевищення суми коштів, отриманих від продажу простих акцій над їх номіналом.

Інші резерви

Рух за статтями інших резервів був таким:

	Інші резерви		Всього
	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
На 1 січня 2021 р.	825 178	195 940	1 021 118
Інший сукупний дохід			
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	(146 287)	(146 287)
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	(34 317)	(34 317)
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	32 509	32 509
Всього інший сукупний дохід	-	(148 095)	(148 095)
Інші зміни			
Амортизація резерву переоцінки	(22 942)	-	(22 942)
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(15 033)	-	(15 033)
Всього інші зміни	(37 975)	-	(37 975)
На 31 грудня 2021 р.	787 203	47 845	835 048
На 1 січня 2022 р.	787 203	47 845	835 048
Інший сукупний дохід			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів	(59 417)	-	(59 417)
Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці основних засобів, активів за наданим правом використання та нематеріальних активів, у складі іншого сукупного доходу	10 711	-	10 711
Фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	39 484	39 484
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	-	190	190

	Інші резерви		Всього
	Дооцінка	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Суми, вилучені з власного капіталу і скориговані за справедливою вартістю фінансових активів в результаті перекласифікації і виключення з категорії оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	(98 021)	(98 021)
	-	10 502	10 502
Всього інший сукупний дохід	(48 706)	(47 845)	(96 551)
Інші зміни			
Амортизація резерву переоцінки	(22 121)	-	(22 121)
Перенесення резерву переоцінки при вибутті будівель	(3 041)	-	(3 041)
Перенесення податкового ефекту від переоцінки та зменшення корисності будівель	(3 171)	-	(3 171)
Всього інші зміни	(28 333)	-	(28 333)
На 31 грудня 2022 р.	710 164	-	710 164

Характер та мета інших резервів

Резерв з переоцінки основних засобів

Резерв з переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується попереднього збільшення вартості того ж самого активу, попередньо відображеного у складі капіталу.

Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резервні та інші фонди банку

Порядок формування та використання резервних та інших фондів банку затверджується Загальними зборами акціонерів.

За рахунок прибутку, сформованого відповідно до чинного законодавства України та отриманого Банком за фінансовий рік, після сплати податків, обов'язково формується резервний фонд у сумі не менше 5% від чистого прибутку Банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу Банку. Резервний фонд також може формуватися за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років.

У 2022 році було збільшено резервний фонд Банку на 4 872 639 тис. грн., згідно з рішенням Зборів акціонерів (2021 р.: 2 037 410 тис. грн.). Також за рішенням Зборів акціонерів в 2022 році направлено з резервного фонду Банку на покриття збитків минулих років 4 066 435 тис. грн.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Прибуток на акцію, що належить власникам Банку

Банк склав консолідовану і окрему фінансову звітність станом на 31 грудня 2022 та 2021 років згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Базовий прибуток на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності Банку.

	2022 р.	2021 р.
Прибуток, що відноситься до простих акцій	1 597 531	4 872 969
Прибуток, що відноситься до привілейованих акцій	700	700
Середньозважена кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	61 495 163	61 495 163
Базовий прибуток (збиток) на одну просту акцію (грн.), що належить власникам Банку	0,0260	0,0792

21. Договірні, умовні фінансові зобов'язання та орендні договори**Оподаткування**

Українське законодавство щодо оподаткування та здійснення інших операцій продовжує розвиватися. Законодавчі та нормативні акти не завжди чітко сформульовані, а їх інтерпретація залежить від точки зору місцевих, обласних і центральних органів державної влади та інших урядових органів. Нерідко точки зору різних органів на певне питання не співпадають. З огляду на актуальні економічні та політичні проблеми, уряд розглядає питання щодо впровадження певних реформ у податковій системі України. Керівництво вважає, що Банк дотримується всіх нормативних положень, і всі передбачені законодавством податки були сплачені або нараховані. У випадках, коли ризик відпливу ресурсів є ймовірним, Банк може нараховувати податкові зобов'язання на основі оцінок керівництва.

15 березня 2022 року Верховна Рада ухвалила Проєкт Закону № 7137-д «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період воєнного стану». Зміни набрали чинності з моменту їх оголошення та, як очікується, залишаться в силі, поки в Україні діє воєнний стан.

Серед інших змін, новий Закон запровадив:

- Платники податків звільняються від відповідальності у випадку не дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності та податкової звітності (крім декларування єдиного податку під 2%), реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних за відсутності можливості їх подати. Платники податків зобов'язані подати відповідну звітність протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.
- На період до припинення або скасування воєнного стану на території України, всі податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються. Однак винятки стосуються настільних (тобто віртуальних) аудитів для підтвердження відшкодування ПДВ та перевірок, спрямованих на перевірку порядку роботи з готівкою та дотримання законодавства про працю, які триватимуть під час воєнного стану.
- Власники земельних ділянок звільняються від сплати земельного податку та орендної плати в районах, де ведуться активні бойові дії, на тимчасово окупованих територіях або територіях засмічених вибухонебезпечними предметами на період з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано воєнний стан.
- Скасовано сплату екологічного податку для об'єктів розташованих на тимчасово окупованих територіях або районах, де ведуться активні бойові дії, на 2022 рік.

Проте, 12 травня 2022 року Верховною Радою України було прийнято Проєкт закону №7360 «Про внесення змін до ПКУ та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану», що містить суттєві зміни щодо адміністрування податків та зборів під час воєнного стану. 25 травня 2022 року даний закон було підписано Президентом України та він вступив в силу. Відповідно до закону відновлюється обов'язок сплати податків, реєстрації ПН і подання звітності для платників, які мають можливість своєчасно виконувати цей обов'язок, відновлено можливість податкової проводити документальні позапланові перевірки та застосовувати штрафи за результатами таких перевірок. Мораторій на штрафи, встановлений з метою запобігання COVID-19, припиняє свою дію.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Діяльність Банку та його фінансовий стан і надалі будуть зазнавати впливу розвитку політичної ситуації в Україні, включаючи застосування існуючих та майбутніх законодавчих та податкових нормативних актів. Керівництво Банку вважає, що зобов'язання, які можуть виникнути у результаті таких непередбачуваних обставин, пов'язаних з його операційною діяльністю, не будуть мати на Банк більшого впливу, ніж на інші подібні підприємства в Україні.

Станом на 31 грудня 2022 року керівництво Банку вважає, що інтерпретація Банком норм податкового законодавства, вказаного вище, є належною.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банку.

Договірні та умовні зобов'язання

У ході звичайної господарської діяльності Банк надає фінансові гарантії (кредитні гарантії, акредитиви та авалі), а також гарантії виконання договорів. Згідно договорів фінансової гарантії Банк зобов'язаний виконувати платежі на користь бенефіціара у разі невиконання третьою стороною її платіжних зобов'язань згідно початкових або модифікованих умов договору боргового інструменту або при закінченні терміну дії договору у випадку акредитивів. Згідно договорів гарантії виконання Банк зобов'язаний виконувати платежі на користь бенефіціара у разі невиконання третьою стороною інших її договірних зобов'язань. У випадку сплати Банком грошових коштів проти отриманих вимог, Банк негайно вимагає відшкодування від клієнта. При спостереженні за рівнем кредитного ризику Банк аналізує усі наведені вище інструменти та може вимагати заставу для його зменшення.

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року включають наступне:

	2022 р.				Придбані (створені) знецінені кредити	Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3			
Зобов'язання за кредитами	6 740 534	15 292 025	88 690		55 668	22 176 917
Договори фінансової гарантії	3 204 639	2 840 128	29 834		-	6 074 601
	9 945 173	18 132 153	118 524		55 668	28 251 518
Мінус – Резерви	(186 376)	(297 322)	(45 661)		(25 227)	(554 586)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання (до вирахування забезпечення)	9 758 797	17 834 831	72 863		30 441	27 696 932
Мінус – Кошти, утримувані як забезпечення акредитивів, авалів та гарантій	(125 185)	(156 810)	-		-	(281 995)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	9 633 612	17 678 021	72 863		30 441	27 414 937

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року включають наступне:

	2021 р.				Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	
Зобов'язання за кредитами	25 193 033	2 846 902	4 952	6 081	28 050 968
Договори фінансової гарантії	5 042 940	236 504	-	-	5 279 444
	30 235 973	3 083 406	4 952	6 081	33 330 412
Мінус – Резерви	(62 986)	(89 760)	-	(5 638)	(158 384)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання (до вирахування забезпечення)	30 172 987	2 993 646	4 952	443	33 172 028
Мінус – Кошти, утримувані як забезпечення акредитивів, авалів та гарантій	(188 424)	(7 520)	-	-	(195 944)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	29 984 563	2 986 126	4 952	443	32 976 084

Договірні та умовні фінансові зобов'язання Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року приведено у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному звітному періоді. Акредитиви та Авальовані векселі включено до статті Договори фінансової гарантії.

При складанні окремої фінансової звітності станом на та за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, Банком не було включено договори гарантії виконання до розкриття інформації щодо договірних та умовних фінансових зобов'язань.

Аналіз за строками погашення договірних та умовних фінансових зобов'язань наведено у Примітці 30.

Орендні договори

Банк-Орендар

У Банку наявні орендні договори, які включають опціони на продовження або дострокове припинення дії. Опціони встановлюються за рішенням керівництва з метою забезпечення гнучкості в управлінні портфелем отриманого в оренду майна та задоволення бізнес-потреб Банку. Керівництвом застосовуються суттєві судження для визначення вірогідності виконання опціонів на продовження або дострокове припинення дії договорів оренди (Примітка 5).

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, вибуття грошових коштів за договорами оренди становило 192 094 тис. грн. (2021 р.: 168 687 тис. грн.).

Банк-Орендодавець

Майбутні недисконтовані орендні платежі, які повинні бути отримані за нескасовними договорами операційної оренди:

	2022 р.	2021 р.
До 1 року	21 468	22 528
Від 1 до 2 років	11 831	16 746
Від 2 до 3 років	6 096	9 632
Від 3 до 4 років	1 677	5 032
Від 4 до 5 років	-	1 677
Майбутні недисконтовані орендні платежі (Банк-Орендодавець)	41 072	55 615

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, Банк отримав дохід від суборенди активів з права користування у сумі 2 849 тис. грн. (2021 р.: 4 134 тис. грн.).

22. Чистий процентний дохід

Чистий процентний дохід включає:

	2022 р.	2021 р.
Кредити та аванси клієнтам	9 383 463	7 482 915
Кредити та аванси банкам	3 951 012	1 012 268
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	1 312 021	315 842
Інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	391 014	278 448
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	213 607	895 181
Інше	-	750
Процентні доходи	15 251 117	9 985 404
Кошти клієнтів	(2 376 037)	(1 660 241)
Орендні зобов'язання	(37 849)	(45 141)
Кошти банків	(27 530)	(82 442)
Інше	(3 096)	(2 572)
Процентні витрати	(2 444 512)	(1 790 396)
Чистий процентний дохід	12 806 605	8 195 008

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, процентні витрати за коштами банків включали суму 9 518 тис. грн. процентних витрат на фінансові активи з від'ємною ефективною ставкою відсотка (2021 р.: 7 921 тис. грн.).

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, весь процентний дохід (розрахований з використанням методу ефективної ставки відсотка) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, склав 14 646 496 тис. грн. (2021 р.: 8 811 775 тис. грн.).

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, весь процентний дохід (розрахований з використанням методу ефективної ставки відсотка) для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, склав 213 607 тис. грн. (2021 р.: 895 181 тис. грн.).

23. Чистий комісійний дохід (витрати)

Чистий комісійний дохід (витрати) включають:

	2022 р.	2021 р.
Розрахунково-касове обслуговування клієнтів	3 887 991	5 582 826
Операції з конвертації валют	477 457	478 298
Розрахунково-касове обслуговування банків	369 917	106 564
Агентські послуги третім сторонам	186 303	266 191
Операції з гарантіями, акредитивами та авалювання векселів	106 427	150 957
Інше	80 807	107 128
Комісійні доходи	5 108 902	6 691 964
Розрахунково-касове обслуговування	(2 645 122)	(3 669 346)
Обслуговування кредитів	(144 433)	(146 590)
Операції з гарантіями, акредитивами та авалювання векселів	(27 771)	(24 271)
Інше	(136 997)	(180 271)
Комісійні витрати	(2 954 323)	(4 020 478)
Чистий комісійний дохід (витрати)	2 154 579	2 671 486

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

24. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9

Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9 за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, включає:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	(17)	(28)	(113 703)	-	(113 748)
Кредити та аванси банкам	(92)	-	-	-	(92)
Кредити та аванси клієнтам	(644 198)	(1 878 056)	(5 283 205)	(132 747)	(7 938 206)
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	25 344	(179 219)	-	-	(153 875)
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	18 077	(808 190)	-	-	(790 113)
Інші фінансові активи	-	(4 620)	-	-	(4 620)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	(120 337)	(198 942)	(117 679)	(19 589)	(456 547)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(721 223)	(3 069 055)	(5 514 587)	(152 336)	(9 457 201)

Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9 за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, включає:

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	Всього
Грошові кошти та їх еквіваленти	(14)	-	-	-	(14)
Кредити та аванси банкам	28	-	-	-	28
Кредити та аванси клієнтам	23 138	(94 854)	83 777	71 535	83 596
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	28 200	-	-	-	28 200
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю	285	-	-	-	285
Інші фінансові активи	-	2 558	(7 502)	-	(4 944)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання	6 397	(34 352)	6 003	(5 638)	(27 590)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	58 034	(126 648)	82 278	65 897	79 561

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

25. Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз прибутків або збитків, визнаних у Окремому звіті про прибутки та збитки, що виникають від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

Причини припинення визнання	2022 р.			
	Балансова вартість на момент припинення визнання	Кошти отримані	Прибутки від припинення визнання	Збитки від припинення визнання
Продаж:				
Збільшення кредитного ризику	144 810	44 796	9 717	(109 731)
Модифікації, що призвели до припинення визнання	1 612 567	1 603 659	5 994	(14 902)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	1 757 377	1 648 455	15 711	(124 633)

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз прибутків або збитків, визнаних у Окремому звіті про прибутки та збитки, що виникають від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

Причини припинення визнання	2021 р.			
	Балансова вартість на момент припинення визнання	Кошти отримані	Прибутки від припинення визнання	Збитки від припинення визнання
Продаж:				
Збільшення кредитного ризику	145 197	57 654	6 330	(93 873)
Нечасті продажі	1 001 398	1 001 395	-	(3)
	1 146 595	1 059 049	6 330	(93 876)
Модифікації, що призвели до припинення визнання	2 622 881	2 614 901	11 724	(19 704)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	3 769 476	3 673 950	18 054	(113 580)

26. Інші доходи

Інші доходи включають:

	2022 р.	2021 р.
Дохід від оперативного лізингу	18 728	22 534
Відшкодування орендарями витрат на утримання приміщень	15 240	19 748
Пені та штрафи отримані	825	3 209
Дохід у вигляді дивідендів за інвестиціями в дочірні та асоційовані компанії і спільні підприємства	-	30 289
Інше	20 157	18 565
Інші доходи	54 950	94 345

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

27. Інші прибутки (збитки)

Інші прибутки (збитки) включають:

	2022 р.	2021 р.
Чисті прибутки (збитки) від модифікації фінансових активів	322 575	(99 751)
Прибутки від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	501	16 899
Збитки від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	(7 776)	(33 714)
Прибутки від вибуття інвестиційної нерухомості	434	217
Збитки від вибуття інвестиційної нерухомості	(1 428)	(120)
Відновлення вартості майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	175	-
Переоцінка будівель	(7 498)	-
Відвернення (нарахування) резервів	(10 607)	(650)
Прибутки від вибуття непоточних активів, класифікованих як утримувані для продажу	-	4 469
Збитки від вибуття непоточних активів, класифікованих як утримувані для продажу	-	(38)
Інші прибутки (збитки)	296 376	(112 688)

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз модифікацій, що не призвели до припинення визнання за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	2022 р.				Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	
Амортизована вартість до модифікації	22 390 777	25 546 960	1 485 422	342 367	49 765 526
Чисті прибутки (збитки) від модифікації	156 790	248 647	(50 325)	(32 537)	322 575
Валова балансова вартість модифікованого активу, коли Стадія 2 або 3 змінилась на Стадію 1 протягом звітного року	-	1 336 225	-	-	1 336 225

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз модифікацій, що не призвели до припинення визнання за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	2021 р.				Всього
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані (створені) знецінені кредити	
Амортизована вартість до модифікації	28 770 239	3 963 139	133 853	150 521	33 017 752
Чисті прибутки (збитки) від модифікації	(78 124)	1 135	(15 014)	(7 748)	(99 751)
Валова балансова вартість модифікованого активу, коли Стадія 2 або 3 змінилась на Стадію 1 протягом звітного року	-	435 681	41	-	435 722

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, чисті прибутки (збитки) від модифікації фінансових активів включають суму збитків в розмірі 3 586 тис. грн., пов'язаних з наданням платіжних послаблень для певних категорій клієнтів переважно роздрібного бізнесу у зв'язку з розповсюдження пандемії коронавірусу (COVID-19).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

28. Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на виплати працівникам, інші адміністративні та операційні витрати включають:

	2022 р.	2021 р.
Заробітна плата, премії та інші заохочувальні виплати	3 043 861	2 512 804
Нарахування на фонд заробітної плати	504 857	456 793
Витрати на виплати працівникам	3 548 718	2 969 597
Ремонт та обслуговування необоротних активів	817 753	582 738
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	340 099	260 487
Благодійна діяльність	217 252	9 207
Юридичні та консультаційні послуги	132 589	136 190
Витрати на інкасацію готівкових коштів	128 285	132 974
Послуги зв'язку	119 691	113 285
Охорона	73 964	78 154
Оренда та утримання приміщень	73 820	39 804
Витрати на утримання офісу	72 015	88 940
Операційні податки	50 570	51 853
Маркетинг та реклама	49 728	122 449
Ліцензії та роялті	30 244	52 708
Витрати на комп'ютерну обробку інформації	29 515	34 544
Витрати на страхування	24 936	36 526
Навчання персоналу	22 173	38 240
Витрати на відрядження та відповідні витрати	21 439	15 570
Витрати на транспорт	13 513	10 277
Списання готівкових коштів, наявність яких є непідтвердженою	4 283	1 774
Пені та штрафи сплачені	712	181
Інше	39 625	72 188
Інші адміністративні та операційні витрати	2 262 206	1 878 089

Інші адміністративні та операційні витрати включають наступні суми витрат, пов'язаних з договорами оренди (Банк-Орендар):

	2022 р.	2021 р.
Витрати, пов'язані з короткостроковою орендою	38 501	338
Витрати, пов'язані з орендою малоцінних активів	28 256	30 696
Витрати, пов'язані зі змінними орендними платежами	1 944	1 013
Витрати, пов'язані з договорами оренди	68 701	32 047

29. Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток включає:

	2022 р.	2021 р.
Інвестиції в боргові цінні папери	127 141	(13 732)
Інвестиції в дольові цінні папери	8	1 564
Похідні фінансові інструменти	(6 545)	188 768
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	120 604	176 600

30. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Банк наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей у сфері управління ризиками та капіталом несе Наглядова Рада. При цьому Банк має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління Райффайзен Банк відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей у сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками RBI AG в Банку. Регулярні звіти та постійний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за затвердження індивідуальних лімітів у межах, встановлених Наглядовою Радою Банку. Усі дозволи на надання кредитів Банком видаються Кредитним комітетом.

Комітет з управління активами та пасивами

Комітет з управління активами та пасивами (далі – «КУАП») здійснює управління активами та пасивами Банку у відповідності до нормативно-правової бази України та стандартів RBI AG, забезпечує баланс між ризиками та прибутками. Він також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Комітет з управління операційними ризиками та контролями

З метою ефективного управління операційним ризиком в Банку створено Комітет з управління операційними ризиками та контролями, діяльність якого сфокусована на моніторингу рівня операційного ризику та контролі за дотриманням принципів управління операційним ризиком у відповідності до вимог Національного банку України та Групи RBI.

Підрозділи управління ризиками

Банк створив підрозділи управління ризиками, що працюють незалежно від інших напрямків діяльності та несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками для забезпечення незалежного процесу контролю.

Казначейство Банку

Казначейство відповідає за управління активами та зобов'язаннями Банку, а також за загальну фінансову структуру. Казначейство також у першу чергу відповідає за ризики фінансування та ліквідності Банку.

Служба внутрішнього аудиту

Процеси управління ризиками у Банку підлягають періодичному аудиту Службою внутрішнього аудиту, яка перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Банком цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Банк здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які він наражається, керуючись як рекомендаціями НБУ, так і досвідом RBI AG. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники НБУ та ліміти, прийняті у RBI AG. Інформація про ризики, отримані за різними напрямками діяльності Банку, передається відповідальним бізнес-підрозділам, зокрема – Казначейству, а також групі координації діяльності казначейства у Центральному офісі RBI AG у м. Відень. Переважна частина звітів відносно ризиків формується на щоденній основі, більшість з них також розглядаються на засіданнях КУАП.

Зниження ризику

Банк активно використовує заставу від клієнтів для зниження кредитного ризику. Використання застави в якості забезпечення кредиту дає Банку можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Застава є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Банку надати кредит не приймається лише на основі наявності достатньої застави або гарантії. Кожне рішення надати кредит супроводжується всебічним кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Банку.

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий ефект від забезпечення

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх балансова вартість відображає собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому у результаті змін у вартості. Балансова вартість інших фінансових активів у Звіті про фінансовий стан відображає максимальний рівень кредитного ризику Банку за даними активами.

У 2022 році Банком було включено зважену вартість отриманих фінансових гарантій у розкриття інформації щодо забезпечення наведені нижче. Відповідна інформація за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року була приведена у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному році.

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, наведено нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику	
	2022 р.	Забезпечення 2022 р.
Кредити та аванси банкам:		
Національний банк України	30 158 059	-
Іноземні банки	8 785 078	-
Міжнародні фінансові організації	135 643	-
	39 078 780	-
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	50 025 342	12 726 342
Фізичні особи	4 421 023	238 471
Малі підприємства	4 986 630	975 176
Мікро-підприємства	2 252 914	256 814
	61 685 909	14 196 803
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	22 176 917	7 935
Договори фінансової гарантії	6 074 601	441 981
	28 251 518	449 916
Всього	129 016 207	14 646 719

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, наведено нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2021 р.	Забезпечення 2021 р.
Кредити та аванси банкам:		
Національний банк України	8 790 724	-
Іноземні банки	2 073 266	-
Міжнародні фінансові організації	202 999	-
	11 066 989	-
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	51 918 811	14 443 948
Фізичні особи	7 230 249	451 886
Малі підприємства	5 346 349	1 204 965
Мікро-підприємства	4 105 203	365 622
	68 600 612	16 466 421
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	28 050 968	4 872
Договори фінансової гарантії	5 279 444	380 367
	33 330 412	385 239
Всього	112 998 013	16 851 660

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (включаючи придбані або створені кредитно-знецінені активи) за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, представлені нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2022 р.	Забезпечення 2022 р.
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	3 331 762	594 901
Фізичні особи	550 717	132 448
Малі підприємства	263 820	61 122
Мікро-підприємства	252 770	20 430
	4 399 069	808 901
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	144 358	526
Договори фінансової гарантії	29 834	-
	174 192	526
Всього	4 573 261	809 427

Показник максимального кредитного ризику та фінансовий вплив забезпечення фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (включаючи придбані або створені кредитно-знецінені активи) за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені нижче:

	Максимальний рівень кредитного ризику 2021 р.	Забезпечення 2021 р.
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	123 717	75 991
Фізичні особи	498 988	261 492
Малі підприємства	8 573	6 610
Мікро-підприємства	76 365	19 291
	707 643	363 384
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:		
Зобов'язання за кредитами	11 033	-
Всього	718 676	363 384

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість фінансових активів, за якими Банк не визнав резерв під очікувані кредитні збитки через наявність забезпечення за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022 р.	2021 р.
Кредити та аванси клієнтам:		
Великі підприємства	78 119	78 737
Фізичні особи	160	111
Малі підприємства	6 726	19 871
Мікро-підприємства	-	33
Всього	85 005	98 752

Розкрита у таблицях вище інформація базується на зваженій вартості застави/іншого забезпечення, яка дорівнює справедливій вартості, продисконтованій відповідно до внутрішніх політик Банку. Вона відображає суму, яку Банк очікує отримати у разі примусового стягнення забезпечення. У 2022 році відповідні дисконти було відкориговано з метою відображення поточного стану отриманої застави та ризиків з ним пов'язаних, враховуючи поточний воєнний стан, карти активних бойових дій та відсутність форс-мажорних обставин. В зонах під високим ризиком бойових дій або окупації, до застави у формі нерухомості було застосовано такі додаткові дисконти:

- 100% - Харківська, Миколаївська області (місто Миколаїв та райони в радіусі 50 км від міста), Херсонська область, Запорізька область (південні райони окрім міста Запоріжжя), Донецька та Луганська області;
- +20% - Запорізька область та зони на північ від неї;
- +30% - Миколаївська область (зони в 50 км від міста Миколаїв);
- +15% - Одеська область (місто Одеса та узбережжя до 10 км вглибину).

У разі отримання актуального звіту з виїздом на місця щодо відсутності руйнувань у Миколаївській, Харківській областях, - додатково застосовувались дисконти на рівні +30%.

100% дисконт було застосовано до застави, отриманої у формі рухомого майна, що знаходиться в Херсонській, Харківській, Миколаївській, Запорізькій, Донецькій та Луганській областях. У разі отримання актуального звіту з виїздом на місця з інформацією щодо відсутності пошкоджень рухомого майна внаслідок військової агресії, Банк повертається до застосування стандартних дисконтів.

Під час розрахунку зваженої вартості забезпечення Банк враховує вартість забезпечення по кожному кредитному договору за найменшою із:

- балансової вартості Кредити та аванси банкам/ Кредити та аванси клієнтам та вартості забезпечення;
- номінальної вартості Договірних та умовних фінансових зобов'язань та вартості забезпечення;

щоб уникнути надлишкового забезпечення. Для різних видів забезпечення застосовуються різні ставки дисконту відповідно до політики Банку.

Розмір та види забезпечення, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів забезпечення та параметрів оцінки.

Основні види отриманого забезпечення включають:

- при комерційному кредитуванні: об'єкти нерухомого майна, запаси та дебіторська заборгованість, машини, обладнання, транспортні засоби, гарантії;
- при кредитуванні фізичних осіб: забезпечення житла, комерційна нерухомість, машини, обладнання, транспортні засоби.

Банк зі встановленою періодичністю здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, переоцінку її вартості, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами.

Банк вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту підрозділ управління ризиками несе відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці з клієнтом. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Банку та знизити можливі збитки.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик понесення Банком збитку у результаті невиконання договірних зобов'язань позичальниками, клієнтами або контрагентами. Банк здійснює управління та контроль кредитного ризику шляхом встановлення лімітів на суму ризику, який він готовий взяти на себе, стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом моніторингу рівня заборгованості до встановлених лімітів.

Банк запровадив процес перевірки якості кредитів для забезпечення завчасного виявлення можливих змін кредитоспроможності контрагентів, включаючи регулярний перегляд забезпечення. Ліміти стосовно контрагентів встановлюються шляхом застосування системи класифікації кредитного ризику, яка встановлює рейтинг ризику для кожного контрагента. Рейтинги ризику підлягають регулярному перегляду. Процес перевірки якості кредитів дозволяє Банку оцінювати потенційний збиток у результаті ризиків, на які він наражається, та вживати відповідні заходи для їх усунення.

Для аналізу кредитної якості клієнтів, Банк сегментує кредитний портфель на наступні категорії клієнтів:

- великі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком великим корпоративним клієнтам;
- малі підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу;
- фізичні особи – категорія включає кредити, надані Банком фізичним особам;
- мікро-підприємства – категорія включає кредити, надані Банком підприємствам малого та середнього бізнесу, які не відносяться до категорій великих та малих підприємств за критеріями об'єму реалізації та сумами наданих кредитних коштів, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Сегментація клієнтів Банку між категоріями «великі підприємства» та «малі підприємства» базується на обсягах реалізації підприємства та сумі наданого кредиту, які визначаються внутрішніми політиками Банку.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався нормативів кредитного ризику, встановлених Національним банком України.

Ризики за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням

Банк надає своїм клієнтам гарантії, за якими Банк має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Суми таких платежів стягуються з клієнтів на умовах гарантії. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

Кредитна якість за категоріями фінансових активів

Управління кредитною якістю фінансових активів в Банку базується на внутрішніх кредитних рейтингах. Політикою Банку передбачено точне та послідовне дотримання рейтингів оцінки ризику в межах кредитного портфеля. Це сприяє зосередженню на управлінні релевантними ризиками та забезпечує порівнюваність показників кредитного ризику для всіх бізнес-ліній та продуктів. Всі внутрішні кредитні рейтинги присвоюються та розподіляються за класами у відповідності до рейтингової політики Банку. Присвоєні кредитні рейтинги регулярно переглядаються.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Внутрішні рейтинги Банку, які присвоюються відповідному рейтингу кредитного ризику, станом на 31 грудня 2022 та 2021 років наступні:

Внутрішні рейтинги (Фінансові установи, Великі та Малі підприємства)				Рівень PD (Мікро-підприємства та Фізичні особи)	
Загальний підхід	Кредити проектного фінансу- вання	Рейтинг S&P (Великі та Малі підприємства)	Опис кредитного рейтингу	Нижній рівень, %	Верхній рівень, %
1A				0,0000%	0,0220%
1B				0,0220%	0,0260%
1C		AAA, AA+, AA, AA-	Відмінний	0,0260%	0,0300%
2A				0,0300%	0,0408%
2B				0,0408%	0,0553%
2C				0,0553%	0,0751%
3A				0,0751%	0,1019%
3B				0,1019%	0,1383%
3C	6,11	A+, A, A-, BBB+, BBB	Високий	0,1383%	0,1878%
4A				0,1878%	0,2548%
4B				0,2548%	0,3459%
4C				0,3459%	0,4694%
5A				0,4694%	0,6371%
5B	6,1,			0,6371%	0,8646%
5C	6,12 – 6,21	BBB-, BB+, BB	Добрий	0,8646%	1,1735%
6A				1,1735%	1,5927%
6B				1,5927%	2,1616%
6C				2,1616%	2,9338%
7A				2,9338%	3,9817%
7B	6,2-6,3,			3,9817%	5,4040%
7C	6,22 – 6,32	BB-, B+, B	Задовільний	5,4040%	7,3344%
8A				7,3344%	9,9543%
8B				9,9543%	13,5101%
8C				13,5101%	18,3360%
9A				18,3360%	24,8857%
9B	6,4,	B-, CCC+, CCC,		24,8857%	33,7751%
9C	6,33 – 6,41	CCC-, CC, C	Незадовільний	33,7751%	100%
10	6,5	D	Знецінені	100%	100%

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	-	11 590 124	-	-	11 590 124
Іноземні банки	5 046 121	7 163 986	-	-	3 660	-	-	12 213 767
	5 046 121	7 163 986	-	-	11 593 784	-	-	23 803 891
Стадія 2								
Вітчизняні банки	-	-	-	-	116 817	-	-	116 817
Всього	5 046 121	7 163 986	-	-	11 710 601	-	-	23 920 708

Валова балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	3 429 232	-	-	-	3 429 232
Іноземні банки	2 580 600	8 965 383	37 221	43 857	-	-	-	11 627 061
Вітчизняні банки	-	-	-	105 178	-	-	-	105 178
Всього	2 580 600	8 965 383	37 221	3 578 267	-	-	-	15 161 471

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	-	30 157 959	-	-	30 157 959
Іноземні банки	1 938 602	6 846 572	-	-	-	-	-	8 785 174
Міжнародні фінансові організації	135 651	-	-	-	-	-	-	135 651
	2 074 253	6 846 572	-	-	30 157 959	-	-	39 078 784
Стадія 2								
Національний банк України	-	-	-	-	100	-	-	100
Всього	2 074 253	6 846 572	-	-	30 158 059	-	-	39 078 884

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Національний банк України	-	-	-	8 790 724	-	-	-	8 790 724
Іноземні банки	-	2 073 269	-	-	-	-	-	2 073 269
Міжнародні фінансові організації	203 003	-	-	-	-	-	-	203 003
Всього	203 003	2 073 269	-	8 790 724	-	-	-	11 066 996

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Великі підприємства	574 127	-	2 356 028	20 424 041	662 108	3	-	24 016 307
Малі підприємства	-	17 588	1 389 134	1 782 301	46 555	30	-	3 235 608
	574 127	17 588	3 745 162	22 206 342	708 663	33	-	27 251 915
Стадія 2								
Великі підприємства	-	280 488	4 402 232	13 671 575	6 427 041	-	-	24 781 336
Фізичні особи	-	-	97 185	963 431	3 454 769	252 684	-	4 768 069
Малі підприємства	-	-	135 966	1 087 966	489 655	-	-	1 713 587
Мікро-підприємства	-	-	5	371 468	1 842 250	14 457	-	2 228 180
	-	280 488	4 635 388	16 094 440	12 213 715	267 141	-	33 491 172
Стадія 3								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	6 785 044	6 785 044
Фізичні особи	-	-	-	-	-	-	1 499 069	1 499 069
Малі підприємства	-	-	-	-	-	-	803 458	803 458
Мікро-підприємства	-	-	-	-	-	-	770 046	770 046
	-	-	-	-	-	-	9 857 617	9 857 617
Придбані (створені) знецінені кредити								
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	198 370	198 370
Фізичні особи	-	-	-	-	-	240 131	217 276	457 407
Малі підприємства	-	-	-	-	169	-	10 385	10 554
Мікро-підприємства	-	-	-	314	11 050	4	15 972	27 340
	-	-	-	314	11 219	240 135	442 003	693 671
Всього	574 127	298 076	8 380 550	38 301 096	12 933 597	507 309	10 299 620	71 294 375

У таблиці вище, Кредити та аванси фізичним особам без рейтингу представлені непростроченою заборгованістю в сумі 438 294 тис. грн. та заборгованістю в сумі 54 521 тис. грн. з простроченням договірних термінів оплати до 90 днів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтам за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі					Не-задовільний	Без рейтингу	Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний				
Стадія 1									
Великі підприємства	-	1 602 083	7 102 337	37 276 210	413 578	8	-	-	46 394 216
Фізичні особи	-	-	1 142 101	2 725 744	771 136	-	-	-	4 638 981
Малі підприємства	-	8 658	1 718 580	3 098 136	235 646	1	-	-	5 061 021
Мікро-підприємства	-	60 269	1 450 590	1 742 844	322 216	-	-	-	3 575 919
	-	1 671 010	11 413 608	44 842 934	1 742 576	9	-	-	59 670 137
Стадія 2									
Великі підприємства	-	-	40 033	4 378 013	1 428 596	-	-	-	5 846 642
Фізичні особи	-	-	207 360	1 048 170	1 161 609	26 922	-	-	2 444 061
Малі підприємства	-	3 504	13 705	213 586	79 095	597	-	-	310 487
Мікро-підприємства	-	511	50 166	230 109	208 005	5 999	-	-	494 790
	-	4 015	311 264	5 869 878	2 877 305	33 518	-	-	9 095 980
Стадія 3									
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	300 435	-	300 435
Фізичні особи	-	-	-	-	-	-	480 874	-	480 874
Малі підприємства	-	-	-	-	-	-	51 536	-	51 536
Мікро-підприємства	-	-	-	-	-	-	136 830	-	136 830
	-	-	-	-	-	-	969 675	-	969 675
Придбані (створені) знецінені кредити									
Великі підприємства	-	-	-	-	-	-	81 255	-	81 255
Фізичні особи	-	-	138 241	177 234	51 359	31	152 833	-	519 698
Малі підприємства	-	-	-	-	200	-	1 113	-	1 313
Мікро-підприємства	-	-	1 387	8 125	8 943	4	9 576	-	28 035
	-	-	139 628	185 359	60 502	35	244 777	-	630 301
Всього	-	1 675 025	11 864 500	50 898 171	4 680 383	33 562	1 214 452	-	70 366 093

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Розмір кредитного ризику за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Зобов'язання за кредитами	-	99 934	1 127 791	4 760 558	752 251	-	-	6 740 534
Договори фінансової гарантії	-	248 968	660 737	2 291 934	3 000	-	-	3 204 639
	-	348 902	1 788 528	7 052 492	755 251	-	-	9 945 173
Стадія 2								
Зобов'язання за кредитами	-	769 205	7 082 215	5 079 728	2 132 419	228 458	-	15 292 025
Договори фінансової гарантії	-	14 710	1 110 000	1 435 071	278 282	2 065	-	2 840 128
	-	783 915	8 192 215	6 514 799	2 410 701	230 523	-	18 132 153
Стадія 3								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	88 690	88 690
Договори фінансової гарантії	-	-	-	-	-	-	29 834	29 834
	-	-	-	-	-	-	118 524	118 524
Придбані (створені) знецінені кредити								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	371	55 297	55 668
Всього	-	1 132 817	9 980 743	13 567 291	3 165 952	230 894	173 821	28 251 518

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Розмір кредитного ризику за договірними та умовними фінансовими зобов'язаннями за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі					Не- задовільний	Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Без рейтингу			
Стадія 1								
Зобов'язання за кредитами	-	966 919	12 723 045	11 102 419	394 626	6 024	-	25 193 033
Договори фінансової гарантії	-	229 283	1 107 921	3 685 546	20 190	-	-	5 042 940
	-	1 196 202	13 830 966	14 787 965	414 816	6 024	-	30 235 973
Стадія 2								
Зобов'язання за кредитами	-	70 540	856 177	1 434 441	338 942	146 802	-	2 846 902
Договори фінансової гарантії	-	-	2 640	211 264	22 600	-	-	236 504
	-	70 540	858 817	1 645 705	361 542	146 802	-	3 083 406
Стадія 3								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	4 952	4 952
Придбані (створені) знецінені кредити								
Зобов'язання за кредитами	-	-	-	-	-	-	6 081	6 081
Всього	-	1 266 742	14 689 783	16 433 670	776 358	152 826	11 033	33 330 412

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
Казначейські облігації США	9 766 973	-	-	-	-	-	-	9 766 973
Стадія 2								
ОВДП	-	-	-	-	10 566 259	-	-	10 566 259
Всього	9 766 973	-	-	-	10 566 259	-	-	20 333 232

Валова балансова вартість інвестицій в цінні папери за амортизованою собівартістю за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 1								
ОВДП	-	-	-	5 183 585	-	-	-	5 183 585
Всього	-	-	-	5 183 585	-	-	-	5 183 585

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інших фінансових активів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Не-задовільний	Без рейтингу		
Стадія 2								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	477 104	968 641	-	-	-	238 871	-	1 684 616
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	1 305	975	-	4 494	967	2	-	7 743
Інші нараховані доходи	8 248	1 424	95	315	3 086	1 645	-	14 813
Транзитні рахунки для операцій з банками	1 097 058	-	-	-	-	-	-	1 097 058
Дебіторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	117 020	-	-	-	-	-	117 020
Інші	38	14 190	-	20	11	-	-	14 259
	1 583 753	1 102 250	95	4 829	4 064	240 518	-	2 935 509
Стадія 3								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	-	-	-	-	-	-	26	26
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	-	-	-	-	4 378	4 378
Інші нараховані доходи	-	-	-	-	-	-	34 506	34 506
Інші	-	-	-	-	-	-	257	257
	-	-	-	-	-	-	39 167	39 167
Всього	1 583 753	1 102 250	95	4 829	4 064	240 518	39 167	2 974 676

У таблиці вище, інші фінансові активи без рейтингу представлені залишками на рахунках без суттєвих сум простроченої заборгованості.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валова балансова вартість інших фінансових активів за рейтингом кредитного ризику за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Працюючі						Не працюючі	Всього
	Відмінний	Високий	Добрий	Задовільний	Незадовільний	Без рейтингу		
Стадія 2								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	131 313	807 108	-	-	-	309 993	-	1 248 414
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	5 193	6	-	1 778	116	-	-	7 093
Інші нараховані доходи	11 293	994	8	718	1 334	403	-	14 750
Інші	-	22 099	-	10	-	-	-	22 109
	147 799	830 207	8	2 506	1 450	310 396	-	1 292 366
Стадія 3								
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	-	-	-	-	-	-	16	16
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	-	-	-	-	5 974	5 974
Інші нараховані доходи	-	-	-	-	-	-	31 522	31 522
Інші	-	-	-	-	-	-	66	66
	-	-	-	-	-	-	37 578	37 578
Всього	147 799	830 207	8	2 506	1 450	310 396	37 578	1 329 944

Прогнозна інформація

Найбільш значні припущення, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків на кінець 2022 року, наведені нижче:

Сценарій	Реальний ВВП, %		
	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Оптимістичний	8,78	7,16	5,41
Базовий	6,25	5,75	4,00
Песимістичний	2,20	3,50	1,75

Сценарій	Відсоткові ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс., %		
	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Оптимістичний	22,72	17,36	14,64
Базовий	24,00	18,08	15,35
Песимістичний	29,10	20,91	18,18

Як для песимістичного, так і для оптимістичного сценаріїв, методологія була скоригована внаслідок високого рівня невизначеності щодо поточної геополітичної ситуації. Наступні ризики та ускладнення внаслідок поточних економічних та політичних змін включено до макроекономічних моделей: високий з історичної перспективи рівень інфляції, наразі обумовлює суттєві зростання облікових ставок, провокуючи вищі фінансові витрати для компаній. Дані зміни враховано в моделях більшої частини портфеля шляхом зміни значень відсоткової ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс, обумовлюючи збільшення ризику настання дефолту. Хоча в поведінковому аналізі високі рівні інфляції можуть асоціюватись з вищою імовірністю настання дефолту, наявними наразі рушіями вищої імовірності настання дефолту насправді є вищі процентні ставки внаслідок більшої інфляції та тенденції до зниження економічного зростання, що часто відбуваються одночасно. Дані фактори прямо враховані в моделях економічного зростання та зміни процентних ставок.

Найбільш значні припущення, використані для оцінки очікуваних кредитних збитків на кінець 2021 року, наведені нижче:

Сценарій	Реальний ВВП, %		
	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Оптимістичний	4,61	4,66	4,56
Базовий	1,80	3,10	3,00
Песимістичний	(1,70)	1,15	1,05

Сценарій	Відсоткові ставки за розміщенням коштів терміном на 3 міс., %		
	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Оптимістичний	6,31	6,09	6,34
Базовий	7,50	6,75	7,00
Песимістичний	12,23	9,38	9,63

Вагу для сценаріїв було переглянуто, але ніякі додаткові сценарії не застосовувались в результаті пандемії COVID-19. Після сильного зростання з початку року захворюваність на COVID-19 знову збільшується. При рівні вакцинації все ще нижче бажаних значень, збільшилися ризики щодо чергового економічного ослаблення протягом зими 2021-2022 рр. Передбачалось що стабільне відновлення протягом перших трьох кварталів 2021 року сповільниться у 2022 році, але економічне зростання все ж залишиться понад середній рівень. За базового сценарію передбачалось, що докризові рівні будуть досягнуті у 2022 році. Після пандемії в якості ризиків для економічного зростання передбачались порушення ланцюгів постачання та інфляція в галузях високої енергетики.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Аналіз чутливості

У таблиці нижче наведено порівняння між загальною сумою резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами на Стадії 1 та Стадії 2 знецінення за кожним зі сценаріїв окремо зваженими на 100%, сумою резервів під очікувані кредитні збитки за результатами моделей (як 25% за оптимістичним сценарієм, 50% за базовим та 25% за песимістичним сценарієм), сумами інших ризик-факторів накладених на результати моделей та загальною сумою резервів, розкритих станом на 31 грудня 2022 року. Оптимістичний та песимістичний сценарії не відображають крайні значення для сценаріїв, – натомість для кожного зі сценаріїв наведено усередненні значення.

	Очікувані кредитні збитки за результатами моделей			Інші ризик-фактори	Коригування результатів моделей	Відображено у звіті
	Оптимістичний	Базовий	Песимістичний			
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:						
ОВДП	870 123	969 225	1 141 650	987 556	-	987 556
Казначейські облігації США	106	157	281	175	-	175
	870 229	969 382	1 141 931	987 731	-	987 731
Кредити та аванси клієнтам:						
Великі підприємства	1 151 570	1 327 329	1 649 290	1 363 880	740 183	2 104 063
Фізичні особи	614 513	650 805	719 243	658 842	233 195	897 763
Малі підприємства	126 700	147 724	186 588	152 184	74 201	226 385
Мікро-підприємства	75 585	81 257	92 517	82 654	137 300	228 036
	1 968 368	2 207 115	2 647 638	2 257 560	1 184 879	3 456 247
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:						
Зобов'язання за кредитами	279 830	314 825	380 199	322 420	131 985	454 873
Договори фінансової гарантії	13 315	15 616	19 929	16 119	12 706	28 825
	293 145	330 441	400 128	338 539	144 691	483 698
Всього Стадія 1 і Стадія 2	3 131 742	3 506 938	4 189 697	3 583 830	1 329 570	4 927 676

У таблиці вище, інші спеціальні ризик-фактори представлені змодельованою оцінкою впливу від триваючого пошкодження енергетичної інфраструктури, як наслідок, - відключення світла, та пролонгації кредитів.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У таблиці нижче наведено порівняння між загальною сумою резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами на Стадії 1 та Стадії 2 знецінення за кожним зі сценаріїв окремо зваженими на 100%, сумою резервів під очікувані кредитні збитки за результатами моделей (як 25% за оптимістичним сценарієм, 50% за базовим та 25% за песимістичним сценарієм), сумами інших ризик-факторів накладених на результати моделей та загальною сумою резервів, розкритих станом на 31 грудня 2021 року. Оптимістичний та песимістичний сценарії не відображають крайні значення для сценаріїв, – натомість для кожного зі сценаріїв наведено усередненні значення.

	<i>Оптимістичний</i>	<i>Базовий</i>	<i>Песимістичний</i>	<i>Очікувані кредитні збитки за результатами моделей</i>	<i>Інші ризик-фактори</i>	<i>Відображено у звіті</i>
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:						
ОВДП	20 356	24 769	31 300	25 299	-	25 299
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:						
ОВДП	14 683	17 868	22 592	18 253	-	18 253
Кредити та аванси клієнтам:						
Великі підприємства	117 684	143 259	183 128	146 833	298 931	445 764
Фізичні особи	328 931	349 605	378 982	351 781	-	351 781
Малі підприємства	15 949	18 810	23 039	19 152	14 580	33 732
Мікро-підприємства	38 620	41 422	46 021	41 871	-	41 871
	501 184	553 096	631 170	559 637	313 511	873 148
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:						
Зобов'язання за кредитами	79 043	90 359	108 322	92 021	55 558	147 579
Договори фінансової гарантії	2 021	2 501	3 261	2 571	2 596	5 167
	81 064	92 860	111 583	94 592	58 154	152 746
Всього Стадія 1 і Стадія 2	617 287	688 593	796 645	697 781	371 665	1 069 446

У таблиці вище інші ризик-фактори включають різке зростання цін на енергоносії та глобальний дефіцит напівпровідників.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2022 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом наступних 12 місяців (Стадія 1).

	<i>Відображено у звіті</i>	<i>Вся працююча заборгованість на Стадії 1</i>	<i>Вплив Стадії знецінення</i>
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	987 556	787 177	(200 379)
Казначейські облігації США	175	175	-
	987 731	787 352	(200 379)
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	2 104 063	2 021 932	(82 131)
Фізичні особи	897 763	672 032	(225 731)
Малі підприємства	226 385	220 480	(5 905)
Мікро-підприємства	228 036	195 340	(32 696)
	3 456 247	3 109 784	(346 463)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	454 873	378 430	(76 443)
Договори фінансової гарантії	28 825	28 697	(128)
	483 698	407 127	(76 571)
Всього Стадія 1 і Стадія 2	4 927 676	4 304 263	(623 413)

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2021 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом наступних 12 місяців (Стадія 1).

	<i>Відображено у звіті</i>	<i>Вся працююча заборгованість на Стадії 1</i>	<i>Вплив Стадії знецінення</i>
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
ОВДП	25 299	25 299	-
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	18 253	18 253	-
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	445 764	131 179	(314 585)
Фізичні особи	351 781	251 117	(100 664)
Малі підприємства	33 732	17 057	(16 675)
Мікро-підприємства	41 871	29 104	(12 767)
	873 148	428 457	(444 691)
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	147 579	72 676	(74 903)
Договори фінансової гарантії	5 167	2 520	(2 647)
	152 746	75 196	(77 550)
Всього Стадія 1 і Стадія 2	1 069 446	547 205	(522 241)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2022 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування фінансового інструменту (Стадія 2).

	<i>Відображено у звіті</i>	<i>Вся працююча заборгованість на Стадії 2</i>	<i>Вплив Стадії знецінення</i>
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	987 556	987 556	-
Казначейські облигації США	175	175	-
	987 731	987 731	-
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	2 104 063	2 130 371	26 308
Фізичні особи	897 763	897 763	-
Малі підприємства	226 385	230 562	4 177
Мікро-підприємства	228 036	228 036	-
	3 456 247	3 486 732	30 485
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	454 873	468 435	13 562
Договори фінансової гарантії	28 825	29 168	343
	483 698	497 603	13 905
Всього Стадія 1 і Стадія 2	4 927 676	4 972 066	44 390

В таблиці нижче наведено вплив від визначення Стадії знецінення на загальну суму резервів під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2021 року, за припущення, що вся сума знецінення оцінювалася б, базуючись на кредитних збитках, очікуваних від подій дефолту протягом всього строку існування фінансового інструменту (Стадія 2).

	<i>Відображено у звіті</i>	<i>Вся працююча заборгованість на Стадії 2</i>	<i>Вплив Стадії знецінення</i>
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
ОВДП	25 299	77 570	52 271
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:			
ОВДП	18 253	49 794	31 541
Кредити та аванси клієнтам:			
Великі підприємства	445 764	554 148	108 384
Фізичні особи	351 781	467 310	115 529
Малі підприємства	33 732	46 254	12 522
Мікро-підприємства	41 871	58 183	16 312
	873 148	1 125 895	252 747
Договірні та умовні фінансові зобов'язання:			
Зобов'язання за кредитами	147 579	267 187	119 608
Договори фінансової гарантії	5 167	5 675	508
	152 746	272 862	120 116
Всього Стадія 1 і Стадія 2	1 069 446	1 526 121	456 675

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Географічна концентрація фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку представлена нижче:

	2022 р.				2021 р.			
	Україна	Країни-члени ОЕСР	Інші країни	Всього	Україна	Країни-члени ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи:								
Грошові кошти та їх еквіваленти	19 824 024	12 210 064	3 657	32 037 745	14 134 720	11 583 193	43 849	25 761 762
Кредити та аванси банкам	30 158 059	8 920 721	-	39 078 780	8 790 724	2 276 265	-	11 066 989
Кредити та аванси клієнтам	61 110 805	574 159	945	61 685 909	68 599 347	176	1 089	68 600 612
Інвестиції в цінні папери	13 150 188	12 261 775	-	25 411 963	14 819 831	-	-	14 819 831
Похідні фінансові активи	321 520	-	-	321 520	101 679	1 273	-	102 952
Інші фінансові активи	253 554	2 678 918	157	2 932 629	329 065	964 597	444	1 294 106
Загальна сума активів	124 818 150	36 645 637	4 759	161 468 546	106 775 366	14 825 504	45 382	121 646 252
Зобов'язання:								
Кошти банків	88 300	2 284 178	12 650	2 385 128	540 301	51 226	11 321	602 848
Кошти клієнтів	142 427 833	872 045	310 786	143 610 664	106 472 559	393 077	479 259	107 344 895
Похідні фінансові зобов'язання	2 875	18 144	-	21 019	19 234	335	1	19 570
Інші фінансові зобов'язання	1 627 934	198 501	385	1 826 820	1 628 921	129 153	1 567	1 759 641
Загальна сума зобов'язань	144 146 942	3 372 868	323 821	147 843 631	108 661 015	573 791	492 148	109 726 954
Чиста балансова позиція	(19 328 792)	33 272 769	(319 062)	13 624 915	(1 885 649)	14 251 713	(446 766)	11 919 298
Чиста позабалансова позиція (Примітка 21)	27 495 225	201 667	40	27 696 932	32 942 971	228 830	227	33 172 028

Ризик ліквідності та управління джерелами фінансування

Ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банку виконати свої зобов'язання при настанні строку їх погашення.

Управління ризиком ліквідності передбачає наступне:

- підтримання резерву ліквідності (ліквідні цінні папери та інші ліквідні активи);
- зниження ризику концентрації зобов'язань;
- розширення ресурсної бази на внутрішньому та зовнішньому ринках;
- встановлення у разі необхідності додаткових обмежень на активні операції Банку;
- аналіз ситуації на ринку;
- аналіз динаміки активів та зобов'язань з метою виявлення відхилення від запланованих показників;
- дотримання лімітів.

Основними джерелами фінансування можуть бути:

- в національній валюті: депозити клієнтів, депозити міжбанківського ринку;
- в іноземній валюті: короткострокові та довгострокові міжбанківські кредити (включаючи позики міжнародних фінансових організацій), а також депозити клієнтів.

Ризик ліквідності вимірюється за трьома основними сценаріями:

- на основі договірних потоків коштів;
- на основі очікуваних потоків коштів, відповідно до очікуваної поведінки окремих продуктів Банку за звичайних ринкових умов (сценарій поточної ситуації);
- на основі кризового сценарію (стрес-тестування).

Основними показниками ступеня ризику ліквідності є:

- співвідношення активів до пасивів у певних часових інтервалах (у випадку сценарію за договірними строками погашення);
- рівень кумулятивних розривів між активами та пасивами в групах часових інтервалів потоків коштів, рівень очікуваного надлишку ліквідності (у випадку сценаріїв поточної ситуації та стрес-тестування);
- значення коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR);
- значення попереджувальних індикаторів кризи ліквідності.

Критичний рівень відповідного показника визначається величиною встановлених Банком лімітів, контроль за дотриманням яких здійснюється на щоденній основі.

Основні принципи сценарного аналізу

Сценарій на основі договірних строків потоків коштів використовується для обов'язкової звітності перед НБУ та аналізу динаміки балансових статей Банку.

Моделювання поведінки продуктів Банку проводиться згідно зі стандартами Групи RBI AG, враховуючи вимоги рекомендацій Базельського Комітету Банківського нагляду та беручи до уваги специфіку локального ринку.

В основу сценаріїв поточної ситуації покладені наступні фактори:

- стійкість активів та зобов'язань (як строкових, так і безстрокових продуктів);
- ліквідність цінних паперів у портфелі Банку;
- відтік коштів за наданими кредитними лініями та виданими гарантіями;
- якість кредитного портфелю;
- поточний прогноз динаміки активів та пасивів Банку.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

В основі сценарію кризової ситуації покладено загальні рекомендації Базельського Комітету Банківського нагляду. Характер кризової ситуації визначається як комбінація репутаційної кризи та загальної ринкової кризи (так званий сценарій «комбінованої» кризи). При цьому враховуються наступні фактори:

- збільшення відтоку коштів депозитів клієнтів;
- дострокове зняття строкових депозитів клієнтів;
- відсутність пролонгації зобов'язань, зменшення їх стійкості;
- зниження надходжень на фоні погіршення якості кредитного портфелю.

Також Банк щоденно моніторить коефіцієнти ліквідності, встановлені НБУ та, за необхідності, здійснює стрес-тестування та аналіз сценаріїв. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався коефіцієнтів ліквідності, встановлених НБУ.

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків від дати Окремого звіту про фінансовий стан до дати погашення згідно з відповідним договором

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2022 та 2021 років на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів:

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2022 р.	До 3 місяців	3 – 12 місяців	1 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти банків	2 385 128	-	-	-	2 385 128
Кошти клієнтів	139 602 517	3 659 964	490 282	25 732	143 778 495
Похідні фінансові зобов'язання	20 137	-	-	-	20 137
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на валовій основі:	20 137	-	-	-	20 137
- суми до отримання за договорами	(308 965)	-	-	-	(308 965)
- суми до сплати за договорами	329 102	-	-	-	329 102
Орендні зобов'язання	40 445	94 772	319 020	112 721	566 958
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	1 498 133	-	-	-	1 498 133
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	143 546 360	3 754 736	809 302	138 453	148 248 851

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2021 р.	До 3 місяців	3 – 12 місяців	1 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти банків	211 269	25 616	478 712	-	715 597
Кошти клієнтів	103 616 325	3 572 283	348 912	1 215	107 538 735
Похідні фінансові зобов'язання	10 679	(408)	-	-	10 271
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на нетто основі	-	(408)	-	-	(408)
в т.ч. похідні інструменти, розрахунки за якими виконуються на валовій основі:	10 679	-	-	-	10 679
- суми до отримання за договорами	(2 569 594)	-	-	-	(2 569 594)
- суми до сплати за договорами	2 580 273	-	-	-	2 580 273
Орендні зобов'язання	35 383	102 658	310 733	75 553	524 327
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	1 324 538	-	-	-	1 324 538
Всього недисконтовані фінансові зобов'язання	105 198 194	3 700 149	1 138 357	76 768	110 113 468

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

До коштів клієнтів включені строкові депозити фізичних осіб. Договори депозитів фізичних осіб можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості. Строкові депозити фізичних осіб включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що вкладники не вимагатимуть виплати депозитів до строку, зазначеному у договорі). Значна частина депозитів фізичних осіб – це короткострокові депозити і тому у таблиці вони показані у колонці «До 3 місяців».

Станом на 31 грудня 2022 року загальна сума депозитів фізичних осіб, без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 3 до 12 місяців становить 2 649 158 тис. грн. (2021 р.: 2 246 278 тис. грн.). Однак Банк розраховує на те, що більшість клієнтів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню можливу дату, коли Банк мав би здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Банком на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів.

У наведеній нижче таблиці відображено строки закінчення дії договорів фінансової гарантії станом на 31 грудня 2022 року :

	До 3 місяців	3 – 12 місяців	1 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Договори фінансової гарантії	1 630 084	4 122 928	321 040	549	6 074 601

У наведеній нижче таблиці відображено строки закінчення дії договорів фінансової гарантії станом на 31 грудня 2021 року:

	До 3 місяців	3 – 12 місяців	1 – 5 років	Всього
Договори фінансової гарантії	849 545	3 781 124	648 775	5 279 444

Банк не очікує на те, що йому доведеться виконати всі договори фінансової гарантії до закінчення строку їх дії. Видані договори фінансової гарантії зобов'язують Банк здійснювати платежі від імені клієнтів у разі конкретної дії, відповідно, може виникнути необхідність у негайних дострокових платежах за цими зобов'язаннями до закінчення договірної строку дії даних зобов'язань. Аналіз договірних та умовних зобов'язань за типами наведено у Примітці 21.

Станом на 31 грудня 2022 року відкличні зобов'язання Банку з кредитування становили 22 176 917 тис. грн. (2021 р.: 28 050 968 тис. грн.).

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це наявний або потенційний ризик для надходжень або капіталу, який виникає внаслідок несприятливих змін ринкових цін.

Міри ринкового ризику визначено централізовано підрозділом ринкових ризиків Групи RBI AG. Основними показниками є:

- чутливість: залежність теперішньої вартості певної позиції від зміни певних ризик-факторів (курсів валют, процентних ставок, тощо);
- VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за поточних ринкових умов з визначеним довірчим рівнем;
- стрес-VaR: оцінка максимальних ймовірних збитків протягом певного періоду за кризових умов з визначеним довірчим рівнем;
- показники, що базуються на прибутку/збитку (попереджувальні індикатори): сума накопиченого прибутку/збитку тих чи інших груп інструментів/операцій.

Контроль за дотриманням лімітів проводиться на щоденній основі. Основними категоріями ринкового ризику є валютний та процентний ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів.

Основними інструментами управління є:

- стратегія управління процентним ризиком банківської книги;
- інструменти хеджування (наприклад, процентні свопи), проте Банк не застосовує хеджування в обліку;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- трансфертне ціноутворення;
- попередній аналіз впливу значних за розміром транзакцій на відповідність встановленим лімітам;
- стрес-тестування процентного ризику банківської книги;
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Банк здійснює щомісячну симуляцію процентного ризику та оцінює вплив на чисті процентні доходи та економічну вартість капіталу.

Чутливість чистого процентного доходу

Наведена нижче таблиця відображає чутливість чистого процентного доходу до можливих змін процентних ставок з урахуванням припущень при незмінному значенні всіх інших змінних Окремого звіту про прибутки та збитки Банку.

Чутливість чистого процентного доходу відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на прибуток до оподаткування Банку за один рік, визначений на основі процентних ставок на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

Валюта	Збільшення у базисних пунктах 2022 р.	Чутливість чистого процентного доходу 2022 р.	Збільшення у базисних пунктах 2021 р.	Чутливість чистого процентного доходу 2021 р.
Гривня	+200bp	587 027	+200bp	365 649
Євро	+200bp	174 546	+200bp	76 704
Долар США	+200bp	375 074	+200bp	378 786

Валюта	Зменшення у базисних пунктах 2022 р.	Чутливість чистого процентного доходу 2022 р.	Зменшення у базисних пунктах 2021 р.	Чутливість чистого процентного доходу 2021 р.
Гривня	-200bp	(617 089)	-200bp	(458 853)
Євро	-200bp	(210 776)	-200bp	(90 244)
Долар США	-200bp	(493 271)	-200bp	(382 625)

Чутливість економічної вартості капіталу

У таблиці нижче відображено чутливість економічної вартості капіталу до можливих змін процентних ставок. Зміни процентних ставок впливають на економічну вартість капіталу шляхом впливу на нерозподілений прибуток, - внаслідок зміни справедливої вартості деривативів та торгових цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток та шляхом впливу на резерви переоцінки, - внаслідок зміни справедливої вартості інвестицій в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Валюта	Збільшення у базисних пунктах 2022 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2022 р.	Збільшення у базисних пунктах 2021 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2021 р.
<i>Чутливість Чистого прибутку (збитку) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток</i>				
Гривня	+200bp	(62 600)	+200bp	(33 556)
Євро	+200bp	(552)	+200bp	(938)
Долар США	+200bp	(4 549)	+200bp	3 553
<i>Чутливість Прибутку (збитку) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування</i>				
Гривня	+200bp	-	+200bp	(183 680)
Євро	+200bp	-	+200bp	-
Долар США	+200bp	-	+200bp	(410)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Валюта	Зменшення у базисних пунктах 2022 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2022 р.	Зменшення у базисних пунктах 2021 р.	Чутливість економічної вартості капіталу 2021 р.
<i>Чутливість Чистого прибутку (збитку) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток</i>				
Гривня	-200bp	50 615	-200bp	36 219
Євро	-200bp	565	-200bp	977
Долар США	-200bp	4 634	-200bp	(3 608)
<i>Чутливість Прибутку (збитку) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування</i>				
Гривня	-200bp	-	-200bp	196 434
Євро	-200bp	-	-200bp	-
Долар США	-200bp	-	-200bp	415

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Банку.

Основними інструментами управління є:

- операції на міжбанківському валютному ринку;
- політика щодо валютного курсу Банку за операціями з клієнтами;
- інструменти хеджування (наприклад, форвардні угоди, процентні та валютні свопи, індексовані облігації), проте Банк не застосовує хеджування в обліку;
- неперервний моніторинг та контроль за динамікою позицій.

Керівництво постійно відстежує та здійснює управління валютною позицією Банку та ставить на меті зменшити відкрити валютну позицію по тим валютам, що мають найбільший вплив на діяльність Банку.

У наведених нижче таблицях зазначені валюти, що наражають Банк на значний ризик станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, з огляду на монетарні активи та зобов'язання та прогнозовані грошові потоки. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих поміркованих змін в обмінних курсах іноземних валют до гривні при незмінному значенні всіх інших параметрів Окремого звіту про прибутки та збитки Банку (через наявність монетарних активів та зобов'язань, балансова вартість яких є чутливою до змін обмінних курсів валют). Вплив (до оподаткування) на капітал не відрізняється від впливу на Окремий звіт про прибутки та збитки.

Наведені у таблиці від'ємні значення відображають потенційне зменшення чистого доходу або капіталу до оподаткування, тоді як позитивні значення відображають їх потенційне збільшення.

Валюта	Збільшення обмінного курсу, % 2022 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2022 р.	Збільшення обмінного курсу, % 2021 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2021 р.
Долар США	8,96%	(67 722)	17,75%	38 249
Євро	14,57%	(142 875)	14,87%	6 707

Валюта	Зменшення обмінного курсу, % 2022 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2022 р.	Зменшення обмінного курсу, % 2021 р.	Вплив на прибуток до оподаткування 2021 р.
Долар США	8,96%	67 722	17,75%	(38 249)
Євро	14,57%	142 875	14,87%	(6 707)

Аналіз валютного ризику

Валюта	2022 р.			2021 р.		
	Валютні активи	Валютні зобов'язання	Довга / (коротка) валютна позиція	Валютні активи	Валютні зобов'язання	Довга / (коротка) валютна позиція
Долар США	42 805 977	(43 561 699)	(755 722)	27 507 872	(27 292 338)	215 534
Євро	15 418 435	(16 398 898)	(980 463)	11 157 657	(11 112 547)	45 110
Російський рубль	271 714	(297 042)	(25 328)	212 543	(213 799)	(1 256)
Інші	449 017	(423 734)	25 283	321 949	(299 619)	22 330

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Банком фінансового збитку внаслідок того, що його клієнти та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось, наприклад, іпотечні кредити з фіксованою ставкою у випадку зниження процентних ставок.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років керівництво вважає, що для Банку ризик дострокового погашення є незначним.

Операційний ризик

Операційний ризик є одним із основних видів ризику, на які наражається Банк в процесі своєї діяльності. Операційний ризик – це ризик втрат (в т.ч. недоотримання запланованих доходів), що виникає через неадекватні або недосконалі внутрішні процеси, дії персоналу, системи, або в результаті впливу зовнішніх подій. Це визначення включає юридичний та інформаційний ризики та не включає стратегічний та репутаційний ризики.

Управління операційним ризиком здійснюється за принципами своєчасності, проактивності, прозорості, ефективності та незалежності і спрямоване на досягнення основних бізнес-цілей Банку, зменшення витрат, надання якісних послуг внутрішнім і зовнішнім клієнтам та виконання регулятивних вимог. Для цього використовуються різноманітні інструменти з виявлення, оцінки, аналізу, моніторингу та контролю рівня операційного ризику та заходи з його пом'якшення.

Система управління операційним ризиком

Система управління операційним ризиком Банку ґрунтується на моделі 3-х ліній захисту.

Першою лінією захисту від реалізації операційного ризику є підрозділи власники ризику, які генерують ризики в процесі своєї діяльності та управляють ними. В кожному самостійному структурному підрозділі Банку призначені відповідальні за управління операційним ризиком працівники.

Друга лінія захисту від реалізації операційного ризику, яка складається з підрозділу з контролю операційного ризику, підрозділів з управління ризиками, Головного ризик-менеджера, Комітету з управління операційним та комплаєнс ризиками, забезпечує незалежну оцінку, моніторинг та контроль операційного ризику, стимулює першу лінію захисту належним чином управляти своїми операційними ризиками.

Третьою лінією захисту від реалізації операційного ризику є служба внутрішнього аудиту, яка перевіряє ефективність та адекватність системи управління операційним ризиком і супутніх процесів.

Таким чином процес управління операційним ризиком охоплює всі види банківської діяльності та всі структурні рівні: від органів управління до рівня, на якому безпосередньо генерується ризик.

Інструменти управління операційним ризиком

У Банку впроваджені та діють наступні інструменти управління операційним ризиком:

- *Збір даних про події операційного ризику:* збитки, які виникли внаслідок реалізації події операційного ризику, вносяться до централізованої бази даних з реєстрації подій операційного ризику, починаючи зі встановленого ліміту звітування;
- *Оцінка операційного ризику:* оцінка ризику проводиться на щорічній основі з метою ідентифікації існуючих ризиків, розробки та впровадження заходів з їх пом'якшення та сприяє підвищенню рівня обізнаності з питань операційного ризику. Оцінка ризику визначає чистий ризик процесу, підрозділу виникнення ризику або діяльності, яка оцінювалась, з метою якісного управління операційним ризиком. Результати оцінки ризику агрегуються в ризик-профіль операційного ризику Банку;

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

- *Сценарний аналіз*: процес, в ході якого розглядається вплив надзвичайних, але імовірних, подій на діяльність Банку та оцінюється ймовірність та серйозність настання таких подій в межах можливих наслідків. Метою сценарного аналізу є: забезпечення перспективного методу збору малоімовірних подій, які, можливо, не відбувались в Банку, та підвищення обізнаності шляхом надання прогнозу по різним типам ризиків, керування заходами з мінімізації та планами інвестування;
- *Аналіз балансу*: систематичний перегляд та звірка рахунків, що використовуються для відображення подій ОР для забезпечення повноти даних. Аналіз забезпечує детальний перегляд та звірку інформації по рахунках та дозволяє виявити пропущені події;
- *Індикатори раннього попередження операційного ризику*: кількісні показники, які використовуються для виявлення та моніторингу потенційних ризиків. Забезпечують Банк раннім сигналом щодо потенційних проблем або змін в ризик-профілі Банку, що можуть потребувати заходів з реагування.

Ці інструменти дозволяють виявити та оцінити операційний ризик, який властивий всім продуктам, процесам, системам і напрямкам діяльності; встановити причини виникнення ризику, вживати відповідних заходів з попередження та пом'якшення операційного ризику. Інструменти з управління операційним ризиком переглядаються та вдосконалюються на регулярній основі.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

31. Справедлива вартість фінансових інструментів

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2022 року:

31 грудня 2022 р.	Торгові	В обов'язковому порядку за справедливою вартістю через прибуток або збиток	За амортизованою собівартістю	Всього балансова вартість	Справедлива вартість
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	32 037 745	32 037 745	32 037 820
Кредити та аванси банкам	-	-	39 078 780	39 078 780	39 084 612
Кредити та аванси клієнтам	-	-	61 685 909	61 685 909	60 849 403
Інвестиції в цінні папери	6 063 685	2 777	19 345 501	25 411 963	25 921 886
Похідні фінансові активи	321 520	-	-	321 520	321 520
Інші фінансові активи	-	-	2 932 629	2 932 629	2 932 629
Фінансові активи	6 385 205	2 777	155 080 564	161 468 546	161 147 870
Кошти банків	-	-	2 385 128	2 385 128	2 385 128
Кошти клієнтів	-	-	143 610 664	143 610 664	143 491 092
Похідні фінансові зобов'язання	21 019	-	-	21 019	21 019
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	-	-	1 498 133	1 498 133	1 498 133
Фінансові зобов'язання	21 019	-	147 493 925	147 514 944	147 395 372

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

У наведеній нижче таблиці відображено балансову та справедливу вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2021 року:

31 грудня 2021 р.	В обов'язковому порядку за справедливою вартістю через прибуток або збиток			За справедливою вартістю через інший сукупний дохід		Всього балансова вартість	Справедлива вартість
	Торгові		Замортизованою собівартістю				
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	25 761 762	-	-	25 761 762	25 761 783
Кредити та аванси банкам	-	-	11 066 989	-	-	11 066 989	11 065 666
Кредити та аванси клієнтам	-	-	68 600 612	-	-	68 600 612	69 427 521
Інвестиції в цінні папери	2 705 421	2 777	5 165 332	6 946 301	-	14 819 831	14 911 533
Похідні фінансові активи	102 952	-	-	-	-	102 952	102 952
Інші фінансові активи	-	-	1 294 106	-	-	1 294 106	1 294 106
Фінансові активи	2 808 373	2 777	111 888 801	6 946 301	-	121 646 252	122 563 561
Кошти банків	-	-	602 848	-	-	602 848	537 569
Кошти клієнтів	-	-	107 344 895	-	-	107 344 895	107 371 379
Похідні фінансові зобов'язання	19 570	-	-	-	-	19 570	19 570
Інші фінансові зобов'язання (крім орендних зобов'язань)	-	-	1 324 538	-	-	1 324 538	1 324 538
Фінансові зобов'язання	19 570	-	109 272 281	-	-	109 291 851	109 253 056

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Методики оцінки та дані, використані для визначення справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю

Справедлива вартість фінансових інструментів, що котируються на активному ринку, визначається згідно з котируваннями, які відображають умови, за якими відбуваються регулярні та останні операції на ринку. Банк використовує методики для визначення справедливої вартості інструментів, якщо котирування для них недоступні.

Нижче наводиться опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з використанням різних методик оцінки. Вони включають оцінку Банку щодо припущень, які б здійснювалися учасниками ринку при визначенні справедливої вартості таких інструментів.

Похідні фінансові інструменти

При визначенні вартості похідних фінансових інструментів, до яких в основному відносяться процентні свопи, валютні свопи та форвардні валютні контракти, використовується метод оцінки із застосуванням даних, що відкрито спостерігаються на ринку. Найбільш часто застосовувані методи оцінки включають форвардне ціноутворення та своп-моделі, з використанням розрахунків теперішньої вартості. Моделі включають різні дані, у тому числі кредитоспроможність контрагентів, розмір обмінних курсів «спот» і «форвард» та криві процентних ставок.

Інвестиції в цінні папери

Вартість інвестицій в цінні папери визначається на підставі ринкових котирувань та методик оцінки або цінних моделей, що застосовуються переважно для акцій та боргових цінних паперів, які не мають котирувань. Дані цінні папери оцінюються за допомогою моделей, які включають лише дані, що є результатом спостережень на ринку. Дані, що є результатом спостережень на ринку включають котирування щодо подібних боргових цінних паперів, процентні ставки, криві доходності, інші дані доступні для спостереження на ринку.

Переведення між рівнями

За роки, що закінчились 31 грудня 2022 та 2021 років, Банк не здійснював переведень між Рівнем 1 та Рівнем 2 ієрархії справедливої вартості. Політикою Банку визначається, що переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості вважається таким, що відбулося станом на звітну дату.

Методики оцінки та припущення, використані для визначення справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю.

Активи, для яких застосовується спрощений розрахунок справедливої вартості

Для окремих фінансових активів та фінансових зобов'язань застосовувався спрощений метод розрахунку справедливої вартості. Це інструменти:

- всі короткострокові операції (кредити та аванси банкам з терміном погашення до 1 року; еквіваленти грошових коштів; операції з терміном погашення до 3 місяців для всіх інших статей); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати сумі номінальної вартості продукту та нарахованих відсотків;
- певні категорії продуктів (наприклад, «Інші фінансові активи», «Інші фінансові зобов'язання»); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати балансовій вартості, оскільки вони є короткостроковими та не містять значного компоненту фінансування;
- всі продукти, що не мають строку погашення (за винятком овердрафтів); ці категорії продуктів можна розглядати як короткострокові або «на вимогу» (зокрема, кредитні картки, поточні рахунки, ощадні депозити); справедлива вартість цих продуктів буде дорівнювати сумі номінальної вартості продукту та нарахованих відсотків.

Фінансові інструменти з фіксованою та плаваючою ставкою

Справедлива вартість усіх фінансових активів та зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю, які не підпадають під спрощений підхід, розраховується з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Очікувані платежів дисконтуються з використанням відповідної ставки дисконтування, яка на даний час відображає ринкове середовище та додаткові ризики, що відносяться до відповідних саб-портфелів (наприклад, безризикова ставка плюс премія за ризик). Метод, що застосовується для розрахунку ставки дисконту, залежить від сегмента (тобто, роздрібний та нероздрібний).

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Оскільки офіційних ринкових котирувань для розрахунку процентної ставки по роздрібним кредитам немає, розрахунки побудовані на основі середньозваженої ставки по роздрібним кредитам, виданих протягом останнього кварталу, що слугує так званим «market-proxu» для конкретних саб-портфелів, оскільки нові угоди відображають поточні ринкові умови, включаючи витрати на фінансування та додаткові ризики. Поточна ставка дисконтування складається з однієї розрахункової процентної ставки, яка охоплює всі компоненти ризику, закладені в маржі (тобто, адміністративні витрати, витрати власного капіталу, ліквідність та кредитний ризик). Забезпечення заборгованості враховується за типом контракту.

Для портфелів нероздрібного бізнесу, включені денні криві кредитного дефолтного свопу (CDS) відповідно до сектору клієнта. CDS криві, основані на зовнішній галузі, рейтингу та регіоні, співвідносяться до внутрішніх секторів, рейтингів та регіонів. Для врахування ризику ліквідності Банк використовує певні криві фондування для кожної угоди. Для цілей дисконтування, з метою оцінки ризику ліквідності, використовується крива ринкового фондування (над базисною ставкою). Кожна позиція оцінюється з врахуванням ризику ліквідності Банку. Для активів, ставка дисконтування складається з початкового каліброваного спреду (включаючи початкову маржу, криву CDS і криву ліквідності), криву CDS і криву ліквідності на дату оцінки та безризикову ставку на дату оцінки. Для зобов'язань ставка дисконтування складається з початкового каліброваного спреду (без компонента CDS), кривої ліквідності на дату оцінки та безризикової ставки на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю

У наведеній нижче таблиці відображено аналіз фінансових інструментів, що відображаються за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії, класами та підкласами фінансових активів та зобов'язань:

31 грудня 2022 р.	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Фінансові активи				
Інвестиції в цінні папери, призначені для торгівлі:				
ОВДП	-	3 568 707	-	3 568 707
Казначейські облігації США	2 494 978	-	-	2 494 978
	2 494 978	3 568 707	-	6 063 685
Неторговельні інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Акції українських підприємств	-	2 777	-	2 777
Похідні фінансові активи	-	321 520	-	321 520
Фінансові активи за справедливою вартістю	2 494 978	3 893 004	-	6 387 982
Фінансові зобов'язання				
Похідні фінансові зобов'язання	-	21 019	-	21 019
Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю	-	21 019	-	21 019
31 грудня 2021 р.	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Фінансові активи				
Інвестиції в цінні папери, призначені для торгівлі:				
ОВДП	-	2 705 421	-	2 705 421
Неторговельні інвестиції в цінні папери, що в обов'язковому порядку оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:				
Акції українських підприємств	-	2 777	-	2 777
Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:				
ОВДП	-	6 946 301	-	6 946 301
Похідні фінансові активи	-	102 952	-	102 952
Фінансові активи за справедливою вартістю	-	9 757 451	-	9 757 451
Фінансові зобов'язання				
Похідні фінансові зобов'язання	-	19 570	-	19 570
Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю	-	19 570	-	19 570

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, що не обліковуються за справедливою вартістю

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів та підкласів фінансових інструментів, що не відображені у окремій фінансовій звітності Банку за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливую вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань, а також справедливую вартість тих фінансових інструментів, балансова вартість яких не відрізняється суттєво від їх справедливої вартості.

	Справедлива вартість 2022 р.			Всього	Балансова вартість 2022 р.
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3		
Фінансові активи					
Кредити та аванси клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	49 579 410	49 579 410	50 025 342
Фізичні особи	-	-	4 160 088	4 160 088	4 421 023
Малі підприємства	-	-	4 957 488	4 957 488	4 986 630
Мікро-підприємства	-	-	2 152 417	2 152 417	2 252 914
	-	-	60 849 403	60 849 403	61 685 909
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:					
ОВДП	-	10 089 986	-	10 089 986	9 578 703
Казначейські облігації США	9 765 438	-	-	9 765 438	9 766 798
	9 765 438	10 089 986	-	19 855 424	19 345 501
Всього	9 765 438	10 089 986	60 849 403	80 704 827	81 031 410
Фінансові зобов'язання					
Кошти банків	-	-	2 385 128	2 385 128	2 385 128
Кошти клієнтів:					
Великі підприємства	-	-	57 426 488	57 426 488	57 434 159
Фізичні особи	-	-	52 358 755	52 358 755	52 452 352
Малі підприємства	-	-	6 962 269	6 962 269	6 961 366
Мікро-підприємства	-	-	26 068 822	26 068 822	26 088 029
Бюджетні організації	-	-	674 758	674 758	674 758
	-	-	143 491 092	143 491 092	143 610 664
Всього	-	-	145 876 220	145 876 220	145 995 792

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

	Справедлива вартість 2021 р.				Балансова вартість 2021 р.
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	
Фінансові активи					
Кредити та аванси клієнтам:					
Великі підприємства	-	-	52 065 971	52 065 971	51 918 811
Фізичні особи	-	-	7 742 671	7 742 671	7 230 249
Малі підприємства	-	-	5 445 659	5 445 659	5 346 349
Мікро-підприємства	-	-	4 173 220	4 173 220	4 105 203
	-	-	69 427 521	69 427 521	68 600 612
Інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю:					
ОВДП	-	5 257 034	-	5 257 034	5 165 332
Всього	-	5 257 034	69 427 521	74 684 555	73 765 944
Фінансові зобов'язання					
Кошти банків	-	-	537 569	537 569	602 848
Кошти клієнтів:					
Великі підприємства	-	-	39 672 471	39 672 471	39 583 932
Фізичні особи	-	-	39 124 502	39 124 502	39 177 110
Малі підприємства	-	-	6 084 592	6 084 592	6 083 468
Мікро-підприємства	-	-	22 065 005	22 065 005	22 075 576
Бюджетні організації	-	-	424 809	424 809	424 809
	-	-	107 371 379	107 371 379	107 344 895
Всього	-	-	107 908 948	107 908 948	107 947 743

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

32. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз балансової вартості активів та зобов'язань згідно договірних строків їх очікуваного відшкодування або погашення (з певними особливостями щодо Кошти клієнтів зазначеними нижче). Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Банку за строками погашення наведена у Примітці 30 «Управління ризиками».

	2022 р.			2021 р.		
	До одного року	Понад один рік	Всього	До одного року	Понад один рік	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	32 037 745	-	32 037 745	25 761 762	-	25 761 762
Кредити та аванси банкам	39 011 615	67 165	39 078 780	10 468 349	598 640	11 066 989
Кредити та аванси клієнтам	46 599 128	15 086 781	61 685 909	46 588 443	22 012 169	68 600 612
Інвестиції в цінні папери	17 852 944	7 559 019	25 411 963	4 103 714	10 716 117	14 819 831
Похідні фінансові активи	29 944	291 576	321 520	21 463	81 489	102 952
Інвестиції в дочірні підприємства	-	49 155	49 155	-	49 155	49 155
Інвестиційна нерухомість	-	70 780	70 780	-	94 878	94 878
Основні засоби	-	2 370 744	2 370 744	-	3 039 105	3 039 105
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	1 975 710	1 975 710	-	1 438 684	1 438 684
Поточні податкові активи	113 291	-	113 291	-	-	-
Відстрочені податкові активи	-	51 485	51 485	(10 502)	13 259	2 757
Інші фінансові активи	2 932 629	-	2 932 629	1 294 106	-	1 294 106
Інші нефінансові активи	160 174	1 459	161 633	169 048	183	169 231
Загальна сума активів	138 737 470	27 523 874	166 261 344	88 396 383	38 043 679	126 440 062
Зобов'язання						
Кошти банків	2 385 128	-	2 385 128	202 885	399 963	602 848
Кошти клієнтів	143 109 206	501 458	143 610 664	107 005 302	339 593	107 344 895
Похідні фінансові зобов'язання	21 019	-	21 019	19 570	-	19 570
Поточні податкові зобов'язання	-	-	-	271 401	-	271 401
Забезпечення	385 392	197 457	582 849	85 794	87 626	173 420
Інші фінансові зобов'язання	1 631 408	195 412	1 826 820	1 432 678	326 963	1 759 641
Інші нефінансові зобов'язання	767 064	12 753	779 817	677 080	11 707	688 787
Загальна сума зобов'язань	148 299 217	907 080	149 206 297	109 694 710	1 165 852	110 860 562
Чиста сума	(9 561 747)	26 616 794	17 055 047	(21 298 327)	36 877 827	15 579 500

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Кошти клієнтів включені, переважно, до одного року базуючись на контрактних потоках. Аналіз строків погашення не відображає історичну стабільність поточних рахунків. Зняття коштів з поточних рахунків відбувалося протягом більш тривалого періоду, ніж зазначено у таблицях вище. Також, кошти клієнтів включають строкові депозити фізичних осіб (Примітка 19). Законодавство України визначає, що договори депозитів фізичних осіб можуть містити умови як із можливістю виплати на вимогу так і без такої можливості. Однак, Банк не очікує, що багато клієнтів вимагатимуть повернення коштів раніше дати закінчення строку договору, а також очікує, що багато депозитів буде пролонговано.

33. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні або фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

До пов'язаних сторін входить:

- Материнське підприємство – власником контрольного пакету акцій Банку є «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ» (Raiffeisen Bank International AG), Австрія, якому належить 68,21% (2021 р.: 68,21%) (Примітка 1);
- Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання – Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) (Примітка 1);
- Дочірні підприємства – підприємства, які контролюються Банком (Примітка 4);
- Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання – фізичні особи, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Банку прямо чи опосередковано, і включає членів Правління, Наглядової Ради, Головного аудитора Банку, Головного комплаєнс-офіцера та їхніх прямих родичів;
- Інші пов'язані сторони – включають компанії, які перебувають під спільним контролем та компанії, які є афілійованими компаніями Групи «Райффайзен Банк Інтернаціональ АГ».

Пов'язані сторони можуть проводити операції, які не проводились би між непов'язаними сторонами. Терміни, умови та суми таких операцій можуть відрізнятися від термінів, умов та сум операцій між непов'язаними сторонами.

Основними валютами за залишками по операціям з пов'язаними сторонами-нерезидентами є долар США та євро.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання					Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
	Материнське підприємство	Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання				
Активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти	6 689 619	-	-	-	3 657		6 693 276
Кредити та аванси клієнтам	-	-	-	49	711		760
Інвестиції в дочірні підприємства	-	49 155	-	-	-		49 155
Інші фінансові активи	143 562	624	5	1	106		144 298
Інші нефінансові активи	-	-	-	328	25 042		25 370
Загальна сума активів	6 833 181	624	49 160	378	29 516		6 912 859
Зобов'язання							
Кошти банків	2 169 867	104 355	-	-	448		2 274 670
Кошти клієнтів	-	-	130 680	79 159	681 408		891 247
Похідні фінансові зобов'язання	18 144	-	-	-	-		18 144
Забезпечення	1	-	-	5	-		6
Інші фінансові зобов'язання	100 596	923	1 029	-	115 225		217 773
Інші нефінансові зобов'язання	-	-	-	148	4		152
Загальна сума зобов'язань	2 288 608	105 278	131 709	79 312	797 085		3 401 992

Станом на 31 грудня 2022 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання					Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
	Материнське підприємство	Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання				
Зобов'язання та гарантії отримані	632 006	2 298 608	-	907	389 207		3 320 728

Банк отримав фінансові гарантії від пов'язаних сторін, номіновані у доларах США та євро, із контрактною датою погашення до 2032 року, що використані як забезпечення для ОВДП та надання кредитів клієнтам та коштів кредитним установам.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 року залишки за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання			Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
	Материнське підприємство	Дочірні підприємства				
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	8 870 202	-	-	-	43 849	8 914 051
Кредити та аванси клієнтам	-	-	-	198	1 811	2 009
Похідні фінансові активи	1 273	-	-	-	-	1 273
Інвестиції в дочірні підприємства	-	49 155	-	-	-	49 155
Інші фінансові активи	1 064	644	7	1	1 748	3 464
Інші нефінансові активи	-	-	-	8	7 508	7 516
Загальна сума активів	8 872 539	644	49 162	207	54 916	8 977 468
Зобов'язання						
Кошти банків	7 253	36 564	-	-	1 503	45 320
Кошти клієнтів	-	-	215 564	29 182	760 662	1 005 408
Похідні фінансові зобов'язання	335	-	-	-	1	336
Забезпечення	1	-	-	1	-	2
Інші фінансові зобов'язання	84 535	1 224	1 643	-	87 495	174 897
Інші нефінансові зобов'язання	-	-	-	-	5	5
Загальна сума зобов'язань	92 124	37 788	217 207	29 183	849 666	1 225 968

Станом на 31 грудня 2021 року інші договірні та умовні зобов'язання з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або значний вплив над суб'єктом господарювання			Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
	Материнське підприємство	Дочірні підприємства				
Зобов'язання та гарантії видані	7 142	-	-	-	-	7 142
Зобов'язання та гарантії отримані	668 316	2 298 608	-	1 186	317 266	3 285 376

Банк отримав фінансові гарантії від пов'язаних сторін, номіновані у доларах США та євро, із контрактною датою погашення до 2026 року, що використані як забезпечення для ОВДП та надання кредитів клієнтам та коштів кредитним установам.

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2022 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або Мате- значний вплив над суб'єктом господарювання					Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
	Мате- ринське підприємство	Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання				
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	128 056	-	-	28	63	128 147	
Процентні витрати	(9 368)	(1 242)	(11 151)	(537)	(13 448)	(35 746)	
Комісійні доходи	21 674	2 430	35	57	161 872	186 068	
Комісійні витрати	(203 162)	(48 057)	(10 359)	-	(344 927)	(606 505)	
Інші доходи	-	-	27	-	1 029	1 056	
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	4 107	-	-	-	-	4 107	
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	70 536	163	-	-	3 323	74 022	
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	-	-	(6)	(12)	3	
Інші прибутки (збитки)	-	-	-	-	(8)	(8)	
Витрати на виплати працівникам	-	-	-	(142 225)	(37 627)	(179 852)	
Інші адміністративні та операційні витрати	(108 884)	-	-	-	(313 235)	(422 119)	

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 року суми доходів і витрат за операціями з пов'язаними сторонами були такими:

	Суб'єкти господарювання, які здійснюють спільний контроль або Материнське підприємство над суб'єктом господарювання			Дочірні підприємства	Провідний управлінський персонал суб'єкта господарювання	Інші пов'язані сторони	Загальна сума суб'єкта господарювання щодо пов'язаних сторін
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	7 600	87	-	-	22	193	7 902
Процентні витрати	(7 959)	(4 536)	(6 578)	-	(504)	(12 379)	(31 956)
Комісійні доходи	26 773	3 973	48	-	33	240 163	270 990
Комісійні витрати	(104 080)	(25 364)	(13 412)	-	-	(330 342)	(473 198)
Інші доходи	-	-	30 313	-	-	212	30 525
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	13 114	-	-	-	-	407	13 521
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	59 825	183	-	-	-	83	60 091
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	(18)	-	-	-	3	(9)	(24)
Витрати на виплати працівникам	-	-	-	-	(139 435)	(26 862)	(166 297)
Інші адміністративні та операційні витрати	(129 007)	-	-	-	-	(134 102)	(263 109)

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року, операції з пов'язаними сторонами з розробки програмного забезпечення були визнанні Банком як капітальні витрати в сумі 277 374 тис. грн. (2021 р.: 215 953 тис. грн.)

(в тисячах грн., якщо не зазначено інше)

Сукупна сума винагороди провідному управлінському персоналу Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2022 та 2021 років включає:

	2022 р.		2021 р.	
	Сума винагороди	Кількість одержувачів	Сума винагороди	Кількість одержувачів
Фіксована винагорода	5 088	8	4 301	9
Винагорода членам Наглядової Ради	5 088		4 301	
Фіксована винагорода	115 844	9	101 611	10
Змінна винагорода	1 472	1	-	-
Відкладена винагорода за попередні фінансові роки, виплачена протягом звітного фінансового року	19 821	12	18 569	9
в т.ч. звільненим в минулих періодах	7 441	3	11 121	1
Виплати під час звільнення	-	-	9 167	1
Винагорода членам Правління та Впливовим особам Банку	137 137		129 347	
Всього сума винагороди провідному управлінському персоналу	142 225		133 648	
Невиплачена відкладена винагорода	25 618	10	22 761	7

Сукупна сума винагороди провідному управлінському персоналу Банку за 2021 рік приведено у відповідність до переглянутих підходів презентації у поточному звітному періоді.

Відповідно до нормативних документів Банку рішення щодо розміру виплати членам Правління відкладеної винагороди за попередні фінансові роки розглядається та затверджується на річних Зборах акціонерів.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк дотримувався нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, встановленого Національним банком України.

34. Достатність капіталу

Банк здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності.

Основною ціллю управління капіталом Банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності та максимізації акціонерної вартості.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банк повністю дотримався всіх зовнішніх встановлених вимог щодо капіталу.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з його діяльністю. З метою підтримання або зміни структури капіталу Банк може коригувати суми дивідендів, що виплачуються акціонерам, повернути капітал акціонерам, або випустити дольові цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процедурах управління капіталом у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

Згідно з вимогами НБУ, банки мають підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми активів, зважених на ризик (2021 р.: 10%), розрахований згідно з вимогами НБУ. Станом на 31 грудня 2022 року норматив достатності капіталу Банку становив 18,62% (2021 р.: 13,71%) та перевищував встановлений законодавством мінімальний норматив.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами НБУ

	2022 р.	2021 р.
Основний капітал	12 736 421	8 417 245
Додатковий капітал	2 535 914	4 056 631
Мінус: відрахування з капіталу	(49 183)	(49 183)
Всього капітал	15 223 152	12 424 693
Активи, зважені за ризиком	71 203 933	80 323 064
Операційний ризик	10 065 842	10 065 842
Відкрита валютна позиція	481 494	207 070
Показник достатності регулятивного капіталу	18,62%	13,71%

35. Події після дати балансу

Банк оцінив події, що мали місце після дати балансу до дати, на яку ця фінансова звітність була підготовлена до випуску та дійшов висновку, що питання, які вимагають розкриття, відсутні.

